EESTI TARBIJATE KOOPERATIIVIDE VABARIIKLIK LIIT

EESTI TARBIJASKOOPERATIIVSE SÜSTEEMI
TOOTMISETTEVÕTETE

TARIIFI-KVALIFIKATSIOONI TEATMIK

II osa

KERGETÖÖSTUS

TALLINN — 1959

EESTI TARBIJATE KOOPERATIIVIDE VABARIIKLIK LIIT

EESTI TARBIJASKOOPERATIIVSE SÜSTEEMI
TOOTMISETTEVÕTETE

TARIIFI-KVALIFIKATSIOONI TEATMIK

II osa

KERGETÖÖSTUS

TALLINN 1959

2
Tartu Riiklika Ülikooli
Raamatukogu
45456

ARHIIVKOGU

KERGETÖÖSTUSE TÖÖALADE JA ELUKUTSETE LOETELU

Tööala ja elukutse nimetus	Kategooria

KEEMIATÖÖSTUS

A. Aniliinvärvide, peitside ja pigmentvärvide tootmine

Vanem-aparaadiltöötaja	7
Aparaadiltöötaja	4
Abitööline	3
Filterpressija	6
Vaakumkuivataja	6
Mölder	5

B. Muldvärvide tootmine

Mölder	4
Värvolluse uhtuja	4
Hõõgutaja	5
Abitööline	3

C. Kuivade muldvärvide tootmine

Vanem-aparaadiltöötaja	6
Purustaja	3
Sõeluja	3
Pakkija	3
Mölder	4, 5
Jaepakendisse pakkija	3, 4
Abitööline	3

D. Kriidi tootmine

Vanem-seadmeteltöötaja	7
Seadmeteltöötaja	4, 6
Kriidikaevandaja	5, 6
Sõeluja	4
Kriidipakkija	4
Abitööline	3

E. Piirituslakkide, polituuride ja šellak-laki tootmine

Vanem-aparaadiltöötaja	6
Aparaadiltöötaja	5
Filtreerija	4
Taarapesija	2, 3
Jaepakendisse pakkija	3, 4

F. Tindi tootmine

Vanem-aparaadiltöötaja	7
Aparaadiltöötaja	5
Jaepakendisse pakkija	3, 4
Taarapesija	2, 3

G. Pookevaha ja pitsatilaki tootmine

Vanem-aparaadiltöötaja	6
Vormija	3
Pakkija	3

H. Kingakreemi tootmine

Vanem-aparaadiltöötaja	7
Aparaadiltöötaja	5
Jaepakendisse pakkija	3, 4
Pakkija	3

I. Läikevaha ja veesaapamäärde tootmine

Vanem-aparaadiltöötaja	6
Jaepakendisse pakkija	3, 4
Pakkija	3
Taarapesija	2, 3

J. Seebi tootmine

Vanem-aparaadiltöötaja	7
Aparaadiltöötaja	4
Seebivormija	4
Pakkija	3

K. Pesupulbri tootmine

Vanem-aparaadiltöötaja	7
Aparaadiltöötaja	5
Mölder	5
Jaepakendisse pakkija	3, 4
Pakkija	3
Abitööline	3

L. Kontoriliimi tootmine

Vanem-aparaadiltöötaja	6
Jaepakendisse pakkija	3, 4
Pakkija	3
Taarapesija	2, 3

M. Kosmeetiliste kaupade tootmine

Kosmeetiliste kaupade valmistaja	6, 7
Jaepakendisse pakkija	3, 4
Pakkija	3
Taarapesija	2, 3
Abitööline	3

N. Vankrimäärde tootmine

Vanem-aparaadiltöötaja	6
Aparaadiltöötaja	4
Sõeluja	3
Jaepakendisse pakkija	4

KARTONAAŽITÖÖSTUS

A. Õmmeldud pappkarpide valmistamine

Juurdelõikaja	7
Materjalide lõikaja	6

Väljaraiuja 4
Ritsija 4, 5
Soonija 3
Kokkuõmbleja 6
Pakkija-sorteerija 4

B. Liimitud pappkarpide ja lihtsate lamedate karpide valmistamine

Juurdelõikaja 7
Materjalide lõikaja 6
Väljaraiuja 4
Ritsija 4, 5
Soonija 3
Pakkija-sorteerija 4
Liimikeetja 3
Pealemäärija 2
Karbitegija 2, 5, 6
Läbilõikaja 3

C. Papptooside tootmine

Pealemäärija 2
Läbilõikaja 3
Pakkija-sorteerija 4
Torukeste kokkuliimija 4
Stantsija 4
Operaator-automaadiltöötaja 4

D. Bloknootide tootmine paberijäätmeist

Bloknooditegija 4
Pakkija-sorteerija 4

E. Paberist kotikeste tootmine

Paberist kotikeste valmistaja 4
Pakkija-sorteerija 4

F. Kaubalipikute ja etikettide valmistamine

Trükkija 7
Etikettide lõikaja 7
Pakkija-sorteerija 4

G. Paberist lambivarjude tootmine

Lambivarjude tegija	5
Pakkija-sorteerija	4

HARJATÖÖSTUS

A. Tooraine töötlemine

Sorteerija-väljapakkija	4, 5
Kammija	3, 4
Pesija	2
Pleegitaja	3
Kuivataja	3
Tooraine käsitsilõikaja	4
Raputaja	2
Segaja	5
Harjatööline (tööjaotuseta)	5

B. Harjade tootmine

Harjategija	2, 3, 4
Lõikaja mehaanilisel pingil	4
Käsitsilõikaja	3, 4
Harjade viimistleja	4
Praakija-sorteerija	6
Pakkija-markeerija	2

C. Pintslite tootmine

Kokkulööja	4
Kinnitõmbaja	4
Kokkusuruja	2
Pintslite viimistleja	2
Pintslisiduja (ilma tööjaotuseta)	5, 6
Praakija-sorteerija	6
Pakkija-markeerija	2

D. Lambiharjade tootmine

Lambiharjade tootja	3
Lambiharjade viimistleja	3

Praakija-sorteerija	6
Pakkija-markeerija	2

NAHATÖÖSTUS

A. Kroomnaha tootmine

Leotaja	4
Pinnapuhastaja	4, 5
Kiletaja	7
Pealemäärija	5
Karvaärastaja	6
Leelisega töötleja	5
Puhastaja	6
Painija	5
Pikeldaja	5
Parkija	5
Pressija	4
Hööveldaja	7
Neutraliseerija	5
Värvija	6
Siluja	5, 6
Nahkade saepurus niisutaja	3
Raamitaja	5
Pinnapuhastaja	5
Servalõikaja	3
Rasvaärastaja	4
Apreteerija	5
Triikija	4
Läikeandja	5
Mõõtja	5
Sorteerija	7

B. Lakknaha tootmine

Keetja	6, 7
Kruntija-lakkija	6
Nahkade kuivataja	4
Lihvija	5
Raamilt võtja	4
Raamitaja	5
Servalõikaja	3
Mõõtja	5
Sorteerija	7

C. Juhtnaha ja jalatsite alusnaha tootmine

Keetja	6
Parkija	5
Pressija	4
Siluja	5, 6
Kuivataja	4
Hööveldaja	7
Mõõtja	5
Sorteerija	7
Nahkade käsitsirasvataja	5
Nahkade trumlis rasvataja	5
Nahkade niisutaja	3
Valtsija	7

D. Raagnaha tootmine

Soolaja	5
Rullija	5
Venitaja	5
Kuivataja	4
Nahkade rasvataja	5
Sorteerija	7

E. Villa töötlemine

Pesija	4
Villakuivataja	4

SADULSEPATÖÖSTUS

A. Juurdelõikustööd

Sorteerija	9
Hööveldaja	8
Juurdelõikaja	5—9
Kokkusuruja-järelelaskja	5
Sorteerija	7
Viimistleja	4
Lõikaja	2
Keetja	2

B. Rangide valmistamine

Ettetegija 7
Õmbleja 5, 6
Augulööja 3
Rangikaeluse valmistaja 5
Ületõmbaja 5
Rangide kokkupanija 8
Sadulsepp 8, 9
Pakkija 3

C. Sedelgate valmistamine

Ettetegija 7
Õmbleja 5, 6
Augulööja 3
Sedelgate kokkupanija 6
Sorteerija 9
Pakkija 3

D. Leide, päitsete ja ohjade valmistamine

Ettetegija 6
Õmbleja 5, 6
Augulööja 3
Kokkupanija 5
Sorteerija 9
Pakkija 3

JALATSITE REMONT

A. Nahk- ja tekstiiljalatsite remont ilma tööjaotuseta

Kingsepp . . . . . 6—9

B. Kummijalatsite remont

Kummijalatsite parandaja 5

C. Viltjalatsite remont

Viltjalatsite parandaja 6

D. Jalatsite värvimine

Värvija 6

E. Nahk- ja tekstiiljalatsite remont tööjaotusega

Juurdelõikaja	8
Liistu sissepanija	5
Liistuletõmbaja	8
Vaheleõmbleja	7
Täitja	5
Allapanija	7
Pressija	8
Tikutaja	9
Allalööja	7
Külgemonteerija	8, 9
Freesija	8
Lihvija	8
Poleerija	5, 8
Viimistleja	8
Liimija-apreteerija	3

NAHKPUDUKAUBA TÖÖSTUS

A. Juurdelõikuse tööd

Materjalide sorteerija	5, 6, 7
Juurdelõikaja	7, 8, 9
Riide juurdelõikaja	5
Papi, paberi ja vati juurdelõikaja	4
Särfija	6
Liivapaberiga puhastaja	6

B. Naiste käekottide tootmine

Vastuvõtja-praakija	7
Kliisterdaja-triikija	4
Pealekleepija	2, 3
Äärelõikaja	5
Koolutaja	5
Punuja	5
Ületõmbaja	5
Kokkumonteerija	5, 6
Joonija	5
Õmbleja	4, 5, 6
Kokkusõlmija	2
Rüüšija	2

Furnituuride külgepanija 5, 6
Naiste käekottide viimistleja 6
Valmistoodete praakija 7
Markeerija 3
Pakkija 2

C. Rahakottide valmistamine

Vastuvõtja-praakija 7
Kliisterdaja-triikija 4
Pealekleepija 3
Äärelõikaja 5
Koolutaja 5
Kokkumonteerija 6
Õmbleja 5
Viimistleja 5
Joonija 5
Kokkusõlmija 2
Furnituuride külgepanija 5
Valmistoodete praakija 7
Markeerija 3
Pakkija 2

D. Rahataskute valmistamine

Vastuvõtja-praakija 7
Kliisterdaja-triikija 4
Pealekleepija 3
Äärelõikaja 5
Koolutaja 5
Joonija 5
Kokkumonteerija 6
Õmbleja 4, 5, 6
Kokkusõlmija 2
Viimistleja 5
Valmistoodete praakija 7
Markeerija 3
Pakkija 2

E. Portfellide tootmine

Vastuvõtja-praakija 7
Kliisterdaja-triikija 4

Pealekleepija	3
Äärelõikaja	5
Koolutaja	5
Joonija	5
Kokkumonteerija	6
Õmbleja	4, 5
Kokkusõlmija	2
Furnituuride külgepanija	5
Viimistleja	5
Valmistoodete praakija	7
Markeerija	3
Pakkija	2

F. Kohvrite tootmine

Märkija	2
Käsitsikoolutaja	5
Masinal koolutaja	5
Värvija	4, 5
Kokkumonteerija	2
Furnituuride pealepanija	5
Kleepija	4
Puhastaja	2
Valmistoodete praakija	6
Markeerija	3

G. Mütsinokkade tootmine

Triikija	4
Lakivalmistaja	6
Lakkija	5
Stantsija	3
Lihvija	5
Valtsija	5
Valmistoodete praakija	6
Markeerija	3
Pakkija	2

H. Kinnaste tootmine

Hööveldaja	7
Venitaja	6
Väljalõikaja	5

Õmbleja 4, 5, 6, 7
Pealeõmbleja 4
Vormija 4, 5

KARUSNAHA- JA KÖÖSNERITÖÖSTUS

I. Karusnahatööstus

A. Eeltöötlemine

Tooraine sorteerija 7
Konserveerija 3
Rasvaärastaja 5
Niisutaja 4
Parandaja 6

B. Töötlemine

Leotaja 5
Pesija 5
Kuivakspressija 4
Kiletaja 6, 7
Pikeldaja 5
Hapendaja 5
Parkija 5
Pinnapuhastaja 4
Hööveldaja 7
Rasvataja 4
Kuivataja 4
Rullija 4
Korrastaja 5

C. Värvimine

Arvestaja-lahtiharutaja 5
Peitsija 5, 6
Värvija 7
Soolaja 5
Korrastaja 5
Rasvataja 4
Kuivataja 4

D. Viimistlemine

Rullija	4
Pinnapuhastaja	4
Korrastaja	5
Servalõikaja	4
Rullija-lihvija	6
Värvija-parandaja	7
Kammija	4
Pügaja	5
Triikija	4
Praakija	7
Markeerija-pakkija	3

II. Köösneritööstus

A. Massõmblus

Lahutaja	3
Sorteerija	5—7
Koostaja-valija	4—6
Juurdelõikaja	4—6
Õmbleja	4, 5
Õgvendaja-vormija	4, 5
Viimistleja	6, 7

B. Individuaalõmblus

Köösner	6, 7
Õmbleja	6

RÕIVASTE JA KANGASTE VÄRVIMISE TÖÖSTUS

A. Ettevalmistustööd

Vastuvõtja	6
Sorteerija	6
Abitööline	3
Pesija	4—6
Puhastaja	6, 7
Praakija	7

B. Kangaste ja rõivaste värvimine

Värvija	6, 7, 8
Kuivakssuruja	4
Kuivataja	4

C. Viimistlustööd

Kalandreerija	4
Rätsep	4, 5, 6
Triikija	4, 5, 6

VILDITÖÖSTUS

A. Ettevalmistusjaoskond

Villa sorteerija	5
Villahuntija	4
Villasegude koostaja	4
Villakraasija	5
Koonuste kraasija	5
Aparaatide puhastaja	7
Teritaja	7

B. Viltjalatsite jaoskond

Koonuste aurutaja	5
Viltsukkade laduja	8
Viltsukkade vanutaja	7
Viltsukkade aurutaja	5
Happega töötleja	7
Viltjalatsite viltsija	7
Venitaja	4, 5
Sirutaja	6, 7
Viimistleja	5
Kuivataja	3
Puhastaja	4
Sorteerija	4
Lõikaja	3
Markeerija	2

C. Tahvelvildi jaoskond

Laotaja 7, 8
Vildivanutaja 6, 7
Viltsija 7
Pakkija 2

D. Viltjalatsite tootmine ilma tööjaotuseta

Viltsaabaste valmistaja (ilma tööjaotuseta) . . . 8

E. Vildi tootmine ilma tööjaotuseta

Vildivanutaja (ilma tööjaotuseta) 7

INDIVIDUAALÕMBLUS

I. Individuaalõmblus tööjaotuseta

A. Pealisrõivad

Pealisrõivaste juurdelõikaja 8
Rätsep pealisrõivaste õmblemise alal . . . . 6—8
Rätsep laste pealisrõivaste alal . . . . . 5—7

B. Kleidid

Naistekleitide juurdelõikaja 8
Rätsep naistekleitide õmblemise alal . . . . . 5—8
Rätsep lastekleitide õmblemise alal . . . . . 4—7

C. Pesu

Pesu juurdelõikaja 8
Rätsep meestepesu õmblemise alal . . . . . 4—7
Rätsep naistepesu õmblemise alal . . . . . 5—7
Rätsep lastepesu õmblemise alal . . . . . 3—6

II. Individuaalõmblus tööjaotusega

A. Pealisrõivad

Juurdelõikaja 8
Õmbleja-motorist . . . . . 5—7

Käsitsiõmbleja	3—8
Pealisrõivaste triikija	4—7

B. Pesu ja kleidid

Kleitide juurdelõikaja	8
Pesu juurdelõikaja	8
Käsitsiõmbleja	4—7
Triikija	4—7

C. Rõivaste remont ja restaureerimine

Pealisrõivaste rätsep-nõeluja	8
Rätsep pealisrõivaste remondi alal	3—7
Rätsep kleitide remondi alal	3—6
Rätsep lastekleitide remondi alal	3—5
Rätsep pesuremondi alal	3—6
Lahtiharutaja	2—5
Pealisrõivaste triikija	4, 5
Kleitide ja pesu triikija	4, 5
Puhastaja	4

MASSÕMBLUS

A. Juurdelõikus

Sorteerija	3—5
Komplekteerija	4, 5
Dekateerija	5, 6
Laotaja	3, 4, 5
Perforeerija	4
Märkija	5—8
Lõikaja	5—7
Juurdelõikuse kontrollija	5—7
Stantsija	4
Ületõmbaja	3, 4
Masinal-plisseerija	5
Käsitsiplisseerija	6
Gofreerija	5—6
Markeerija	3, 4
Pakkija	2—4
Abitööline	2, 3
Puhastaja	2, 3

B. Pealisrõivaste tootmine

Õmbleja-motorist	3—6
Spetsiaalmasinal õmbleja	4—6
Käsitsiõmbleja	3—7
Väljaõmbleja	6—8
Triikija	4—7
Abitööline	1—3
Puhastaja	2—3
Äärtetöötleja	3—6

C. Kleitide ja pesu tootmine

Õmbleja-motorist	3—6
Spetsiaalmasinal õmbleja	4, 5
Käsitsiõmbleja	3—7
Väljaõmbleja	6, 7, 8
Äärtetöötleja	3—6
Mustrijoonistaja	4—6
Kunstnik kujundamise alal	6—8
Pesija	6
Kuivaksväänaja	4
Triikija	4—7
Abitööline	2—4

KLAASI- JA PEEGLITÖÖSTUS

Lahtipakkija	3
Lõikaja	3—7
Puhastaja	2, 3
Seibide paigaldaja	7
Lihvija	4—7
Poleerija	4—8
Kantide lõikaja	6
Graveerija	5, 7
Puurija	4, 6
Sõeluja	2
Veekeetja	2
Hõbetaja	5—8
Värvija	3, 4
Söövitaja	5
Matistaja	7

Kokkumonteerija 4, 5
Sorteerija-praakija . . . . . 5—7
Pakkija 2, 3

LÄBIVAD ELUKUTSED

Kaaluja . . . . . 2—3
Laadija 3
Laohoidja 4, 5
Veekeetja 1
Tõstukitööline 2
Abitööline 2, 3
Koristaja 2
Remondisadulsepp 3, 4

KEEMIATÖÖSTUS

A. ANILIINVÄRVIDE, PEITSIDE JA PIGMENTVÄRVIDE TOOTMINE

VANEM-APARAADILTÖÖTAJA — 7. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi. Valmistab toorainet, materjale ja aparatuuri tööks ette. Doseerib retsepti järgi komponente. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku, aparatuuri seisukorda, kommunikatsioone ja mootoreid. Teostab proovidevõtmist ja operatiivseid analüüse. Juhib tööd ning instrueerib aparaatidel töötajaid üksikute operatsioonide juures.

P e a b t e a d m a: väljalastava toodangu valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ning omadusi; komponentide mõju toodangu kvaliteedile ja omadustele; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõigi aparaatide, riistade ja mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

P e a b o s k a m a: sooritada väljalastava keemilise produkti valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi; doseerida retseptuuri järgi komponente olenevalt tooraine kvaliteedist; välja selgitada ja kõrvaldada rikkeid seadmete töös; määrata toote valmistamise protsessi lõppu ja toote kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu.

APARAADILTÖÖTAJA — 4. kategooria

Sooritab vanem-aparaadiltöötaja juhtimisel keemilise toote valmistamise mittekeerukaid tehnoloogilisi operatsioone (sisseja väljalaadimine, filtreerimine, sadestamine jne.). Valmistab tööks ette tooraineid, materjale ja aparatuuri. Kaalub vanem-aparaadiltöötaja korraldusel tooraineid ning laadib neid aparatuuri. Laadib välja valmistoodangut. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku. Jälgib kontroll-mõõteriistade näitusid. Sooritab töid vanem-aparaadiltöötaja juhtnööride järgi. Jälgib seadmete seisukorda ja töökoha puhtust.

P e a b t e a d m a: toote valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi;

teenindavate seadmete ja mõõteriistade ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tooraine ja kütuse kulunorme; tehnoloogilise režiimi norme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: vanem-aparaadiltöötaja juhtimisel toorainet ja aparatuuri tööks ette valmistada ning sooritada mittekeerukaid tehnoloogilisi operatsioone.

ABITÖÖLINE — 3. kategooria

Kannab toorainet, materjale ja taarat tsehhi ning veab valmistoodangut tsehhist välja. Sooritab vanem-aparaadiltöötaja korraldusel mitmesuguseid töid.

Peab teadma: tooraine ja materjalide liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teha tsehhis iga liiki abitöid.

FILTERPRESSIJA — 6. kategooria

Valmistab tööks ette elektripumpasid ja filterpresse. Reguleerib emulsiooni andmist filterpressi. Peseb pigmente. Võtab lahti filterpresse ning laadib välja pastat.

Peab teadma: filterpresside ja elektripumpade ehitust ja töötamise põhimõtet; filtreerimise tehnoloogilist protsessi; tehnilisi nõudeid filtreeritud toodangule; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada filterpressidel filtreerimist; lahti võtta ja kokku panna filterpresse; määrata pigmentide uhtumise protsessi lõppu.

VAAKUMKUIVATAJA — 6. kategooria

Täidab vaakumkuivateid materjalidega ning tühjendab neid. Reguleerib kuivatamise režiimi.

Peab teadma: mitmesuguste materjalide vaakumaparaatides kuivatamise tehnoloogilist protsessi; väljalastava toodangu tehnilisi tingimusi; vaakumseadmete ehitust ja töötamise põhimõtet; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada mitmesuguste materjalide kuivatamise protsessi vaakumaparaatides ettenähtud režiimi järgi; reguleerida kuivatamise režiimi; määrata kuivatatud toodangu kvaliteeti.

MÖLDER — 5. kategooria

Jahvatab materjale eri süsteemi veskeis. Toimetab kohale ja laadib veskisse materjale. Teenindab veskit ja abimehhanisme ning jälgib nende tööd. Jälgib materjalide normaalset saabumist veskisse. Doseerib retseptuuri järgi vajalikke komponente. Kontrollib jahvatusastet. Laadib valmistooteid välja. Peab ettenähtud arvestust.

Peab teadma: teenindatava veski ja abimehhanismide ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; jahvatusprotsessi režiimi; materjalide liike ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: juhtida teenindatavat veskit ja abimehhanisme; määrata toote jahvatuse peensust; doseerida retseptuuri järgi komponente; õlitada mehhanisme; pidada ettenähtud arvestust.

B. MULDVÄRVIDE TOOTMINE

MÖLDER — 4. kategooria

Sooritab purustajais, desintegraatoreis ja eri süsteemi veskeis materjalide mehaanilist peenendamist ja jahvatamist ilma komponentide doseerimiseta. Kannab või veab materjale töökohale ning purustab eelnevalt haamriga suuri tükke. Laadib materjale punkreisse ning reguleerib materjalide etteandmist peenendusagregaati. Käivitab ja jätab seisma mehhanisme.

Peab teadma: peenendamise ja jahvatuse režiimi ning teenindatavate seadmete ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; materjalide omadusi ja liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: juhtida peenendamisagregaate ja abimehhanisme; sooritada peenendamist vastavalt ettenähtud peensuses; määrata jahvatuse kvaliteeti; puhastada ja õlitada mehhanisme.

VÄRVOLLUSE UHTUJA — 4. kategooria

Eraldab uhtumise teel värvolluse lisandeist.

Peab teadma: värvolluse veega uhtumise viise; uhtumise ülesannet; tehnilisi nõudeid uhutud värvollusele; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kasutada seadmeid ja tööriistu; uhtuda peenendatud värvollust veega; määrata uhutud värvolluse kvaliteeti.

HÕÕGUTAJA — 5. kategooria

Hõõgutab uhutud värvollust hõõgutusahjudes. Täidab ja tühjendab ahje.

Peab teadma: hõõgutusahju ehitust; värvolluse hõõgutamise tehnoloogilist protsessi ja ülesannet; värvolluse sisse- ja väljalaadimise töövõtteid; valmistoodangu tehnilisi tingimusi; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: täita ja tühjendada hõõgutusahje; reguleerida ahju temperatuuri vastavalt ettenähtud režiimile.

ABITÖÖLINE — 3. kategooria

Kannab toorainet, materjale ja taarat tsehhi ja veab valmistoodangut tsehhist välja. Sooritab vanemate tööliste korraldusel mitmesuguseid töid.

Peab teadma: tooraine ja materjalide liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teha tsehhis iga liiki abitöid.

C. KUIVADE MAALRIVÄRVIDE TOOTMINE

VANEM-APARAADILTÖÖTAJA — 6. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi. Valmistab tööks ette toorainet, materjale ja aparatuuri; doseerib retseptuuri järgi komponente, kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku, aparatuuri seisukorda, ühendusi ja mootoreid. Võtab proove ja teeb operatiivseid analüüse. Juhib tööd ning instrueerib aparaadiltöötajaid.

Peab teadma: väljalastava toodangu valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; komponentide mõju toodangu kvaliteedile ja omadustele; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõikide aparaatide, riistade ja mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: läbi viia väljalastava keemilise toote valmistamise mittekeerukat tehnoloogist protsessi; doseerida retseptuuri järgi komponente olenevalt tooraine kvaliteedist; välja selgitada ja parandada rikkeid seadmete töös; määrata toote valmidust ja kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu.

PURUSTAJA — 3. kategooria

Valmistab ette materjale ja tööriistu peenendamiseks. Teostab käsitsi purustamist (kriit, kips, vaik jne.).

Peab teadma: purustatava materjali omadusi; purustamise töövõtteid; materjali peenendamise astet; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kasutada purustusseadmeid; purustada materjali ilma kadudeta.

SÕELUJA — 3. kategooria

Sõelub materjale. Valmistab sõelumismasinat tööks ette. Laadib materjale sõelumismasinasse. Kontrollib sõelumismasina tööd ja sõelte seisukorda. Õlitab mehhanisme.

Peab teadma: sõelumismasina töötamise põhimõtet; sõelaseadmete ehitust; kasutatavate sõelte numbreid; sõelutavate materjalide omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sõeluda materjale mehaanilisel sõelumismasinal; sõelumismasinat tööks ette valmistada, paigaldades vastavanumbrilisi sõelu; reguleerida sõelte kallaku nurka; määrata sõelumise kvaliteeti kontrollsõeltel.

PAKKIJA — 3. kategooria

Toimetab pakkimismaterjale töökohale. Pakib toodangut paberisse ning laob kastidesse või karpidesse arvu järgi. Naelutab kastid kinni, kannab neile trafareti või kleebib etiketi.

Peab teadma: pakitava toodangu sortimenti; pakkimise eeskirju ja töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut vastavalt tehnilistele tingimustele.

MÖLDER — 5. kategooria

Jahvatab iseseisvalt maalrivärve eri süsteemi veskeis ja purustajais. Teenindab seadmeid (purustajad, valtsid, desintegraatorid, sõelamasinad, elevaatorid, teod, pumbad jne.). Reguleerib, puhastab ja õlitab seadmeid ning teeb jooksvat remonti. Juhib madalama kategooria töölisi. Peab ettenähtud arvestust.

Peab teadma: kuivade maalrivärvide valmistamise ja peenendamise tehnoloogilist protsessi, peenendamise ja jahvatamise režiimi ning teenindatavate seadmete ehitust ja eks-

pluatatsiooni eeskirju; materjalide omadusi ja liike; ohutustehnika eeskirju; tootmise arvestuse süsteemi.

Peab oskama: juhtida kindlaksmääratud jahvatus- ja peenendusrežiimi; jälgida toodangu kvaliteeti; reguleerida seadmeid ja kõrvaldada vigu nende töös; pidada ettenähtud arvestust; teha teenindatavate seadmete jooksvat remonti.

MÖLDER — 4. kategooria

Jahvatab maalrivärve eri süsteemi veskeis ja purustajais. Teenindab, puhastab ja õlitab seadmeid. Kannab või veab materjale töökohale ning valmistab neid ette jahvatamiseks. Laadib materjale seadmeisse ja punkreisse ning reguleerib materjalide etteandmist peenendusseadmeisse; käivitab ja jätab seisma mehhanisme.

Peab teadma: peenendamise ja jahvatamise režiimi ning teenindatavate seadmete ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; materjalide omadusi ja liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: juhtida peenendamisagregaate ja abimehhanisme; sooritada peenendamist ettenähtud peensuses; määrata jahvatuse kvaliteeti; puhastada ja õlitada mehhanisme.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 4. kategooria

Täidab mitmesugust taarat toodanguga; pakib toodangut käsitsi ja masinal koos doseerimise ja markeerimisega.

Peab teadma: pakitud toodangu kohta esitatud tehnilisi nõudeid; pakkimise ratsionaalseid töövõtteid; praagi liike ja selle põhjuseid; mooduseid praagi vältimiseks ja põhjuste kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut käsitsi ja masinatega, määrata toodangu kvaliteeti; doseerida toodangut, markeerida ja vormistada pakitud toodangut.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 3. kategooria

Kannab pakitud toodangut töökohale. Valmistab ette korkimismaterjale (korgid, kaaned, lakk) ja etikette. Korgib, lakib ja kleebib etikette; kleebib kinni paberist ja papist pakikesi.

Peab teadma: toodangu sortimenti; korkimise ja etikettide kleepimise eeskirju; materjalide kulunorme.

Peab oskama: vastavalt toodangu sortimendile kleepida etikette; valmistoodanguga täidetud taarat kinni korkida või kaanega sulgeda ja lakkida.

ABITÖÖLINE — 3. kategooria

Kannab toorainet, materjale ja taarat tsehhi ning veab valmistoodangut tsehhist välja. Sooritab vanema töölise korraldusel mitmesuguseid töid.

Peab teadma: tooraine ja materjalide liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teha tsehhis iga liiki abitöid.

D. KRIIDI TOOTMINE

VANEM-SEADMETELTÖÖTAJA — 7. kategooria

Teostab kriidi valmistamise tehnoloogilist protsessi. Juhib tööliste tööd brigaadis, organiseerib nende tööd eesrindlike meetodite alusel. Paigutab töölised töökohtadele vastavalt nende kvalifikatsioonile, varustab neid vajalike tööriistade ja vahenditega; jälgib tööriistade, vahendite, mehhanismide ja seadiste kasutamist; rakendab abinõusid korratuste ja seisuaegade likvideerimiseks; instrueerib töölisi ja jälgib nende poolt tehtavat tööd; jälgib ettenähtud tehnoloogilistest juhenditest kinnipidamist; instrueerib töölisi ohutustehnika, tööstustervishoiu ja tuleohutuse küsimustes. Jälgib tooraine ja materjalide kulutust ja arvestab neid, rakendab abinõusid kadude ja praagi vältimiseks. Arvestab ja annab toodangu üle. Ettenähtud juhtudel teeb kõige keerukamad tööd brigaadis. Juhib seadmete remonti ja puhastamist.

Peab teadma: kriidi valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatava kriidi ja materjalide liike ning omadusi; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõigi seadmete ja mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: juhtida kriidi valmistamise tehnoloogilist protsessi, selgitada ja kõrvaldada rikkeid seadmete töös; määrata kriidi valmistamise tehnoloogilise protsessi lõppu ja kriidi niiskust ning kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu, pidada arvestust ja aruandlust.

SEADMETELTÖÖTAJA — 6. kategooria

Teostab kriidi valmistamise tehnoloogilist protsessi. Valmistab ette ja käivitab seadmeid, jälgib seadmete tööd; kont-

rollib tehnoloogilise protsessi käiku, seadmete seisukorda, ühendusi ja mootoreid. Võtab proove ja teeb operatiivseid analüüse. Teeb keerukaid töid seadmete käigushoidmiseks ja reguleerimiseks. Peab arvestust ja aruandlust. Remondib seadmeid.

Peab teadma: kriidi valmistamise tehnoloogilist protsessi; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks; kõikide seadmete ja aparaatide ehitust ning teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: läbi viia kriidi valmistamise tehnoloogilist protsessi; määrata toodangu kvaliteeti; selgitada ja parandada rikkeid seadmete töös; kasutada kontroll-mõõteriistu, pidada arvestust ja aruandlust.

SEADMETELTÖÖTAJA — 4. kategooria

Sooritab vanem-seadmeteltöötaja juhtimisel kriidi valmistamise mittekeerukaid tehnoloogilisi operatsioone (sisse- ja väljalaadimine, seadme kütmine, seadmete töö jälgimine jne.). Valmistab tööks ette seadmeid, reguleerib ja kontrollib nende tööd. Jälgib kontroll-mõõteriistade näitusid. Jälgib seadmete seisukorda.

Peab teadma: kriidi valmistamise tehnoloogilist protsessi; toorainete, kütuse ja valmistoodangu liike ja omadusi; teenindatavate seadmete ja mõõteriistade ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tooraine, materjalide ja kütuse kulunorme; tehnoloogilise režiimi norme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: vanem-seadmeteltöötaja juhtimisel teha mittekeerukaid töid kriidi valmistamisel.

KRIIDIKAEVANDAJA — 6. kategooria

Kaevandab kriiti ekskavaatoriga ja teiste kaevandamisseadmetega. Juhib ekskavaatori tee ehitust ja ümberasetamist. Valmistab ette ja käivitab kaevandamisseadmeid ning jälgib nende tööd. Kontrollib seadmete seisukorda, ühendusi ja mootoreid. Teeb keerukaid töid kaevandamisseadmete käigushoidmiseks ja reguleerimiseks. Remondib seadmeid.

Peab teadma: kriidikaevandamise tehnoloogilist protsessi, seadmete ehitust ja teenindamise eeskirju; elektrienergia kulunorme; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: kaevandada kriiti mitmesuguste kaevandamisseadmetega; selgitada ja parandada rikkeid seadmete töös; kasutada kontroll-mõõteriistu; pidada arvestust ja aruandlust.

KRIIDIKAEVANDAJA — 5. kategooria

Kaevandab kriiti ekskavaatoriga ja teiste kaevandamisseadmetega. Teostab ekskavaatori tee ehitust ja ümberasetamist. Valmistab ette ja käivitab kaevandamisseadmeid ning jälgib nende tööd. Juhib kriidiga täidetud vagonetid kuivatusseadmete juurde ja manööverdab vagonettidega. Remondib kaevandamisseadmeid, vagonette, rööbasteid ja transpordivahendeid.

Peab teadma: kriidi valmistamise tehnoloogilist protsessi; seadmete ehitust ja teenindamise eeskirju; elektrienergia ja kütuse kulunorme; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: kaevandada kriiti mitmesuguste kaevandamisseadmetega ja transportida kriiti kaevandamisseadmete juurest kuivatusseadmete juurde; selgitada ja parandada rikkeid seadmete töös.

SÕELUJA — 4. kategooria

Sõelub kriiti. Valmistab sõelumisseadmeid tööks ette. Kontrollib sõelumisseadme tööd. Hoiab sõelumisseadmed töökorras.

Peab teadma: sõelumisseadme töötamise põhimõtet; sõelumisseadmete ehitust; kasutatavate sõelte numbreid; sõelutava kriidi omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sõeluda materjale sõelumisseadmeil; seadet tööks ette valmistada; reguleerida sõelu; määrata sõelumise kvaliteeti.

KRIIDIPAKKIJA — 4. kategooria

Täidab kotte kriidiga; pakib kriiti käsitsi ja masinal koos kaalumise ja markeerimisega. Määrab kindlaks kriidi niiskuse astet.

Peab teadma: kriidi kohta esitatud tehnilisi tingimusi; pakkimise ratsionaalseid töövõtteid; kriidi niiskuse ja kvaliteedi määramise viise; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida kriiti käsitsi ja masinatega; määrata kriidi niiskust ja kvaliteeti; doseerida kriiti; markeerida ja vormistada pakitud kriiti.

ABITÖÖLINE — 3. kategooria

Veab valmistoodangut tsehhist välja. Teeb vanema töölise juhtimisel mitmesuguseid lihtsaid töid.

Peab teadma: toodangu liike ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teha töökohal iga liiki abitöid.

E. PIIRITUSLAKKIDE, POLITUURIDE JA ŠELLAK-LAKI TOOTMINE

VANEM-APARAADILTÖÖTAJA — 6. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise keerukaid tehnoloogilisi protsesse. Valmistab tööks ette toorainet, materjale ja aparatuuri; doseerib retseptuuri järgi komponente, kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku, aparatuuri seisukorda, ühendusi ja mootoreid. Võtab proove ja teeb operatiivseid analüüse. Juhib tööd ja instrueerib aparaadiltöötajaid.

Peab teadma: väljalastava toodangu valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; komponentide mõju toodangu kvaliteedile ja omadustele; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõikide aparaatide, riistade ja mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: läbi viia väljastatavate keemiliste toodete valmistamise protsessi; doseerida retseptuuride järgi komponente olenevalt tooraine kvaliteedist; välja selgitada ja parandada rikkeid seadmete töös; määrata toote valmidust ja kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu.

APARAADILTÖÖTAJA — 5. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise tehnoloogilisi operatsioone (sisse- ja väljalaadimine, filtreerimine, sadestamine jne.). Valmistab tööks ette tooraineid ja materjale ning aparatuuri. Doseerib tooraineid ja laadib neid aparatuuri.

Laadib välja valmistoodangut. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku. Jälgib kontroll-mõõteriistade näitusid. Jälgib seadmete seisukorda ja töökoha puhtust.

Peab teadma: lakkide ja polituuride valmistamise protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide lõike ja omadusi; teenindatavate seadmete ja mõõteriistade ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tooraine ja kütuse kulunorme; tehnoloogilise režiimi norme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: ette valmistada ja sooritada tehnoloogilisi operatsioone lakkide ja polituuride tootmisel; valmistada ette toorainet ja aparatuuri tööks.

FILTREERIJA — 4. kategooria

Reguleerib filtrandi andmist kottfiltreisse. Jälgib filtreerimist. Vahetab ja puhastab filtreid. Valab filtreeritud filtranti villimisele.

Peab teadma: filtreerimise protsessi kottfiltreis; filtrandi sortimenti; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: massi ühtlaselt filtrisse anda; vahetada ja pesta filtreid.

TAARAPESIJA —
TAARA PESEMISEL KEMIKAALIDE KASUTAMISEGA — 3. kategooria
TAARA PESEMISEL ILMA KEMIKAALE KASUTAMATA — 2. kategooria

Pakib taara (ilupudelid, klaasballoonid, pudelid) välja, pühib puhtaks ning laob kastidesse (utiiltaara puhul ka sorteerib); peseb veega või kemikaalide lahusega, eemaldab vanad etiketid ja korgid ning eraldab praagi. Kuivatab taarat kuivatuskappides.

Peab teadma: mitmesuguste taaraliikide otstarvet; taara praagi liike; kasutatavate kemikaalide omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata taara mahtu ja kõlblikkust; valmistada lahust taara pesemiseks.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 4. kategooria

Pakib lakke ja polituure käsitsi ja masinal koos doseerimise ja markeerimisega. Etiketib pakendid ja asetab nad kastidesse.

Peab teadma: pakitud toodangu kohta esitatud tehnilisi nõudeid; pakkimise ratsionaalseid töövõtteid; praagi liike

ja selle põhjuseid; mooduseid praagi vältimiseks ja põhjuste kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut käsitsi ja masinatega, määrata toodangu kvaliteeti; doseerida, etikettida, markeerida ja vormistada pakitud toodangut.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 3. kategooria

Kannab toodangut töökohale. Valmistab ette korkimismaterjale (korgid, kaaned, lakk) ja etikette. Korgib, lakib ja etiketib; asetab pakendid kastidesse.

Peab teadma: toodangu sortimenti; korkimise ja etikettimise eeskirju; materjalide ja abimaterjalide kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: vastavalt eeskirjadele kleepida etikette, sulgeda pakendeid ja asetada neid kastidesse.

F. TINDI TOOTMINE

VANEM-APARAADILTÖÖTAJA — 7. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi. Valmistab toorainet, materjale ja aparatuuri tööks ette. Doseerib retsepti järgi komponente. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku, aparatuuri seisukorda, kommunikatsioone ja mootoreid. Võtab proove ja teeb operatiivseid analüüse. Juhib tööd ning instrueerib aparaadiltöötajaid üksikute operatsioonide juures.

Peab teadma: väljalastava toodangu valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ning omadusi; komponentide mõju toodangu kvaliteedile ja omadustele; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõigi aparaatide, riistade ja mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: sooritada väljalastava keemilise produkti valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi; doseerida retseptuuri järgi komponente olenevalt tooraine kvaliteedist; välja selgitada ja kõrvaldada rikkeid seadmete töös; määrata toote valmistamise protsessi lõppu ja toote kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu.

APARAADILTÖÖTAJA — 5. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise tehnoloogilisi operatsioone (sisse- ja väljalaadimine, filtreerimine, sadestamine jne.). Valmistab tööks ette tooraineid ja materjale ja aparatuuri. Doseerib tooraineid ja laadib neid aparatuuri. Laadib välja valmistoodangut ja annab seda ette pakkijaile. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku. Jälgib kontroll-mõõteriistade näitusid. Jälgib seadmete seisukorda ja töökoha puhtust.

P e a b t e a d m a: keemilise toote valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; teenindatavate seadmete ja mõõteriistade ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tooraine ja kütuse kulunorme; tehnoloogilise režiimi norme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

P e a b o s k a m a: ette valmistada ja sooritada tehnoloogilisi operatsioone keemilise toote valmistamisel; valmistada ette toorainet ja aparatuuri tööks; teostada aparatuuri profülaktilist ja jooksvat remonti.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 4. kategooria

Täidab mitmesugust taarat toodanguga; pakib toodangut käsitsi ja masinal koos doseerimise ja markeerimisega.

P e a b t e a d m a: pakitud toodangu kohta esitatud tehnilisi nõudeid; pakkimise ratsionaalseid töövõtteid; praagi liike ja selle põhjuseid; mooduseid praagi vältimiseks ja põhjuste kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: pakkida toodangut käsitsi ja masinatega, määrata toodangu kvaliteeti; doseerida toodangut, markeerida ja vormistada pakitud toodangut.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 3. kategooria

Kannab pakitud toodangut töökohale. Valmistab ette korkimismaterjale (korgid, kaaned, lakk) ja etikette. Korgib, lakib ja kleebib etikette; kleebib kinni paberist ja papist pakikesi.

P e a b t e a d m a: toodangu sortimenti; korkimise ja etikettide kleepimise eeskirju; materjalide kulunorme.

P e a b o s k a m a: vastavalt toodangu sortimendile kleepida etikette; valmistoodanguga täidetud taarat kinni korkida või kaanega sulgeda ja lakkida.

TAARAPESIJA —
TAARA PESEMISEL KEMIKAALIDE KASUTAMISEGA — 3. kategooria
TAARA PESEMISEL ILMA KEMIKAALE KASUTAMATA — 2. kategooria

Pakib taara (ilupudelid, klaasballoonid, pudelid) välja, pühib puhtaks ning laob kastidesse (utiiltaara puhul ka sorteerib); peseb veega või kemikaalide lahusega, eemaldab vanad etiketid ja korgid ning eraldab praagi. Kuivatab taarat kuivatuskappides.

Peab teadma: mitmesuguste taaraliikide otstarvet; taara praagi liike; kasutatavate kemikaalide omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata taara mahtu ja kõlblikkust; valmistada lahust taara pesemiseks.

G. POOKEVAHA JA PITSATILAKI TOOTMINE

VANEM-APARAADILTÖÖTAJA — 6. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi. Valmistab ette toorainet, materjale ja aparatuuri; doseerib retseptuuri järgi komponente, kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku, aparatuuri seisukorda, ühendusi ja mootoreid. Teostab proovidevõtmist ja operatiivseid analüüse. Juhib tööd ning instrueerib aparaadiltöötajaid.

Peab teadma: väljalastava toodangu valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; komponentide mõju toodangu kvaliteedile ja omadustele; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõikide aparaatide, riistade ja mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: läbi viia väljalastava keemilise toote valmistamise mittekeerukat tehnoloogilist protsessi; doseerida retseptuuri järgi komponente olenevalt tooraine kvaliteedist; välja selgitada ja parandada rikkeid seadmete töös; määrata toote valmidust ja kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu.

VORMIJA — 3. kategooria

Valmistab ette vorme keemiliste toodete vormimiseks vastavalt antud toote kaalule, vajaduse korral puistab vorme

puistematerjalidega. Valab toodet vormidesse käsitsi või seadmete abil. Jahutab ja võtab valmistooteid vormidest välja. Kontrollib toodete kaalu ning sorteerib neid.

Peab teadma: vormitava toodangu omadusi; puistematerjali liike ja omadusi; praagi liike ja põhjuseid toodete vormimisel, samuti ka mooduseid praagi vältimiseks ning kõrvaldamiseks; kaalumise ja sorteerimise eeskirju; lubatud kõrvalekaldumisi toote kaalus; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: vormida toodangut vormides; kasutada valamisseadmeid; vormida tooteid ilma kadudeta; kaaluda valmistooteid ja neid sorteerida; puhastada vorme.

PAKKIJA — 3. kategooria

Toimetab pakkimismaterjali töökohale. Pakib toodangut paberisse ning laob kastidesse või karpidesse arvu järgi. Naelutab kastid kinni, kannab neile trafareti või kleebib etiketi.

Peab teadma: pakitava toodangu sortimenti; pakkimise eeskirju ja töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut vastavalt tehnilistele tingimustele.

H. KINGAKREEMI TOOTMINE

VANEM-APARAADILTÖÖTAJA — 6. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi. Valmistab toorainet, materjale ja aparatuuri tööks ette. Doseerib retsepti järgi komponente. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku, aparatuuri seisukorda, kommunikatsioone ja mootoreid. Võtab proove ja teeb operatiivseid analüüse. Juhib tööd ning instrueerib aparaadiltöötajaid üksikute operatsioonide juures.

Peab teadma: väljalastava toodangu valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ning omadusi; komponentide mõju toodangu kvaliteedile ja omadustele; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõigi aparaatide, riistade ja mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: sooritada väljalastava keemilise produkti valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi; doseerida

retseptuuri järgi komponente olenevalt tooraine kvaliteedist; välja selgitada ja kõrvaldada rikkeid seadmete töös; määrata toote valmistamise protsessi lõppu ja toote kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu.

APARAADILTÖÖTAJA — 5. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise tehnoloogilisi operatsioone (sisse- ja väljalaadimine, filtreerimine, sadestamine jne.). Valmistab tööks ette tooraineid ja materjale ning aparatuuri. Doseerib tooraineid ja laadib neid aparatuuri. Laadib välja valmistoodangut ja annab seda ette pakkijaile. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku. Jälgib kontroll-mõõteriistade näitusid. Jälgib seadmete seisukorda ja töökoha puhtust.

P e a b t e a d m a: keemilise toote valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; teenindatavate seadmete ja mõõteriistade ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tooraine ja kütuse kulunorme; tehnoloogilise režiimi norme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

P e a b o s k a m a: ette valmistada ja sooritada tehnoloogilisi operatsioone keemilise toote valmistamisel; valmistada ette toorainet ja aparatuuri tööks; teostada aparatuuri profülaktilist ja jooksvat remonti.

JAEPAKENDISSE PAKKIJÄ — 4. kategooria

Täidab mitmesugust taarat toodanguga; pakib toodangut käsitsi ja masinal koos doseerimise ja markeerimisega.

P e a b t e a d m a: pakitud toodangu kohta esitatud tehnilisi nõudeid; pakkimise ratsionaalseid töövõtteid; praagi liike ja selle põhjuseid; mooduseid praagi vältimiseks ja põhjuste kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: pakkida toodangut käsitsi ja masinatega, määrata toodangu kvaliteeti; doseerida toodangut, markeerida ja vormistada pakitud toodangut.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 3. kategooria

Kannab pakitud toodangut töökohale. Valmistab ette korkimismaterjale (korgid, kaaned, lakk) ja etikette. Korgib, lakib ja kleebib etikette; kleebib kinni paberist ja papist pakikesi.

P e a b t e a d m a: toodangu sortimenti; korkimise ja eti-

kettide kleepimise eeskirju: materjalide kulunorme.

Peab oskama: vastavalt toodangu sortimendile kleepida etikette; valmistoodanguga täidetud taarat kinni korkida või kaanega sulgeda ja lakkida.

PAKKIJA — 3. kategooria

Toimetab pakkimismaterjali töökohale. Pakib toodangut paberisse ning laob kastidesse või karpidesse arvu järgi. Naelutab kastid kinni, kannab neile trafareti või kleebib etiketi.

Peab teadma: pakitava toodangu sortimenti; pakkimise eeskirju ja töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut vastavalt tehnilistele tingimustele.

I. LÄIKEVAHA JA VEESAAPAMÄÄRDE TOOTMINE

VANEM-APARAADILTÖÖTAJA — 6. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise keerukaid tehnoloogilisi protsesse. Valmistab tööks ette toorainet, materjali ja aparatuuri; doseerib retseptuuri järgi komponente, kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku, aparatuuri seisukorda, ühendusi ja mootoreid. Võtab proove ja teeb operatiivseid analüüse. Juhib tööd ja instrueerib aparaadiltöötajaid.

Peab teadma: väljalastava toodangu valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; komponentide mõju toodangu kvaliteedile ja omadustele; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõikide aparaatide, riistade ja ja mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: läbi viia väljastatavate keemiliste toodete valmistamise protsessi; doseerida retseptuuride järgi komponente olenevalt tooraine kvaliteedist; välja selgitada ja parandada rikkeid seadmete töös; määrata toote valmidust ja kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 4. kategooria

Täidab mitmesugust taarat toodanguga; pakib toodangut käsitsi ja masinal koos doseerimise ja markeerimisega.

Peab teadma: pakitud toodangu kohta esitatud tehni-

lisi nõudeid; pakkimise ratsionaalseid töövõtteid; praagi liike ja selle põhjuseid; mooduseid praagi vältimiseks ja põhjuste kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut käsitsi ja masinatega, määrata toodangu kvaliteeti; doseerida toodangut, markeerida ja vormistada pakitud toodangut.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 3. kategooria

Kannab pakitud toodangut töökohale. Valmistab ette korkimismaterjale (korgid, kaaned, lakk) ja etikette. Korgib, lakib ja kleebib etikette; kleebib kinni paberist ja papist pakikesi.

Peab teadma: toodangu sortimenti; korkimise ja etikettide kleepimise eeskirju; materjalide kulunorme.

Peab oskama: vastavalt toodangu sortimendile kleepida etikette; valmistoodanguga täidetud taarat kinni korkida või kaanega sulgeda ja lakkida.

PAKKIJA — 3. kategooria

Toimetab pakkimismaterjali töökohale. Pakib toodangut paberisse ning laob kastidesse või karpidesse arvu järgi. Naelutab kastid kinni, kannab neile trafareti või kleebib etiketi.

Peab teadma: pakitava toodangu sortimenti; pakkimise eeskirju ja töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut vastavalt tehnilistele tingimustele.

TAARAPESIJA —
TAARA PESEMISEL KEMIKAALIDE KASUTAMISEGA — 3. kategooria
TAARA PESEMISEL ILMA KEMIKAALE KASUTAMATA — 2. kategooria

Pakib taara (ilupudelid, klaasballoonid, pudelid) välja, pühib puhtaks ning laob kastidesse (utiiltaara puhul ka sorteerib); peseb veega või kemikaalide lahusega, eemaldab vanad etiketid ja korgid ning eraldab praagi. Kuivatab taarat kuivatuskappides.

Peab teadma: mitmesuguste taaraliikide otstarvet; taara praagi liike; kasutatavate kemikaalide omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata taara mahtu ja kõlblikkust; valmistada lahust taara pesemiseks.

VANEM-APARAADILTÖÖTAJA — 7. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi. Valmistab toorainet, materjale ja aparatuuri tööks ette. Doseerib retsepti järgi komponente. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku, aparatuuri seisukorda, kommunikatsioone ja mootoreid. Võtab proove ja teeb operatiivseid analüüse. Juhib tööd ning instrueerib aparaatidel töötajaid üksikute operatsioonide juures.

Peab teadma: väljalastava toodangu valmistamise tehnoloogilist protsessi: kasutatavate toorainete ja materjalide liike ning omadusi; komponentide mõju toodangu kvaliteedile ja omadustele; praagi tekkimise põhjusi ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõigi aparaatide, riistade ja mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: sooritada väljalastava keemilise produkti valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi; doseerida retseptuuri järgi komponente olenevalt tooraine kvaliteedist; välja selgitada ja kõrvaldada rikkeid seadmete töös; määrata toote valmistamise protsessi lõppu ja toote kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu.

APARAADILTÖÖTAJA — 4. kategooria

Sooritab vanem-aparaadiltöötaja juhtimisel keemilise toote valmistamise mittekeerukaid tehnoloogilisi operatsioone (sisse- ja väljalaadimine, filtreerimine, sadestamine jne.). Valmistab tööks ette tooraineid, materjale ja aparatuuri. Kaalub vanem-aparaadiltöötaja korraldusel tooraineid ning laadib neid aparatuuri. Laadib välja valmistoodangut. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku. Jälgib kontroll-mõõteriistade näitusid. Sooritab töid vanem-aparaadiltöötaja juhtnööride järgi. Jälgib seadmete seisukorda ja töökoha puhtust.

Peab teadma: toote valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; teenindatavate seadmete ja mõõteriistade ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tooraine ja kütuse kulunorme; tehnoloogilise režiimi norme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: vanem-aparaadiltöötaja juhtimisel toorainet ja aparatuuri tööks ette valmistada ning sooritada mittekeerukaid tehnoloogilisi operatsioone.

SEEBIVORMIJA — 4. kategooria

Valmistab vorme sissevalamiseks ette. Valab seepi käsitsi vormidesse. Võtab jahtunud seepi vormidest välja. Lõikab käsitsi või masinal seepi plaatideks ja kangideks ning kindlaksmääratud mõõtudes tükkideks.

Peab teadma: lubatud kõrvalekaldumisi seebi kaalus; lõikamisseadme ehitust (käsitsilõikamisel); lõikamismasinate ja presside ehitust (mehhaniseeritud lõikamisel); praagiliike lõikamisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valada ilma loksutamata seepi aparaadist (katlast) vormidesse; reguleerida lõikamismasina tööd; pressil töötamisel — templeid paigaldada; puhastada ja õlitada teenindatavaid seadmeid.

PAKKIJA — 3. kategooria

Toimetab pakkimismaterjali töökohale. Pakib toodangut paberisse ning laob kastidesse või karpidesse arvu järgi. Naelutab kastid kinni, kannab neile trafareti või kleebib etiketi.

Peab teadma: pakitava toodangu sortimenti; pakkimise eeskirju ja töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut vastavalt tehnilistele tingimustele.

K. PESUPULBRI TOOTMINE

VANEM-APARAADILTÖÖTAJA — 7. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi. Valmistab toorainet, materjale ja aparatuuri tööks ette. Doseerib retsepti järgi komponente. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku, aparatuuri seisukorda, kommunikatsioone ja mootoreid. Võtab proove ja teeb operatiivseid analüüse. Juhib tööd ning instrueerib aparaatidel töötajaid üksikute operatsioonide juures.

Peab teadma: väljalastava toodangu valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; komponentide mõju toodangu kvaliteedile ja omadustele; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõigi aparaatide, riistade ja

mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: sooritada väljalastava keemilise produkti valmistamise keerukat tehnoloogilist protsessi; doseerida retseptuuri järgi komponente olenevalt tooraine kvaliteedist; välja selgitada ja kõrvaldada rikkeid seadmete töös; määrata valmistamise protsessi lõppu ja toote kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu.

APARAADILTÖÖTAJA — 5. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamisel tehnoloogilisi operatsioone (sisse- ja väljalaadimine, filtreerimine, sadestamine jne.). Valmistab tööks ette tooraineid ja materjale ja aparatuuri. Doseerib tooraineid ja laadib neid aparatuuri. Laadib välja valmistoodangut ja annab seda ette pakkijaile. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku. Jälgib kontroll-mõõteriistade näitusid. Jälgib seadmete seisukorda ja töökoha puhtust.

Peab teadma: keemilise toote valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; teenindatavate seadmete ja mõõteriistade ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tooraine ja kütuse kulunorme; tehnoloogilise režiimi norme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: ette valmistada ja sooritada tehnoloogilisi operatsioone keemilise toote valmistamisel; valmistada ette toorainet ja aparatuuri tööks; teostada aparatuuri profülaktilist ja jooksvat remonti.

MÖLDER — 5. kategooria

Jahvatab materjale eri süsteemi veskeis. Toimetab kohale ja laadib veskisse materjale. Teenindab veskit ja abimehhanisme ning jälgib nende tööd. Jälgib materjalide normaalset saabumist veskisse. Doseerib retseptuuri järgi vajalikke komponente. Kontrollib jahvatusastet. Laadib valmistooteid välja. Peab ettenähtud arvestust.

Peab teadma: teenindatava veski ja abimehhanismide ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; jahvatusprotsessi režiimi; materjalide liike ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: juhtida teenindatavat veskit ja abi-

mehhanisme; määrata toote jahvatuse peensust; doseerida retseptuuri järgi komponente; õlitada mehhanisme; pidada ettenähtud arvestust.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 4. kategooria

Täidab mitmesugust taarat toodanguga; pakib toodangut käsitsi ja masinal koos doseerimise ja markeerimisega.

Peab teadma: pakitud toodangu kohta esitatud tehnilisi nõudeid; pakkimise ratsionaalseid töövõtteid; praagi liike ja selle põhjuseid, mooduseid praagi vältimiseks ja põhjuste kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut käsitsi ja masinatega, määrata toodangu kvaliteeti; doseerida toodangut, markeerida ja vormistada pakitud toodangut.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 3. kategooria

Kannab pakitud toodangut töökohale. Valmistab ette korkimismaterjale (korgid, kaaned, lakk) ja etikette. Korgib, lakib ja kleebib etikette; kleebib kinni paberist ja papist pakikesi.

Peab teadma: toodangu sortimenti; korkimise ja etikettide kleepimise eeskirju; materjalide kulunorme:

Peab oskama: vastavalt toodangu sortimendile kleepida etikette; valmistoodanguga täidetud taarat kinni korkida või kaanega sulgeda ja lakkida.

PAKKIJA — 3. kategooria

Toimetab pakkimismaterjali töökohale. Pakib toodangut paberisse ning laob kastidesse või karpidesse arvu järgi. Naelutab kastid kinni, kannab neile trafareti või kleebib etiketi.

Peab teadma: pakitava toodangu sortimenti; pakkimise eeskirju ja töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut vastavalt tehnilistele tingimustele.

ABITÖÖLINE — 3. kategooria

Veab valmistoodangut tsehhist välja. Teeb vanema töölise juhtimisel mitmesuguseid lihtsaid töid.

Peab teadma: toodangu liike ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teha töökohal iga liiki abitöid.

L. KONTORILIIMI TOOTMINE

VANEM-APARAADILTÖÖTAJA — 6. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise keerukaid tehnoloogilisi protsesse. Valmistab tööks ette toorainet, materjale ja aparatuuri; doseerib retseptuuri järgi komponente; kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku, aparatuuri seisukorda, ühendusi ja mootoreid. Võtab proove ja teeb operatiivseid analüüse. Juhib tööd ja instrueerib aparaadiltöötajaid.

Peab teadma: väljalastava toodangu valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; komponentide mõju toodangu kvaliteedile ja omadustele; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõikide aparaatide, riistade ja mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: läbi viia väljastatavate keemiliste toodete valmistamise protsessi; doseerida retseptuuride järgi komponente olenevalt tooraine kvaliteedist; välja selgitada ja parandada rikkeid seadmete töös; määrata toote valmidust ja kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 4. kategooria

Täidab mitmesugust taarat toodanguga; pakib toodangut käsitsi ja masinal koos doseerimise ja markeerimisega.

Peab teadma: pakitud toodangu kohta esitatud tehnilisi nõudeid; pakkimise ratsionaalseid töövõtteid; praagi liike ja selle põhjuseid; mooduseid praagi vältimiseks ja põhjuste kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut käsitsi ja masinatega, määrata toodangu kvaliteeti; doseerida toodangut, markeerida ja vormistada pakitud toodangut.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 3. kategooria

Kannab pakitud toodangut töökohale. Valmistab ette korkimismaterjale (korgid, kaaned, lakk) ja etikette. Korgib, lakib ja kleebib etikette; kleebib kinni paberist ja papist pakikesi.

Peab teadma: toodangu sortimenti; korkimise ja etikettide kleepimise eeskirju; materjalide kulunorme.

Peab oskama: vastavalt toodangu sortimendile kleepida etikette; valmistoodanguga täidetud taarat kinni korkida või kaanega sulgeda ja lakkida.

PAKKIJA — 3. kategooria

Toimetab pakkimismaterjali töökohale. Pakib toodangut paberisse ning laob kastidesse või karpidesse arvu järgi. Naelutab kastid kinni, kannab neile trafareti või kleebib etiketi.

Peab teadma: pakitava toodangu sortimenti; pakkimise eeskirju ja töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut vastavalt tehnilistele tingimustele.

TAARAPESIJA —
TAARA PESEMISEL KEMIKAALIDE KASUTAMISEGA — 3. kategooria
TAARA PESEMISEL ILMA KEMIKAALE KASUTAMATA — 2. kategooria

Pakib taara(ilupudelid, klaasballoonid, pudelid) välja, pühib puhtaks ning laob kastidesse (utiiltaara puhul ka sorteerib); peseb veega või kemikaalide lahusega, eemaldab vanad etiketid ja korgid ning eraldab praagi. Kuivatab taarat kuivatuskappides.

Peab teadma: mitmesuguste taaraliikide otstarvet; taara praagi liike; kasutatavate kemikaalide omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata taara mahtu ja kõlblikkust; valmistada lahust taara pesemiseks.

M. KOSMEETILISTE KAUPADE TOOTMINE

KOSMEETILISTE KAUPADE VALMISTAJA — 7. kategooria

Kaalub retsepti järgi materjale. Puistab materjale katlasse. Pidevalt segades sulatab materjale. Laadib valmistoodangut katlaist välja. Lisab värvaineid. Valtsib toodangut. Juhib brigaadi tööd. Peab toodangu arvestust ja aruandlust.

Peab teadma: väljalastava tooodangu tehnoloogilist protsessi ja retseptuuri; tehnilisi tingimusi tooraine ja valmistoodangule; kasutatava tooraine omadusi; aparatuuri ehitust ja kasutamise eeskirju; materjalide kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata tooraine ja valmistoodangu

kvaliteeti; koostada retsepti järgi segusid; reguleerida segude sulatamise temperatuuri; teostada operatiivseid analüüse; lisada retsepti järgi värvaineid; juhtida brigaadi tööd; teostada arvestust ja aruandlust.

KOSMEETILISTE KAUPADE VALMISTAJA — 6. kategooria

Valmistab ette materjale. Koostab retsepti järgi segusid, kuivatab, filtreerib, sõelub ja lahustab lahustajais. Lisab värvaineid. Laadib välja valmistoodangut.

Peab teadma: väljalastava toote valmistamise tehnoloogilist protsessi ja retseptuuri; tehnilisi tingimusi tooraineile ja valmistoodangule; kasutatavate materjalide omadusi; aparatuuri ehitust ja kasutamise eeskirju; materjalide kulunorme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: määrata tooraine ja valmistoodangu kvaliteeti; koostada retsepti järgi segusid; teostada operatiivseid analüüse; lisada retsepti järgi värvaineid.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 4. kategooria

Täidab mitmesugust taarat toodanguga; pakib toodangut käsitsi ja masinal koos doseerimise ja markeerimisega.

Peab teadma: pakitud toodangu kohta esitatud tehnilisi nõudeid; pakkimise ratsionaalseid töövõtteid; praagi liike ja selle põhjuseid; mooduseid praagi vältimiseks ja põhjuste kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida toodangut käsitsi ja masinatega, määrata toodangu kvaliteeti; doseerida toodangut, markeerida ja vormistada pakitud toodangut.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 3. kategooria

Kannab pakitud toodangut töökohale. Valmistab ette korkimismaterjale (korgid, kaaned, lakk) ja etikette. Korgib, lakib ja kleebib etikette; kleebib kinni paberist ja papist pakikesi.

Peab teadma: toodangu sortimenti; korkimise ja etikettide kleepimise eeskirju; materjalide kulunorme.

Peab oskama: vastavalt toodangu sortimendile kleepida etikette; valmistoodanguga täidetud taarat kinni korkida või kaanega sulgeda ja lakkida.

PAKKIJA — 3. kategooria

Toimetab pakkimismaterjali töökohale. Pakib toodangut paberisse ning laob kastidesse või karpidesse arvu järgi. Naelutab kastid kinni, kannab neile trafareti või kleebib etiketi.

P e a b t e a d m a: pakitava toodangu sortimenti; pakkimise eeskirju ja töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: pakkida toodangut vastavalt tehnilistele tingimustele.

TAARAPESIJA —
TAARA PESEMISEL KEMIKAALIDE KASUTAMISEGA — 3. kategooria
TAARA PESEMISEL ILMA KEMIKAALE KASUTAMATA — 2. kategooria

Pakib taara (ilupudelid, klaasballoonid, pudelid) välja, pühib puhtaks ning laob kastidesse (utiiltaara puhul ka sorteerib); peseb veega või kemikaalide lahusega, eemaldab vanad etiketid ja korgid ning eraldab praagi. Kuivatab taarat kuivatuskappides.

P e a b t e a d m a: mitmesuguste taaraliikide otstarvet; taara praagi liike; kasutatavate kemikaalide omadusi; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata taara mahtu ja kõlblikkust; valmistada lahust taara pesemiseks.

ABITÖÖLINE — 3. kategooria

Veab valmistoodangut tsehhist välja. Sooritab vanema töölise juhtimisel mitmesuguseid lihtsaid töid.

P e a b t e a d m a: toodangu liike ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: teha töökohal iga liiki abitöid.

N. VANKRIMÄÄRDE TOOTMINE

VANEM-APARAADILTÖÖTAJA — 6. kategooria

Sooritab keemilise toote valmistamise keerukaid tehnoloogilisi protsesse. Valmistab tööks ette toorainet, materjale ja aparatuuri; doseerib retseptuuri järgi komponente; kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku, aparatuuri seisukorda, ühendusi ja mootoreid. Võtab proove ja teeb operatiivseid analüüse. Juhib tööd ja instrueerib aparaadiltöötajaid.

Peab teadma: väljalastava toodangu valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; komponentide mõju toodangu kvaliteedile ja omadustele; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kõikide aparaatide, riistade ja mehhanismide ehitust ja teenindamise eeskirju; tooraine, materjalide, kütuse ja elektrienergia kulunorme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: läbi viia väljastatavate keemiliste toodete valmistamise protsessi; doseerida retseptuuride järgi komponente olenevalt tooraine kvaliteedist; välja selgitada ja parandada rikkeid seadmete töös; määrata toote valmidust ja kvaliteeti; kasutada kontroll-mõõteriistu.

APARAADILTÖÖTAJA — 4. kategooria

Sooritab vanem-aparaadiltöötaja juhtimisel keemilise toote valmistamise mittekeerukaid tehnoloogilisi operatsioone (sisse- ja väljalaadimine, filtreerimine, sadestamine jne.). Valmistab tööks ette tooraineid, materjale ja aparatuuri. Kaalub vanem-aparaadiltöötaja korraldusel tooraineid ning laadib neid aparatuuri. Laadib välja valmistoodangut. Kontrollib tehnoloogilise protsessi käiku. Jälgib kontroll-mõõteriistade näitusid. Sooritab töid vanem-aparaadiltöötaja juhtnööride järgi. Jälgib seadmete seisukorda ja töökoha puhtust.

Peab teadma: toote valmistamise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate toorainete ja materjalide liike ja omadusi; teenindatavate seadmete ja mõõteriistade ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tooraine ja kütuse kulunorme; tehnoloogilise režiimi norme; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: vanem-aparaadiltöötaja juhtimisel toorainet ja aparatuuri tööks ette valmistada ning sooritada mittekeerukaid tehnoloogilisi operatsioone.

SÕELUJA — 3. kategooria

Sõelub materjale. Valmistab sõelumismasinat tööks ette. Laadib materjale sõelumismasinasse. Kontrollib sõelumismasina tööd ja sõelte seisukorda. Õlitab mehhanisme.

Peab teadma: sõelumismasina töötamise põhimõtet; sõelaseadmete ehitust; kasutatavate sõelte numbreid; sõelutavate materjalide omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sõeluda materjale mehaanilisel sõelu-

mismasinal; sõelumismasinat tööks ette valmistada, paigaldades vastavanumbrilisi sõelu; reguleerida sõelte kallaku nurka; määrata sõelumise kvaliteeti kontrollsõeltel.

JAEPAKENDISSE PAKKIJA — 4. kategooria

Täidab mitmesugust taarat toodanguga; pakib toodangut käsitsi ja masinal koos doseerimise ja markeerimisega.

P e a b t e a d m a: pakitud toodangu kohta esitatud tehnilisi nõudeid; pakkimise ratsionaalseid töövõtteid; praagi liike ja selle põhjuseid; mooduseid praagi vältimiseks ja põhjuste kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: pakkida toodangut käsitsi ja masinatega, määrata toodangu kvaliteeti; doseerida toodangut, markeerida ja vormistada pakitud toodangut.

KARTONAAŽITÖÖSTUS

A. ÕMMELDUD PAPPKARPIDE VALMISTAMINE

JUURDELÕIKAJA — 7. kategooria

Valmistab iseseisvalt joonise järgi igasuguste kartonaažitoodete näidiseid. Võtab mõõtu ja valmistab šabloone kartonaažitoodete detailide väljalõikamiseks. Teostab kartonaažimaterjalide ratsionaalset juurdelõikamist.

Peab teadma: kartonaažitööstuse tehnoloogiat; väljalastavate toodete sortimenti ning tehnilisi nõudeid; kasutatavate materjalide — paberi, papi, liimi jne. liike, sorte ja omadusi; kartonaažitööstuse masinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; materjalide kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lugeda kartonaažitoodete jooniseid, valmistada nende järgi näidiseid ning detailide väljalõikamise šabloone; materjale ökonoomselt juurde lõigata.

MATERJALIDE LÕIKAJA — 6. kategooria

Seab töökorda papikäärid (või lõikemasina). Teostab paberi, papi ja teiste kartonaažitööstuse materjalide märkimist ja lõikamist. Sooritab papikääride (või lõikemasina) puhastamist, õlitamist ja jooksvat remonti.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta; praagi liike ja põhjuseid lõikamisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; kartonaažitööstuse materjalide liike, sorte ja omadusi; paberi ja papi kulunorme; papikääride (või lõikemasina) ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lugeda kartonaažitoodete jooniseid; töökorda seada papikääre (või lõikemasinat); sooritada materjalide märkimist detailide šabloonide või jooniste järgi ning

lõigata materjale minimaalsete jäätmetega; puhastada ja õlitada papikääre (või lõikemasinat) ning teha sellele jooksvat remonti.

VÄLJARAIUJA — 4. kategooria

Seab antud mõõtude järgi töökorda lõikeraua või väljaraiumismasina. Raiub välja kartonaažitoodete detailide papist ja paberist toorikuil nurki, lõhesid, väljalõikeid, auke. Puhastab ja õlitab tööpinki.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete detailide kvaliteedi kohta; väljaraiumise mõju toodangu kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid; praagi tekkimise põhjuste vältimise ja kõrvaldamise mooduseid; papi ja paberi liike, sorte ja omadusi; lõikeraua või väljaraiumismasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida väljaraiumise mõõtmeid; välja arvestada väljaraiutavate papi- või paberilehtede hulka olenevalt materjali omadustest; välja raiuda papist ja paberist toorikuil nurki, lõhesid, väljalõikeid, auke; puhastada ja õlitada väljaraiumismasinat või lõikerauda.

RITSIJA — 4. kategooria

Sooritab vastavalt joonisele või toote näidisele kartonaažitoodete detailide käsitsiritsimist.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta; ritsimise mõju toodangu kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid ritsimisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi liike, sorte ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lugeda kartonaažitoodete jooniseid; määrata ritsimise sügavust olenevalt papi omadustest ja toote konstruktsioonist; ritsida käsitsi kartonaažitoodete detaile; teritada ritsimisnuge.

RITSIJA — 5. kategooria

Seab ritsimismasina töökorda vastavalt joonisele või toote näidisele. Ritsib kartonaažitoodete detaile ja sooritab ritsimismasina puhastamist, õlitamist ja jooksvat remonti.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid väljalastavate toodete

kvaliteedi kohta; ritsimise mõju toodangu kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi liike, sorte ja omadusi; ritsimismasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lugeda kartonaažitoodete jooniseid; töökorda seada ritsimismasinat; määrata ritsimise sügavust olenevalt papi omadustest ja toote konstruktsioonist; ritsida kartonaažitoodete detaile; teostada ritsimismasina puhastamist, õlitamist ja jooksvat remonti.

SOONIJA — 3. kategooria

Seab töökorda, vastavalt joonisele või näidisele, soonimismasina. Soonib kartonaažitoodete detaile, puhastab ja õlitab soonimismasinat ning teeb sellele jooksvat remonti.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta; soonimise mõju toodangu kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi liike, sorte ja omadusi; soonimismasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: soonimismasinat töökorda seada; soonida kartonaažitoodete detaile, puhastada ja õlitada soonimismasinat ning teha sellele jooksvat remonti.

KOKKUÕMBLEJA — 4. kategooria

Seab töökorda traatimismasina. Õmbleb kokku kartonaažitooteid vastavalt joonisele või toote näidisele. Puhastab ja õlitab traatimismasinat ning teeb sellele jooksvat remonti.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta; õmblemise mõju toote kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi ja õmblemistraadi liike, sorte ja omadusi; traatimismasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lugeda kartonaažitoodete jooniseid; traatimismasinat töökorda seada; traati trumlile ja masinasse asetada; kartonaažitooteid kokku õmmelda, traatimismasinat puhastada ja õlitada ning sellele jooksvat remonti teha.

TRÜ Raamatukogu

KOKKUÕMBLEJA — 6. kategooria

Seab töökorda, vastavalt joonisele või toote näidisele, mitmeaparaadilise traatimismasina. Õmbleb kokku kartonaažitooteid, puhastab ja õlitab mitmeaparaadilist traatimismasinat ning teeb sellele jooksvat remonti.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta; kokkuõmblemise mõju valmistoodete kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi ja õmbelmistraadi liike, sorte ja omadusi; mitmeaparaadilise traatimismasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lugeda kartonaažitoodete jooniseid; mitmeaparaadilist traatimismasinat töökorda seada; kartonaažitooteid kokku õmmelda, mitmeaparaadilist traatimismasinat puhastada ja õlitada ning sellele jooksvat remonti teha.

PAKKIJA-SORTEERIJA — 4. kategooria

Sorteerib valmistoodangut ning pakib seda. Peab valmistoodangu arvestust.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; kartonaažitoodete tehnilisi tingimusi; praagi liike ja toodangu sordilisuse määramise korda; kartonaažitoodete pakkimise töövõtteid.

Peab oskama: sorteerida kartonaažitooteid vastavalt tehnilistele tingimustele; pakkida kartonaažitooteid; pidada valmistoodangu arvestust.

B. LIIMITUD PAPPKARPIDE JA LIHTSATE LAMEDATE KARPIDE VALMISTAMINE

JUURDELÕIKAJA — 7. kategooria

Valmistab iseseisvalt joonise järgi igasuguste kartonaažitoodete näidiseid. Võtab mõõtu ja valmistab šabloone kartonaažitoodete detailide väljalõikamiseks. Teostab kartonaažimaterjalide ratsionaalset juurdelõikamist.

Peab teadma: kartonaažitööstuse tehnoloogiat; väljalastavate toodete sortimenti ning tehnilisi nõudeid; kasutatavate materjalide — paberi, papi, liimi jne. liike, sorte ja omadusi; kartonaažitööstuse masinate ehitust ja ekspluatatsiooni

eeskirju; materjalide kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: lugeda kartonaažitoodete jooniseid, valmistada nende järgi näidiseid ning detailide väljalõikamise šabloone; materjale ökonoomselt juurde lõigata.

MATERJALIDE LÕIKAJA — 6. kategooria

Seab töökorda papikäärid (või lõikemasina). Teostab paberi, papi ja teiste kartonaažitööstuse materjalide märkimist ja lõikamist. Sooritab papikääride (või lõikemasina) puhastamist, õlitamist ja jooksvat remonti.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta; praagi liike ja põhjuseid lõikamisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; kartonaažitööstuse materjalide liike, sorte ja omadusi; paberi ja papi kulunorme; papikääride (või lõikemasina) ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: lugeda kartonaažitoodete jooniseid; töökorda seada papikääre (või lõikemasinat); sooritada materjalide märkimist detailide šabloonide või jooniste järgi ning lõigata materjale minimaalsete jäätmetega; puhastada ja õlitada papikääre (või lõikemasinat) ning teha sellele jooksvat remonti.

VÄLJARAIUJA — 4. kategooria

Seab antud mõõtude järgi töökorda lõikeraua või väljaraiumismasina. Raiub välja kartonaažitoodete detailide papist ja paberist toorikuil nurki, lõhesid, väljalõikeid, auke. Puhastab ja õlitab tööpinki.

P e a b t e a d m a: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete detailide kvaliteedi kohta; väljaraiumise mõju toodangu kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi ja paberi liike, sorte ja omadusi; lõikeraua või väljaraiumismasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: reguleerida väljaraiumise mõõtmeid; välja arvestada väljaraiutavate papi- või paberilehtede hulka olenevalt materjalide omadustest; välja raiuda papist ja paberist toorikuil nurki, lõhesid, väljalõikeid, auke; puhastada ja õlitada väljaraiumismasinat või lõikerauda.

RITSIJA — 4. kategooria

Sooritab vastavalt joonisele või toote näidisele kartonaažitoodete detailide käsitsi ritsimist.

P e a b t e a d m a: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta; ritsimise mõju toodangu kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid ritsimisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi liike, sorte ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: lugeda kartonaažitoodete jooniseid; määrata ritsimise sügavust olenevalt papi omadustest ja toote konstruktsioonist; ritsida käsitsi kartonaažitoodete detaile; teritada ritsimisnuge.

RITSIJA — 5. kategooria

Seab ritsimismasina töökorda vastavalt joonisele või toote näidisele. Ritsib kartonaažitoodete detaile ja sooritab ritsimismasina puhastamist, õlitamist ja jooksvat remonti.

P e a b t e a d m a: tehnilisi nõudeid väljalastavate toodete kvaliteedi kohta; ritsimise mõju toodangu kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi liike, sorte ja omadusi; ritsimismasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: lugeda kartonaažitoodete jooniseid; töökorda seada ritsimismasinat; määrata ritsimise sügavust olenevalt papi omadustest ja toote konstruktsioonist; ritsida kartonaažitoodete detaile; teostada ritsimismasina puhastamist, õlitamist ja jooksvat remonti.

SOONIJA — 3. kategooria

Seab töökorda, vastavalt joonisele või näidisele, soonimismasina. Soonib kartonaažitoodete detaile, puhastab ja õlitab soonimismasinat ning teeb sellele jooksvat remonti.

P e a b t e a d m a: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta; soonimise mõju toodangu kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi liike, sorte ja omadusi; soonimismasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: soonimismasinat töökorda seada; soonida kartonaažitoodete detaile, puhastada ja õlitada soonimismasinat ning teha sellele jooksvat remonti.

PAKKIJA-SORTEERIJA — 4. kategooria

Sorteerib valmistoodangut ning pakib seda. Peab valmistoodangu arvestust.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; kartonaažitoodete tehnilisi tingimusi; praagi liike ja toodangu sordilisuse määramise korda; kartonaažitoodete pakkimise töövõtteid.

Peab oskama: sorteerida kartonaažitooteid vastavalt tehnilistele tingimustele; pakkida kartonaažitooteid; pidada valmistoodangu arvestust.

LIIMIKEETJA — 3. kategooria

Valmistab retsepti järgi eri sorti liimi kartonaažitöödeks.

Peab teadma: liimide retseptuure ja valmistamise viise; tehnilisi nõudeid liimi kvaliteedi kohta; praagi liike ja põhjuseid liimi valmistamisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise meetodeid; kartonaažitööde materjalide liike, sorte ja omadusi; liimikeetmise nõu ehitust ja kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: retsepti järgi valmistada liimi kartonaažitöödeks; määrata liimi kvaliteeti ja valmidusastet.

PEALEMÄÄRIJA — 2. kategooria

Määrib liimi kartonaažitoodete detailidele.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta; detailidele liimi pealemäärimise mõju toodete kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid detailidele liimi pealemäärimisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; kartonaažitöö pintslite ja liimide liike, sorte ja omadusi; liimi pealemäärimise võtteid mitmesugustele materjalidele ja toodetele; liimikeetmise nõu ehitust ning liimi konsistentsi hoidmise mooduseid; liimi kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: liimi ühtlaselt kanda kokkuliimitavale pinnale; määrata ja hoida liimi normaalset konsistentsi; puhastada ja pesta pintsleid ja liimikeetmise nõu.

KARBITEGIJA — 2. kategooria

Koolutab kartonaažitoodete detaile ritsimise, soonimise või toote kontuuri järgi.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid karpide kvaliteedi kohta; koolutamise mõju toodete kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid koolutamisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi ja paberi liike, sorte ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: koolutada kartonaažitoodete detaile ritsimise, soonimise või toote kontuuri järgi.

KARBITEGIJA — 5. kategooria

Sooritab kartonaažitoodete servade ja kantide kleepimist vastavalt joonisele või toote näidisele.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid karpide kvaliteedi kohta; servamise ja kantimise mõju toodete kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi, paberi ja kartonaažiliimi liike, sorte ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lugeda kartonaažitoodete jooniseid; vastavalt joonisele või toote näidisele karpe kantida ja servata.

KARBITEGIJA — 6. kategooria

Vastavalt joonisele või toote näidisele kleebib üle mitmesuguseid papptooteid paberiga ning karpide nurki kalinguriga. Valmistab ümmargusi papptoose, -rulle ja pappkarpe (töötamisel ilma tööjaotuseta).

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta; karpide paberiga (kalinguriga) ülekleepimise mõju nende kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; kartonaažitööde materjalide — papi, paberi, liimi ja kalinguri liike, sorte ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lugeda kartonaažitoodete jooniseid; mitmesuguseid kartonaažitooteid paberiga seest- ja väljastpoolt ilma tumedate plekkideta ja kupladeta ning karpide nurki kalinguriga üle kleepida; valmistada papptoose, -rulle ja pappkarpe (töötamisel ilma tööjaotuseta).

LÄBILÕIKAJA — 3. kategooria

Lõikab läbi või lõikab lõhki ettenähtud mõõdu või näidise järgi mitmesuguseid kartonaažitooteid noa ja klotsikese või läbilõikamismasina abil.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta ning läbilõikamise mõju toodete kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid läbilõikamisel; praagi põhjuste vältimise ja kõrvaldamise mooduseid; papi ja paberi liike, sorte ja omadusi; läbilõikamisseadmete ehitust; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: paigaldada nuge (pinki või seadmesse) vastavalt läbilõikamise mõõtmeile; detaile läbi ja lõhki lõigata; puhastada ja õlitada läbilõikamismasinat; teritada nuge.

C. PAPPTOOSIDE TOOTMINE

PEALEMÄÄRIJA — 2. kategooria

Määrib liimi kartonaažitoodete detailidele.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta; detailidele liimi pealemäärimise mõju toodete kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid detailidele liimi pealemäärimisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; kartonaažitöö pintslite ja liimide liike, sorte ja omadusi; liimi pealemäärimise võtteid mitmesugustele materjalidele ja toodetele; liimikeetmise nõu ehitust ning liimi konsistentsi hoidmise mooduseid selles; liimi kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: liimi kokkuliimitavale pinnale kanda ühtlaselt; määrata ja hoida liimi normaalset konsistentsi; puhastada ja pesta pintsleid ja liimikeetmise nõu.

LÄBILÕIKAJA — 3. kategooria

Lõikab läbi või lõikab lõhki ettenähtud mõõdu või näidise järgi mitmesuguseid kartonaažitooteid noa ja klotsikese või läbilõikamismasina abil.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid kartonaažitoodete kvaliteedi kohta ning läbilõikamise mõju toodete kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid läbilõikamisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi ja paberi liike, sorte ja omadusi; läbilõikamisseadmete ehitust; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: paigaldada nuge (pinki või seadmesse) vastavalt läbilõikamise mõõtmeile; detaile läbi ja lõhki lõigata; puhastada ja õlitada läbilõikamismasinat; teritada nuge.

PAKKIJA-SORTEERIJA — 4. kategooria

Sorteerib valmistoodangut ning pakib seda. Peab valmistoodangu arvestust.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; kartonaažitoodete tehnilisi tingimusi; praagi liike ja toodangu sordilisuse määramise korda; kartonaažitoodete pakkimise töövõtteid.

Peab oskama: sorteerida kartonaažitooteid vastavalt tehnilistele tingimustele; pakkida kartonaažitooteid; pidada valmistoodangu arvestust.

TORUKESTE KOKKULIIMIJA — 4. kategooria

Seab töökorda kokkupööramismasinat papptooside torukeste valmistamiseks. Pöörab liimiga määritud paberilehti torudeks ning võtab valmistorusid masinast. Puhastab ja õlitab kokkupööramismasinat.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid papptooside torukestele; praagi liike ja põhjuseid kokkupööramisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; paberi ja liimi liike, sorte ja omadusi; kokkupööramismasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käivitada ja seisma jätta kokkupööramismasinat; liimiga määritud paberilehti torudeks kokku keerata; puhastada ja õlitada kokkupööramismasinat.

STANTSIJA — 4. kategooria

Seab töökorda pressi ning paigaldab stantsi. Stantsib kartonaažitoodete detaile. Puhastab ja õlitab pressi.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid stantsitud detailide kvaliteedi kohta; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi ja abimaterjalide liike, sorte ja omadusi; presside ja stantside ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pressi töökorda seada; stantsi paigaldada; stantsida kartonaažitoodete detaile; puhastada ja õlitada pressi.

OPERAATOR-AUTOMAADILTÖÖTAJA — 4. kategooria

Täidab papphülsse ja põhju automaadi (või poolautomaadi) punkrisse ümmarguste tooside kokkumonteerimiseks. Käivitab ja jätab seisma automaadi. Jälgib automaadi tööd, puhastab ja õlitab seda.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid ümmargustele papist toosidele; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papi liike, sorte ja omadusi; automaadi (või poolautomaadi) ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: automaadi (või poolautomaadi) punkrit papist hülssidega ja põhjakestega täita; kõrvaldada väikesi rikkeid automaadi (või poolautomaadi) töös, puhastada ja õlitada seda.

D. BLOKNOOTIDE TOOTMINE PABERIJÄÄTMEIST

BLOKNOODITEGIJA — 4. kategooria

Sorteerib paberijäätmeid, valib neid sortide ja mõõtmete järgi, lõikab papikääridel. Komplekteerib bloknoote, määrib kontsu liimiga, liimib külge kaane.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; tehnilisi nõudeid bloknootide kvaliteedi kohta; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; kasutatavate materjalide — paberi ja liimi liike, sorte ja omadusi; materjalide kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: paberijäätmeid sorteerida ja ökonoomselt juurde lõigata; papikääridel paberit lõigata; valmistada liimi; bloknoote kokku liimida.

PAKKIJA-SORTEERIJA — 4. kategooria

Sorteerib valmistoodangut ning pakib seda. Peab valmistoodangu arvestust.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; kartonaažitoodete tehnilisi tingimusi; praagi liike ja toodangu sordilisuse määramise korda; kartonaažitoodete pakkimise töövõtteid.

Peab oskama: sorteerida kartonaažitooteid vastavalt tehnilistele tingimustele; pakkida kartonaažitooteid; pidada valmistoodangu arvestust.

E. PABERIST KOTIKESTE TOOTMINE

PABERIST KOTIKESTE VALMISTAJA — 4. kategooria

Lõikab käsitsi šabloonide järgi paberist kotikeste jaoks paberit. Määrib liimiga ning kleebib kotikesed kokku.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid paberist kotikeste kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; paberi, liimi ja kartonaažipintslite liike, sorte ja omadusi; materjalide kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: paberit ökonoomselt juurde lõigata; liimitavaid pindu ühtlaselt liimiga määrida; kokku liimida paberist kotikesi — kondiitritoodete ja apteegi jaoks, värvide, sine jne. pakkimiseks; retsepti järgi liimi valmistada; puhastada ja pesta pintsleid ja liimikeedunõusid.

PAKKIJA-SORTEERIJA — 4. kategooria

Sorteerib valmistoodangut ning pakib seda. Peab valmistoodangu arvestust.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; kartonaažitoodete tehnilisi tingimusi; praagi liike ja toodangu sordilisuse määramise korda; kartonaažitoodete pakkimise töövõtteid.

Peab oskama: sorteerida kartonaažitooteid vastavalt tehnilistele tingimustele: pakkida kartonaažitooteid; pidada valmistoodangu arvestust.

F. KAUBALIPIKUTE JA ETIKETTIDE VALMISTAMINE

TRÜKKIJA — 7. kategooria

Korrastab trükimasinat. Trükib ühe- ja kahevärvilisi etikette ja kaubalipikuid.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid kaubalipikute ja etikettide kvaliteedi kohta; praagi liike ja põhjuseid trükkimisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; kasutatavate värvide, paberi ja papi liike, sorte ja omadusi; trükimasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; materjalide kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: trükimasinat reguleerida ja töökorda

seada; valida värvi tooni vastavalt näidisele; trükkida ühe- ja kahevärvilisi lipikuid ja etikette; puhastada ja õlitada trükimasinat.

ETIKETTIDE LÕIKAJA — 7. kategooria

Seadistab etiketi või kaubalipiku joonise kohaselt papikääride (või lõikemasina). Lõikab antud mõõtude järgi etikette ja kaubalipikuid. Puhastab ja õlitab papikääre (lõikemasinat) ning teeb sellele jooksvat remonti.

Peab teadma: tehnilisi nõudeid etikettide ja kaubalipikute kohta; praagi liike ja põhjuseid etikettide lõikamisel; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; papikääride (või lõikemasina) ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lukksepatöö aluseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: papikääre (või lõikemasinat) etiketi joonise kohaselt seadistada; etikette lõigata ning papikääre (või lõikemasinat) puhastada ja õlitada ning neile jooksvat remonti teha.

PAKKIJA-SORTEERIJA — 4. kategooria

Sorteerib valmistoodangut ning pakib seda. Peab valmistoodangu arvestust.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; kartonaažitoodete tehnilisi tingimusi; praagi liike ja toodangu sordilisuse määramise korda; kartonaažitoodete pakkimise töövõtteid.

Peab oskama: sorteerida kartonaažitooteid vastavalt tehnilistele tingimustele; pakkida kartonaažitooteid; pidada valmistoodangu arvestust.

G. PABERIST LAMBIVARJUDE TOOTMINE

LAMBIVARJUDE TEGIJA — 5. kategooria

Lõikab käsitsi šabloonide järgi paberist lambivarjude detaile juurde, paneb neid kokku, liimib ja õmbleb läbi sutaššpaelaga.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; tehnilisi nõudeid nende kvaliteedi kohta; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja põhjuste kõrvaldamise mooduseid; kasutatavate materjalide — paberi, liimi ja sutaši liike, sorte ja omadusi; materjalide kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: paberit ökonoomselt juurde lõigata; lambivarje kokku panna, kokku liimida ja sutašiga läbi õmmelda; liimi valmistada.

PAKKIJA-SORTEERIJA — 4. kategooria

Sorteerib valmistoodangut ning pakib seda. Peab valmistoodangu arvestust.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; kartonaažitoodete tehnilisi tingimusi; praagi liike ja toodangu sordilisuse määramise korda; kartonaažitoodete pakkimise töövõtteid.

Peab oskama: sorteerida kartonaažitooteid vastavalt tehnilistele tingimustele; pakkida kartonaažitooteid; pidada valmistoodangu arvestust.

HARJATÖÖSTUS

A. TOORAINE TÖÖTLEMINE

SORTEERIJA-VÄLJAPAKKIJA — 5. kategooria

Pakib lahti ja sorteerib harjaseid sortide, värvuse, mõõtmete ja kõvaduse järgi.

P e a b t e a d m a: harjase liike, sorte ja omadusi; tehnilisi tingimusi harjaseile; väljalastavate toodete sortimenti; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: väliste tunnuste järgi määrata harjase kvaliteeti ja otstarvet; kasutada mõõteriistu.

SORTEERIJA-VÄLJAPAKKIJA — 4. kategooria

Pakib lahti ja sorteerib rohtu «Iris džungaris» ja jõhvi kõiki liike sortide, värvuse ja mõõtmete järgi.

P e a b t e a d m a: rohu ja jõhvi liike, sorte ja omadusi; tehnilisi tingimusi rohule «Iris džungaris» ja jõhvile; väljalastavate toodete sortimenti; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: väliste tunnuste järgi määrata rohu «Iris džungaris» ja jõhvi kvaliteeti ning otstarvet; kasutada mõõteriistu.

KAMMIJA — HARJASE KAMMIMISEL — 4. kategooria HOBUSEJÕHVI JA ROHU «IRIS DŽUNGARIS» KAMMIMISEL — 3. kategooria

Kammib toorainet käsitsi metallkammiga, eemaldades ebemeid ja lisandeid ning seob toorainet kimpudesse.

P e a b t e a d m a: töödeldava tooraine liike, sorte ja omadusi (harjas, jõhv, rohi «Iris džungaris») ning selle otstarvet; tehnilisi tingimusi töödeldavale toorainele; väljalastavate toodete sortimenti; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kammida toorainet kõige väiksemate jäätmete hulgaga; koputada harjaseid kontsule tasaseks; eemaldada kõlbmatuid jõhve või harjaseid; siduda kammitud toorainet kimpudesse.

PESIJA — 2. kategooria

Peseb toorainet ja ärastab rasva kuumas veelahuses.

Peab teadma: töödeldava tooraine liike, sorte ja omadusi; kasutatavaid kemikaale; kemikaalide sisalduse protsenti mitut liiki tooraine rasva ärastamisel kasutatavates lahustes; tehnilisi nõudeid töötlemise kvaliteedi kohta; ohutustehnika eeskirju ja tuletõrje abinõusid.

Peab oskama: koostada kemikaalide lahuseid; sooritada tooraine pesemist ja rasva ärastamist vastavalt antud operatsioonile esitatud nõudeile; määrata rasvaärastamise protsessi lõpumomenti.

PLEEGITAJA — 3. kategooria

Pleegitab toorainet vesinikülihapendis või teiste kemikaalide lahuses.

Peab teadma: tooraine liike ja sorte; pleegitamise tehnoloogiat ja režiimi; vannide retseptuuri; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: koostada pleegitavaid lahuseid; määrata pleegitamisprotsessi lõpumomenti.

KUIVATAJA — 3. kategooria

Kuivatab kuivatuskambris jõhvi, harjast, rohtu «Iris džungaris».

Peab teadma: tooraine liike, sorte ja omadusi; kuivatise ehitust; kuivatuskambri temperatuurirežiimi harjasetöötluse mitmesuguste tooraineliikide jaoks.

Peab oskama: määrata kuivatamise lõpumomenti; hoida temperatuurirežiimi kuivatuskambris; kambrit õigesti täita ja tühjendada.

TOORAINE KÄSITSILÕIKAJA — 4 kategooria

Lõikab jõhvi, kaprooni ja harjast ettenähtud mõõtude järgi.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; mitmesuguste harjade jaoks vajaliku jõhvi, kaprooni, harjase jne.

liike, sorte, mõõtmeid ja omadusi; tehnilisi tingimusi toorainele; nõudeid lõikamise kvaliteedi kohta; kasutatavaid lõike- ja mõõteriistu; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lõigata jõhvi, kaprooni, harjast jne. vastavalt ettenähtud nõudeile; toorainet ratsionaalselt kasutada; teritada lõikeriistu; kasutada lõike- ja mõõteriistu.

RAPUTAJA — 2. kategooria

Sooritab tooraine raputamist raputustrumlis.

Peab teadma: raputustrumli ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tooraine liike; tehnoloogilisi nõudeid sooritatavale operatsioonile; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada tooraine ühtlast läbiraputamist; puhastada ja õlitada raputustrumlit.

SEGAJA — 5. kategooria

Koostab harjaste, jõhvi ning teiste tooraineliikide segusid. Segab segusid käsitsi. Kammib metallist kammil ja seob kimpudesse.

Peab teadma: tooraine liike, omadusi ja sorte; segamise mooduseid ja võtteid; segude proportsioone olenevalt tooraine sihitusest; väljalastavate toodete sortimenti; kimpude mõõtmeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: koostada segusid; segu ühtlaselt laotada; segu metallkammiga käsitsi kammida; toorained kontsule tasaseks koputada ja kimpu siduda.

HARJATÖÖLINE (ILMA TÖÖJAOTUSETA) — 5. kategooria

Sooritab tooraine ettevalmistamist. Kammib toorainet käsitsi metallkammidel ja seob kimpudesse. Peseb toorainet ja ärastab rasva. Pleegitab toorainet, kuivatab seda ning lõikab mõõtude järgi. Kammib toorainet teistkordselt, valmistab segamiseks ette, segab ning seob kimpudesse.

Peab teadma: tooraine liike, sorte ja omadusi ning tehnilisi tingimusi; väljalastavate toodete sortimenti; tooraine töötlemise tehnoloogilist protsessi; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju ja tuleohutuse abinõusid.

Peab oskama: väliste tunnuste järgi määrata tooraine liiki, otstarvet ja kvaliteeti; töödelda toorainet vastavalt esitatud nõudeile; toorainet ratsionaalselt kasutada.

B. HARJADE TOOTMINE

HARJATEGIJA — PÕÕSASTE SISSEPANEMISEL SUURTE JA KESKMISTE TEHNILISTE, NING PEA- JA RIIDEHARJADE KLOTSIDESSE — 4. kategooria PÕÕSASTE SISSEPANEMISEL VÄIKESTE TEHNILISTE, HOBUSE-, PÕRANDA-, SAAPA-, PESU- JA PÜHKMEHARJADE KLOTSIDESSE — — 3. kategooria PÕÕSASTE SISSEPANEMISEL MÄÄRDEHARJADE, MEDITSIINILISTE HARJADE JA NIINEST HARJADE KLOTSIDESSE — 2. kategooria

Sooritab põõsaste sissepanemist harjaklotsidesse.

P e a b t e a d m a: toodetavate esemete liike ja sorte ning tehnilisi tingimusi; traadi vajalikke diameetreid; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: kimpusid klotsiaukudesse tõmmata ning traadiga kinnitada; kimpusid ühtlaselt sisse tõmmata.

LÕIKAJA MEHAANILISEL PINGIL — 4. kategooria

Lõikab põõsaid antud mõõduni mehaanilisel lõikepingil. Kammib harju ning klopib välja liigsed jõhvid.

P e a b t e a d m a: mehaanilise lõikepingi ehitust ja töötamise põhimõtet; väljalastavate harjade sortimenti; tehnilisi tingimusi harjade kohta; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: reguleerida pingi tööd; ühtlaselt ära lõigata liigseid jõhve, kinni pidades harja tegumoest; hoolikalt läbi kammida harjaseid ning välja kloppida kinnitamata jõhve; kasutada mõõteriistu.

KÄSITSILÕIKAJA — 3. kategooria

Lõikab põõsaid antud mõõtudeni käsikääridega. Kammib harju ja klopib välja liigseid jõhve.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti ja tehnilisi tingimusi; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: ühtlaselt lõigata liigseid jõhve; kasutada mõõteriistu; hoolikalt kammida harju, välja lüües kinnitamata jõhve.

TOORAINE KÄSITSILÕIKAJA — 4. kategooria

Lõikab jõhvi, kaprooni ja harjast antud mõõtude järgi.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; mit-

mesuguste harjade jaoks vajaliku jõhvi, kaprooni, harjase jne. liike, sorte, mõõte ja omadusi; tehnilisi nõudeid toorainele; nõudeid lõikamise kvaliteedi kohta; kasutatavaid lõike- ja mõõteriistu; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lõigata jõhvi, kaprooni, harjast jne. vastavalt ettenähtud nõudeile; toorainet ratsionaalselt kasutada; teritada lõikeriistu; kasutada lõike- ja mõõteriistu.

HARJADE VIIMISTLEJA — 4. kategooria

Lõikab vineeri. Kleebib vineeri klotsidele. Hööveldab ja lõikab vineeri liigseid ääri, puhastab liivapaberiga, katab lakiga ja poleerib klotse. Valib katteliiste põrandaharjadele ja niinharjadele. Kinnitab katteliiste kruvide või naeltega. Lõikab põitliga katteliistu nurki.

Peab teadma: vineeri ja puidu omadusi; väljalastavate toodete sortimenti ja tehnilisi tingimusi; lakkide ja polituuride liike ja omadusi; lakeerimise ja poleerimise mooduseid ja võtteid; harjade praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kuumutada liimi; kleepida vineeri harjapinnale; ühtlaselt liivapaberiga puhastada klotside pindu ja ääri; anda harjale õige kuju; teritada lõikeriistu ja kasutada mõõteriistu.

PRAAKIJA-SORTEERIJA — 6. kategooria

Praagib ja sorteerib iga liiki harjatooteid. Instrueerib töölisi praagi vältimise ja kõrvaldamise abinõudest.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; tehnilisi tingimusi pintslite, harjade ja lambiharjade kohta; harjatööstuse tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja kõrvaldamise mooduseid.

Peab oskama: vastavalt tehnilistele tingimustele määrata harjatoodete sordilisust.

PAKKIJA-MARKEERIJA — 2. kategooria

Markeerib valmistooteid; Lõikab ja kleebib külge lipikuid. Pakib harjatooteid.

Peab teadma: harjatoodete liike, mõõtmeid ja sorte; taara liike ja pakkimise eeskirju iga liiki toodete jaoks.

Peab oskama: lüüa templit tootele täpselt ettenähtud kohta; hoolikalt sooritada pakkimist.

C. PINTSLITE TOOTMINE

KOKKULÖÖJA — 4. kategooria

Lööb kokku harjaseid või jõhve koonusesse ning seob neid kimpudesse. Asetab kokkuseotud kimbud kapsleisse ning valab kinnitamiseks lakiga üle.

Peab teadma: harjase ja jõhvi liike, sorte ja omadusi; väljalastavate pintslite sortimenti ja tehnilisi tingimusi; kimpude mõõtmeid ja kapslite numbreid mitmesuguseile pintsleile; praagi liike ja tekkimise põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: harjast ja jõhvi õigesti koonusesse lüüa ja kimpudesse siduda; vastavalt kapsleile kimpe valida, neid kapsleisse asetada ja lakiga üle valada.

KINNITÕMBAJA — 4. kategooria

Asetab kampolis keedetud kimbu pintslivarresse ning tõmbab traadiga käsitsi kinni.

Peab teadma: väljalastavate pintslite sortimenti ja tehnilisi tingimusi; kimbu varresse asetamise mooduseid ja võtteid; traadi nõutud diameetreid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kimpu õigesti varresse asetada ning pintslit traadiga kõvasti kinni tõmmata.

KOKKUSURUJA — 2. kategooria

Surub käsitsi surumispingil metallkapsleid kokku nende kinnitamiseks puitvarrele.

Peab teadma: pingi ehitust ja temal töötamise põhimõtet; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida pingi tööd; kapsleid ühtlaselt kokku suruda.

PINTSLITE VIIMISTLEJA — 2. kategooria

Pügab käsikääridega pintslite otsi. Klopib välja liigseid, kinnitamata jõhve.

Peab teadma: väljalastavate pintslite sortimenti ja tehnilisi tingimusi; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: õigesti sooritada üksikute jõhvide lõikamist; hoolikalt läbi kammida ja liigseid jõhve välja klopida.

PINTSLISIDUJA (ILMA TÖÖJAOTUSETA) — KUNSTNIKUPINTSLITE VALMISTAMISEL — 6. kategooria
KÕIGI ÜLEJÄÄNUD PINTSLITE VALMISTAMISEL — 5. kategooria

Lööb harjaseid (jõhve) spetsiaalses vormikeses koonusesse ning seob neid kimpudesse. Asetab kimpe kapsleisse ning valab kinnitamiseks lakiga üle. Sooritab harjasekimbu kontsu keetmist kampolis ning kimbu kinnitamist varrele. Kammib läbi ning klopib välja liigseid jõhve.

Peab teadma: harjase (jõhvi) liike ja omadusi; toodetavate pintslite sortimenti ja tehnilisi tingimusi; pintslite valmistamise tehnoloogilist protsessi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada pintsleid vastavalt neile esitatud tehnilistele nõuetele.

PRAAKIJA-SORTEERIJA — 6. kategooria

Praagib ja sorteerib iga liiki harjatooteid. Instrueerib töölisi praagi vältimise ja kõrvaldamise abinõudest.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; tehnilisi tingimusi pintsleile, harjadele ja lambiharjadele; harjatööstuse tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja kõrvaldamise mooduseid.

Peab oskama: vastavalt tehnilistele tingimustele määrata harjatoodete sordilisust.

PAKKIJA-MARKEERIJA — 2. kategooria

Markeerib valmistooteid. Lõikab ja kleebib külge lipikuid. Pakib harjatooteid.

Peab teadma: harjatoodete liike, mõõtmeid ja sorte; taara liike ja pakkimise eeskirju iga liiki toodete jaoks.

Peab oskama: lüüa templit tootele täpselt ettenähtud kohta; hoolikalt pakkida.

D. LAMBIHARJADE TOOTMINE

LAMBIHARJADE TOOTJA — 3. kategooria

Lõikab traati antud mõõtude järgi. Asetab jõhvi (harjast) traatvarbade vahele ning kinnitab seda traadi spiraali keeramise teel.

Peab teadma: tehnilisi tingimusi väljalastavate lambiharjade kohta; traadi, jõhvi ja harjase omadusi; lambiharja

keeramise võtteid; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja kõrvaldamise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: traatvarbu lõigata; jõhvi (harjast) õigesti traatvarbade vahele laduda; keerata lambiharju vastavalt neile esitatud nõudeile.

LAMBIHARJADE VIIMISTLEJA — 3. kategooria

Lõikab lambiharju käsitsi kääridega ning annab neile vastava kuju.

Peab teadma: väljalastavate lambiharjade sortimenti ja tehnilisi tingimusi; lambiharja kääridega lõikamise mooduseid ja võtteid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lambiharju kääridega õigesti lõigata ning anda neile kuju vastavalt tehnilistele tingimustele.

PRAAKIJA-SORTEERIJA — 6. kategooria

Praagib ja sorteerib iga liiki harjatooteid. Instrueerib töölisi praagi vältimise ja kõrvaldamise abinõudest.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; tehnilisi tingimusi pintslite, harjade ja lambiharjade kohta; harjatööstuse tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid; praagi vältimise ja kõrvaldamise mooduseid.

Peab oskama: vastavalt tehnilistele tingimustele määrata harjatoodete sordilisust.

PAKKIJA-MARKEERIJA — 2. kategooria

Markeerib valmistooteid. Lõikab ja kleebib külge lipikuid. Pakib harjatooteid.

Peab teadma: harjatoodete liike, mõõtmeid ja sorte; taara liike ja pakkimise eeskirju iga liiki toodete jaoks.

Peab oskama: lüüa templit tootele täpselt ettenähtud kohta; hoolikalt pakkida.

NAHATÖÖSTUS

A. KROOMNAHA TOOTMINE

LEOTAJA — 4. kategooria

Veab toornahku kärul või vagonetil leotustõrre või -vanni juurde. Täidab tõrre või vanni veega. Kuumutab vee vajaliku temperatuurini. Loobib nahku leotamiseks tõrde või vanni. Lahutab tõrres nahku ja võtab neid tõrrest või vannist välja.

P e a b t e a d m a: toornahkade liike ja konserveerimise meetodeid; tooraine leotamise ja lahutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata toornahku liikide konserveerimisviiside järgi; toornahku tõrtesse või vannidesse sisse ja välja laadida; määrata vee temperatuuri.

PINNAPUHASTAJA — 4. kategooria

Laadib toornahku puhastamiseks trumlitesse või vannidesse. Pärast trumlis töötlemise lõppu võtab toornahad trumlist välja ning laob ettenähtud kohta.

P e a b t e a d m a: toornahkade trumlis või vannis puhastamise eeskirju; toornahkade konserveerimise liike ja mooduseid; trumli ja vanni ehitust, nende käivitamise, seismajätmise ja hooldamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: toornahku sisse ja välja laadida; trumlit ja vanni käivitada ja seisma jätta; trumli ja vanni hõõrduvaid osi õlitada; määrata toornahku liikide ja konserveerimisviiside järgi; määrata vee temperatuuri.

PINNAPUHASTAJA (KÄSITSI) — 5. kategooria

Toob kohale toornahku ja asetab neid pakule kilepoolega ülespoole. Puhastab käsitsi kaaprauaga toornahku kogu pinna ulatuses. Sooritab toornahkade puhastamist ilma kasulikku pinda vigastamata.

Peab teadma: toornahkade liike ning nende konserveerimise viise; toornahkade käsitsipuhastamise tööstuslikku instruktsiooni; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata toornahku liikide ja konserveerimisviiside järgi; toornahku käsitsi puhastada.

KILETAJA — 7. kategooria

Laob pakule toornahku või mälvi kilepoolega ülespoole. Sooritab käsitsi kiletamist, eemaldades vaheda kiletamisnoaga või vikatiga toornahalt kiled. Laob toornahad ettenähtud kohta ja peseb mälvi.

Peab teadma: toornahkade ja mälvade kiletamise mooduseid ja eeskirju; toornahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada toornahkade ja mälvade käsitsi kiletamist kiletamisnoaga või vikatiga ilma väljalõikeid, auke ja sisselõikeid tekitamata; teritada tööriistu; pesta mälvi; laduda toornahku ettenähtud kohta.

PEALEMÄÄRIJA — 5. kategooria

Valmistab pealemäärimise lahust. Kannab määret pintsliga naha kilepoolele kogu pinna ulatuses. Laob nahad pakkidesse või riputab lattidele.

Peab teadma: määrde retseptuuri ja valmistamise viise; määrde nahale kandmise eeskirju; toornahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahka määrdelahusega katta; valmistada retsepti järgi määrdelahust; eraldada kasutatavaid kemikaale väljanägemise järgi; nahku pärast määrimist laduda ja üles riputada.

KARVAÄRASTAJA — 6. kategooria

Laotab nahku pakule. Kraabib nüri kraapraua abil käsitsi nahkadelt villa. Laob töödeldud nahad riita. Laob villa värvuse järgi korvidesse.

Peab teadma: toornahkade liike; nahkadelt villa mahakraapimise eeskirju ja nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada nahkadelt villa mahakraapimist käsitsi nüri kraapraua abil ilma nahku vigastamata; sorteerida villa; nahku riita laduda.

LEELISEGA TÖÖTLEJA — 5. kategooria

Valmistab leelislahust. Laadib nahku leelisetoobrisse ning liigutab neid. Võtab nahku leelisetoobreist välja ja laob neid.

Peab teadma: nahkade leelisega töötlemise mooduseid; kasutatavate materjalide liike ja omadusi; toornahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahku leelisetoobreisse laadida; nahku leelisetoobreis lahustada; valmistada leelislahust; nahku leelisetoobreist välja laadida ja laduda.

PUHASTAJA — 6. kategooria

Laotab mälvi pakule pealmise poolega ülespoole; puhastab vikati või kraaprauaga naha pealispinnalt epidermise ja allkarva jäänused, mis jäid eemaldamata karvaärastamisel. Laob mälvad pärast töötlemist ettenähtud kohta.

Peab teadma: naha pealispinna pakul vikatiga või kraaprauaga puhastamise eeskirju; toornahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: eemaldada mälva pealispinnalt käsitsi vikatiga või kraaprauaga epidermist ja allkarva ilma nahka vigastamata; teritada tööriistu.

PAINIJA — 5. kategooria

Laadib toorainet vanni, trumlisse või tõrde. Peseb mälva. Pesemise järel valab üle painimislahusega. Sooritab mälva pehmendamist. Laadib mälvi välja ning asetab alusele.

Peab teadma: mälva pesemise, painimise ja pehmendamise metoodikat; painimis- ja pehmendamisvedelike valmistamise ja kasutamise viise; toornahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada painimisvedelikku ja pehmendajat; laadida mälvi vanni, trumlisse või tõrde ning neid painimisvedelikuga üle valada; toorainet välja laadida ja alusele laduda.

PIKELDAJA — 5. kategooria

Valab vett trumlisse ning soojendab seda kuni nõutud temperatuurini. Valmistab metoodika kohaselt pikeldamisvedelikku. Laadib mälvi trumlisse, laadib neid välja ning asetab pukkidele.

Peab teadma: mälva pikeldamise eeskirju; pikeldamisvedeliku valmistamis- ja kasutamisviise; toornahkade liike; trumli käivitamist ja seismajätmist; trumli hõõrduvate osade õlitamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: retseptuuri järgi pikeldamisvedelikku valmistada; mälvi trumlisse laadida ja pärast töötlemist välja laadida; kasutada termomeetrit ja areomeetrit.

PARKIJA — 5. kategooria

Valmistab ette parkimistrumlit. Täidab trumlit veega. Kuumutab vett nõutud temperatuurini. Laadib mälvi trumlisse. Valab trumlisse parkimisekstrakte. Parkimise lõpetamisel laadib nahku välja ning asetab neid pukkidele.

Peab teadma: nahkade parkimise viise; nahkade läbiparkimise määramise töövõtteid; toornahkade ja valmiskauba liike; kasutatavate materjalide liike ja omadusi; trumlil töötamise eeskirju; trumli ehitust, käivitamist ja seismajätmist; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada nahkade parkimise töölahuseid; nahku trumlisse ja trumlist välja laadida; määrata nahkade parkimise kvaliteeti.

PRESSIJA — 4. kategooria

Laotab nahku pukkidele kuivamiseks või käsipressi platvormile niiskuse väljapressimiseks. Võtab väljapressitud või kuivanud nahad ning laob need riita.

Peab teadma: käsipressi ehitust ja temal töötamise eeskirju; nahkade laotamise ja kuivatamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: laotada nahku pukkidele, laduda ja välja pressida käsipressil; pressi reguleerida ja õlitada.

HÖÖVELDAJA (MASINAL) — 7. kategooria

Hööveldab nahku höövelmasinal kogu naha pinna ulatuses kuni nõutud paksuseni. Laob hööveldatud nahad pukkidele.

Peab teadma: höövelmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; nahkade masinal hööveldamise instruktsiooni; toornahkade ja valmisnahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida masinat ja teritada nuge; nahku ühtlaselt kogu pinna ulatuses hööveldada ilma neid vigastamata; kasutada mõõteriistu.

HÖÖVELDAJA (KÄSITSI) — 7. kategooria

Hööveldab nahku käsitsi höövliga kogu pinna ulatuses kuni nõutud paksuseni. Laob hööveldatud nahad pukkidele.

Peab teadma: nahkade hööveldamise eeskirju; toornahkade ja valmisnahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahku ühtlaselt kogu pinna ulatuses hööveldada, ilma neid vigastamata; teritada käsitsihööveldamise tööriistu; kasutada mõõteriistu.

NEUTRALISEERIJA — 5. kategooria

Soojendab vee trumlis vajaliku temperatuurini. Laadib sisse nahku. Valmistab lahuse ning valab selle trumlisse. Käivitab trumli. Valab ära läbitöötanud vedeliku, valab sisse värske vee ning peseb nahku trumlis. Laadib nahad välja ning asetab need pukkidele.

Peab teadma: nahkade neutraliseerimise metoodikat; toornahkade liike; trumli ehitust ja trumli hooldamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada ja kasutada neutraliseerimislahust; nahku sisse ja välja laadida; määrata vee temperatuuri.

VÄRVIJA — 6. kategooria

Valab vett trumlisse ja soojendab seda nõutud temperatuurini. Laadib nahku trumlisse. Käivitab trumli ning valab käigul trumlisse värvilahust. Valab värvimisvanni rasvaemulsiooni ja valab välja äratöötanud vedelikku. Peseb nahku, võtab pestud nahku välja ning asetab neid pukkidele.

Peab teadma: nahkade värvimise ja rasvamise viise; toornahkade ja valmisnahkade liike; kasutatavate rasvade ja värvainete liike ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada värvimislahuseid ja rasvaemulsioone; määrata vee temperatuuri; trumlit käivitada ja seisma jätta; õlitada selle hõõrduvaid osi; sisse panna, välja võtta ja laduda nahku.

SILUJA (MASINAL) — 6. kategooria

Asetab nahku masina lauale. Silub neid ning laseb masinarullide vahele.

Peab teadma: masina ehitust ja tema käsitsemise ees-

kirju; nahkade masinalsilumise instruktsiooni; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahku masinal õigesti siluda; masinat käivitada, reguleerida ja õlitada.

SILUJA (KÄSITSI) — 5. kategooria

Asetab nahku lauale kilepoolega ülespoole. Silub käsitsi silumisrauaga nahapinda. Pöörab nahku ümber ning silub nende pealispinda.

Peab teadma: nahkade käsitsi silumise eeskirju; nahkade liike.

Peab oskama: nahku käsitsi silumisraua abil õigesti siluda.

NAHKADE SAEPURUS NIISUTAJA — 3. kategooria

Valmistab ette (niisutab) saepuru. Asetab nahku niisutatud saepurusse. Niisutamisprotsessi lõppemisel koristab nahad ära.

Peab teadma: nahkade saepurus niisutamise eeskirju; toornahkade liike.

Peab oskama: valmistada nõutud niiskusega saepuru; nahku saepurus niisutada; määrata nahkade ja saepuru niiskust.

RAAMITAJA — 5. kategooria

Tõmbab nahku kombineeritud pihtide abil raamile. Kinnitab spetsiaalsete naeltega nahaääri raami külge. Silub ja õgvendab nahka hoolikalt igas suunas. Asetab või riputab raamid koos pealelöödud nahkadega kuivatisse. Võtab raame kuivatisest välja. Tõmbab välja naelad ning võtab kuivanud nahad raamidelt.

Peab teadma: naha üksikute kohtade omadusi; nahkade raamile tõmbamise eeskirju; nahkade kuivatamise temperatuuri-režiimi; nahkade liike.

Peab oskama: õigesti, ilma voltide ja kortsudeta nahku pingutada ja raamile lüüa; määrata kuivatamise temperatuuri; nahku raamilt võtta.

PINNAPUHASTAJA — 5. kategooria

Sooritab naha puhastamist masinal kogu pinna ulatuses. Puhastab nahku harjadega tolmust.

Peab teadma: nahkade pinnapuhastamismasinal puhastamise instruktsiooni; masina puhastamise, õlitamise ja reguleerimise eeskirju; nahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida, puhastada ja õlitada masinat; sooritada naha pealispinna puhastamist ilma vahelejätmisteta, ühtlase ja puhta karvaga.

SERVALÕIKAJA — 3. kategooria

Lõikab (tasandab) noa või kääridega naha ääri ja narmendusi. Asetab tasandatud äärtega nahad pukkidele.

Peab teadma: nahaservade lõikamise (tasandamise) eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lõigata noaga või kääridega naha ääri ja narmendusi; teritada tööriistu.

RASVAÄRASTAJA — 4. kategooria

Laotab nahad lauale pealispoolega ülespoole. Hõõrub kõva harja või kaltsu abil sisse nuuskpiirituse, orgaanilise happe või mõne teise rasvaärastava vahendi lahust. Riputab nahad kuivama.

Peab teadma: kasutatavate materjalide omadusi; eeskirju ja nõudeid naha pealispinna puhastamise kohta; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kanda naha pealispinnale rasvaärastavat vedelikku; eemaldada naha pealispinnalt käsitsi harjaga või kaltsuga rasva; ökonoomselt kasutada kemikaale.

APRETEERIJA — 5. kategooria

Kannab harja abil naha pealispinnale ühtlase apretuurikihi. Riputab apreteeritud nahad lattidele kuivama pealispinnaga ülespoole, ilma voltideta ja kahekorra käänamisteta. Pärast kuivamist võtab nahad lattidelt, apreteerib nahku teistkordselt ja riputab kuivama.

Peab teadma: nahkade apreteerimise ja kuivatamise eeskirju; nahkade liike; kasutatavate apretuuride omadusi ja kvaliteeti; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: apretuuri ühtlase kihina, ilma vöötideta ja kokkuvalgumisteta naha pealispinnale kanda; määrata apretuuri kvaliteeti.

TRIIKIJA — 4. kategooria

Triigib (silub) naha pealispinda elektritriikrauaga kogu pinna ulatuses. Laob triigitud nahad pukkidele.

Peab teadma: triikraua kuumutamise puhul nõutud temperatuuri; nahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: triikida nahku elektritriikrauaga ilma naha pealispoolt põletamata ja vigastamata; määrata ja reguleerida triikraua kuumutamistemperatuuri.

LÄIKEANDJA — 5. kategooria

Asetab nahku lõikemasina lauale pealispoolega ülespoole. Sooritab masinal kogu nahapinnale läikeandmist mehaanilise töötlemise abil. Asetab läikega nahad pukkidele.

Peab teadma: läikemasina ehitust ja reguleerimise võtteid; nahkadele masinal läikeandmise eeskirju; nahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: läikemasinat reguleerida ja õlitada; sooritada naha pealispinnale läikeandmist kogu pinna ulatuses, ilma voltideta, mahapressimisteta ja läikevöötideta; anda naha pealispinnale läiget.

MÕÕTJA — 5. kategooria

Reguleerib planimeetrit. Asetab nahku lauale ning mõõdab nende pinda planimeetri ja võrguga. Markeerib nahku. Pakib nahku pakkidesse.

Peab teadma: nahkade liike ja sorte; planimeetri reguleerimise viise ja töövõtteid ning temaga töötamise eeskirju; nahkade markeerimise ja pakkimise eeskirju.

Peab oskama: reguleerida planimeetrit; õigesti mõõta nahapindu; nahku markeerida ja pakkida, kokku võttes metraaži.

SORTEERIJA — 7. kategooria

Sorteerib valmisnahku sortide, liikide, suuruse ja paksuse järgi. Markeerib valmisnahku. Asetab sorteeritud nahad lauale või pukkidele ja pakib need pakkidesse.

Peab teadma: tehnilisi tingimusi nahakaupade vastuvõtmise ja markeerimise kohta; nahkade töötlemise viise; nahakaupade liike ja otstarvet; naha vigu, nende päritolu ja mõju kauba kvaliteedile ja sordilisusele.

Peab oskama: välise ülevaatuse abil määrata valmisnahkade kvaliteeti ja sordilisust; ära tunda naha vigu; sorteerida nahku liikide, sortide, paksuse ja suuruse järgi vastavalt tehnilistele tingimustele.

B. LAKKNAHA TOOTMINE

KEETJA — 6. kategooria

Puistab või valab keedukatlasse keetmiseks vajalikud ekstraktid, materjalid ja kemikaalid. Reguleerib keetmisel temperatuuri. Segab katlas ekstrakti ning jälgib keetmisprotsessi kuni ekstrakti täieliku valmimiseni.

Peab teadma: retseptuuri ja ekstrakti keetmise eeskirju; kasutatavate materjalide ja kemikaalide liike ja omadusi; keetmise temperatuuri-režiimi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida ja kontrollida ekstrakti keetmise protsessi; määrata ekstrakti kvaliteeti; ära tunda kasutatavaid materjale ja kemikaale väljanägemise järgi.

KEETJA — 7. kategooria

Kaalub retseptuuri järgi laki ja krundi keetmiseks vajalikke materjale. Valmistab katelt keetmiseks ette. Täidab katlasse vajaliku hulga kemikaale. Hoiab katlas vastavat temperatuuri. Keedab krunti ja lakki. Filtreerib jahtunud lahuse, valab paaki ning annab üle lattu.

Peab teadma: krundi ja laki valmistamise (keetmise) retseptuuri; kasutatavate materjalide omadusi ja nimetusi; krundi ja laki valmistamise eeskirju ning neile esitatud nõudeid; ohutustehnika ja tuleohutuse eeskirju.

Peab oskama: keeta retsepti järgi krunti ja lakki; määrata krundi ja laki kvaliteeti; ära tunda kasutatavaid materjale väljanägemise järgi.

KRUNTIJA-LAKKIJA — 6. kategooria

Sooritab naha pealispinna kruntimist kruntimislahusega. Kuivatab nahku. Lihvib naha pealispinda pärast kruntimist. Kannab ühtlase õhukese kihina lakki naha pealispinnale.

Peab teadma: naha kruntimise, kuivatamise, lihvimise ja lakeerimise instruktsiooni; kasutatavate krundi- ja lakilahuste liike ja omadusi; naha liike ja otstarvet; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kanda krundilahust naha pealispinnale; lihvida nahka pärast kruntimist käsitsi pimsskiviga; katta naha pealispinda pärast kruntimist ja lihvimist ühtlase õhukese lakikihiga; määrata naha kruntimise ja lakeerimise kvaliteeti.

NAHKADE KUIVATAJA — 4. kategooria

Riputab nahku lattidele ning asetab latid koos nahkadega kuivatisesse. Jälgib temperatuuri kuivatises ja nahkade kuivamist. Võtab kuivanud nahad lattidelt ning laob riitadesse.

Peab teadma: nahkade kuivatamise temperatuurirežiimi; nahkade lattidele ja kuivatisse riputamise eeskirju; nahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida kuivatistes temperatuuri; nahku õigesti lattidele riputada; määrata nahkade kuvatamise protsessi lõppu.

LIHVIJA — 5. kategooria

Asetab raame koos pealetõmmatud nahkadega töölauale. Kontrollib nahkade pealetõmbamise õigsust ning sooritab järelpingutamist lõtvades kohtades. Lihvib käsitsi pimsskiviga krunditud naha kogu pealispinda. Eemaldab harjaga tolmu ning niisutab naha pealispinda veega.

Peab teadma: lakeerimiseks mineva naha krundi lihvimise instruktsiooni; naha liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käsitsi pimsskiviga lihvida krunti; puhastada naha pealispinda tolmust.

RAAMILT VÕTJA — 4. kategooria

Kannab raame koos pealetõmmatud nahkadega töökohale. Võtab nahku raamilt. Laob nahku lauale või pukkidele.

Peab teadma: nahkade raamilt võtmise ja lauale või pukkidele ladumise eeskirju; nahkade liike.

Peab oskama: võtta nahku raamilt ilma naha pealispinda vigastamata; laduda nahku lauale või pukkidele vastavalt instruktsioonile; välja võtta naelu ja konkse nahkadest ja raamidest.

RAAMITAJA — 5. kategooria

Tõmbab nahku kombineeritud pihtide abil raamile. Kinnitab spetsiaalsete naeltega naha ääri raami külge. Silub ja õgven-

dab nahka hoolikalt igas suunas. Asetab või riputab raamid koos pealelöödud nahkadega kuivatisse. Võtab raame kuivatisest välja. Tõmbab välja naelad ning võtab kuivanud nahad raamidelt.

Peab teadma: naha üksikute kohtade omadusi; nahkade raamile tõmbamise eeskirju; nahkade kuivatamise temperatuurirežiimi; nahkade liike.

Peab oskama: õigesti, ilma voltide ja kortsudeta nahku pingutada ja raamile lüüa; määrata kuivatamise temperatuuri; nahku raamilt võtta.

SERVALÕIKAJA — 3. kategooria

Lõikab (tasandab) noa või kääridega naha ääri ja narmendusi. Asetab tasandatud äärtega nahad pukkidele.

Peab teadma: naha servade lõikamise (tasandamise) eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lõigata noaga või kääridega naha ääri ja narmendusi; teritada tööriistu.

MÕÕTJA — 5. kategooria

Reguleerib planimeetrit. Asetab nahku lauale ning mõõdab nende pinda planimeetri või võrguga. Markeerib nahku. Pakib nahku pakkidesse.

Peab teadma: nahkade liike ja sorte; planimeetri reguleerimise viise ja töövõtteid ning temaga töötamise eeskirju; nahkade markeerimise ja pakkimise eeskirju.

Peab oskama: reguleerida planimeetrit; õigesti mõõta nahapinda; nahku markeerida ja pakkidesse pakkida, kokku võttes metraaži.

SORTEERIJA — 7. kategooria

Sorteerib valmisnahku sortide, liikide, suuruse ja paksuse järgi. Markeerib valmisnahku. Asetab sorteeritud nahad lauale või pukkidele ja pakib need pakkidesse.

Peab teadma: nahakaupade vastuvõtmise ja sorteerimise tehnilisi tingimusi; nahkade töötlemise viise; nahakaupade liike ja otstarvet; naha vigu, nende päritolu ja mõju kauba kvaliteedile ja sordilisusele.

Peab oskama: välise ülevaatuse abil määrata valmisnahkade kvaliteeti ja sordilisust; ära tunda naha vigu; sorteerida nahku liikide, sortide, paksuse ja suuruse järgi vastavalt tehnilistele tingimustele.

KEETJA — 6. kategooria

Puistab või valab keedukatlasse keetmiseks vajalikud ekstraktid, materjalid ja kemikaalid. Reguleerib keetmisel temperatuuri. Segab katlas ekstrakti ning jälgib keetmisprotsessi kuni ekstrakti täieliku valmimiseni.

Peab teadma: vajalikku retseptuuri ja ekstrakti keetmise eeskirju; kasutatavate materjalide ja kemikaalide liike ja omadusi; keetmise temperatuuri-režiimi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida ja kontrollida ekstrakti keetmise protsessi; määrata ekstrakti kvaliteeti; ära tunda kasutatavaid materjale ja kemikaale väljanägemise järgi.

PARKIJA — 5. kategooria

Valmistab ette parkimistrumlit. Täidab trumlit veega. Kuumutab vett nõutud temperatuurini. Laadib mälvi trumlisse. Valab trumlisse parkimisekstrakte. Parkimise lõpetamisel laadib nahku välja ning asetab neid pukkidele.

Peab teadma: nahkade parkimise viise; nahkade läbiparkimise määramise töövõtteid; toornahkade ja valmiskauba liike; kasutatavate materjalide liike ja omadusi; trumlil töötamise eeskirju, trumli ehitust, käivitamist ja seismajätmist; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada nahkade parkimise töölahuseid; nahku trumlisse ja trumlist välja laadida; määrata nahkade parkimise kvaliteeti.

PRESSIJA — 4. kategooria

Laotab nahku pukkidele kuivamiseks või käsipressi platvormile niiskuse väljapressimiseks. Võtab väljapressitud või kuivanud nahad ning laob need riita.

Peab teadma: käsipressi ehitust ja temal töötamise eeskirju; nahkade laotamise ja kuivatamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: laotada nahku pukkidele, laduda ja välja pressida käsipressil; pressi reguleerida ja õlitada.

SILUJA (MASINAL) — 6. kategooria

Asetab nahku masina lauale. Silub neid ning laseb masina-rullide vahele.

P e a b t e a d m a: masina ehitust ning tema käsitsemise eeskirju; nahkade masinalsilumise instruktsiooni; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: nahku masinal õigesti siluda; masinat käivitada, reguleerida ja õlitada.

SILUJA (KÄSITSI) — 5. kategooria

Asetab nahku lauale kilepoolega ülespoole. Silub käsitsi silumisrauaga nahapinda. Pöörab nahku ümber ning silub nende pealispinda.

P e a b t e a d m a: nahkade käsitsisilumise eeskirju; nahkade liike.

P e a b o s k a m a: nahku käsitsi silumisraua abil õigesti siluda.

KUIVATAJA — 4. kategooria

Riputab nahku lattidele ning asetab latid koos nahkadega kuivatisse. Jälgib temperatuuri kuivatises ja nahkade kuivamist. Võtab kuivanud nahad lattidelt ning laob riitadesse.

P e a b t e a d m a: nahkade kuivatamise temperatuurirežiimi; nahkade lattidele ja kuivatisse riputamise eeskirju; nahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: reguleerida kuivatistes temperatuuri; nahku õigesti lattidele riputada; määrata nahkade kuivatamise protsessi lõppu.

HÖÖVELDAJA (MASINAL) — 7. kategooria

Hööveldab nahku höövelmasinal kogu nahapinna ulatuses kuni nõutud paksuseni. Laob hööveldatud nahad pukkidele.

P e a b t e a d m a: höövelmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; nahkade masinalhööveldamise instruktsiooni; toor- ja valmisnahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: reguleerida masinat ja teritada nuge; nahku ühtlaselt kogu pinna ulatuses hööveldada ilma neid vigastamata; kasutada mõõteriistu.

HÖÖVELDAJA (KÄSITSI) — 7. kategooria

Hööveldab nahku käsitsi höövliga kogu pinna ulatuses kuni nõutud paksuseni. Laob hööveldatud nahad pukkidele.

Peab teadma: nahkade hööveldamise eeskirju; toor- ja valmisnahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahku ühtlaselt kogu pinna ulatuses hööveldada ilma neid vigastamata; teritada käsitsihööveldamise tööriistu; kasutada mõõteriistu.

MÕÕTJA — 5. kategooria

Reguleerib planimeetrit. Asetab nahku lauale ning mõõdab nende pinda planimeetri või võrguga. Markeerib nahku. Pakib nahku pakkidesse.

Peab teadma: nahkade liike ja sorte; planimeetri reguleerimise viise ja töövõtteid ning temaga töötamise eeskirju; nahkade markeerimise ja pakkimise eeskirju.

Peab oskama: reguleerida planimeetrit; õigesti mõõta nahapinda; nahku markeerida ja pakkidesse pakkida, võttes kokku metraaži.

SORTEERIJA — 7. kategooria

Sorteerib valmisnahku sortide, liikide, suuruse ja paksuse järgi. Markeerib valmisnahku. Asetab sorteeritud nahad lauale või pukkidele ja pakib need pakkidesse.

Peab teadma: nahakaupade vastuvõtmise ja sorteerimise tehnilisi tingimusi; nahkade töötlemise viise; nahakaupade liike ja otstarvet; naha vigu, nende päritolu ja mõju kauba kvaliteedile ja sordilisusele.

Peab oskama: välise ülevaatuse abil määrata valmisnahkade kvaliteeti ja sordilisust; ära tunda naha vigu; sorteerida nahku liikide, sortide, paksuse ja suuruse järgi vastavalt tehnilistele tingimustele.

NAHKADE KÄSITSIRASVATAJA — 5. kategooria

Määrib nahku käsitsi ühtlase rasva- või rasvaemulsioonikihiga. Laob rasvatatud nahad riitadesse või riputab lattidele.

Peab teadma: kasutatavate rasvade omadusi ja nimetusi; töödeldavate nahakaupade liike ja otstarvet; nahkade käsitsirasvatamise eeskirju; rasvasegude retseptuuri; rasvatatud nahkade ladumise ja ülesriputamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahku käsitsi rasvatada; valmistada retsepti järgi rasvaemulsiooni; ära tunda kasutatavaid rasvu väljanägemise järgi; nahku pärast rasvatamist õigesti laduda ja üles riputada.

NAHKADE TRUMLIS RASVATAJA — 5. kategooria

Laadib raagnahku trumlisse. Valab rasva või rasvaemulsiooni trumlisse. Käivitab trumlit. Võtab raagnahku trumlist välja ja laob neid.

Peab teadma: raagnahkade trumlis rasvatamise ja sõtkumise korda; kasutatavate rasvade omadusi ja kvaliteeti; toornahkade ja valmisraagnaha liike; trumli hooldamise eeskirju.

Peab oskama: valmistada rasvasegusid ja neid trumlisse valada: trumlit käivitada ja seisma jätta; õlitada trumli hõõrduvaid osi; määrata üleslöömise ja rasvatamise protsessi lõppu; sisse panna ja välja võtta raagnahku.

NAHKADE NIISUTAJA — 3. kategooria

Kastab nahku soojaveevanni või niisutab nahkade kuivanud kohti veega või seebilahusega. Laob nahku riitadesse seisma ja katab neid niiske riidega.

Peab teadma: nahkade niisutamise metoodikat; nahkade liike; nahkade niisutamise temperatuuri-režiimi.

Peab oskama: määrata vee temperatuuri; niisutada nahku, kastes neid veevanni või niisutades naha kuivanud kohti; laduda nahku riita.

VALTSIJA — 7. kategooria

Pärast niisutamist ja seismist valtsib nahku valtsil piki- ja põikisuunas. Laob valtsitud nahad riita.

Peab teadma: valtsi ehitust ja töötamise põhimõtet; nahkade valtsimise eeskirju; nahakaupade liike ja otstarvet; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida valtsi käiku; õlitada valtsi hõõrduvaid osi; valtsida (tihendada) nahka piki- ja põikisuunas kogu pinna ulatuses; anda naha pealispinnale ühtlase ja sileda väljanägemise.

D. RAAGNAHA TOOTMINE

SOOLAJA — 5. kategooria

Valab vett trumlisse, vanni või tõrde. Puistab ammooniumsulfaati ning asetab mälvi lahusesse. Segab tõrres mälvi. Käivitab ja jätab seisma trumlit. Soolamise lõppemisel võtab nahku välja ja laob neid riita.

Peab teadma: raagnaha ammooniumsulfaadiga soolamise metoodikat; toornahkade liike; kasutatavate materjalide omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: koostada raagnaha soolamise lahust; sisse panna ja välja võtta mälvi; käivitada ja seisma jätta trumlit, õlitada trumli hõõrduvaid osi; segada mälvi tõrres.

RULLIJA — 5. kategooria

Pehmendab raagnahka käsi- või mehaanilisel rullil.

Peab teadma: raagnaha käsi- või mehaanilisel rullil pehmendamise eeskirju; rulli ehitust; toornahkade ja valmisraagnaha liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada raagnaha pehmendamise operatsioone käsi- ja mehaanilisel rullil; määrata pehmendatud raagnaha kvaliteeti.

VENITAJA — 5. kategooria

Asetab nahku venituspukile. Hoolikalt sõtkub ja venitab nahka aluspoolelt kogu pinna ulatuses piki- ja ristsuunas. Pehmendatud nahad laob riita.

Peab teadma: nahkade venituspukil käsitsi sõtkumise ja venitamise eeskirju; nahkade liike ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada nahkade käsitsi sõtkumist ja venitamist venituspukil; määrata nahka väljanägemise ja otstarbe järgi; laduda nahku riita.

KUIVATAJA — 4. kategooria

Riputab nahku lattidele ning asetab latid koos nahkadega kuivatisse. Jälgib temperatuuri kuivatises ja nahkade kuivatamist. Võtab kuivanud nahad lattidelt ning laob riitadesse.

Peab teadma: nahkade kuivatamise temperatuuri-

režiimi; nahkade lattidele ja kuivatisse riputamise eeskirju; nahkade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida kuivatistes temperatuuri; nahku õigesti lattidele riputada; määrata nahkade kuivatamise protsessi lõppu.

NAHKADE KÄSITSIRASVATAJA — 5. kategooria

Määrib nahku käsitsi ühtlase rasva- või rasvaemulsiooni-kihiga. Laob rasvatatud nahad riitadesse või riputab lattidele.

Peab teadma: kasutatavate rasvade omadusi ja nimetusi; töödeldavate nahakaupade liike ja otstarvet; nahkade käsitsirasvatamise eeskirju; rasvasegude valmistamise retseptuuri; rasvatatud nahkade ladumise ja ülesriputamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahku käsitsi rasvatada; valmistada retsepti järgi rasvaemulsiooni; ära tunda kasutatavaid rasvu väljanägemise järgi; nahku pärast rasvatamist õigesti laduda ja üles riputada.

NAHKADE TRUMLIS RASVATAJA — 5. kategooria

Laadib raagnahku trumlisse. Valab rasva või rasvaemulsiooni trumlisse. Käivitab trumlit. Võtab raagnahku trumlist välja ja laob neid.

Peab teadma: raagnahkade trumlis rasvatamise ja sõtkumise korda; kasutatavate rasvade omadusi ja kvaliteeti; toornahkade ja valmisraagnaha liike; trumli hooldamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada rasvasegusid ja neid trumlisse valada; trumlit käivitada ja seisma jätta; õlitada trumli hõõrduvaid osi; määrata üleslöömise ja rasvatamise protsessi lõppu; sisse panna ja välja võtta raagnahku.

SORTEERIJA — 7. kategooria

Sorteerib valmisnahku sortide, liikide, suuruse ja paksuse järgi. Markeerib valmisnahku. Asetab sorteeritud nahad lauale või pukkidele ja pakib need pakkidesse.

Peab teadma: nahakaupade vastuvõtmise ja sorteerimise tehnilisi tingimusi; nahkade töötlemise viise; nahakaupade liike ja otstarvet; naha vigu, nende päritolu ja mõju kauba kvaliteedile ja sordilisusele.

Peab oskama: välise ülevaatuse abil määrata valmis-

nahkade kvaliteeti ja sordilisust; eraldada naha vigu; sorteerida nahku liikide, sortide, paksuse ja suuruse järgi vastavalt tehnilistele tingimustele.

E. VILLA TÖÖTLEMINE

PESIJA — 4. kategooria

Toob juurde ning paneb sisse villa pesemiseks. Peseb villa villapesijas. Võtab pestud villa välja. Asetab pestud villa liigse niiskuse väljanõrgumiseks kuivatuslauale või paneb villa tsentrifuugisse niiskuse väljasurumiseks.

P e a b t e a d m a: villapesija ning tsentrifuugi ehitust ja käsitsemise eeskirju; villa pesemise ja kuivakssurumise instruktsiooni; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: hästi villa pesta, mustust mitte sisse jätta; villa villapesijasse ja tsentrifuugi panna ja välja võtta.

VILLAKUIVATAJA — 4. kategooria

Toimetab nõrgunud või väljasurutud villa kuivatuskohale. Asetab villa kuivatisse või laotab õhukese kihina kuivatamispinnale. Korjab kuivanud villa kokku ja pakib taarasse või pressib pallidesse. Kaalub ja annab villa üle lattu.

P e a b t e a d m a: kuivatamise võtteid; villa pakkimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: kuivatada villa kuni normaalse niiskuseni; määrata käega katsumise järgi villa niiskuse astet; pakkida villa taarasse või pressida pallidesse.

SADULSEPATÖÖSTUS

A. JUURDELÕIKUSTÖÖD

SORTEERIJA — 9. kategooria

Teostab materjalide, valmissadulsepatoodete ja rangipuude praakimist (sorteerimist) kvaliteedi, sordilisuse ja mõõtude järgi vastavalt tehnilistele tingimustele.

P e a b t e a d m a: materjalide, valmistoodete ja rangipuude praakimise eeskirju; materjalide ja toodete tehnilisi tingimusi; rangipuude valmistamiseks kasutatavate mitmesuguste puiduliikide omadusi ja kvaliteeti; vigu ja lubatud kõrvalekaldumisi materjalide ja toodete juures sortide järgi; valmistoodete ja materjalide markeerimist.

P e a b o s k a m a: vastavalt tehnilistele tingimustele praakida valmistooteid, materjale ja rangipuid; määrata materjalide ja toodete vigu ja lubatud kõrvalekaldumisi; materjalide ja toodete liike, mõõtmeid, nimetusi ja otstarvet.

HÖÖVELDAJA — 8. kategooria

Hööveldab raagnahku käsitsi kaaprauaga, venitab ja muljub nahka käsitsi pukil.

P e a b t e a d m a: raagnaha käsitsihööveldamise, -venitamise ja -muljumise eeskirju ja töövõtteid; naha liike ja topograafiat; naha omadusi ja kvaliteeti ning tema üksikuid osi; hööveldamise vigu, nende vältimise ja kõrvaldamise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: nahka kaaprauaga ühtlaselt, ilma väljalõigeteta ja vigastusteta hööveldada; nahka pukil ilma vahedeta ja rebenemisteta venitada ja muljuda; kasutada tööriistu; neid teritada; kasutada mõõteriistu täpsusega kuni 0,1 mm.

JUURDELÕIKAJA — 9 kategooria

Lõikab käsitsi noaga raag- ja taimeparknahku kõigi sadulsepatoodete suurteks ja vastutusrikasteks detailideks.

Peab teadma: sadulsepatoodete detailide tehnilisi tingimusi; nahkade topograafiat; nahkade üksikute kohtade omadusi, naha vigu ja nende mõju detailide kvaliteedile; materjalide kulunorme tooteühikule; kasutamise koefitsienti naha liikide ja sortide järgi; naha ökonoomse ja õige juurdelõikamise meetodeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: ökonoomselt, kvaliteetselt ja tehniliselt õigesti sooritada sadulsepa-nahkade juurdelõikust igasugusteks detailideks; määrata juurdelõigatavate materjalide vigu ja otstarvet; kasutada juurdelõikuse tööriista, teritada nuga; kasutada mõõteriista täpsusega kuni 0,1 mm.

JUURDELÕIKAJA — 8. kategooria

Lõikab töölaual raagnahka, silub selle pinda, märgib nahka käsitsi pealejoonistamisega, lõikab nahka märkimiste järgi käsitsi noaga üksikuiks rihmadeks.

Peab teadma: naha topograafiat, naha üksikute kohtade omadusi; raagnaha rihmadeks lõikamise eeskirju; nõudeid ja rihmade mõõtmeid rakmete mitmesuguste detailide jaoks; raagnahkade liike; materjali kulunorme ja kasutamise koefitsienti; naha vigu ning nende mõju toote kvaliteedile; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: siluda raagnahka; käsitsi joonistamisega nahku märkida, märkimiste järgi rihma juurde lõigata; määrata naha vigu ja nende mõju toote kvaliteedile; käsitseda juurdelõikuse tööriista, seda teritada; kasutada mõõteriista täpsusega kuni 0,1 mm.

JUURDELÕIKAJA — 7. kategooria

Lõikab mudelite ja mõõtmete järgi nahaaseaineid käsitsi noaga mitmesuguseiks sadulsepatoodete detailideks.

Peab teadma: sadulsepa-naha aseainete (kirsa jne.) juurdelõikuse eeskirju; materjalide kulunorme; nahaaseainete omadusi, kvaliteeti ja vigu; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sadulsepa-naha aseaineid mitmesugusteks toodeteks juurde lõigata; määrata juurdelõigatavate materjalide ja toodete vigu ning otstarvet; kasutada juurdelõikuse tööriista, teritada nuga.

JUURDELÕIKAJA — 6. kategooria

Lõikab mudelite või mõõtmete järgi käsitsi noaga voodrinahka, vilti, pappi, taimepark- ja raagnahast rihmu sadulsepatoodete detailideks.

Peab teadma: juurdelõigatavate materjalide omadusi ja kvaliteeti; materjalide juurdelõikuse eeskirju; nõudeid juurdelõigatud detailide kohta; materjalide vigu; materjalide kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata juurdelõigatavate materjalide ja väljalõigatud detailide vigu ja otstarvet; käsitsi noaga mudelite ja mõõtmete järgi juurde lõigata voodrinahka, vilti ja pappi; kasutada juurdelõikusnuga, seda teritada.

JUURDELÕIKAJA — 5. kategooria

Sorteerib suuruse ja otstarbe järgi nahatükke. Lõikab käsitsi noaga nahatükkidest mudelite või mõõtmete järgi välja sadulsepatoodete juurdelõikuse detaile.

Peab teadma: nõudeid väljalõigatavate detailide kohta; nahatükkide juurdelõikuse eeskirju; väljalõigatavate detailide liike ja nimetusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahatükke sorteerida ja sadulsepatoodete detailideks juurde lõigata; kasutada ja teritada juurdelõikusnuga.

KOKKUSURUJA-JÄRELELASKJA — 5. kategooria

Teostab väljalõigatud ribade-rihmade kokkusurumist (tihendamist) nende läbilaskmise teel läbi tihendajate. Surub rihmaäärtele jooned, kuivatab rihmu, võtab rihmad pärast kuivatamist maha ja seob nad pakkidesse. Sooritab käsitsitihendatud raagnahast rihmade järelelaskmist.

Peab teadma: raagnahast rihmade käsitsi tihendamise ja järelelaskmise eeskirju ja töövõtteid; joonte pealesurumist; naha omadusi ja kvaliteeti; rihmade mõõtmeid; tihendamise koefitsienti; niiskusesisaldust rihmades tihendamisel ja pärast kuivatamist; rihmade kuivatamise temperatuuri.

Peab oskama: käsitsi sooritada rihmade tihendamist ja järelelaskmist; joonte pealesurumist ja rihmade kuivatamist; kasutada tööriistu; määrata niiskusesisaldust rihmades ning lisaandmise normi tihendamiseks.

SORTEERIJA — 7. kategooria

Sorteerib vastavalt tehnilistele tingimustele kvaliteedi ja mõõtmete järgi väljalõigatud rihmu, rangiroomasid, rinnuserihmu ja õmblusrihmu.

Peab teadma: naha omadusi ja kvaliteeti; tehnilisi tingimusi valmistooteile; toodete liike, nimetusi, mõõtmeid ja otstarvet.

Peab oskama: vastavalt tehnilistele tingimustele määrata toodete kvaliteeti ja mõõtmeid.

VIIMISTLEJA — 4. kategooria

Viimistleb roomadeks ja rinnuserihmadeks määratud rihmu; teostab roomade äärte puhastamist. Keerab, venitab ja klopib rinnuserihmu, laob ja seob neid kimpudesse, värvib ja rasvatab tooteid.

Peab teadma: roomade ja rinnuserihmade mõõtmeid; tehnilisi tingimusi rihmade viimistlemiseks roomadeks ja rinnuserihmadeks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: puhastada roomadeks määratud rihmade ääri; rinnuserihmu käsitsi ühtlaseks keerutada ja pikkustpidi välja venitada; rakmeid värvida ja rasvatada.

LÕIKAJA — 2. kategooria

Kerib lahti paela või nööri, märgib neid ning lõikab antud mõõdu järgi lahti.

Peab teadma: toodete liike ja mõõtmeid; paelte ja nööride märkimise ning lõikamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata paelte ja nööride liike ja otstarvet; kasutada tööriistu, neid teritada.

KEETJA — 2. kategooria

Keedab niite pigiga, hõõrub neid kaltsu ja vahaga.

Peab teadma: pigitraadi valmistamise mooduseid, niitide keetmise eeskirju ja niitide numbreid.

Peab oskama: niite läbi keeta, mitte lubades kiskude tekkimist; orienteeruda niitide numbreis.

B. RANGIDE VALMISTAMINE

ETTETEGIJA — 7. kategooria

Sooritab käsitsi rangide, leide, päitsete, sedelgate mitmesuguste detailide ettetegemist, valmistab ette väljalõigatud rihmu (otste teravaks tegemine, äärte ja otste õhemaks lõikamine õmbluste ja ärapööramiste all, aukude sisselöömine, joonte pealesurumine jne.).

Peab teadma: ettevalmistatavate rihmade ja detailide tootmisotstarvet; töödeldavate materjalide omadusi ja kvaliteeti; ettetehtud detailide mõõtmeid ja kuju; naha töötlemise nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata rihmade ja rakmete teiste detailide omadusi ja kvaliteeti; sooritada täpset detailide äärte lõikamist, otste teritamist, joonte pressimist, aukude sisselöömist; kasutada tööriistu, neid teritada.

ÕMBLEJA — 6. kategooria

Õmbleb käsitsi ja masinal rihmu rangide kattenahkadele, raagnahast trippe sedelgalaele, rangide, sedelgate, kottide ja teiste keerukate toodete detaile.

Peab teadma: detailide käsitsi- ja masinalõmblemise eeskirju; rakmete detailide nimetusi ja otstarvet; kasutatavate materjalide omadusi, õmbluspistete tihedust; masinal töötamisel — sadulsepamasina töötamise põhimõtet, masina hooldamise eeskirju, nõelte, niitide ja pigitraadi numbreid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käsitsi ja masinal kokku ja peale õmmelda sadulsepatoodete keerukaid detaile; masinal töötamisel — masinat reguleerida ja õlitada; kasutada tööriistu, neid teritada.

ÕMBLEJA — 5. kategooria

Õmbleb külge ja peale käsitsi ja masinal pandlaid, aasu, kinnitusrõngaid ning teisi väikesi esemeid.

Peab teadma: toodete nimetusi ja otstarvet, nõudeid detailide õmblemise kohta; masinal töötamisel — selle ehitust ja reguleerimist, nõelte, niitide ja pigitraadi numbreid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käsitsi ja masinal kokku ja peale õmmelda sadulsepatoodete ja hoburakmete mitmesuguseid väikesi detaile; masinal töötamisel — reguleerida, puhastada ja õlitada masinat; kasutada tööriistu, neid teritada.

AUGULÖÖJA — 3. kategooria

Lööb mitmesugustesse detailidesse ja toodetesse käsitsi augurauaga või masinaga auke, paneb sisse suluseid, nööpe, pandlaid.

Peab teadma: vahemaid aukude vahel, aukude suurust, suluste, pannalde ja nööpide mõõtmeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: toodete detailidesse auke lüüa, sisse panna suluseid, nööpe ja pandlaid; kasutada tööriistu.

RANGIKAELUSE VALMISTAJA — 5. kategooria

Valmistab rangikaeluse jaoks õlest palmikut, seob selle ümberringi sidumisnööriga või niinega ettenähtud kuju järgi, tõmbab palmiku vildiga üle, kinnitab vildi ja lõikab ära liigsed ääred.

Peab teadma: õlgede ja vildi omadusi ja kvaliteeti; rangikaeluse nõutud mõõtmeid ja kuju; õlgpalmiku sidumisnööriga või niinega ümbertsidumise eeskirju ja mooduseid; rangikaeluse palmiku mõõtmeid ja otstarvet.

Peab oskama: anda õlgpalmikule nõutud kuju; õigesti palmikut sidumisnööriga või niinega ümbert siduda, vildiga üle tõmmata ja seda kinnitada.

ÜLETÕMBAJA — 5. kategooria

Tõmbab rangikaelust niisutatud nahast kattega üle, silub ja kinnitab katte kaeluse külge, õmbleb katte kinni, lõikab ära liigsed osad ning silub lõike ääred.

Peab teadma: rangikaeluse palmiku ületõmbamise, katte palmiku külge kinnitamise ja äärte õmblemise tehnoloogiat; palmikute ja ületõmbamiskatete mõõtmeid, nende omadusi ja kvaliteeti; pistete mõõtmeid ja õmbluse kaugust äärest; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: palmikut nahast kattega üle tõmmata, katet kaeluse külge kinnitada; ääri õmmelda; kasutada tööriistu, neid teritada.

RANGIDE KOKKUPANIJA — 8. kategooria

Sooritab iseseisvalt rangide kokkupanemist (ilma tööjaotuseta). Ühendab rangipuud ülal ja all, kinnitab vöö ja õmbluse. Asetab rangipuudele rangikaeluse, lööb selle kinni, asetab

kohale ja lööb kinni padjad. Tõmbab kokkupandud rangidele niisutatud kattenaha, silub seda ning lööb kinni, tõmbab sisse ja kinnitab roomad, lööb külge rinnuserihma. Riputab kokkupandud rangid kuivama.

Peab teadma: rangide kokkupanemise tehnoloogilist protsessi; kasutatavate materjalide omadusi ja kvaliteeti; rangidetailide kinnitamise mooduseid kokkupanemisel; rangide ja detailide otstarvet ja mõõtmeid; tehnilisi tingimusi valmisrangidele; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: iseseisvalt sooritada rangide kokkupanemise kõiki operatsioone, määrata rangide kokkupanekul kasutatavate materjalide ja detailide kvaliteeti; kasutada tööriistu, neid teritada.

SADULSEPP — 9. kategooria

Valmistab iseseisvalt sadulsepatooteid (ilma tööjaotuseta).

Peab teadma: hoburakmete esemeid, nende konstruktsiooni ja otstarvet; sadulsepatoodete liike; kasutatavate materjalide ja toodete tehnilisi tingimusi; materjalide omadusi ja kvaliteeti; sadulsepamasinate ehitust ja nende reguleerimist; üksikute detailide ja toodete valmistamise nõudeid; materjalide kulunorme; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: iseseisvalt sooritada sadulsepatoodete valmistamise kõiki operatsioone käsitsi ja masinal; ökonoomselt ja õigesti mudelite ja mõõtmete järgi juurde lõigata sadulsepa- ja raagnahku ning teisi materjale; orienteeruda jooniseis ning jooniste järgi valmistada töölekaale hoburakmete ja sadulsepatoodete jaoks; võtta mõõtu ja mõõdu järgi valmistada hoburakmeid ja teisi tooteid; reguleerida ja õlitada sadulsepamasinat; käsitseda käsitööriistu, neid teritada ja sobitada; kasutada mõõteriista täpsusega kuni 0,1 mm.

SADULSEPP — 8. kategooria

Valmistab väljalõigatud detailidest iseseisvalt sadulsepatooteid (ilma tööjaotuseta).

Peab teadma: hoburakmete konstruktsiooni ja otstarvet; sadulsepatoodete liike; materjalide ja toodete tehnilisi tingimusi; kasutatavate materjalide omadusi ja kvaliteeti; üksikute detailide ja toodete valmistamise nõudeid; sadulsepamasinate ehitust ja nende reguleerimist; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: väljalõigatud detailidest iseseisvalt val-

mistada mitmesuguseid sadulsepatooteid; sooritada käsitsi ja sadulsepamasinail toodete valmistamise kõiki operatsioone; reguleerida ja õlitada masinat; kasutada käsitööriistu, neid teritada.

PAKKIJA — 3. kategooria

Pakib valmistooteid arvu järgi kastidesse või teise taarasse, lööb kaste naeltega kinni, seob nööriga või õmbleb kinni sidumisnööriga.

Peab teadma: mitmesuguste toodete pakkimise ja markeerimise eeskirju; toodete liike ja nimetusi; pakkimistaarat; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmissadulsepatooteid pakkida mitmesugusesse taarasse arvu, liigi ja suuruse järgi; kasutada pakkimistööriistu ja seadmeid; tooteid ilma vigastuseta taarasse laduda ja pakkida; markeerida pakitud toodangut vastavalt pakkimis-eeskirjadele.

C. SEDELGATE VALMISTAMINE

ETTETEGIJA — 7. kategooria

Sooritab käsitsi rangide, leide, päitsete, sedelgate mitmesuguste detailide ettetegemist, valmistab ette väljalõigatud rihmu (otste teravaks tegemine, äärte ja otste õhemaks lõikamine õmbluste ja ärapööramiste all, aukude sisselöömine, joonte pealesurumine jne.).

Peab teadma: ettevalmistatavate rihmade ja detailide tootmisotstarvet; töödeldavate materjalide omadusi ja kvaliteeti; ettetehtud detailide mõõtmeid ja kuju; naha töötlemise nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata rihmade ja rakmete teiste detailide omadusi ja kvaliteeti; sooritada täpset detailide äärte lõikamist, otste teritamist, joonte pressimist, aukude sisselöömist; kasutada tööriistu, neid teritada.

ÕMBLEJA — 6. kategooria

Õmbleb käsitsi ja masinal rihmu rangide kattenahkadele, raagnahast trippe sedelgalaele, rangide, sedelgate, kottide ja teiste keerukate toodete detaile.

Peab teadma: detailide käsitsi ja masinal õmblemise eeskirju; rakmete detailide nimetusi ja otstarvet; kasutatavate

materjalide omadusi; õmbluspistete tihedust; masinal töötamisel — sadulsepamasina töötamise põhimõtet, masina hooldamise eeskirju, nõelte, niitide ja pigitraadi numbreid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käsitsi ja masinal kokku ja peale õmmelda sadulsepatoodete keerukaid detaile; masinal töötamisel — masinat reguleerida ja õlitada; kasutada tööriistu, neid teritada.

ÕMBLEJA — 5. kategooria

Õmbleb külge ja peale käsitsi ja masinal pandlaid, aasu, kinnitusrõngaid ning teisi väikesi esemeid.

Peab teadma: toodete nimetusi ja otstarvet, nõudeid detailide õmblemise kohta; masinal töötamisel — selle ehitust ja reguleerimist, nõelte, niitide ja pigitraadi numbreid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käsitsi ja masinal kokku ja peale õmmelda sadulsepatoodete ja hoburakmete mitmesuguseid väikesi detaile; masinal töötamisel — reguleerida, puhastada ja õlitada masinat; kasutada tööriistu, neid teritada.

AUGULÖÖJA — 3. kategooria

Lööb mitmesugustesse detailidesse ja toodetesse käsitsi augurauaga või masinaga auke, paneb sisse suluseid, nööpe, pandlaid.

Peab teadma: vahemaid aukude vahel, aukude, suluste, pannalde ja nööpide mõõtmeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: toodete detailidesse auke lüüa, sisse panna suluseid, nööpe ja pandlaid; kasutada tööriistu.

SEDELGATE KOKKUPANIJA — 6. kategooria

Paneb kokku ja õmbleb iseseisvalt sedelgaid (ilma tööjaotuseta) — valmistab sedelgate jaoks nahast lagesid ja viltpatju, valmistab ette puidust klotse, valmistab sedelgavöösid, tasandab ebaühtlasi otsi.

Peab teadma: sedelgate ja nende üksikosade kokkupanemise ja kokkuõmblemise viise; kasutatavate materjalide omadusi ja kvaliteeti; sedelgate ja nende detailide liike ja otstarvet; toodete tehnilisi tingimusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: iseseisvalt sooritada sedelgate kokkupanemise ja õmblemise kõiki operatsioone; määrata kasutatavate materjalide kvaliteeti; kasutada tööriistu, neid teritada.

SORTEERIJA — 9. kategooria

Teostab materjalide, valmissadulsepatoodete ja rangipuude praakimist (sorteerimist) kvaliteedi, sordilisuse ja mõõtude järgi vastavalt tehnilistele tingimustele.

Peab teadma: materjalide, valmistoodete ja rangipuude praakimise eeskirju; materjalide ja toodete tehnilisi tingimusi; rangipuude valmistamiseks kasutatavate mitmesuguste puiduliikide omadusi ja kvaliteeti; vigu ja lubatud kõrvalekaldumisi materjalide ja toodete juures sortide järgi; valmistoodete ja materjalide markeerimist.

Peab oskama: vastavalt tehnilistele tingimustele praakida valmistooteid, materjale ja rangipuid; määrata materjalide ja toodete vigu ja lubatud kõrvalekaldumisi; materjalide ja toodete liike, mõõtmeid, nimetusi ja otstarvet.

PAKKIJA — 3. kategooria

Pakib valmistooteid arvu järgi kastidesse või teise taarasse, lööb kaste naeltega kinni, seob nööriga või õmbleb kinni sidumisnööriga.

Peab teadma: mitmesuguste toodete pakkimise ja markeerimise eeskirju; toodete liike ja nimetusi; pakkimistaarat; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmissadulsepatooteid pakkida mitmesugusesse taarasse arvu, liigi ja suuruse järgi; kasutada pakkimistööriistu ja seadmeid; tooteid ilma vigastuseta taarasse laduda ja pakkida; markeerida pakitud toodangut vastavalt pakkimis-eeskirjadele.

D. LEIDE, PÄITSETE JA OHJADE VALMISTAMINE

ETTETEGIJA — 6. kategooria

Teeb ette vildist rangipatju, valmistab ja õmbleb läbi kante, valmistab õlgedest rulle ja kinnitab neid külge.

Peab teadma: vildist rangipatjade mõõtmeid; rangipatjade valmistamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada mitmesuguses suuruses rangipatju; kasutada tööriistu.

ÕMBLEJA — 6. kategooria

Õmbleb käsitsi ja masinal rihmu rangide kattenahkadele, raagnahast trippe sedelgalaele, rangide, sedelgate, kottide ja teiste keerukate toodete detaile.

Peab teadma: detailide käsitsi ja masinal õmblemise eeskirju; rakmete detailide nimetusi ja otstarvet; kasutatavate materjalide omadusi; õmbluspistete tihedust; masinal töötamisel — sadulsepamasina töötamise põhimõtet, masina hooldamise eeskirju, nõelte, niitide ja pigitraadi numbreid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käsitsi ja masinal kokku ja peale õmmelda sadulsepatoodete keerukaid detaile; masinal töötamisel — masinat reguleerida ja õlitada; kasutada tööriistu, neid teritada.

ÕMBLEJA — 5. kategooria

Õmbleb külge ja peale käsitsi ja masinal pandlaid, aasu, kinnitusrõngaid ning teisi väikesi esemeid.

Peab teadma: toodete nimetusi ja otstarvet, nõudeid detailide õmblemise kohta; masinal töötamisel — selle ehitust ja reguleerimist, nõelte, niitide ja pigitraadi numbreid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käsitsi ja masinal kokku ja peale õmmelda sadulsepatoodete ja hoburakmete mitmesuguseid väikesi detaile; masinal töötamisel — reguleerida, puhastada ja õlitada masinat; kasutada tööriistu, neid teritada.

AUGULÖÖJA — 3. kategooria

Lööb mitmesugustesse detailidesse ja toodetesse käsitsi augurauaga või masinaga auke, paneb sisse suluseid, nööpe, pandlaid.

Peab teadma: vahemaid aukude vahel, aukude, suluste, pannalde ja nööpide mõõtmeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: toodete detailidesse auke lüüa, sisse panna suluseid, nööpe ja pandlaid; kasutada tööriistu.

KOKKUPANIJA — 5. kategooria

Paneb kokku ja ühendab iseseisvalt (ilma tööjaotuseta) leisid, päitseid ja ohje.

Peab teadma: toodete detailide kokkupaneku ja ühen-

damise eeskirju; leide, päitsete ja ohjade liike ja mõõtmeid; tehnilisi tingimusi nende toodete valmistamise kohta; kasutatavate materjalide kvaliteeti ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: iseseisvalt sooritada leide, päitsete ja ohjade kõikide detailide kokkupanemist ja ühendamist; kasutada tööriistu, neid teritada.

SORTEERIJA — 7. kategooria

Sorteerib vastavalt tehnilistele tingimustele kvaliteedi ja mõõtmete järgi väljalõigatud rihmu, rangiroomasid, rinnuserihmu ja õmblusrihmu.

P e a b t e a d m a: naha omadusi ja kvaliteeti; tehnilisi tingimusi valmistooteile; toodete liike, nimetusi, mõõtmeid ja otstarvet.

P e a b o s k a m a: vastavalt tehnilistele tingimustele määrata toodete kvaliteeti ja mõõtmeid.

PAKKIJA — 3. kategooria

Pakib valmistooteid arvu järgi kastidesse või teise taarasse, lööb kaste naeltega kinni, seob nööriga või õmbleb kinni sidumisnööriga.

P e a b t e a d m a: mitmesuguste toodete pakkimise ja markeerimise eeskirju; toodete liike ja nimetusi; pakkimistaarat; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valmissadulsepatooteid pakkida mitmesugusesse taarasse arvu, liigi ja suuruse järgi; kasutada pakkimistööriistu ja seadmeid; tooteid ilma vigastuseta taarasse laduda ja pakkida; markeerida pakitud toodangut vastavalt pakkimis-eeskirjadele.

JALATSITE REMONT

A. NAHK- JA TEKSTIILJALATSITE REMONT ILMA TÖÖJAOTUSETA

KINGSEPP — 6. kategooria

Teeb nahkjalatsite väikest remonti: paneb külge suluseid, haake; õmbleb külge nööpe ja pandlaid; lööb alla metallist kaitseplekke; lööb naelte või tikkudega osaliselt kinni taldu või pooltaldu ning teeb jalatsite remondi teisi mittekeerukaid töid.

P e a b t e a d m a: jalatsite liike, tegumoode ja mõõtmeid; remondiks kasutatavate materjalide liike ja omadusi; remondi halva kvaliteedi juures esinevaid vigu; praagi vältimise ja parandamise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: teha nahkjalatsite igasugust väikest remonti; viimistleda jalatseid pärast väikest remonti ning poleerida neid külmal meetodil; valmistada retsepti järgi värvi ja liimi.

KINGSEPP — 7. kategooria

Paneb uusi pooltaldu, kontsi ja rupsikuid igasuguseile remonditavaile jalatseile, välja arvatud rant- ja mudeljalatsid. Kinnitab pooltaldu ja rupsikuid liimiga, naelte või tikkudega. Lööb kontsi alla naeltega. Kinnitab talla liigeseosa tikkudega, pigitraadiga või naeltega. Paneb igasuguseid paiku. Õgvendab ja venitab jalatseid liistudel.

P e a b t e a d m a: remondiks kasutatavate materjalide liike ja omadusi; jalatsite õmblemise ja remondi eeskirju; jalatsite liike, tegumoode ja mõõtmeid; jalatsite õmblemise ja remondi vigu ning nende mõju toote kvaliteedile; praagi vältimise abinõusid ja parandamise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: alla panna ja külge liimida uusi pooltaldu ja rupsikuid; alla lüüa kontsi, neid tasaseks lõigata ja viimistleda; jalatseid liistudel õgvendada ja venitada; viimistleda jalatsite taldu kuuma ja külma tööriistaga ning sobitada ja teritada tööriistu.

KINGSEPP — 8. kategooria

Teeb rant- ja mudeljalatsite remonti: paneb uusi pooltaldu, nahkkontsi, kontsaplekke või rupsikuid. Kinnitab naiste kingadele külge puidust kontsi.

Peab teadma: rant- ja mudeljalatsite õmblemise ja remondi viise ja eeskirju; remondiks kasutatavate materjalide liike ja omadusi; jalatsite liike, tegumoode ja mõõtmeid; jalatsite õmblemise ja remondi vigu, nende mõju toote kvaliteedile; praagi vältimise ja parandamise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: liiste tegumoe ja suuruse järgi valida ning sobitada; kinnitada rant- ja mudeljalatsteile uusi pooltaldu, kontsi ja rupsikuid; viimistleda lõikeääri kuumal meetodil; kasutada tööriista, seda teritada ja käiata.

KINGSEPP — 9. kategooria

Sooritab iseseisvalt mudel- ja massjalatsite ning säärsaabaste remondi kõiki protsesse. Paneb säärsaabastele uusi põidi ja igasuguseile jalatseile ninatükke. Teostab jalatsite täielikku uuesti pealetõmbamist või poolest saadik uuesti pealetõmbamist. Kinnitab naiste kingadele uusi puidust kontsi.

Peab teadma: rant-, liimitud ja tikutatud tallaga mudel- ja massjalatsite käsitsi ja masinal valmistamise ja remondi kõiki protsesse; tehnilisi tingimusi jalatsite õmblemisel ning mitmesuguste kinnitusviiside tehnilisi nõudeid; jalatsite pealis- ja alusmaterjali ning abimaterjalide liike ja omadusi; jalatsite liike, tegumoode ja mõõtmeid; kasutatavate liimide ja värvide retseptuure ning nende valmistamise mooduseid; jalatsite õmblemise ja remondi vigu ning nende mõju jalatsite kvaliteedile; praagi vältimise ja parandamise abinõusid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: iseseisvalt sooritada rant-, liimitud, tikutatud ja teiste kinnitusviisidega tallaga mass- ja mudeljalatsite valmistamise ja remondi kõiki käsitsi tehtavaid töid; võtta jalgadelt mõõtu; mõõdu järgi sobitada liiste; parandada põidade ja ninatükkide juurdelõikust ning neid masinal või

käsitsi kokku õmmelda; teha nahkjalatsite igasugust remonti; kasutada tööriistu ning neid käiata ja teritada; kasutada mõõteriistu täpsusega kuni 1 mm; reguleerida ja õlitada õmblusmasinat ning korvaldada selle väikesi rikkeid.

B. KUMMIJALATSITE REMONT

KUMMIJALATSITE PARANDAJA — 5. kategooria

Parandab kummijalatseid: valmistab ette jalatsite läbikulunud kohad remondiks, puhastab ja teeb need karedaks. Lõikab välja kummiplaatidest või kummijäätmeist pooltaldu, kontsaplekke ja paiku. Lõikab detailide ääred noaga liugjaks ning teeb raspliga või lihvimisriidega karedaks. Kleebib pooltallad, kontsaplekid ja paigad ettevalmistatud kohtadele. Viimistleb pooltaldu ja kontsaplekke pärast remonti; lõikab neid jalatsite piirjoont mööda. Katab lakiga jalatsite pealise ja lõikepinnad.

Peab teadma: kasutatavate materjalide liike ja omadusi; liimi ja laki retseptuure ja valmistamise viise; kummijalatsite remondi nõudeid; kummijalatsite liike, tegumoode ja mõõtmeid; praagi vältimise ja parandamise viise; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: jalatsite kulunud kohti remondiks ette valmistada; välja lõigata kummist detaile kontsaplekkide, pooltaldade ja paikade jaoks, neid töödelda (ääri liugjaks lõigata ja karedaks teha), liimiga katta ja pärast liimiga katmist kuivatada; kleepida detaile jalatsite remonditavaile kohtadele; viimistleda kummijalatseid pärast remonti; valmistada retsepti järgi liimi; kasutada tööriistu (nuga, raspel); teritada ja käiata nuga.

C. VILTJALATSITE REMONT

VILTJALATSITE PARANDAJA — 6. kategooria

Parandab viltjalatseid: lõikab välja taldade, kontsaplekkide ja kappide detaile vildist või nahast; õmbleb käsitsi pigitraadiga läbi taldade ja kontsaplekkide detaile ning õmbleb neid külge jalatsite remonditavaile kohtadele. Lõikab tasaseks külgeõmmeldud detailide ääred. Võtab välja liistud.

Peab teadma: viltjalatsite remondi nõudeid; kasutatavate materjalide liike ja omadusi; viltjalatsite ja liistude liike ja mõõtmeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käsitsi noaga välja lõigata vildist, vanadest viltjalatseist või nahast talla, kontsaplekkide ja kappide

detaile; valmistada pigitraati; pigitraadiga käsitsi detaile läbi ja külge õmmelda; külgeõmmeldud detailide ääri noaga tasaseks lõigata; naasklit ja nuga käiata ja teritada.

D. JALATSITE VÄRVIMINE

VÄRVIJA — 6. kategooria

Värvib vanade kantud nahkjalatsite pealseid mitmesuguse värviga.

P e a b t e a d m a: nahkjalatsite pealsete mitmesuguste värvide valmistamisviise ja omadusi; jalatsite mitmesuguses värvuses värvimise tehnoloogilist protsessi; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valmistada mitmesuguses värvitoonis värve; värvida jalatsite pealseid või nende detaile nõutud värvuses, ilma neid kahjustamata ja määrimata.

E. NAHK- JA TEKSTIILJALATSITE REMONT TÖÖJAOTUSEGA

JUURDELÕIKAJA — 8. kategooria

Lõikab käsitsi noaga lekaalide järgi nahast ja teistest pealise- ja alusematerjalidest mitmesuguseid jalatsite remondi detaile.

P e a b t e a d m a: jalatsite pealise ja aluse nahamaterjalide ning nende aseainete liike ja otstarvet; naha ja aseainete vigu; tehnoloogilisi nõudeid remonditavate jalatsite detailidele; materjalide kulunorme jalatsite remondile; jalatsite tegumoode ja suurusi; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: ökonoomselt ja tehnoloogiliselt õigesti juurde lõigata materjale remonditavate jalatsite detailidele; määrata juurdelõigatavate materjalide vigu ja otstarvet; kasutada nuga, seda käiata ja teritada; detaile täpselt lekaalide järgi juurde lõigata; kasutada mõõteriistu täpsusega kuni 0,1 mm.

LIISTU SISSEPANIJA — 5. kategooria

Valib liiste remonditavate jalatsite suuruse ja tegumoe järgi ning paneb jalatseile liiste sisse. Rebib küljest ära või harutab lahti kulunud detaile. Eemaldab mittevajalikke naelu, tikke ja niite.

P e a b t e a d m a: jalatsite ja liistude tegumoode ja suurusi; jalatsite valmistamise viise; naha ja nahaaseainete omadusi; jalatsitele liistude sissepanemise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida liiste jalatsite tegumoe ja suuruse järgi ning kahjustamata jalatseile liiste sisse panna; täpselt küljest ära rebida ja harutada kulunud detaile.

LIISTULETÕMBAJA — 8. kategooria

Tõmbab pealetõmbamismasinal või käsitsi saapapealiseid ümberringi liistu tallale. Kinnitab pingutusääre saapanaeltega pinsoli külge ning taob haamriga pealetõmbamisel tekkinud ebatasasused maha.

P e a b t e a d m a: masinal töötamise eeskirju, masina ehitust, reguleerimise ja õlitamise viise; tehnoloogilisi nõudeid pealsete liistule tõmbamisel; kasutatavate materjalide liike ja omadusi; pealetõmbamise vigu ning nende mõju järgnevatele operatsioonidele ja jalatsite remondi kvaliteedile; praagi vältimise ja parandamise viise; jalatsite suurust ja õmblemise meetodeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: peale tõmmata remonditavate jalatsite pealseid ümberringi ilma voltide ja kortsudeta; masinal töötamisel — reguleerida ja õlitada masinat ning kõrvaldada rikkeid; kasutada mõõteriistu täpsusega kuni 1 mm; käsitseda pealetõmbamise tööriista.

VAHELEÕMBLEJA — 7. kategooria

Õmbleb pigitraadiga käsitsi rante remonditavate jalatsite pealetõmbamisäärte ja pinsoli külge.

P e a b t e a d m a: rantide käsitsi-vaheleõmblemise eeskirju; sooritatavate operatsioonide tehnilisi nõudeid; vigu rantide vaheleõmblemisel, nende põhjuseid ja mõju järgnevaile operatsioonidele ning jalatsite remondi kvaliteedile; praagi vältimise ja parandamise viise; kasutatavate materjalide liike ja omadusi; jalatsite suurusi, tegumoode ja talla kinnitamise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: külge õmmelda rante remonditavate jalatsite pinsoleile ilma pinsolit rebestamata, ilma läbivate pisteteta ja pigitraadi läbivenitamiseta; kasutada tööriistu, neid käiata ja teritada.

TÄITJA — 5. kategooria

Täidab remonditavate jalatsite talla tõusu ja liigese osa täitematerjalidega. Kinnitab tikkudega ning tasandab täite ja liigeseosa ääri.

P e a b t e a d m a: jalatsite tegumoode ja suurusi; täitematerjale ning tehnoloogilisi nõudeid neile; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: õigesti täita jalatsite taldu; täite ääri noaga tasandada ja liugjaks lõigata täpselt, ilma sisselõigeteta ja kühmudeta; käiata ja teritada nuga.

ALLAPANIJA — 7. kategooria

Valmistab ette remonditava jalatsi tallaaluse talla, pooltalla või rupsiku allapanemiseks. Paneb alla talla, pooltalla või rupsiku, seda eelnevalt naelte või tikkudega kinnitades. Lõikab talla, pooltalla või rupsiku ääred tasaseks randi kontuuri või pinsoli piirjoont mööda.

P e a b t e a d m a: kasutatavate materjalide liike, omadusi ja otstarvet; jalatsitaldade kinnitamise viise; jalatsite tegumoode ja suurusi; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: kontrollida jalatsite ettevalmistamise õigsust taldade, pooltaldade või rupsikute allapanemiseks; alla panna taldu, pooltaldu ja rupsikuid; kasutada nuga, seda käiata ja teritada.

PRESSIJA — 8. kategooria

Valmistab ette remonditava jalatsi tallaalust ja pealekleebitavaid detaile — taldu, pooltaldu ja rupsikuid pressimiseks. Kannab nitrotselluloosliimi (või lahustajat) pealetõmbamisääre, talla, pooltalla või rupsiku liimiga määritud pinnale. Asetab detaili jalatsi tallaalusele. Paigutab jalatsi pressipadjale, kinnitab jalatsi ning pressib. Võtab jalatseid pressi alt välja.

P e a b t e a d m a: kasutatavate materjalide liike ja omadusi; tehnoloogilisi nõudeid sooritatavate operatsioonide kohta; pressi ehitust ja temal töötamise eeskirju; jalatsite ja taldade tegumoode ja mõõtmeid; ohutustehnika ja tuleohutuse eeskirju.

P e a b o s k a m a: remonditavat jalatsit pressil ilma niheteta ja pealise määrdumiseta pressida; määrata pressi surve vajalikku tugevust; reguleerida pressi ning kõrvaldada selle väikesi rikkeid; määrata liimi ja lahustaja kvaliteeti; valmistada retseptuuri järgi liimi.

TIKUTAJA — 9. kategooria

Kinnitab remonditavale jalatsile masinal puidust tikkudega taldu, pooltaldu või rupsikuid.

Peab teadma: tehnoloogilisi nõudeid remonditavale jalatsile masinal talla tikutamiseks; puidust lindi kvaliteeti ja omadusi; puidust tikkudega jalatseile talla kinnitamisel esinevaid vigu; praagi vältimise ja parandamise viise; tikutamismasina ehitust, hooldamist ja töökorda seadmist; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kinnitada jalatsite talladetaile masinal puidust tikkudega; masinat reguleerida, korrastada ja õlitada; praaki vältida ja parandada; kasutada mõõteriistu täpsusega kuni 1 mm.

ALLALÖÖJA — 7. kategooria

Lööb remonditavaile jalatseile käsitsi raudnaeltega või puidust tikkudega alla taldu või pooltaldu.

Peab teadma: kasutatavate materjalide liike ja omadusi; jalatsite tegumoode ja suurusi; jalatsite tallakinnitamise meetodeid; taldade ja pooltaldade raudnaeltega ja puidust tikkudega allalöömise töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: remonditavaile jalatseile raudnaeltega või puidust tikkudega pooltaldu ja taldu alla lüüa; kasutada tööriistu; sobitada ja teritada naasklit.

KÜLGEMONTEERIJA — 8. kategooria

Sobitab puitkontsi kujult remonditavate jalatsite kannaosale ja annab neile vastava tegumoe. Lihvib kontsa pinda. Puurib auke. Tõmbab kontsi ületõmbamismaterjaliga üle. Määrib kontsa ühendamispinda liimiga. Asetab kontsa jalatsi kannaosale ning kinnitab selle külge.

Peab teadma: kontsa kohaleasetamise, sobitamise ja külgekinnitamise töövõtteid; kasutatavate materjalide liike ja omadusi; jalatsite ja kontsade tegumoode ja mõõtmeid; kontsade valmistamiseks kasutatava puidu liike ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: hööveldada peitli ja noa abil kontsi jalatsite kanna kuju järgi ning anda neile vastava tegumoe; kontsi ületõmbamismaterjaliga üle tõmmata; kinnitada konts jalatsi pinguletõmmatud kannale ilma pilude ja niheteta; klop-

pida raudhaamriga kontsa kuju järgi; kasutada kontsade hööveldamise, sobitamise ja külgekinnitamise tööriistu — peitlit, nuga, puuri, haamrit; käiata ja teritada nuga.

KÜLGEMONTEERIJA — 9. kategooria

Monteerib kokku nahast kontsi ning kinnitab neid käsitsi remonditavaile jalatseile. Paneb alla ja tikutab kontsaplekke. Lõikab kontsi jalatsikanna kuju järgi.

Peab teadma: kontsade kokkumonteerimise, külgekinnitamise ja lõikamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide tehnilisi nõudeid; jalatsite ja kontsade tegumoode ja mõõtmeid; kasutatavate materjalide liike ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: õigesti kontsi kokku monteerida, jalatsikannale paigaldada ja kinni lüüa; kontsi ja kontsaplekke jalatsi kanna kuju järgi lõigata ilma pealset vigastamata; kasutada nuga, haamrit, naasklit ning teisi tööriistu; käiata ja teritada nuga.

FREESIJA — 8. kategooria

Valib freese remonditava jalatsi suuruse ja tegumoe järgi. Freesib masinal taldade, kontsaplekkide ja kontsade lõigatud ääri.

Peab teadma: lõigatud äärte freesimise töövõtteid; sooritatavate operatsioonide tehnoloogilisi nõudeid; töödeldavate materjalide omadusi; freeside liike ja mõõtmeid, nende teritamise eeskirju; masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; jalatsite tegumoode, suurusi ja remondi ning ömblemise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: õigesti ilma sisselõigeteta ja pealisnahka vigastamata freesida talla, kontsa ja kontsapleki lõikeääri; valida freese tegumoe ja suuruse järgi ning neid teritada; reguleerida ja õlitada masinat ning kõrvaldada väikesi rikkeid selle töös.

LIHVIJA — 8. kategooria

Lihvib nahkkontsa pealispinda lihvimisriidega lihvimispingil.

Peab teadma: kontsade lihvimisel kasutatava lihvimisriide numbreid; kontsade lihvimise tehnilisi nõudeid; jalat-

site ja kontsade tegumoode ja suurusi; lihvimismasina ehitust ja hooldamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lihvimisvõlle vildiga üle kleepida ja neid masinasse kinnitada; täpselt lihvida kontsade küljepindu jämeda ja peene riidega, ilma sisselõigeteta ja jalatsite pealiseid vigastamata; anda kontsale nõutud kuju; reguleerida ja õlitada masinat.

POLEERIJA — 5. kategooria

Poleerib talla ja kontsapleki pindu, kontsa ja talla lõikeääri külmal meetodil masin-harjadega. Poleerib värviga ja vahaga kaetud pindu käsitsi kaleviga.

Peab teadma: kasutatavate materjalide liike ja omadusi; jalatsite tegumoode ja suurusi; tehnoloogilisi nõudeid jalatsitaldade poleerimisele külmal meetodil; töötamisel masin-harjadel — nende ehitust ja hooldamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada retseptide järgi värve ja vaha; anda poleeritavaile jalatsitaldadele ühtlase läike.

POLEERIJA — 8. kategooria

Sobitab talla lõikeääri poleerimiseks. Värvib ja hõõrub vahaga viimistletavaid pindu. Poleerib, käsitsi või masinal, kuuma tööriistaga taldade ja kontsade lõikeääri, taldade ja kontsaplekkide pindu. Rullib rante kuuma rattaga.

Peab teadma: lõikeäärte ja taldade kuuma poleerimise nõudeid ja eeskirju; kasutatavate materjalide liike ja omadusi; poleerimise vigu; praagi vältimise ja kõrvaldamise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata poleerimistööriista kuumutamis-temperatuuri; valmistada värvi ja vaha viimistletava jalatsi värvuse järgi; ilma materjali vigastamata kuuma tööriistaga poleerida talla ja kontsapleki lõikeääri ja pindu; anda jalatsi-taldadele sileda ja läikiva pinna.

VIIMISTLEJA — 8. kategooria

Lööb puidust kontsadele alla kontsaplekid. Lõikab ja sobitab viimistlemiseks taldade ja konstaplekkide lõikeäärad. Sooritab remonditud jalatsitaldade lõplikku käsitsi viimistlemist kuuma tööriistaga.

Peab teadma: jalatsite remondi kõiki protsesse; ees-

kirju ja nõudeid jalatsite remondi ja viimistlemise kohta kasutatavate materjalide liike ja omadusi; jalatsite liike, tegumoode ja suurusi; viimistlemisvigu, nende mõju remonditava jalatsi kvaliteedile ja väljanägemisele; värvide ja vaha retsepte ja valmistamise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kontsaplekke ilma kontsi vigastamata alla lüüa ja lõigata; sobitada viimistlemiseks taldade ja kontsaplekkide lõikeääri ja pindu; viimistleda jalatsite taldu kuuma tööriistaga; eemaldada remonditud jalatsist liistu ja kinnitada naeltega puidust kontsi; valmistada retsepti järgi viimistlusvärvi ja vaha; käiata ja teritada tööriistu.

LIIMIJA-APRETEERIJA — 3. kategooria

Kleebib remonditud jalatseisse sisemisi kaitsetaldu, -pooltaldu või kannalappe. Apreteerib, puhastab ja pakib jalatseid.

Peab teadma: jalatsite ja kaitsetaldade tegumoode ja mõõtmeid; liimi omadusi ja valmistamisviise; apreteerimise töövõtteid ja otstarvet; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valida kaitsetaldu, kaitse-pooltaldu ja kannalappe tegumoe ja suuruse järgi, neid jalatseisse sisse kleepida ilma pealsete pinda ja voodrit määrimata, ilma voltide ja kortsudeta kleebitavais detailides endis; retsepti järgi valmistada liimi; apreteerida, puhastada ja pakkida remonditud jalatseid.

NAHKPUDUKAUBA TÖÖSTUS

A. JUURDELÕIKUSE TÖÖD

MATERJALIDE SORTEERIJA — 5. kategooria

Valib ja sorteerib igasuguste pudukaupade valmistamiseks pappi, fiibrit ja paberit.

P e a b t e a d m a: väljalastavate pudukaupade sortimenti ning tehnilisi tingimusi; papi, fiibri ja paberi liike ja sorte; sorteeritavate materjalide vigu; pudukaupade konstruktsiooni; materjalide sorteerimise instruktsiooni.

P e a b o s k a m a: määrata papi, fiibri ja paberi vigu; määrata materjali otstarvet; materjale vastavalt instruktsioonile sorteerida.

MATERJALIDE SORTEERIJA — 6. kategooria

Valib ja sorteerib igasuguste pudukaupade valmistamiseks riiet ja nahaaseaineid.

P e a b t e a d m a: väljalastavate nahkpudukaupade sortimenti ning tehnilisi tingimusi; riiete, nahaaseainete, papi, fiibri ja paberi liike, sorte ja omadusi; materjalide sorteerimise instruktsiooni.

P e a b o s k a m a: määrata riiete, nahaaseainete, paberi, papi ja fiibri vigu; määrata materjali otstarvet; materjale vastavalt instruktsioonile sorteerida.

MATERJALIDE SORTEERIJA — 7. kategooria

Valib ja sorteerib igasuguste pudukaupade valmistamiseks nahku.

P e a b t e a d m a: väljalastavate nahkpudukaupade sortimenti ning tehnilisi tingimusi; naha, nahaaseainete, riiete, papi, fiibri ja paberi liike, sorte ja omadusi; naha, riiete ja

nahaaseainete vigu; nahkpudukaupade konstruktsiooni; materjalide sorteerimise instruktsiooni.

Peab oskama: määrata naha, riiete, nahaaseainete, papi, fiibri, paberi vigu; määrata materjalide otstarvet; materjale vastavalt instruktsioonile sorteerida.

JUURDELÕIKAJA — 7. kategooria

Valib nahaaseaineid värvuse, mustri ja paksuse järgi. Teostab nahaaseainete juurdelõikamist rahakottide, rahataskute, sõrmkinnaste ja teiste mittekeerukate pudukaupade detailideks. Komplekteerib juurdelõigatud detaile.

Peab teadma: nahaaseainete ja voodrimaterjalide liike, sorte ja omadusi; rahakottide, rahataskute ja kinnaste mõõtmeid ja tegumoode; juurdelõigatavate detailide otstarvet; ökonoomse juurdelõikamise meetodeid; materjalide kulunorme; juurdelõikamisel kasutatavaid lekaale, seadeldisi ja tööriistu; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahaaseainet rahakottide, rahataskute, kinnaste ja teiste mittekeerukate pudukaupade detailideks juurde lõigata; juurdelõigatud detaile komplekteerida; valmistada mittekeerukaid lekaale; teritada nuge.

JUURDELÕIKAJA — 8. kategooria

Valib nahku ja aseaineid värvuse, mustri ja tiheduse järgi. Teostab nahaaseainete juurdelõikamist naiste käekottide, portfellide ja rahakottide detailideks ning nahatükkide juurdelõikamist rahakottide, rahataskute, kinnaste ja teiste mittekeerukate esemete detailideks. Komplekteerib juurdelõigatud detaile.

Peab teadma: nahakaupade, nahaaseainete ja voodrimaterjalide liike, sorte ja omadusi; naiste käekottide, rahataskute, portfellide, rahakottide ja sõrmkinnaste mõõtmeid ja tegumoode; juurdelõigatavate detailide otstarvet; ökonoomse juurdelõikamise meetodeid; materjalide kulunorme; juurdelõikamisel kasutatavaid lekaale, seadeldisi ja tööriistu; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahaaseaineid juurde lõigata naiste käekottide, portfellide, rahakottide detailideks ning nahatükke juurde lõigata rahakottide, rahataskute, kinnaste ja teiste mittekeerukate pudukaupade detailideks; komplekteerida juurdelõigatud detaile; valmistada lekaale; teritada juurdelõikusnuge.

JUURDELÕIKAJA — 9. kategooria

Valib nahku värvuse, mustri ja tiheduse järgi. Teostab naha juurdelõikust naiste käekottide, portfellide ja rahakottide detailideks. Komplekteerib juurdelõigatud detaile.

P e a b t e a d m a: nahakaupade, nahaaseainete ja voodrimaterjalide liike, sorte ja omadusi; nahakaupade otstarvet; nahkade topograafiat ja nende vigu; nahkade sorteerimise eeskirju; igasuguste nahkpudukaupade mõõtmeid ja tegumoode; juurdelõigatavate detailide otstarvet; ökonoomse juurdelõikamise meetodeid; nahakaupade kulunorme; juurdelõikamisel kasutatavaid lekaale; seadeldisi ja tööriistu; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: juurde lõigata nahka ja nahaaseaineid igasuguste nahkpudukaupade detailideks; määrata juurdelõigatavate materjalide sorte, liike, vigu ja otstarvet; komplekteerida igasuguste nahkpudukaupade detaile; valmistada lekaale; teritada juurdelõikusnuge.

RIIDE JUURDELÕIKAJA — 5. kategooria

Laotab riiet, teostab lekaalide järgi märkimist ning lõikab juurde käsitsi või pressil.

P e a b t e a d m a: voodririiete liike ja omadusi ning juurdelõigatavate detailide otstarvet; ökonoomse juurdelõikamise meetodeid; riiete kulunorme; juurdelõikamisel kasutatavaid lekaale ja seadeldisi ning pressi juures kasutatavaid tööriistu; pressi ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: laotada riiet, seda lekaalide järgi märkida ning käsitsi või pressil juurde lõigata; materjali ökonoomselt kasutada; teritada lõikeriista; pressil töötamisel — teenindada pressi.

PAPI, PABERI JA VATI JUURDELÕIKAJA — 4. kategooria

Lõikab juurde pappi, paberit ja vatti lõikepingil või giljotiinkääridel.

P e a b t e a d m a: giljotiinkääride või lõikepingi ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; papi, paberi ja vati liike ja omadusi; ökonoomse juurdelõikamise meetodeid; materjalide kulunorme; juurdelõikamisel kasutatavaid lekaale, seadeldisi ja tööriistu; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: seadistada kääre ja lõikerauda vastavalt detaili mõõtmeile; juurde lõigata pappi, paberit ja vatti; kasutada mõõteriistu.

SÄRFIJA — 6. kategooria

Särfib nahkdetailide ääri särfimis- või lihvimismasinal.

Peab teadma: masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; naha omadusi; väljalastavate toodete tegumoode; äravõetava nahakihi paksust särfimisel; särfimise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida masina tööd; teritada lõikeriista; nuge masinasse kinnitada; särfida nahkesemeid vastavalt ettenähtud nõudeile.

LIIVAPABERIGA PUHASTAJA — 6. kategooria

Puhastab nahkdetaile liivapaberiga puhastamismasinal.

Peab teadma: puhastamismasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; naha omadusi; detailide otstarvet; puhastamise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: seadistada masinat ning nahkdetaile liivapaberil puhastada vastavalt ettenähtud nõudeile.

B. NAISTE KÄEKOTTIDE TOOTMINE

VASTUVÕTJA-PRAAKIJA — 7. kategooria

Võtab vastu juurdelõikeid arvuliselt ja sortimendi järgi. Selgitab välja praakdetailid. Sorteerib ja komplekteerib detaile värvuse, kvaliteedi ja otstarbe järgi.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; juurdelõikusdetailide otstarvet ning neile esitatud nõudeid; naha, nahaaseainete ja riiete vigu; juurdelõikusdetailide sorteerimise ja komplekteerimise eeskirju tooteliikide järgi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: eraldada juurdelõikusdetaile nende otstarbe järgi; määrata juurdelõikusdetailide kvaliteeti; sorteerida ja komplekteerida juurdelõikusdetaile tooteliikide järgi.

KLIISTERDAJA-TRIIKIJA — 4. kategooria

Niisutab nahkdetaile kilepoolelt. Silub kortsunud detaile, määrib neid kliistriga, kuivatab ja triigib.

P e a b t e a d m a: naha omadusi; kliistri valmistamise retseptuuri; niisutamise, kliisterdamise, kuivatamise ja triikimise eeskirju; detailide triikimise kvaliteedi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valmistada kliistrit; niisutada, kliisterdada ja triikida nahku vastavalt ettenähtud nõudeile.

PEALEKLEEPIJA — 2. kategooria

Määrib detailidele liimi ning kleebib neid paberiga kokku.

P e a b t e a d m a: liimi liike, omadusi ja otstarvet; üksikute detailide otstarvet; kokkuliimimise kvaliteedi nõudeid; detailide liimiga määrimise töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: paberit detailidele kleepida ilma kupladed ja tumedate täppideta.

PEALEKLEEPIJA — 3. kategooria

Kleebib nahast ja nahaaseainest detailidele voodrit. Valmistab liimi.

P e a b t e a d m a: liimi liike, omadusi ja otstarvet; liimide valmistamise retseptuure; üksikute detailide otstarvet ja konfiguratsiooni; detailide liimiga määrimise töövõtteid; kokkuliimimise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: voodrit liimiga määrida ja peale kleepida vastavalt ettenähtud nõudeile.

ÄÄRELÕIKAJA — 5. kategooria

Lõikab välja liimitud detaile, lõikab nende ääri mudelite järgi ning särfib nurki ja servi.

P e a b t e a d m a: detailide mõõtmeid ja otstarvet; väljalastavate toodete ehitust ja tegumoode; nõutud kahekorrapööramise laiust; kasutatavaid mudeleid ja lõikeriista; antud operatsiooni tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: teritada tööriista; lõigata ja särfida ääri ettenähtud nõudeile vastavalt.

KOOLUTAJA — 5. kategooria

Valmistab liimi, määrib sellega nahkpudukaupade detaile ning koolutab neid detaili kontuure mööda.

Peab teadma: liimi valmistamise retseptuuri; toodete sortimenti ja tegumoode; kasutatavaid tööriistu; detailide painutamise tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid detailide koolutamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: retsepti järgi liimi valmistada; detaile liimiga määrida; detaile ettenähtud nõudeile vastavalt koolutada.

PUNUJA — 5. kategooria

Punub nahast ja nahaaseaineist käepidemeid, rullib valmispunutud käepidemeid.

Peab teadma: valmistatavate käepidemete tegumoode; nõudeid punutud käepidemeile; käepidemete punumise töövõtteid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahast ja nahaaseaineist punuda mitmesuguse tegumoega käepidemeid ettenähtud nõudeile vastavalt; rullida valmispunutud käepidemeid.

ÜLETÕMBAJA — 5. kategooria

Määrib nahka ja nahaaseaineid liimiga ning tõmbab üle furnituure (lukud, nupud jne.).

Peab teadma: naha ja nahaaseainete omadusi; liimi valmistamise retseptuuri; ületõmbamise kvaliteedi tehnilisi nõudeid; valmistatavate toodete sortimenti; mitmesuguste furnituuride ületõmbamise eeskirju; ületõmbamisel kasutatavaid tööriistu; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tööriistu ja liimi tööks ette valmistada; mitmesuguseid furnituure ettenähtud nõudeile vastavalt üle tõmmata.

NAISTE KÄEKOTTIDE KOKKUMONTEERIJA — 5. kategooria

Klopib käekottide väliseid mittevastutusrikkaid detaile haamriga. Paneb külge lukualused ning kleebib sisse voodri. Valib detaile värvuse ja mustri järgi. Paneb detailidest kokku lihtsa tegumoega käekotte. Valmistab liimi.

Peab teadma: väljalastavate käekottide sortimenti; käekottide liike ja tegumoode; kasutatavate materjalide omadusi ja kvaliteeti; liimi valmistamise retseptuuri; naiste lihtsa tegumoega käekottide kokkupanemise tehnoloogilist protsessi; naiste käekottide kokkupanemise kvaliteedi tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käekottide detaile kloppida materjali rikkumata; liimi valmistada; lukualuseid ja voodrit sisse kleepida; kokku panna naiste lihtsa tegumoega käekotte vastavalt tehnilistele nõuetele.

NAISTE KÄEKOTTIDE KOKKUMONTEERIJA — 6. kategooria

Klopib käekottide väliseid vastutusrikkaid detaile haamriga. Kleebib peale lukualuseid ning kleebib sisse voodrit. Valib detaile värvuse ja mustri järgi. Paneb detailidest kokku keeruka tegumoega käekotte.

Peab teadma: väljalastavate käekottide sortimenti; käekottide liike ja tegumoode; kasutatavate materjalide omadusi ja kvaliteeti; liimi valmistamise retseptuuri; käekottide kokkupanemise ja kvaliteedi tehnilisi nõudeid; keeruka tegumoega käekottide kokkumonteerimise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käekottide detaile kloppida materjali rikkumata; liimi valmistada; sisse kleepida lukualuseid ja voodrit; naiste keeruka tegumoega käekotte kokku monteerida vastavalt tehnilistele nõuetele.

JOONIJA — 5. kategooria

Joonib detaile käsitsi seadeldiste abil.

Peab teadma: naha ja nahaaseainete koetist; kasutatavate materjalide omadusi; kantimise mõõtmeid ning joonimise tööriista nõutud kuumutamist; joonimisel kasutatavaid seadiseid ja tööriistu; joonimise kvaliteedi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata tööriista kuumutamise ulatust ning õigesti teostada joonimist; kasutada seadiseid; teha materjalide reljeefset joonimist.

ÕMBLEJA KÄEKOTTIDE ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Paneb kokku ja õmbleb käekottide jaoks lukualuseid ja padjandeid. Tikib käepidemeid nööri või erijoonlaua järgi.

Peab teadma: teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmmeldavate käekottide kvaliteedi tehnilisi nõudeid; naiste käekottide õmblemisel kasutatavate materjalide liike ja omadusi; detailide mõõtmeid ja nende otstarvet; detailide õmblemise järjestust; praagi liike ja põhjuseid õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada õmblusmasinat; valida detaile ja õmmelda lukualuseid ning padjandeid; tikkida käepidemeid nööri või erijoonlaua järgi; kasutada tööriistu ja seadiseid puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat.

ÕMBLEJA KÄEKOTTIDE ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Paneb kokku käekottide detaile ning tikib voodrit, põhja- ja kiile; õmbleb tagumist taskut. Õmbleb külge pehme tasku, lapi ja käekoti pealise luku alla.

Peab teadma: teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; niitide numbreid ja nõuete klasse; naiste käekottide õmblemisel kasutatavate materjalide liike, omadusi ja otstarvet; õmmeldavate käekottide sortimenti; naiste käekottide õmblemise kvaliteedi nõudeid; detailide mõõtmeid ning nende otstarvet; detailide õmblemise järjestust; praagi liike ja põhjuseid õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada õmblusmasinat; reguleerida masina tikke sagedust; valida detaile ning tikkida voodrit, põhju ja kiile; õmmelda tagumist taskut, külge õmmelda pehmet taskut, lukualust lappi, koti pealist; puhastada ja õlitada masinat.

ÕMBLEJA KÄEKOTTIDE ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Paneb kokku ja tikib klappe, pistikuid ja rihmakesi ilma joonlauata. Õmbleb kiile kokku külgedega. Õmbleb külge esipooli, tagakülgi ja kokette.

Peab teadma: eri klassi ja süsteemi õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmblusmasinate rikkeid ning väikeste rikete kõrvaldamise mooduseid; niitide numbreid ja nõelte klasse ning nende otstarvet; pudukaupade õmblemisel kasutatavate materjalide liike, omadusi ja otstarvet; val-

mistatavate toodete sortimenti; naiste käekottide tehnilisi tingimusi; detailide mõõtmeid ja tegumoode ning nende otstarvet; detailide õmblemise järjestust; praagi liike ja põhjuseid õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: seadistada õmblusmasinaid; reguleerida masina tikke sagedust; kokku panna detaile ning tikkida klappe, pistikuid ja rihmakesi ilma joonlauata; kokku õmmelda kiile külgedega. Külge õmmelda esitükke, tagakülgi ja kokette. Tikkida ja külge õmmelda igasuguseid teisi käekottide detaile; puhastada ja õlitada masinat ning kõrvaldada väikesi rikkeid teenindatava õmblusmasina juures.

KOKKUSÕLMIJA — 2. kategooria

Lõikab lühemaks, sõlmib kinni ja kohendab detailide niidiotsi pärast õmblemist.

Peab teadma: niidiotste lõikamise, kinnisõlmimise ja kohendamise eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid; sooritatava operatsiooni tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada tööriistu; detailide niidiotsi lühemaks lõigata, kinni sõlmida ja kohendada ettenähtud nõudeile vastavalt.

RÜÜŠIJA — 2. kategooria

Valmistab rüüšitud rihmu ning kinnitab punutud käesangade otsi.

Peab teadma: rüüšimise ja punutud käesangade otste kinnitamise eeskirju; sooritatava operatsiooni tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: rüüšide ning punutud käesangade otsi kinnitada ettenähtud nõudeile vastavalt.

FURNITUURIDE KÜLGEPANIJA — 5. kategooria

Märgib kohti ning kinnitab külge igasuguseid furnituure kohvreile, portfellidele, rahakottidele. Kandib kohvreid. Kinnitab väikesi furnituure naiste käekottidele.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; furnituuride kinnitamise kohti mitmesuguseil toodetel; furnituuride kvaliteedi nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kinnitada kohvreile ja portfellidele nurki, käepidemeid ja lukke; kantida kohvreid; kinnitada rahakottidele ja naiste käekottidele nurki, nuppe ning teisi väikesi furnituure.

FURNITUURIDE KÜLGEPANIJA — 6. kategooria

Paneb külge lukke naiste iga liiki käekottidele.

Peab teadma: väljalastavate naiste käekottide sortimenti; lukkude kinnitamise viise iga liiki käekottidele; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid; lukkude külgekinnitamise tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: naiste käekotile lukku külge panna vastavalt ettenähtud nõudeile.

NAISTE KÄEKOTTIDE VIIMISTLEJA — 6. kategooria

Viimistleb naiste käekotte, kinnitab käepidemeid.

Peab teadma: väljalastavate käekottide tegumoode; käekottide viimistlemisel kasutatavaid seadiseid; tööriistu ja materjale; naiste käekottide viimistlemise mooduseid; käepidemete kinnitamise viise; viimistlemise kvaliteedi tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: viimistleda naiste käekotte; kinnitada käepidemeid; kasutada töö juures seadiseid ja tööriistu.

VALMISTOODETE PRAAKIJA — 7. kategooria

Praagib ja sorteerib nahast ja nahaaseaineist tooteid — naiste käekotte, portfelle, rahakotte ja sõrmkindaid. Instrueerib töölisi praagi vältimise ja kõrvaldamise abinõudest.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; nahast ja nahaaseaineist toodete — naiste käekottide, portfellide, rahakottide, rahataskute ja sõrmkinnaste tehnilisi tingimusi; nahkpudukaupade valmistamise tehnoloogilist protsessi; toodete praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks.

Peab oskama: määrata nahast ja nahaaseaineist pudukaupade sorti vastavalt tehnilistele tingimustele.

MARKEERIJA — 3. kategooria

Lööb templiga tooteile vabrikumärgi ja tootesordi.

Peab teadma: naha ja nahaaseainete omadusi; templi

kuumutamise vajalikku temperatuuri; markeerimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt markeerida.

PAKKIJA — 2. kategooria

Pakib tooteid ning kirjutab pakendile artikli nimetuse ja numbri.

Peab teadma: nahkpudukaupade pakkimise eeskirju; väljalastavate toodete artikleid.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt pakkida.

C. RAHAKOTTIDE VALMISTAMINE

VASTUVÕTJA-PRAAKIJA — 7. kategooria

Võtab vastu juurdelõikeid arvuliselt ja sortimendi järgi. Selgitab välja praakdetailid. Sorteerib ja komplekteerib detaile värvuse, kvaliteedi ja otstarbe järgi.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; juurdelõikusdetailide otstarvet ning nende kohta esitatud nõudeid; naha, nahaaseainete ja riiete vigu; juurdelõikusdetailide sorteerimise ja komplekteerimise eeskirju tooteliikide järgi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: eraldada juurdelõikusdetaile nende otstarbe järgi; määrata juurdelõikusdetailide kvaliteeti; sorteerida ja komplekteerida juurdelõikusdetaile tooteliikide järgi.

KLIISTERDAJA-TRIIKIJA — 4. kategooria

Niisutab nahkdetaile kilepoolelt. Silub kortsunud detaile, määrib neid kliistriga, kuivatab ja triigib.

Peab teadma: naha omadusi; kliistri valmistamise retseptuuri; niisutamise, kliisterdamise, kuivatamise ja triikimise eeskirju; detailide triikimise kvaliteedi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada kliistrit; niisutada, kliisterdada ja triikida nahku ettenähtud nõudeile vastavalt.

PEALEKLEEPIJA — 3. kategooria

Kleebib nahast ja nahaaseaineist detailidele voodrit. Valmistab liimi.

Peab teadma: liimi liike, omadusi ja otstarvet; liimide retseptuuri; üksikute detailide otstarvet ja konfiguratsiooni; detailide liimiga määrimise töövõtteid; kokkuliimimise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: voodrit liimiga määrida ja peale kleepida vastavalt ettenähtud nõudeile.

ÄÄRELÕIKAJA — 5. kategooria

Lõikab välja liimitud detaile ja lõikab nende ääri mudelite järgi ning särfib nurki ja servi.

Peab teadma: detailide mõõtmeid ja otstarvet; väljalastavate toodete ehitust ja tegumoode; nõutud kahekorrapööramise laiust; kasutatavaid mudeleid ja lõikeriista; antud operatsiooni tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada tööriista; sooritada äärte lõikamist ja särfimist ettenähtud nõudeile vastavalt.

KOOLUTAJA — 5. kategooria

Valmistab liimi, määrib sellega nahkpudukaupade detaile ning koolutab neid detaili kontuure mööda.

Peab teadma: liimi valmistamise retseptuuri; toodete sortimenti ja tegumoode; kasutatavaid tööriistu; detailide painutamise tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid detailide koolutamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: retsepti järgi liimi valmistada; detaile liimiga määrida; detaile ettenähtud nõudeile vastavalt koolutada.

RAHAKOTTIDE, RAHATASKUTE JA PORTFELLIDE KOKKUMONTEERIJA — 6. kategooria

Valib värvuse ja mustri järgi rahakottide, rahataskute ja portfellide detaile ning monteerib neid kokku.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti, naha, nahaaseainete ja voodrimaterjalide omadusi; liimi retseptuuri; toodete kvaliteedi ja kokkumonteerimise tehnilisi nõudeid; mitmesuguse tegumoega rahakottide, rahataskute ja portfellide kokkumonteerimise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada liimi; detailidest kokku monteerida rahakotte, rahataskuid ja portfelle vastavalt tehnilistele nõuetele.

ÕMBLEJA RAHAKOTTIDE ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Õmbleb rahakotte õmblusmasinal.

Peab teadma: teenindatava masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; mitmesuguste detailide otstarvet ja kokkuõmblemise eeskirju; piste nõutud tihedust ja reguleerimise mooduseid; õmblemisel kasutatavaid seadiseid; õmblusniitide numeratsiooni ja kasutatavate nõelte klasse; õmblemise kvaliteedi tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada masinat; reguleerida tikke sagedust; tikkida ja kokku õmmelda õmblusmasinal rahakottide kõiki detaile; puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat.

VIIMISTLEJA — 5. kategooria

Viimistleb portfelle, rahakotte, rahataskuid ja teisi tooteid. Puhastab, annab läiget ja kuju, värvib ääri.

Peab teadma: naha ja nahaaseainete omadusi; väljalastavate toodete tehnilisi nõudeid; viimistlemisel kasutatavaid seadiseid, tööriistu ja materjale; nahkpudukaupade viimistlemise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: portfellide, rahakottide, rahataskute ja teiste tootede viimistlemisel anda läiget ja kuju ning värvida ääri; kasutada töö juures tööriistu ja seadiseid.

JOONIJA — 5. kategooria

Joonib detaile käsitsi seadeldiste abil.

Peab teadma: naha ja nahaaseainete koetist; kasutatavate materjalide omadusi; kantimise mõõtmeid ning joonimise tööriista nõutud kuumutamist; joonimisel kasutatavaid seadiseid ja tööriistu, joonimise kvaliteedi nõudeid ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata tööriista kuumutamise ulatust ning õigesti teostada joonimist; kasutada seadiseid; teha materjalide reljeefset joonimist.

KOKKUSÕLMIJA — 2. kategooria

Lõikab lühemaks, sõlmib kinni ja kohendab detailide niidiotsi pärast õmblemist.

P e a b t e a d m a: niidiotste lõikamise, kinnisõlmimise ja kohendamise eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid; sooritatava operatsiooni tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: teritada tööriistu; detailide niidiotsi lühemaks lõigata, kinni sõlmida ja kohendada vastavalt ettenähtud nõudeile.

FURNITUURIDE KÜLGEPANIJA — 5. kategooria

Märgib kohti ning kinnitab külge igasuguseid furnituure kohvreile, portfellidele, rahakottidele. Kandib kohvreid. Kinnitab väikesi furnituure naiste käekottidele.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; furnituuride kinnitamise kohti mitmesuguseil toodetel; furnituuride kvaliteedi nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: kinnitada kohvreile ja portfellidele nurki, käepidemeid ja lukke; kantida kohvreid; kinnitada rahakottidele ja naiste käekottidele nurki, nuppe ning teisi väikesi furnituure.

VALMISTOODETE PRAAKIJA — 7. kategooria

Praagib ja sorteerib nahast ja nahaaseaineist valmistooteid — naiste käekotte, portfelle, rahakotte ja sõrmkindaid. Instrueerib töölisi praagi vältimise ja kõrvaldamise abinõudest.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; nahast ja nahaaseaineist toodete — naiste käekottide, portfellide, rahakottide, rahataskute ja sõrmkinnaste tehnilisi tingimusi; nahkpudukaupade valmistamise tehnoloogilist protsessi; toodete praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks.

P e a b o s k a m a: määrata nahast ja nahaaseaineist pudukaupade sorti vastavalt tehnilistele tingimustele.

MARKEERIJA — 3. kategooria

Lööb templiga tooteile vabrikumärgi ja tootesordi.

P e a b t e a d m a: naha ja nahaaseainete omadusi; templi

kuumutamise vajalikku temperatuuri; markeerimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt markeerida.

PAKKIJA — 2. kategooria

Pakib tooteid ning kirjutab pakendile artikli nimetuse ja numbri.

Peab teadma: nahkpudukaupade pakkimise eeskirju; väljalastavate toodete artikleid.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt pakkida.

D. RAHATASKUTE VALMISTAMINE

VASTUVÕTJA-PRAAKIJA — 7. kategooria

Võtab vastu juurdelõikeid arvuliselt ja sortimendi järgi. Selgitab välja praakdetailid. Sorteerib ja komplekteerib detaile värvuse, kvaliteedi ja otstarbe järgi.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; juurdelõikusdetailide otstarvet ning nende kohta esitatud nõudeid; naha, nahaaseainete ja riiete vigu; juurdelõikusdetailide sorteerimise ja komplekteerimise eeskirju tooteliikide järgi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: eraldada juurdelõikusdetaile nende otstarbe järgi; määrata juurdelõikusdetailide kvaliteeti; sorteerida ja komplekteerida juurdelõikusdetaile tooteliikide järgi.

KLIISTERDAJA-TRIIKIJA — 4. kategooria

Niisutab nahkdetaile kilepoolelt. Silub kortsunud detaile, määrib neid kliistriga, kuivatab ja triigib.

Peab teadma: naha omadusi; kliistri valmistamise retseptuuri; niisutamise, kliisterdamise, kuivatamise ja triikimise eeskirju; detailide triikimise kvaliteedi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada kliistrit; niisutada, kliisterdada ja triikida nahka vastavalt ettenähtud nõudeile.

PEALEKLEEPIJA — 3. kategooria

Kleebib nahast ja nahaaseaineist detailidele voodrit. Valmistab liimi.

Peab teadma: liimi liike, omadusi ja otstarvet; liimide valmistamise retseptuure; üksikute detailide otstarvet ja konfiguratsiooni; detailide liimiga määrimise töövõtteid; kokkuliimimise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: voodrit liimiga määrida ja peale kleepida ettenähtud nõudeile vastavalt.

ÄÄRELÕIKAJA — 5. kategooria

Lõikab välja liimitud detaile ja lõikab nende ääri mudelite järgi ning särfib nurki ja servi.

Peab teadma: detailide mõõtmeid ja otstarvet; väljalastavate toodete ehitust ja tegumoode; nõutud kahekorrapööramise laiust; kasutatavaid mudeleid ja lõikeriista; antud operatsiooni tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada tööriista; sooritada äärte lõikamist ja särfimist ettenähtud nõudeile vastavalt.

KOOLUTAJA — 5. kategooria

Valmistab liimi, määrib sellega nahkpudukaupade detaile ning koolutab neid detaili kontuure mööda.

Peab teadma: liimi valmistamise retseptuuri; toodete sortimenti ja tegumoode; kasutatavaid tööriistu; detailide painutamise tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid detailide koolutamisel ning mooduseid praagi vältimiseks.

JOONIJA — 5. kategooria

Joonib detaile käsitsi seadeldiste abil.

Peab teadma: naha ja nahaaseainete koetist; kasutatavate materjalide omadusi; kantimise mõõtmeid ning joonimise tööriista nõutud kuumutamist; joonimisel kasutatavaid seadiseid ja tööriistu; joonimise kvaliteedi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata tööriista kuumutamise ulatust ning õigesti joonida; kasutada seadiseid; teha materjalide reljeefset joonimist.

Valib värvuse ja mustri järgi rahakottide, rahataskute ja portfellide detaile ning monteerib neid kokku.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; naha, nahaaseainete ja voodrimaterjalide omadusi; liimi valmistamise retseptuuri; toodete kvaliteedi ja kokkumonteerimise tehnilisi nõudeid; mitmesuguse tegumoega rahakottide, rahataskute ja portfellide kokkumonteerimise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada liimi; detailidest kokku monteerida rahakotte, rahataskuid ja portfelle vastavalt tehnilistele nõuetele.

ÕMBLEJA RAHATASKUTE ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Paneb kokku ning õmbleb õmblusmasinal kinni rahatasku sulukiilu ja klapi.

Peab teadma: teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; detailide otstarvet ning rahatasku sulukiilu ja klapi kokkuõmblemise eeskirju; pistete nõutud sagedust ning selle reguleerimise eeskirju; rahataskute õmblemisel kasutatavate materjalide liike; õmblemise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid sulukiilu ja klapi kokkuõmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kokku panna ja õmblusmasinal kokku õmmelda rahatasku sulukiilu ja klappi; korrastada masinat; reguleerida masina tikke sagedust.

ÕMBLEJA RAHATASKUTE ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Paneb kokku ja tikib õmblusmasinal märkimise järgi läbi margitasku, õmbleb läbi lõõtsa ning õmbleb külge märkimise järgi pistiku.

Peab teadma: teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; rahataskute tegumoode; rahatasku detailide otstarvet ja margitasku läbitikkimist; lõõtsa läbiõmblemise ning pistiku külgeõmblemise eeskirju; tikke nõutud sagedust ning selle reguleerimise eeskirju; rahataskute õmblemisel kasutatavate materjalide liike ja omadusi; niitide numbreid ja nõelte klasse; õmblemise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja

põhjuseid operatsioonide sooritamisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kokku panna ja õmblusmasinal läbi tikkida märkimise järgi margitaskut, läbi õmmelda lõõtsa ja külge õmmelda märkimise järgi pistikut, sulukiilu ja klappi; valida niite ja nõelu olenevalt materjali liigist; reguleerida masina tikke sagedust; puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat.

ÕMBLEJA RAHATASKUTE ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Õmbleb külge klapi ja teeb rahataskule ümberringi õmbluse.

Peab teadma: eri tüüpi õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; detailide otstarvet ja mitmesuguse mõõtme ning tegumoega rahataskute õmblemise eeskirju; tikke tiheduse reguleerimise eeskirju; niitide numbreid ja nõelte klasse; rahataskute tehnilisi tingimusi; praagi liike ja põhjuseid rahataskute õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: külge õmmelda ja läbi tikkida igasuguste mõõtmetega ja igasuguse tegumoega rahataskute kõiki detaile; valida niite ja nõelu olenevalt materjali liigist; reguleerida õmblusmasinate tööd; puhastada ja õlitada eri tüüpi õmblusmasinaid.

KOKKUSÕLMIJA — 2. kategooria

Lõikab lühemaks, sõlmib kinni ja kohendab detailide niidiotsi pärast õmblemist.

Peab teadma: niidiotste lõikamise, kinnisõlmimise ja kohendamise eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid; sooritatava operatsiooni tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada tööriistu; detailide niidiotsi lühemaks lõigata; kinni sõlmida ja kohendada vastavalt ettenähtud nõudeile.

VIIMISTLEJA — 5. kategooria

Viimistleb portfelle, rahakotte, rahataskuid ja teisi tooteid. Puhastab, annab läiget ja kuju, värvib ääri.

Peab teadma: naha ja nahaaseainete omadusi; väljalastavate toodetele esitatud tehnilisi nõudeid; viimistlemisel kasutatavaid seadiseid, tööriistu ja materjale; nahkpudukaupade viimistlemise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: portfellide, rahakottide, rahataskute ja teiste toodete viimistlemisel anda läiget ja kuju ning värvida ääri; kasutada töö juures tööriistu ja seadiseid.

VALMISTOODETE PRAAKIJA — 7. kategooria

Praagib ja sorteerib nahast ja nahaaseaineist valmistooteid — naiste käekotte, portfelle, rahakotte ja sõrmkindaid. Instrueerib töölisi praagi vältimise ja kõrvaldamise abinõudest.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; nahast ja nahaaseaineist toodete — naiste käekottide, portfellide, rahakottide, rahataskute ja sõrmkinnaste tehnilisi tingimusi; nahkpudukaupade valmistamise tehnoloogilist protsessi; toodete praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks.

Peab oskama: määrata nahast ja nahaaseaineist pudukaupade sorti vastavalt tehnilistele tingimustele.

MARKEERIJA — 3. kategooria

Lööb templiga tooteile vabrikumärgi ja tootesordi.

Peab teadma: naha ja nahaaseainete omadusi; templi kuumutamise vajalikku temperatuuri; markeerimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt markeerida.

PAKKIJA — 2. kategooria

Pakib tooteid ning kirjutab pakendile artikli nimetuse ja numbri.

Peab teadma: nahkpudukaupade pakkimise eeskirju; väljalastavate toodete artikleid.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt pakkida.

E. PORTFELLIDE TOOTMINE

VASTUVÕTJA-PRAAKIJA — 7. kategooria

Võtab vastu juurdelõikeid arvuliselt ja sortimendi järgi. Selgitab välja praakdetailid. Sorteerib ja komplekteerib detaile värvuse, kvaliteedi ja otstarbe järgi.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; juurdelõikusdetailide otstarvet ning nõudeid; naha, nahaaseainete ja riiete vigu; juurdelõikusdetailide sorteerimise ja komplekteerimise eeskirju tooteliikide järgi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: eraldada juurdelõikusdetaile nende otstarbe järgi; määrata juurdelõikusdetailide kvaliteeti; sorteerida ja komplekteerida juurdelõikusdetaile tooteliikide järgi.

KLIISTERDAJA-TRIIKIJA — 4. kategooria

Niisutab nahkdetaile kilepoolelt. Silub kortsunud detaile, määrib neid kliistriga, kuivatab ja triigib.

Peab teadma: naha omadusi; kliistri retseptuuri; niisutamise, kliisterdamise, kuivatamise ja triikimise eeskirju; detailide triikimise kvaliteedi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada kliistrit; niisutada, kliisterdada ja triikida nahku ettenähtud nõudeile vastavalt.

PEALEKLEEPIJA — 3. kategooria

Kleebib nahast ja nahaaseaineist detailidele voodrit. Valmistab liimi.

Peab teadma: liimi liike, omadusi ja otstarvet; liimi retseptuure; üksikute detailide otstarvet ja konfiguratsiooni; detailide liimiga määrimise töövõtteid; kokkuliimimise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: voodrit liimiga määrida ja peale kleepida ettenähtud nõudeile vastavalt.

ÄÄRELÕIKAJA — 5. kategooria

Lõikab välja liimitud detaile ja lõikab nende ääri mudelite järgi ning särfib nurki ja servi.

Peab teadma: detailide mõõtmeid ja otstarvet; väljalastavate toodete ehitust ja tegumoode; nõutud kahekorrapööramise laiust; kasutatavaid mudeleid ja lõikeriista; antud operatsiooni tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada tööriista; sooritada äärte lõikamist ja särfimist ettenähtud nõudeile vastavalt.

KOOLUTAJA — 5. kategooria

Valmistab liimi, määrib sellega nahkpudukaupade detaile ning koolutab neid detaili kontuure mööda.

P e a b t e a d m a: liimi retseptuuri; toodete sortimenti ja tegumoode; kasutatavaid tööriistu; detailide painutamise tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid detailide koolutamisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: retsepti järgi liimi valmistada; detaile liimiga määrida; detaile ettenähtud nõudeile vastavalt koolutada.

JOONIJA — 5. kategooria

Joonib detaile käsitsi seadeldiste abil.

P e a b t e a d m a: naha ja nahaaseainete koetist; kasutatavate materjalide omadusi; kantimise mõõtmeid ning joonimise tööriista nõutud kuumutamist; joonimisel kasutatavaid seadiseid ja tööriistu; joonimise kvaliteedi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata tööriista kuumutamise ulatust ning õigesti teostada joonimist; kasutada seadiseid; teha materjalide reljeefset joonimist.

RAHATASKUTE, RAHAKOTTIDE JA PORTFELLIDE KOKKUMONTEERIJA — 6. kategooria

Valib värvuse ja mustri järgi rahakottide, rahataskute ja portfellide detaile ning monteerib neid kokku.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti, naha, nahaaseainete ja voodrimaterjalide omadusi; liimi valmistamise retseptuuri; toodete kvaliteedile ja kokkumonteerimisele ettenähtud tehnilisi nõudeid; mitmesuguse tegumoega rahakottide, rahataskute ja portfellide kokkumonteerimise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valmistada liimi; detailidest kokku monteerida rahakotte, rahataskuid ja portfelle vastavalt tehnilistele nõuetele.

ÕMBLEJA PORTFELLIDE ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Paneb ja õmbleb kokku portfellide lõõtsu.

P e a b t e a d m a: teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmmeldavate portfellide suurusi ja tegumoode; portfellilõõtsade õmblemise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; portfellide õmblemisel kasutatavate

materjalide liike, omadusi ja otstarvet; detailide kokkuõmblemise järjestust; praagi liike ja põhjuseid portfellide õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada õmblusmasinat; valida detaile ning õmmelda portfellide lõõtsu; kasutada töö juures seadiseid ja tööriistu; puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat.

ÕMBLEJA PORTFELLIDE ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Paneb ja õmbleb kokku portfellide pistikuid, kumme, väikesi klappe, klapikaari, klappe ja käepidemeid.

Peab teadma: õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmblusmasina rikkeid ning mooduseid nende kindlakstegemiseks; õmmeldavate portfellide sortimenti ja tegumoode; portfellide õmblemise kvaliteedi nõudeid; portfellide õmblemisel kasutatavate materjalide liike, omadusi ja otstarvet; niitide numbreid ja nõelte klasse; detailide õmblemise järjestust; praagi liike ja põhjuseid õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada õmblusmasinat; reguleerida tikke sagedust; valida detaile ning õmmelda mitmesuguse suuruse ja tegumoega portfellide pistikuid, kumme, väikesi klappe, klapikaari, klappe ja käepidemeid; kasutada töö juures seadiseid ja tööriistu; puhastada ja õlitada õmblusmasinaid.

KOKKUSÕLMIJA — 2. kategooria

Lõikab lühemaks, sõlmib kinni ja kohendab detailide niidiotsi pärast õmblemist.

Peab teadma: niidiotste lõikamise, kinnisõlmimise ja kohendamise eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid; sooritatava operatsiooni tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada tööriistu; detailide niidiotsi lühemaks lõigata, kinni sõlmida ja kohendada ettenähtud nõudeile vastavalt.

FURNITUURIDE KÜLGEPANIJA — 5. kategooria

Märgib kohti ning kinnitab külge igasuguseid furnituure kohvreile, portfellidele, rahakottidele. Kandib kohvreid. Kinnitab väikesi furnituure naiste käekottidele.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; furnituuride kinnitamise kohti mitmesuguseil toodetel; furnituu-

ride kvaliteedi nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kinnitada kohvreile ja portfellidele nurki, käepidemeid ja lukke; kantida kohvreid; kinnitada rahakottidele ja naiste käekottidele nurki, nuppe ning teisi väikesi furnituure.

VIIMISTLEJA — 5. kategooria

Viimistleb portfelle, rahakotte, rahataskuid ja teisi tooteid. Puhastab, annab läiget ja kuju, värvib ääri.

Peab teadma: naha ja nahaaseainete omadusi; väljalastavatele toodetele ettenähtud tehnilisi nõudeid; viimistlemisel kasutatavaid seadiseid, tööriistu ja materjale; nahkpudukaupade viimistlemise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: portfellide, rahakottide, rahataskute ja teiste toodete viimistlemisel anda läiget ja kuju ning värvida ääri; kasutada töö juures tööriistu ja seadiseid.

VALMISTOODETE PRAAKIJA — 7. kategooria

Praagib ja sorteerib nahast ja nahaaseaineist valmistooteid — naiste käekotte, portfelle, rahakotte ja sõrmkindaid. Instrueerib töölisi praagi vältimise ja kõrvaldamise abinõudest.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; nahast ja nahaaseaineist toodete — naiste käekottide, portfellide, rahakottide, rahataskute ja sõrmkinnaste tehnilisi tingimusi; nahkpudukaupade valmistamise tehnoloogilist protsessi; toodete praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks.

Peab oskama: määrata nahast ja nahaaseaineist pudukaupade sorti vastavalt tehnilistele tingimustele.

MARKEERIJA — 3. kategooria

Lööb templiga tooteile vabrikumärgi ja tootesordi.

Peab teadma: naha ja nahaaseainete omadusi; templi kuumutamise vajalikku temperatuuri; markeerimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt markeerida.

PAKKIJA — 2. kategooria

Pakib tooteid ning kirjutab pakendile artikli nimetuse ja numbri.

Peab teadma: nahkpudukaupade pakkimise eeskirju; väljalastavate toodete artikleid.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt pakkida.

F. KOHVRITE TOOTMINE

MÄRKIJA — 2. kategooria

Märgib ja lõikab kohvrite pappdetaile.

Peab teadma: papi omadusi ja kvaliteeti; märkimise ja lõikamise eeskirju ja töövõtteid; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid; praagi liike ja põhjuseid lõikamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pappi täpselt märkida ja kohvrite detailideks lõigata; kasutada tööriistu ja seadiseid.

KÄSITSIKOOLUTAJA — 5. kategooria

Koolutab käsitsi kohvrite juurdelõigatud pappdetaile.

Peab teadma: mitmesuguste papiliikide omadusi; papi deformeerumise viise koolutamisel; töö juures kasutatavaid seadiseid ja tööriistu; papi koolutamise mooduseid; koolutamise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: koolutada kohvri detaile, andes neile vajaliku kuju ning seejuures mitte lubades papikiudude rebenemist.

MASINAL KOOLUTAJA — 5. kategooria

Koolutab kohvrite juurdelõigatud detaile spetsiaalmasinal.

Peab teadma: koolutamismasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; papi liike ja omadusi; koolutamise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: juhtida koolutamismasinat; reguleerida, puhastada ja õlitada teenindatavat masinat; sooritada kohvri detailide koolutamist ettenähtud nõudeile vastavalt.

VÄRVIJA — 5. kategooria

Valmistab värvi ning värvib kohvrite detaile.

P e a b t e a d m a: värvide valmistamise retseptuuri ja omadusi ning värvimisviise; värvimise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks, ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valmistada värvi ning värvida kohvrite detaile ettenähtud nõudeile vastavalt.

VÄRVIJA — 4. kategooria

Valmistab krunte ja värve. Krundib ja värvib fiibrit ja pappi mütsinokkade jaoks.

P e a b t e a d m a: fiibri ja papi värvimisel kasutatavate kruntide, värvide ja lahustajate retseptuuri ja omadusi; värvimise kvaliteedi nõudeid; värvimisviise; praagi liike ja põhjuseid värvimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: pappi ja fiibrit kruntida ja ühtlaselt värvida; tööriistu, krunti ja värve tööks ette valmistada.

KOHVRIRAAMIDE KOKKUMONTEERIJA — 2. kategooria

Valib liiste ning valmistab kohvrite sisemisi raame.

P e a b t e a d m a: väljalastavate kohvrite sortimenti ning raamide mõõtmeid ja kuju; puidu liike; puidu omadusi ja vigu; puusepa töö- ja mööteriistu; praagi liike ja põhjuseid raamide valmistamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida liiste ning kohvrite jaoks kokku lüüa igasuguse suuruse ja kujuga raame; kasutada puusepa tööriistu ja šabloone.

FURNITUURIDE PEALEPANIJA — 5. kategooria

Märgib kohti ning kinnitab külge igasuguseid furnituure kohvreile, portfellidele, rahakottidele. Kandib kohvreid. Kinnitab väikesi furnituure naiste käekottidele.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; furnituuride kinnitamise kohti mitmesuguseil toodetel; furnituuride kvaliteedi nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kinnitada kohvreile ja portfellidele nurki, käepidemeid ja lukke; kantida kohvreid; kinnitada rahakottidele ja naiste käekottidele nurki, nuppe ning teisi väikesi furnituure.

KLEEPIJA — 4. kategooria

Valib riiet või paberit värvuse ja mõõtmete järgi, määrib seda liimi või tärklisega ja kleebib kohvri sisepinnale koos järgneva silumise ja kuivatamisega.

Peab teadma: liimi, paberi ja riide liike ja omadusi; ülekleepimise viise ja töövõtteid; liimi või tärklise töökonsistentsi; ülekleepimise tehnilisi tingimusi; praagi liike ja põhjuseid ülekleepimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: täpselt üle kleepida kohvri sisepinda riide või paberiga, mitte lubades kortse, kuplasid ja rebenemisi; valmistada vajaliku konsistentsiga liimi või tärklist; paigutada kohvreid kuivama.

PUHASTAJA — 2. kategooria

Pühib puhtaks määrdunud ja liimiseid kohvreid.

Peab teadma: tehnilisi tingimusi valmis kohvreile; määrdunud ja liimiste kohvrite puhastamise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrdunud ja liimiseid kohvreid niiske lapi abil puhastada.

VALMISTOODETE PRAAKIJA — 6. kategooria

Praagib ja sorteerib valmiskohvreid või -mütsinokki. Instrueerib töölisi praagi vältimise ja kõrvaldamise abinõudest.

Peab teadma: väljalastavate kohvrite või mütsinokkade sortimenti; tehnilisi tingimusi kohvreile või mütsinokkadele; kohvrite või mütsinokkade tootmise tehnoloogilist protsessi; toodete praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: vastavalt tehnilistele tingimustele määrata valmiskohvrite või -mütsinokkade sorti.

MARKEERIJA — 3. kategooria

Lööb templiga tooteile vabrikumärgi ja tootesordi.

Peab teadma: naha ja nahaaseainete omadusi; templi

kuumutamise vajalikku temperatuuri; markeerimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt markeerida.

G. MÜTSINOKKADE TOOTMINE

TRIIKIJA — 4. kategooria

Triigib pappi ja fiibrit.

Peab teadma: väljalastavate mütsinokkade sortimenti ning neile ettenähtud tehnilisi nõudeid; triikraua ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; papi ja fiibri omadusi; triikraua kuumutamise vajalikku temperatuuri fiibri ja papi triikimisel; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kasutada elektri- ja aurutriikrauda; määrata triikraua kuumutamise temperatuuri; triikida pappi ja fiibrit mütsinokkade valmistamiseks.

LAKIVALMISTAJA — 6. kategooria

Valmistab mütsinokkade katmiseks lakke.

Peab teadma: laki liike, sorte ja valmistamise retseptuure; kemikaalide liike ja omadusi lakkide valmistamisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada lakki papi ja fiibri lakkimiseks.

LAKKIJA — 5. kategooria

Katab värvitud mütsinokki lakiga.

Peab teadma: kasutatavate värvide ja lakkide retseptuuri ja omadusi; värvimise ja lakkimise mooduseid; lakkimise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: mütsinokki lakiga ühtlaselt katta; kasutada tööriistu.

STANTSIJA — 3. kategooria

Stantsib käsipressil mütsinokkade toorikuid, puhastab stantse ja õlitab pressi.

Peab teadma: pressi ja stantsi ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töödeldavate materjalide liike ja omadusi; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: stantsida mütsinokkade toorikuid minimaalse materjalikuluga ja ettenähtud nõudeile vastavalt.

LIHVIJA — 5. kategooria

Lihvib mütsinokkade toorikute ääri.

Peab teadma: lihvimispingi ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; lihvimisel ja poleerimisel kasutatavaid materjale; lihvimise ja poleerimise mooduseid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lihvida mütsinokkade ääri ettenähtud nõudeile vastavalt.

VALTSIJA — 5. kategooria

Valtsib mütsinokkade toorikuid.

Peab teadma: valtside ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; väljalastavate mütsinokkade sortimenti ning tehnilisi tingimusi; papi ja fiibri põhilisi omadusi; praagi liike ja põhjuseid valtsimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: seadistada valtse; kasutada mõõteriistu; valtsida papist ja fiibrist mütsinokkade toorikuid.

VALMISTOODETE PRAAKIJA — 6. kategooria

Praagib ja sorteerib valmiskohvreid või -mütsinokki. Instrueerib töölisi praagi vältimise ja kõrvaldamise abinõudest.

Peab teadma: väljalastavate kohvrite või mütsinokkade sortimenti; tehnilisi tingimusi kohvreile või mütsinokkadele; kohvrite või mütsinokkade tootmise tehnoloogilist protsessi; toodete praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: vastavalt tehnilistele tingimustele määrata valmiskohvrite või -mütsinokkade sorti.

MARKEERIJA — 3. kategooria

Lööb templiga tooteile vabriku märgi ja toote sordi.

Peab teadma: naha ja nahaaseainete omadusi; templi

kuumutamise vajalikku temperatuuri; markeerimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt markeerida.

PAKKIJA — 2. kategooria

Pakib tooteid ning kirjutab pakendile artikli nimetuse ja numbri.

Peab teadma: nahkpudukaupade pakkimise eeskirju; väljalastavate toodete artikleid.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt pakkida.

H. KINNASTE TOOTMINE

HÖÖVELDAJA — 7. kategooria

Niisutab nahka, venitab seda piki- ja põikisuunas, hööveldab kogu nahapinda või osa sellest.

Peab teadma: naha omadusi ja ehitust, naha otstarvet mitmesuguste kindaliikide jaoks; naha leotamise, venitamise ja hööveldamise viise; naha hööveldamise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tööriistu ja seadiseid tööks ette valmistada; võtta laastu ilma sisselõiketa ja väljarebimisteta; määrata võetava laastu tihedust.

VENITAJA — 6. kategooria

Valib mitmesuguste kindaliikide jaoks juurdelõikeid toodete numbrite järgi, niisutab neid ning venitab.

Peab teadma: naha liike, vigu ja omadusi, selle tihedust ning venitavust; naha venitamise eeskirju ja mooduseid; venitamise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; tööriistade ja seadiste kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tööriistu ja seadiseid tööks ette valmistada; määrata venitamise ulatust; sooritada juurdelõikuse detailide venitamist, seejuures kõrvale hoidudes naha vigadest ja väljalõigetest; nahka niisutada.

VÄLJALÕIKAJA — 5. kategooria

Lõikab välja kindasõrmi ja -pöidlaid ning ümardab sõrmeotsi.

Peab teadma: väljalastavate kinnaste sortimenti; naha omadusi; tehnilisi tingimusi kinnastele; kindasõrmede väljalõikamise ja sõrmeotste ümardamise operatsioonide kvaliteedile ettenähtud nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; tööriistu ja seadiseid ning nende kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tööriistu ja seadiseid tööks ette valmistada; vastavalt tehnilistele nõuetele välja lõigata kindasõrmi ja -pöidlaid ning ümardada sõrmeotsi.

ÕMBLEJA KINNASTE ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Õmbleb töökindaid, kandib ja õmbleb läbi säärekaitsmeid, õmbleb kokku sõrmkindaid.

Peab teadma: teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmmeldavate kinnaste sortimenti ning töökinnaste ja säärekaitsmete õmblemisel kasutatavate materjalide otstarvet; detailide kokkuõmblemise järjestust; praagi liike ja põhjuseid kinnaste õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada õmblusmasinat; valida detaile ja kokku õmmelda töökindaid, kantida ja läbi õmmelda säärekaitsmeid, kokku õmmelda säärekaitsmeid; kasutada tööriistu ja seadiseid; puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat.

ÕMBLEJA KINNASTE ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Õmbleb naiste ja laste labakindaid. Õmbleb laba- ja sõrmkinnastele voodrit sisse.

Peab teadma: teenindatava masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tikke sageduse reguleerimise mooduseid; õmmeldavate sõrm- ja labakinnaste sortimenti ja tegumoode ning tehnilisi nõudeid; naiste ja laste labakinnaste liike, omadusi ja otstarvet; niitide numbreid ja nõelte klasse; detailide õmblemise järjestust; praagi liike ja põhjuseid kinnaste õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada õmblusmasinat; reguleerida tikke sagedust; valida detaile ning õmmelda naiste ja laste

mitmesuguse suuruse ja tegumoega labakindaid; õmmelda sõrm- ja labakindaile sisse voodrit; kasutada töö juures seadiseid ja tööriistu; puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat.

ÕMBLEJA KINNASTE ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Õmbleb suviseid ja sooje meeste-, naiste- ja autojuhikindaid.

P e a b t e a d m a: eri süsteemi õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmblusmasinate rikkeid ja masinate reguleerimise mooduseid; tööriistade ja seadiste otstarvet; õmmeldavate kinnaste sortimenti ja tegumoode ning tehnilisi tingimusi; igasuguste meeste- ja naistekinnaste õmblemisel kasutatavate materjalide liike, omadusi ja kvaliteeti; niitide numbreid ja nõelte klasse; detailide õmblemise järjestust; praagi liike ja põhjuseid õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: korrastada õmblusmasinat; reguleerida eri süsteemi õmblusmasinate tööd ja tikke sagedust; välja selgitada ja kõrvaldada rikkeid teenindatava õmblusmasina juures; valida niite ja nõelu olenevalt materjali omadusist; valida detaile ja õmmelda meeste-, naiste- ja autojuhikindaid; kasutada töö juures seadiseid ja tööriistu; puhastada ja õlitada eri süsteemi õmblusmasinaid.

ÕMBLEJA KINNASTE ÕMBLEMISE ALAL — 7. kategooria

Õmbleb laste-sõrmkindaid.

P e a b t e a d m a: eri süsteemi õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmblusmasinate rikkeid ning mooduseid nende kõrvaldamiseks; tööriistade ja seadiste otstarvet; õmmeldavate laste-sõrmkinnaste sortimenti ja tegumoode ning tehnilisi tingimusi; laste-sõrmkinnaste õmblemisel kasutatavate materjalide liike, omadusi ja kvaliteeti; niitide numbreid ja nõelte klasse; detailide õmblemise järjestust; praagi liike ja põhjuseid õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: korrastada õmblusmasinat; reguleerida tikke sagedust ning välja selgitada ja kõrvaldada väikesi rikkeid eri süsteemi õmblusmasinate töös; valida niite ja nõelu olenevalt materjalide omadustest; valida detaile ja õmmelda mitmesuguse suuruse ja tegumoega sõrm- ja labakindaid; kasutada töö juures seadiseid ja tööriistu.

PEALETÕMBAJA — 4. kategooria

Asetab baika või karusnaha kindasse ning lõikab ära liigsed ääred.

P e a b t e a d m a: sõrmkinnaste suurust ja pealise ning voodri suuruse vastavust; pealise voodrile pealetõmbamise võtteid; nõudeid sooritatava töö kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kasutatavaid tööriistu ja seadiseid ning nende kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööriistu ja seadiseid tööks ette valmistada; vastavalt ettenähtud nõudeile pealist voodrile peale tõmmata.

VORMIJA — 4. kategooria

Niisutab ja vormib iga liiki sooje kindaid ja suviseid autojuhikindaid.

P e a b t e a d m a: töödeldavate kinnaste sortimenti; naha liike ja omadusi; kinnaste ja vormimispukkide mõõtmeid; vormimise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; kinnaste vormimise töövõtteid; praagi liike ja põhjuseid vormimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida vormimispukke kinnaste suuruse järgi; vormida iga liiki sooje kindaid ja suviseid autojuhikindaid.

VORMIJA — 5. kategooria

Niisutab ja vormib meeste ja naiste suviseid kindaid.

P e a b t e a d m a: toodetavate kinnaste sortimenti; naha liike ja omadusi; vormimispukkide ja kinnaste suurust; vormimise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; kinnaste vormimise töövõtteid; praagi liike ja põhjuseid kinnaste vormimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida vormimispukke kinnaste mõõtmete järgi; vormida meeste- ja naiste-sõrmkindaid.

KARUSNAHA- JA KÖÖSNERITÖÖSTUS

I. KARUSNAHATÖÖSTUS

A. EELTÖÖTLEMINE.

TOORAINETE SORTEERIJA — 7. kategooria

Võtab vastu toor-karusnahku. Sorteerib ja grupeerib neid. Koostab toor-karusnahkade töötlemispartiisid.

P e a b t e a d m a: karusnahkade toormaterjali tehnilisi tingimusi; karusnahkade toormaterjali tööstusliku kasutamise viise; elu ajal tekkinud vigu, samuti vigu ebaõigest tapmisest, konserveerimisest, säilitamisest, transportimisest ja teistest põhjustest; köösneritööstuse tehnoloogilist protsessi; kauba tööstuslike partiide koostamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: sorteerida toormaterjali tükiviisi ja partiidena, arvestades kõige ratsionaalsemat kasutamist vastavalt tehnilistele tingimustele; eraldada silma ja käega katsumise abil karusnaha toormaterjali liike tiheduse, lokkide värvuse ja karva mustri järgi; koostada tööstuslikke partiisid; määrata karusnaha-toormaterjali vigade päritolu.

KONSERVEERIJA — 3. kategooria

Sorteerib puhastatud, soolatud ja kuivatatud nahku, vajaduse korral teostab nende järelpuhastamist, -kuivatamist ja -soolamist.

P e a b t e a d m a: toor-karusnahkade liike; toornahkade konserveerimise mooduseid kuivatamise või soolamise teel; tooraine puhastamise võtteid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata tooraine järelkuivatamise-järelkonserveerimise vajadust; sooritada karusnaha-tooraine lõplikku kuivatamist-konserveerimist.

RASVAÄRASTAJA — 5. kategooria

Eemaldab käsitsi või masinal nahakoest ja naha karvavilla kattest rasva.

Peab teadma: nahkade rasvaärastamise töövõtteid; nahkade rasvaärastamisel kasutatavate seadmete või seadeldiste ehitust; kasutatavate kemikaalide omadusi; praagi liike ja põhjuseid põletamisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: käsitsi ja masinail nahkadelt rasva ärastada; kasutada mitmesuguseid rasvaärastavaid materjale ja lahustajaid; määrata rasvaärastamise protsessi lõppu.

NIISUTAJA — 4. kategooria

Niisutab ja puistab üle nahku niiske saepuruga või pakib neid märgade lappidega. Vaatab nahku üle ning kontrollib kilepoole niiskumise määra.

Peab teadma: karusnaha tooraine liike ja sorte; nahkade niisutamise viise; praagi liike ja põhjuseid nahkade niisutamisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada seebiveelahust; sooritada õigesti nahkade niisutamise protsessi, olenevalt nende parandamisest, kile paksusest ja neis leiduvast niiskusest.

PARANDAJA — 6. kategooria

Eemaldab nahkadelt krõmpsluud, lihajäänused, kondid ja teised raskendajad. Õmbleb kinni nahkade augud ja rebenenud kohad ning õmbleb nahkadele külge sabad või nende osad. Parandab nahku.

Peab teadma: nahkade liike ja sorte; tooraine tehnilisi tingimusi; raskendajate eemaldamise, kinniõmblemise ja nahkade parandamise töövõtteid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahkadelt õigesti, vastavalt tooraine tehnilistele tingimustele eemaldada raskendajaid, nahku mitte rikkudes; vastavalt ettenähtud nõudeile kinni õmmelda auke ja rebenenud kohti ning parandada nahku.

B. TÖÖTLEMINE

LEOTAJA — 5. kategooria

Valmistab lahust tooraine leotamiseks. Asetab toorainet leotusvannidesse lahusesse. Sooritab tooraine leotamise protsessi. Võtab toorainet välja.

Peab teadma: karusnaha tooraine liike ja sorte ning nende leotamise töövõtteid; tooraine leotamise tehnoloogilist protsessi ja režiimi; seadmete ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirjus; praagi liike ja põhjuseid tooraine leotamisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata tooraine leotamise valmiduse astet ning kvaliteeti; sooritada leotamist ilma karusnaha-toorainet rikkumata; toorainet õigesti sisse panna ja välja võtta.

PESIJA — 5. kategooria

Valmistab pesemislahust tõrtes, vannides või trumlites ja asetab sisse karusnaha toorainet. Jälgib karvkatte ja kilepoole pesemise protsessi. Võtab toorainet välja.

Peab teadma: kasutatavate kemikaalide ja töödeldava tooraine omadusi ja liike; pesemislahuste koostamise retsepte ja nahkade pesemise mooduseid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: vastavalt retseptidele koostada pesemislahuseid; sooritada tooraine kvaliteetset pesemist, mitte lubades praaki; teenindada nahkade pesemiseks kasutatavaid seadmeid.

KUIVAKSPRESSIJA — 4. kategooria

Asetab märgi nahku tsentrifuugi ning jälgib selle tööd. Võtab välja kuivaks tsentrifuugitud nahku ning laob need ettenähtud kohta.

Peab teadma: tsentrifuugi märgade nahkadega täitmise eeskirju; tsentrifuugi ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; praagi liike ja põhjuseid nahkade tsentrifuugimisel, mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tsentrifuugi õigesti täita; määrata kuivaks tsentrifuugimise protsessi lõppu; tsentrifuugi puhastada ja õlitada.

KILETAJA (KÄSITSI) — 6. kategooria

Kiletab nahku käsitsi pakul või teritatud kraabil. Lahutab nahku.

P e a b t e a d m a: karusnaha tooraine liike ja omadusi; nahkade kiletamise mooduseid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: kasutada nahkade kiletamisel tarvitatavaid tööriistu ja seadeldisi; õigesti eemaldada nahaaluse rasva kihti, vältides sisselõikeid ja läbilõikeid; teritada tööriistu.

KILETAJA (MASINAL) — 7. kategooria

Valmistab ette nahku ja reguleerib masinat. Kiletab nahku ketasnoal või masinal. Laob kiletatud nahku.

P e a b t e a d m a: karusnaha tooraine liike; kile omadusi ja kiletamise mooduseid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; masinate ehitust ja nende ekspluateerimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: kiletada nahku, mitte lubades praaki ja naha rikkumist; reguleerida masinat olenevalt töödeldava tooraine paksusest; kontrollida nahku enne kiletamist.

PIKELDAJA — 5. kategooria

Valmistab retsepti järgi lahust või määret pikeldamiseks. Asetab sisse ja pikeldab karusnaha toorainet tõrtes, trumlites ja vannides, määrib piklilahust peale harjade või kätega.

P e a b t e a d m a: pikeldamise tehnoloogilist protsessi; karusnahkade liike ja omadusi; kilepoole töötlemise töövõtteid; pikeldamisprotsessi vältust; seadmete ja seadeldiste ehitust; praagi liike ja põhjuseid tooraine pikeldamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: pikeldamiseks valmistada lahust või määret; sooritada pikeldamisprotsessi lahusega või määrdega; kontrollida tehnoloogilist protsessi ja määrata pikeldamise kvaliteeti.

HAPENDAJA — 5. kategooria

Valmistab lahuseid karusnahkade hapendamiseks. Immutab nahku valmistatud lahusega tõrtes, vannides või trumlites. Võtab nahku pärast hapendamist välja ja laob neid.

Peab teadma: nahkade hapendamise tehnoloogilist protsessi ja režiimi; toor-karusnahkade liike ja omadusi; nahkade hapendamise lahuse retseptuuri; praagi liike ja põhjuseid nahkade hapendamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: retseptide järgi valmistada toor-karusnahkade hapendamise lahuseid; läbi viia nahkade hapendamise protsessi; määrata nahkade hapendamise kvaliteeti.

PARKIJA — 5. kategooria

Täidab parkimistõrsi või -trumleid veega ning soojendab seda nõutud temperatuurini. Valmistab ette ning asetab sisse karusnaha toorainet ja valab peale parkeekstrakti. Jälgib tooraine parkimise protsessi. Võtab välja ja laob pargitud toorainet.

Peab teadma: töödeldava tooraina liike ja omadusi; nahkade parkimise viise ja parkimisprotsessi lõpu määramise meetodeid; kasutatavate materjalide liike ja omadusi; seadmete ja seadeldiste ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; praagi liike ja põhjuseid parkimisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valmistada töölahuseid toor-karusnahkade parkimiseks; parkida toor-karusnahku; määrata nahkade läbiparkimise astet.

PINNAPUHASTAJA — 4. kategooria

Puhastab nahka piki ja risti. Venitab nahku ja laob neid.

Peab teadma: toor-karusnahkade liike ja omadusi, nahkade pinnapuhastamise töövõtteid; kasutatavate seadmete ja seadeldiste ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; praagi liike ja põhjuseid nahkade pinnapuhastamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada naha kilepoole pehmendamist, mitte lubades sisselõikeid, täkkeid ja rebenemisi; juhtida masinat ja kasutada seadeldisi.

HÖÖVELDAJA — 7. kategooria

Hööveldab derma paksenenud kohti pakul või masinail. Reguleerib ja teritab masinat ja tööriistu.

Peab teadma: toor-karusnahkade omadusi ja liike; nahkade, tooraine ja pooltoodete hööveldamise nõudeid; praagi

liike ja põhjuseid hööveldamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: ühtlaselt, ilma vigastusteta hööveldada nahkade paksenenud kohti kogu pinna ulatuses; reguleerida masinat mitmesuguste nahkade hööveldamiseks; teritada nuge.

RASVATAJA — 4. kategooria

Rasvatab nahku käsitsi harjaga või trumlis. Laob rasvatatud nahku virnadesse või riitadesse.

Peab teadma: toor-karusnahkade liike ja omadusi; nahkade kilepoole omadusi ning selle rasvatamise mooduseid ja eeskirju; rasva või rasvaemulsiooni omadusi; praagi liike ja põhjuseid rasvatamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: harjaga ühtlaselt kanda naha kilepoolele rasvaemulsiooni või rasvatada nahku trumlis; retsepti järgi valmistada rasvaemulsiooni.

KUIVATAJA — 4. kategooria

Riputab nahku lattidel kuivatisse. Kontrollib temperatuuri ja nahkade läbikuivamise astet. Võtab kuivanud nahku lattidelt ja laob riitadesse.

Peab teadma: karusnahkade ja neist valmistatud esemete kuivatamise viise; nahkade kuivatises ülesriputamise eeskirju; kuivatise konstruktsiooni ja ekspluatatsiooni eeskirju; temperatuuri reguleerimise töövõtteid; praagi liike ja põhjuseid nahkade kuivatamisel, mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahku kuivatises õigesti lattidele riputada; reguleerida kuivatises temperatuuri; määrata nahkade kuivatamisprotsessi lõppu.

RULLIJA — 4. kategooria

Rullib karusnahku umbseis või aukudega trumleis. Kontrollib kilepoole väljapressimise ja karvkatte puhtuse astet. Võtab nahku pärast rullimist välja ja laob ettenähtud kohta.

Peab teadma: toor-karusnahkade liike ja omadusi; kilepoole ja karvkatte omadusi; rullimisprotsessi režiimi; trumlite ehitust ja nende ekspluatatsiooni eeskirju; praagi liike ja põhjuseid nahkade rullimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada rullimise protsessi, karva mitte kinni rullides; määrata kile väljapressimise ja naha karvkatte puhastamise protsessi lõppu; juhtida, puhastada ja õlitada teenindatavat trumlit.

KORRASTAJA — 5. kategooria

Pehmendab karusnahku ning annab neile õige kuju. Eemaldab lahtirullitud karvad, mustuse ja tolmu, kehitab, kammib ja näpib lahti naha karvkatte.

Peab teadma: toor-karusnahkade liike ja omadusi; kilepoole ja naha karvkatte omadusi; karusnahkade pealetõmbamise, puhastamise ja lahtinäppimise töövõtteid; kasutatavaid tööriistu ja seadeldisi; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kilepoolt peale tõmmata ja pehmendada; puhastada, kammida ja näppida karusnahkade karvkatet; kasutada tööriistu ja seadeldisi.

C. VÄRVIMINE

ARVESTAJA-LAHTIHARUTAJA — 5. kategooria

Harutab lahti; sorteerib ja arvestab pooltooteid märkimise, numbrite ja väliste tunnuste järgi, laob neid ümber ja asetab ettenähtud kohta.

Peab teadma: pooltoodete liike ja sorte; pooltoodete arvestamise, lahtiharutamise ja sorteerimise eeskirju pärast eeltöötlemist, töötlemist, värvimist ja viimistlemist; pooltoodete praagi liike ja põhjuseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: lahti harutada, sorteerida ja arvestada pooltooteid üksikute töötlemisliikide järgi; grupeerida pooltooteid väliste tunnuste järgi ja laduda neid.

TÖÖLINE KARUSNAHKADE PEITSIMISEL — 5. kategooria

Valmistab ette kemikaale ning koostab lahuseid nahkade peitsimiseks tõrtes, vannides ja trumlites. Asetab sisse nahku ja kontrollib peitsimise protsessi. Võtab toorainet pärast protsessi lõppu välja.

Peab teadma: kemikaalide liike ja omadusi ning peitsi-

mislahuste retseptuuri; mitmesuguste karusnahkade kilepoole omadusi; seadmete ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: koostada karusnahkade peitsimislahust; läbi viia tooraine peitsimise protsessi ning määrata selle lõppu.

VÄRVIJA — 7. kategooria

Valmistab vanni ja värvained nahkade värvimiseks ette. Värvib nahku tõrtes, vannides või trumlites. Võtab nahad pärast värvimist välja ja laob ettenähtud kohta.

Peab teadma: nahkade värvimise tehnoloogilist protsessi; toor-karusnahkade sorte ja liike; värvimislahuste retseptuure; värvainete ja kemikaalide omadusi; mitmesuguste nahaliikide kilepoole ja karvkatte värvimise meetodeid; praagi liike ja põhjuseid nahkade värvimisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: retseptide järgi koostada nahkade värvimise lahuseid; värvida nahku mitmesuguses värvuses ja värvitoonis; määrata tooraine värvimisprotsessi lõppu.

KARVKATTE VÄRVIJA — 7. kategooria

Koostab värvimislahuseid ning kannab neid harja või pulverisaatoriga karusnaha karvkattele.

Peab teadma: karusnaha karvkatte omadusi ja liike; värvainete ja kemikaalide omadusi; karusnaha värvimise mooduseid; tööriistade ja seadeldiste kasutamise eeskirju; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kanda värvaineid karusnaha karvkattele ettenähtud nõudeile vastavalt; retseptide järgi koostada värvimislahuseid.

SOOLAJA — 5. kategooria

Valmistab soolamislahust. Asetab karusnahad tõrtesse, trumlitesse või vannidesse. Jälgib soolamisprotsessi. Võtab välja soolatud nahku ja laob neid.

Peab teadma: karusnahkade liike ja omadusi; mitmesuguste karusnahkade soolamise tehnoloogilist protsessi ja

režiimi; praagi liike ja põhjuseid soolamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: soolata karusnahku; määrata protsessi lõppu ja nahkade soolamise kvaliteeti; koostada karusnahkade soolamise lahust.

PEITSIJA — 6. kategooria

Koostab retsepti järgi lahuseid nahkade peitsimiseks. Asetab tooraineid ja lahust tõrtesse ja trumlitesse. Kontrollib tooraine peitsimise astet. Võtab välja ja laob toorainet.

P e a b t e a d m a: nahkade peitsimise lahuse retseptuuri; kasutatavate kemikaalide liike ja omadusi; nahkade kilepoole ja karvkatte omadusi; seadmete ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; praagi liike ja põhjuseid nahkade peitsimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: retsepti järgi koostada lahust; nahku peitsida, mitte lubades praagi tekkimist; määrata nahkade peitsimise kvaliteeti.

KORRASTAJA — 5. kategooria

Pehmendab karusnahku ning annab neile õige kuju. Eemaldab lahtirullitud karvad, mustuse ja tolmu, kehitab, kammib ja näpib lahti naha karvkatte.

P e a b t e a d m a: toor-karusnahkade liike ja omadusi; kilepoole ja naha karvkatte omadusi; karusnahkade pealetõmbamise, puhastamise ja lahtinäppimise töövõtteid; kasutatavaid tööriistu ja seadeldisi; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: kilepoolt peale tõmmata ja pehmendada; puhastada, kammida ja näppida karusnahkade karvkatet; kasutada tööriistu ja seadmeid.

RASVATAJA — 4. kategooria

Rasvatab nahku käsitsi harjaga või trumlis. Laob rasvatatud nahku virnadesse või riitadesse.

P e a b t e a d m a: toor-karusnahkade liike ja omadusi; nahkade kilepoole omadusi ning selle rasvatamise mooduseid ja eeskirju; rasva või rasvaemulsiooni omadusi; praagi liike ja põhjuseid rasvatamisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: harjaga ühtlaselt kanda naha kilepoolele rasvaemulsiooni või rasvatada nahku trumlis; retsepti järgi valmistada rasvaemulsiooni.

KUIVATAJA — 4. kategooria

Riputab nahku lattidel kuivatisesse. Kontrollib temperatuuri ja nahkade läbikuivamise astet. Võtab kuivanud nahku lattidelt ja laob riitadesse.

Peab teadma: karusnahkade ja neist valmistatud esemete kuivatamise viise; nahkade kuivatises ülesriputamise eeskirju; kuivatise konstruktsiooni ja ekspluatatsiooni eeskirju; temperatuuri reguleerimise töövõtteid; praagi liike ja põhjuseid nahkade kuivatamisel, mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nahku kuivatises õigesti lattidele riputada; reguleerida kuivatises temperatuuri; määrata nahkade kuivatamisprotsessi lõppu.

D. VIIMISTLEMINE

RULLIJA — 4. kategooria

Rullib karusnahku umbseis või aukudega trumleis. Kontrollib kilepoole väljapressimise ja karvkatte puhtuse astet. Võtab nahku pärast rullimist välja ja laob ettenähtud kohta.

Peab teadma: toor-karusnahkade liike ja omadusi; kilepoole ja karvkatte omadusi; rullimisprotsessi režiimi; trumlite ehitust ja nende ekspluatatsiooni eeskirju; praagi liike ja põhjuseid nahkade rullimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada rullimise protsessi, karva mitte kinni rullides; määrata kile väljapressimise ja naha karvkatte puhastamise protsessi lõppu; juhtida, puhastada ja õlitada teenindatavat trumlit.

PINNAPUHASTAJA — 4. kategooria

Puhastab nahka piki ja risti. Venitab nahku ja laob neid.

Peab teadma: toor-karusnahkade liike ja omadusi, nahkade pinnapuhastamise töövõtteid; kasutatavate seadmete ja seadeldiste ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; praagi liike ja põhjuseid nahkade pinnapuhastamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada naha kilepoole pehmendamist, mitte lubades sisselõikeid, täkkeid ja rebenemisi; juhtida masinat ja kasutada seadeldisi.

KORRASTAJA — 5. kategooria

Pehmendab karusnahku ning annab neile õige kuju. Eemaldab lahtirullitud karvad, mustuse ja tolmu, kehitab, kammib ja näpib lahti naha karvkatte.

Peab teadma: toor-karusnahkade liike ja omadusi; kilepoole ja naha karvkatte omadusi; karusnahkade pealetõmbamise, puhastamise ja lahtinäppimise töövõtteid; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kilepoolt peale tõmmata ja pehmendada; puhastada, kammida ja näppida karusnahkade karvkatet; kasutada tööriistu ja seadeldisi.

SERVALÕIKAJA — 4. kategooria

Lõikab karusnahkade äärte ebatasasusi ja krobelisi kohti. Laob nahku riitadesse ja jäätmeid taarasse.

Peab teadma: karusnahkade liike ja omadusi; mitmesuguste nahaliikide äärte lõikamise viise; praagi liike ja põhjuseid nahkade äärte lõikamisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kasutada tööriistu ja seadeldisi, neid teritada; sooritada mitmesuguste karusnahkade äärte lõikamist minimaalsete jäätmetega.

RULLIJA-LIHVIJA — 6. kategooria

Viimistleb lõplikult karusnahkade kilepoole. Eemaldab krobelisused ja paksenenud kohad kraapraual, pakul või ketasnoal puhastamise abil. Annab kilepoolele pärast eelpuhastamist ja hööveldamist puhta väljanägemise ja elastsuse.

Peab teadma: karusnahkade liike ja naha kilepoole omadusi; mitmesuguste karusnahaliikide lõpliku viimistlemise mooduseid; kasutatavaid tööriistu ja seadeldisi ning nende kasutamise eeskirju; praagi liike ja põhjuseid naha kilepoole viimistlemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: eemaldada krobelisust ja paksenenud kohti nende puhastamise ja hööveldamise teel; kasutada tööriistu ja seadeldisi.

VÄRVIJA-PARANDAJA — 7. kategooria

Valmistab värvimislahuseid. Võtab vastu väljapraagitud nahku vigade parandamiseks, mis on tekkinud värvimisel või imiteerimisel. Kannab harja või sulega värvaineid naha karvkattele.

Peab teadma: karusnahkade liike ja omadusi; karvkatte omadusi; looduslikke karusnahaliikide imiteerimise mooduseid ja võtteid; praagi liike ja põhjuseid värvimisel ja imiteerimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kanda värvilahust karvkattele, ilma alusnahku värvimata; parandada kõiki värvimise ja imiteerimise vigu; valmistada retseptide järgi värvimislahuseid.

KAMMIJA — 4. kategooria

Kammib karusnahkade karvu kammiga või masinal. Eemaldab kammimisjäätmed ja mustuse. Klopib üles lamandunud karvad ja kammib neid.

Peab teadma: mitmesuguste karusnahaliikide karvkatte omadusi; nahkade karvkatte vigade liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: õigesti kammida karvkatet, eemaldades mustuse, kammimisjäätmed ja teised vead; anda karvale loomuliku läike ja elastsuse.

PÜGAJA — 5. kategooria

Korrastab pügamismasinat. Valmistab nahku pügamiseks ette. Pügab karusnahkade karvkatet. Reguleerib käiku ja haarde kõrgust. Laob nahku ettenähtud kohta.

Peab teadma: karusnahkade liike ja omadusi; nahkade karvkatte pügamise viise olenevalt naha liigist; karusnahkade pügamise masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; praagi liike ja põhjuseid nahkade karvkatte pügamisel ning mooduseid praagi vältimiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pügada mitmesuguste karusnahaliikide karvkatet; reguleerida pügamise kõrgust; paigaldada ja korrastada pügamisnuge, teritada kääre.

TRIIKIJA — 4. kategooria

Triigib karusnahku, õgvendab karvu, annab naha karvkattele sära ja elastsust. Laob nahku pärast triikimist.

Peab teadma: karusnahkade liike ja omadusi; mitmesuguste nahaliikide karvkatte omadusi; mitmesuguse karvkatte triikimise võtteid; triikraua kuumutamise nõutud temperatuuri mitmesuguste nahaliikide triikimiseks; tuletõrje ja ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: triikida karusnahku; anda triigitud karvkattele elastsust ja läiget; õgvendada karvu; kasutada seadeldisi ja triikraudu.

PRAAKIJA — 7. kategooria

Sooritab kooskõlas instruktsioonidega ja kehtivate standarditega karusnaha pooltoodete ja valmistoodete sorteerimist-praakimist. Vormistab ettenähtud dokumentatsiooni.

Peab teadma: kehtivaid standardeid ja instruktsioone karusnahast esemete praakimiseks; karusnahatööstuse tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid karusnahast esemete töötlemisel ning mooduseid praagi kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: vastavalt standardeile ja instruktsioonidele praakida ja sorteerida karusnahast esemeid; vormistada ettenähtud dokumentatsiooni toodangu sorteerimisel ja praakimisel.

MARKEERIJA-PAKKIJA — 3. kategooria

Kannab karusnahkadele, pooltoodetele ja valmisesemeile, kastidele ja pakkidele markeerimismärke. Pakib iga liiki karusnahku. Valmistab ette taarat, pakkimismaterjale ja tööriistu.

Peab teadma: karusnahakaupade markeerimise viise; pakkimise viise ja töövõtteid; pakkimismaterjalide ja taara kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kasutada markeerimistempleid ja seadeldisi, pakkida materjale ettenähtud nõudeile vastavalt.

II. KÖÖSNERITÖÖSTUS

A. MASSÖMBLUS

LAHUTAJA — 3. kategooria

Lahutab nahku, karusnahalõikeid ja -jäätmeid karusnaha liikide ja suuruse järgi. Annab lahutatud nahad ja nahalõiked edasi sorteerimisele.

Peab teadma: karusnaha liike; lahutamise võtteid märkide, märkimise või kauba seisukorra järgi; praagi liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: eraldada karusnahku märkide, märkimise või kauba seisukorra järgi; liigitada neid liikide ja suuruse järgi.

SORTEERIJA
KARUSNAHKADE SORTEERIMISE ALAL — 7. kategooria
KARUSNAHATÜKKIDE SORTEERIMISE ALAL — 6. kategooria
ODAVAHINNALISTE KARUSNAHATÜKKIDE JA -JÄÄTMETE SORTEERIMISE ALAL — 5. kategooria

Sorteerib karusnahku, karusnahatükke ja -jäätmeid pärast lahutamist suuruse, loki, värvuse ja karva mustri järgi silma ja käega katsumise abil. Laob sorteeritud nahad virna.

Peab teadma: karusnahkade ja nende tükkide tehnilisi tingimusi; karusnahkade ja nende tükkide tööstusliku kasutamise mooduseid; elu ajal tekkinud vigu, samuti vigu ebaõigest tapmisest, konserveerimisest, säilitamisest, transportimisest ja teistest põhjustest; köösneritööstuse tehnoloogilist protsessi; kauba tööstuslike partiide koostamise eeskirju.

Peab oskama: sorteerida karusnahku ja nende tükke tükiviisi ja partiidena, arvestades kõige ratsionaalsemat kasutamist vastavalt tehnilistele tingimustele; eraldada silma ja käega katsumise abil karusnahku liikide, suuruse, loki, värvuse ja karva mustri järgi; koostada tööstuslikke partiisid; määrata karusnahkade ja karusnahatükkide vigade päritolu.

KOOSTAJA — VALIJA
JAKKIDE JA MANTLITE KOOSTAMISEL — 6. kategooria
KRAEDE, SALLIDE, ALLÄÄRTE, KÕRVIKUTE KOOSTAMISEL — 5. kategooria
UTIILIST JA VÄHEVÄÄRTUSLIKEST TÜKKIDEST TOODETE KOOSTAMISEL — 4. kategooria

Valib toodete jaoks karusnahku värvi ja mustri järgi; kärbib neid, laotab laiali ning lõikab kriidi abil märgitud lekaalikontuuri järgi. Laob nahku laualt paberile või vineerile.

P e a b t e a d m a: karusnaha liike, sorte ja nimetusi; naha ja karvkatte omadusi; naha ja karva defektide kõrvaldamise võtteid, karusnaha lõikamise ja ühendamise võtteid; karusnaha topograafiat ja venitamismäära; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida toodete jaoks karusnahku värvuse, tooni, varjundi, karva kõrguse, tiheduse ja karva ehituse ning läike järgi; lõigata karusnahka ning seda vastavalt lekaalile laotada.

JUURDELÕIKAJA
JAKKIDE JA MANTLITE JUURDELÕIKAMISEL — 6. kategooria
KRAEDE, SALLIDE JA KÕRVIKUTE JUURDELÕIKAMISEL — 5. kategooria
UTIILIST JA VÄHEVÄÄRTUSLIKEST TÜKKIDEST TOODETE JUURDELÕIKAMISEL — 4. kategooria

Laob valitud karusnahad lekaalide järgi lauale. Lõikab ja sobitab kokku kõrvutükid kujunduse ja karvkatte iseloomu järgi ning lõikab välja vigased kohad. Lõikab karusnahku vastavalt toote fassongile.

P e a b t e a d m a: karusnaha liike, sorte ja nimetusi; naha ja karvkatte vigade kõrvaldamise võtteid; mooduseid nahkade lõikamiseks ja ühendamiseks vähemärgatavate või üldse mitte märgatavate ühendustega (saagimine, lõhistus, pealepanek, vaheleõmblemine, läbiteppimine); mitmesuguste karusnahkade venitamismäära sirutamisel; karusnahkade topograafiat; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: lõigata ja kokku sobitada väljavalitud karusnahku kujunduse ja karvkatte iseloomu järgi; teha sisselõikeid, kiilude sisselaskmisi, vahelepanemisi ja külgeliitmisi, kokkuvõtmisi, sisselaskmisi ja venitamist; teha käsitsi järelelaskmisi, traageldamist ja külgeõmblemist; lõigata lekaali järgi karusnahku vastavalt toote tegumoele.

ÕMBLEJA (MASSTOOTMISEL)
JAKKIDE JA MANTLITE ÕMBLEMISEL — 5. kategooria
ÜLEJÄÄNUD TOODETE MASSÕMBLEMISEL — 4. kategooria

Õmbleb köösnerimasinal karusnahku ja karusnahatükke puhaste ja täpsete õmblustega kokku terveteks esemeteks. Vajalikes kohtades teeb ettenähtud mõõtmete järgi kokkuvõtmisi.

Peab teadma: köösnerimasina konstruktsiooni, ekspluatatsiooni eeskirju ja tema hooldamist; valmistooteile ettenähtud tehnilisi nõudeid; karusnaha õmblemise eeskirju; kokkuvõtmiste kohti, mooduseid ja ulatust; praagi liike ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida masinat; õmblemisel juhtida karvu pintsetiga või sõrmedega õmblusesse; valida niiti ja nõelu numbrite järgi vastavalt õmbluse kohale ja iseloomule; õmmelda sirge, ühtlase ja siksakõmblusega; teha vajalikes kohtades ettenähtud mõõtmete järgi kokkuvõtmisi.

ÕMBLEJA (KÄSITSI) — 4. kategooria

Õmbleb masstootmisel valitud ja juurdelõigatud karusnahku kilepoolelt käsitsi kokku.

Peab teadma: karusnahkade (nahad, tükid, utiil) kokkuõmblemise eeskirju; töövõtteid karusnahkade kokkuõmblemisel; niitide ja nõelte liike ja numbreid, mida kasutatakse olenevalt karusnahast ja õmbluse kohast ning iseloomust; valmistooteile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tooteid väikeste pistetega kokku õmmelda, ühtlase ja tasase õmblusega, vältides kõrvalekaldumisi koostaja-valija märkimistest.

ÕGVENDAJA-VORMIJA JAKKIDE, MANTOODE, KRAEDE, SALLIDE, MUHVIDE JA MÜTSIDE VORMIMISEL — 5. kategooria UTIILIST JA VÄHEVÄÄRTUSLIKEST TÜKKIDEST TOODETE VORMIMISEL — 4. kategooria

Niisutab esemeid kilepoolelt märja harjaga; laotab vormimistahvlile ning märgib kriidiga lekaali järgi kontuurid. Venitab eset kuni kontuurini ja kinnitab naeltega. Õgvendab volte ja kortse. Sirutab piki- ja ristsuunas õmblusi.

Peab teadma: nahkade niisutamise ja venitamise astet karusnahkade vormimisel; vormimise võtteid olenevalt toote tegumoest; vormitud esemete kuivamisprotsessi lõpu määramise mooduseid; praagi liike ja põhjuseid vormimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata karusnaha venitamise ulatust; vormida tooteid lekaali järgi; sirutada piki- ja ristsuunas õmblusi; kõrvaldada kortse ja volte; õigesti sisse lüüa naelu või tikke, toodet mitte rikkudes.

VIIMISTLEJA —
JAKKIDE JA MANTOODE VIIMISTLEMISEL — 7. kategooria
ÜLEJÄÄNUD ESEMETE VIIMISTLEMISEL — 6. kategooria

Vaatleb hoolikalt valmistooteid, karvkatet ja nahka. Parandab vigaseid kohti sisselõigete ja vahelepanemiste abil. Sobitab esemeid lekaali järgi. Lööb üles ja silub karva ning pehmendab nahka pärast vormimist ja kuivatamist.

Peab teadma: karusnaha liike ja omadusi; tooteile ettenähtud tehnilisi nõudeid; lekaali järgi juurdelõikuse parandamise ja vigade kõrvaldamise meetodeid ja võtteid; naha pehmendamise ja õmbluste üleslöömise või silumise mooduseid pärast vahe- või lisatükkide külgeõmblemist, samuti karvkatte tolmust, rasvast jne. puhastamise viise; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: välja selgitada vigu tooteis ning neid kõrvaldada vahelepanemiste, lisatükkide, ümberpaigutuste, sisselõigete ja väikeste masinatühikute sisseõmblemise teel käsitsi; karva üles lüüa, kammida ja siluda; teha vahelepanemisi ja juurdeõmblemisi valivalt karva ehituse, värvuse, tooni, varjundi, lõike, pikkuse ja tiheduse järgi; pehmendada nahka ja puhastada karva tolmust, rasvast jne.; toodet lõplikult viimistleda, eemaldades niidiotsad; tasandada, pügatud kauba puhul aga pügada ebatasaseid kohti.

B. INDIVIDUAALÕMBLUS

KÖÖSNER (INDIVIDUAALTOOTMISEL) —

VÄÄRISKARUSNAHKADE TÖÖTLEMISEL (KARAKULL, SAARMAS, HÕBEREBANE, KARAKULTSA, NUGIS, KOTIK, SOOBEL jne.) —
— 7. kategooria
VÄIKESE JA KESKMISE VÄÄRTUSEGA KARUSNAHKADE TÖÖTLEMISEL (PUNANE REBANE, KITS, ORAV, KÜÜLIK jne.) — 6. kategooria

Valib iga liiki karusnahku ja paane naha ja karvkatte järgi igasuguse tegumoega ja modellide järgi karusnahast rõivastusesemeiks (mantood, jakid, palitud, pintsakud, kasukad, kraed, sallid, boad, keebid, muhvid jne.). Valmistab juurdelõi-

keid mustriga ja tikanditega, kasutades iga liiki käsitsiõmblemist. Korrastab karva, tasandab selle kõrgust sisseõmblemiste ja pealeõmblemiste teel. Annab esemele vajaliku kuju. Ühendab toote detaile mitmesuguste käsitsiõmblustega.

P e a b t e a d m a: karusnahkade topograafiat, nende üksikosade iseärasusi ja kaubalisi omadusi (seljaosa, peaosa, küljed, saba, koivad, kõrvad, taguosa); karusnahkade sordilisuse ja vigade määramise eeskirju ja võtteid; karusnahkade töötlemise mooduseid ja võtteid vastavalt naha ja karvkatte iseloomule, naha tugevdamist ja pehmendamist; toodete konstruktsiooni, tegumoode ja mudeleid olenevalt inimese kuju iseärasusist; praagi liike, selle tekkimise põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; tehnilisi nõudeid valmistooteile; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida igasuguse tegumoega ja igasuguste mudelitega esemete jaoks mitmesuguseid karusnahaliike ja paane; valmistada mudelite jaoks lõikeid; korrastada karva ning tasandada selle kõrgust sisse- ja pealeõmblemiste abil; silma järgi kindlaks määrata sisselõigete jooni; kasutada naha omadusi selleks, et anda tootele vajalikku kuju venitamise ja kokkulaskmise abil; hästi käsitseda köösnerinuga ja nõela üleääreõmblemiseks ning kõikvõimalike ühendusõmbluste (sirge, saehambuline, siksak, tipuline) sooritamiseks.

ÕMBLEJA (INDIVIDUAALÕMBLEMISEL) — 6. kategooria

Individuaaltootmisel õmbleb kokku karusnahku või paane. Lõikab juurde kõiki detaile. Õmbleb kokku järelelaskmisi. Teeb väljaõmblusi käpanahaga või paelaga. Korrastab tooteid. Sooritab kõiki õmblustöid köösneri- ja õmblusmasinail.

P e a b t e a d m a: karusnahkade topograafiat; karusnahkade või nende osade paigutamise eeskirju ja võtteid lõikel ja selle detailidel; karusnaha karvkatte suuna määramist ja valikut; sissevõtmise kohti, mooduseid ja ulatust; õmblus- ja köösnerimasinate ehitust ja töötamise põhimõtet, nende ekspluatatsiooni ja hooldamise eeskirju; praagi liike ja mooduseid selle vältimiseks ning kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida numbrite järgi niite ja nõelu vastavalt õmbluse kohale ja iseloomule; reguleerida masinat; õmmelda tasase, sirge ja siksakõmblusega; vajalikes kohtades teha sissevõtmisi ettenähtud mõõtmeis; juurde lõigata kõiki detaile; korrastada nahku.

RÕIVASTE JA KANGASTE VÄRVIMISE TÖÖSTUS

A. ETTEVALMISTUSTÖÖD

VASTUVÕTJA — 6. kategooria

Võtab keemiliseks värvimiseks vastu iga liiki kangaid ja rõivaid. Kirjutab välja saatekirju. Annab tooteid välja tellijale.

Peab teadma: pesu, kangaste ja kantud rõivaste keemilise puhastuse ja värvimise tehnoloogilise protsessi aluseid; kangaste ja toodete liike ning nende määrdumise erinevusi; ettevõttes olemasolevate värvainete sortimenti; üldisi mõisteid värvusest ja värvuste kombinatsioonidest; tellimuste vastuvõtmise ja väljaandmise eeskirju.

Peab oskama: määrata vastuvõetavate rõivaste kulumise ulatust ja määrdumiste liike; määrata, millisesse värvusesse võib riiet värvida; vormistada dokumentatsiooni ja käsitada hinnakirju.

SORTEERIJA — 6. kategooria

Sorteerib keemiliseks puhastuseks ja värvimiseks vastuvõtupunktist saabuvaid tooteid töötlemise iseloomu ja riidekiu kvaliteedi ning värvuse järgi.

Peab teadma: riiete liike ja kiu klassifikatsiooni; kantud rõivaste, kangaste ja pesu pesemise, keemilise puhastuse ja värvimise tehnoloogilist protsessi; riidekiu iseloomu määramise mooduseid.

Peab oskama: määrata riidekiu iseloomu; suunata tooteid tsehhi jaoskondadesse olenevalt töötlemise iseloomust.

ABITÖÖLINE — 3. kategooria

Õmbleb tooteid kokku ja harutab lahti, puhastab taskuid ja õmblusi prügist. Teostab esemete märkimist väljaõmblusega või numbrite pealeõmblemisega.

P e a b t e a d m a: kangaste ja toodete liike; toodete kokkuõmblemise, lahtiharutamise ja puhastamise otstarvet, nende markeerimise ja märkimise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: vastavalt kviitungile esemeile märke välja õmmelda; sooritada esemete kokkuõmblemist ja lahtiharutamist; puhastada taskuid ja õmblusi prügist ja niitidest.

PESIJA — 4. kategooria

Leotab kangaid ja rõivaid ning asetab neid pesemismasinaisse.

P e a b t e a d m a: pesemise protsessi; teenindatavate seadmete ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; sooritatava töö kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: kinni pidada kangaste leotamise ja loputamise režiimist; kasutada seadeldisi; tooteid leotada ja pesemismasinasse asetada; teenindatavaid seadmeid puhastada ja pesta.

PESIJA — 6. kategooria

Peseb käsitsi ja pesemismasina abil kõikvõimalikke rõivaid.

P e a b t e a d m a: villasest riidest, siidriidest, kalevist, linasest ja puuvillasest riidest rõivaste, värvilise pesu ja vattrõivaste pesemise protsessi; teenindatavate seadmete ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kangaste liike ning nende pesemise iseärasusi; rõivaste pesemisel kasutatavate kemikaalide liike ja omadusi; pesemiseks, sinetamiseks ja tärgeldamiseks kasutatavate töölahuste koostamise retseptuure; tehnilisi nõudeid esemete töötlemise kvaliteedile pesemisel; praagi liike ja põhjuseid esemete pesemisel ja töötlemisel, mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika ja tuleohutuse eeskirju.

P e a b o s k a m a: teenindada pesemisseadmeid; koostada töölahuseid kangaste pesemiseks ja pleegitamiseks; kasutada seadeldisi; pleegitada ja pesta rõivaid puuvillasest ja linasest riidest, kalevist, villasest ja siidriidest, igasuguse värvusega pesu ja vattrõivaid; puhastada ja pesta teenindatavaid seadmeid.

PUHASTAJA — 6. kategooria

Puhastab seebi- ja soodalahusega liimivärvi-, tolmu-, veinijt. plekke riidel, nahal ja vildil.

P e a b t e a d m a: kantud rõivaste, kangaste, nahk- ja vilt-

esemete keemilise puhastuse protsessi seebi- ja soodalahusega; esemete seebi- ja soodaga puhastamisel kasutatavate kemikaalide omadusi ja otstarvet ning töölahuste valmistamise retseptuure olenevalt riide liigist ja värvusest; rõivaste seebi- ja soodalahusega puhastamise mooduseid ja töövõtteid; praagi liike ja põhjuseid puhastamisel, mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: puhastada seebi- ja soodalahusega liimivärvi-, tolmu-, veini- jt. plekke riidel, vildil ja nahal; retseptuuri järgi valmistada töölahuseid, hapete ja leeliste lahuseid; kasutada kõiki mooduseid rõivaste puhastamisel seebi- ja soodalahusega.

PUHASTAJA — 7. kategooria

Puhastab orgaaniliste lahustajate abil rasva-, värvi-, tindi-, rooste-, higiplekke jne. riidel, nahal ja vildil.

Peab teadma: kantud rõivaste, kangaste, nahk- ja viltesemete puhastamise protsessi orgaaniliste lahustajatega; orgaaniliste lahustajate liike, omadusi ja otstarvet; töösegude valmistamise retseptuuri; esemete puhastamise mooduseid ja töövõtteid orgaaniliste lahustajatega; praagi liike ja põhjuseid esemete puhastamisel, mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: orgaaniliste lahustajatega puhastada igasuguste rasvade, õlivärvide, tindi-, rooste- ja higiplekke riidel, nahal ja vildil; määrata väliste tunnuste järgi lahustajaid; retseptuuri järgi valmistada orgaaniliste lahustajate töökoostisi; kasutada kõiki plekkide puhastamise mooduseid.

PRAAKIJA — 7. kategooria

Võtab esemeid ja kangaid vastu pärast keemilist puhastamist, värvimist ja pressimist. Määrab tehtud tööde kvaliteeti, selgitab välja vigu.

Peab teadma: tehnilisi tingimusi esemete vastuvõtmiseks keemilisest puhastusest, värvimisest ja pärast plekkide väljavõtmist; kangaste ja valmisesemete liike; kangaste ja nahkesemete keemilise puhastuse ja värvimise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid, mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: vastavalt tehnilistele tingimustele vastu

võtta pooltooteid ja valmisesemeid pärast plekkide väljavõtmist, keemilist puhastust ja värvimist; välja selgitada praaki ning anda juhiseid selle kõrvaldamiseks.

B. KANGASTE JA RÕIVASTE VÄRVIMINE

VÄRVIJA — 6. kategooria

Värvib kangaid ja kantud rõivaid mustaks, koostab musta värvi.

Peab teadma: kangaste ja kantud rõivaste värvimise tehnoloogilist protsessi; kangaste liike ja nende omadusi; värvide retseptuure ja kangaste mustaks värvimise režiimi; kemikaalide ja värvainete vanni lisamise järjestust ja nende omadusi; lahuse temperatuuri ja teiste faktorite mõju värvimisprotsessi kiirendamisele ja aeglustamisele; nõudeid värvimise kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid kangaste ja kantud rõivaste värvimisel, mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; värvimisseadmete ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sorteerida kangaid ja kantud rõivaid sortide ja värvuse järgi; täita ja tühjendada värvimisaparatuuri; retseptuuri järgi koostada töölahuseid; puhastada kangaid ja kantud rõivaid ning värvida neid mustaks; kinnitada värvi ja pesta kangaid; kasutada kontroll-mõõteriistu; puhastada ja pesta teenindatavaid seadmeid.

VÄRVIJA — 7. kategooria

Värvib kangaid ja kantud rõivaid tumedamatesse toonidesse. Koostab tumedavärvuselisi värve.

Peab teadma: kangaste värvimise tehnoloogilist protsessi; kangaste liike ja nende omadusi; värvide retseptuure ja kangaste ning kantud rõivaste tumedatesse toonidesse värvimise režiimi; kangaste värvimiseks kasutatavate värvide ja kemikaalide klassifikatsiooni ja omadusi; värvide ja kemikaalide vanni lisamise järjestust; lahuse temperatuuri ja teiste faktorite mõju protsessi kiirendamisele ja aeglustamisele; nõudeid värvimise kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid kangaste ja kantud rõivaste värvimisel, mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kemikaalide ja värvide kulunorme; värvimisseadmete ehitust ja ekspluateerimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sorteerida kangaid ja kantud rõivaid sortide ja värvuse järgi; täita ja tühjendada värvimisaparatuuri; retseptuuri järgi koostada töölahuseid; puhastada kangaid ja kantud rõivaid ning värvida neid tumedatesse toonidesse; kinnitada värvi ja pesta kangaid; kasutada kontrollmõõteriistu; puhastada ja pesta teenindatavaid seadmeid.

VÄRVIJA — 8. kategooria

Puhastab ja värvib kangaid ja kantud rõivaid heledatesse toonidesse. Värvib nahkesemeid. Valmistab töölahuseid riide ja naha värvimiseks ja puhastamiseks. Juhib madalama kategooria värvijaid.

Peab teadma: kangaste, kantud rõivaste ja naha värvimise tehnoloogilist protsessi; kangaste ja naha liike ning nende omadusi; kangaste ja naha värvimiseks kasutatavate värvide ja kemikaalide klassifikatsiooni ja omadusi; värvide retseptuure ja kangaste ning nahkesemete värvimise režiimi igasugustesse värvustesse ja toonidesse; värvide ja kemikaalide vanni lisamise järjestust; lahuse temperatuuri ja teiste faktorite mõju värvimisprotsessi kiirendamisele ja aeglustamisele; praagi liike ja põhjuseid kangaste, kantud rõivaste ja nahkesemete värvimisel, mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; kemikaalide ja värvide kulunorme; värvimisseadmete ehitust ja ekspluateerimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sorteerida kangaid ja kantud rõivaid sortide ja värvuse järgi; täita ja tühjendada värvimisaparatuuri; retsepti järgi koostada töölahuseid; puhastada kangaid, kantud rõivaid ja nahkesemeid ning värvida neid igasugustesse värvustesse; kinnitada värvi ja pesta esemeid; kasutada kontroll-mõõteriistu; puhastada ja pesta teenindatavaid seadmeid; juhtida madalama kategooria värvijaid.

KUIVAKSSURUJA — 4. kategooria

Asetab märjad esemed tsentrifuugi. Jälgib vee väljasurumise protsessi. Võtab esemed pärast vee väljasurumist välja ja laob ettenähtud kohta.

Peab teadma: tsentrifuugi ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töö režiimi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: esemeid tsentrifuugi laadida; määrata vee väljasurumise lõppu.

KUIVATAJA — 4. kategooria

Silub esemeid pärast kuivakssurumist ning paigutab kuivatuskambrisse. Jälgib kuivatamise tehnoloogilist protsessi. Tühjendab kuivatuskambrit.

P e a b t e a d m a: kangaste ja esemete liike; mitmesuguste kangaste ja esemete kuivatamise režiimi; lubatud niiskuse protsenti pärast kuivatamist; kuivatise, kaloriiferi ja ventilaatori ehitust ning nende kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: esemeid pärast kuivakssurumist õigesti siluda; täita kuivatuskambrit; määrata kuivatamise protsessi lõppu, mitte lubades esemete ülekuivatamist ja alakuivatamist; tühjendada kuivatuskambrit.

C. VIIMISTLUSTÖÖD

KALANDREERIJA — 4. kategooria

Juhib kangaid või esemeid masinasse ning kalandreerib neid, mitte lubades praaki — sämpe, kahekorra käänamisi jm. Paneb esemed pärast kalandreerimist korrastatult kokku.

P e a b t e a d m a: kalandreeritavate esemete liike ja omadusi; kalandrite ehitust ja kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tooteid juhtida kalandritesse; reguleerida survet ning kuumutamise temperatuuri; kalandreerida esemeid; mitte lubada praaki.

RÄTSEP — 5. kategooria

Sooritab lihtsate esemete väikest remonti pärast keemilist puhastust ja värvimist. Õmbleb kokku voodrit, hõlmaääri, kraesid.

P e a b t e a d m a: kangaste liike ja omadusi; lihtsate õmblustoodete tegumoode; teenindatava õmblusmasina ehitust ja kasutamise eeskirju; rõivaste remondi juures kasutatavaid seadmeid ja tööriistu: õmblusniitide numeratsiooni; väikese remondi sooritamise mooduseid; esemete remondi kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid rõivaste remontimisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: kõrvaldada väikesi rikkeid õmblusmasina töös; valida niiti kangaste ja esemete liikide järgi; kokku õmmelda voodrit, hõlmaääri, kraesid ja teisi lihtsaid detaile; ette õmmelda nööpe.

RÄTSEP — 6. kategooria

Sooritab keerukate esemete väikest remonti pärast keemilist puhastamist ja värvimist. Traageldab ja õmbleb kokku pealisrõivaid ning kostüüme. Õmbleb külge iga liiki ja tegumoega plisseesid. Parandab rebenenud kohti.

Peab teadma: kangaste liike ja omadusi; õmblustoodete tegumoode; rõivaste remondi kvaliteedile esitatud tehnilisi nõudeid; õmblusmasinate, tööriistade ja seadmete ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; nõelte klasse, õmblusniitide numeratsiooni; rõivaste väikese remondi sooritamise mooduseid; praagi liike ja põhjuseid rõivaste remontimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kõrvaldada väikesi rikkeid õmblusmasina töös; valida niiti ja õmblusnõelu vastavalt riide sordile ja värvusele ning eseme tegumoele; traageldada ja kokku õmmelda pealisrõivaid ja kostüüme; parandada rebenenud kohti, külge õmmelda iga liiki ja tegumoega plisseesid; taastada eseme väljanägemist ja tegumoodi.

RÄTSEP PEAKATETE VÄIKESE REMONDI ALAL — 4. kategooria

Paneb ning õmbleb peale otsmikupaelu, voodreid ja linte meeste ja naiste peakatteile.

Peab teadma: kasutatavate riiete ja lisandite liike; peakatete tegumoode; teenindatava õmblusmasina ja kasutatavate seadmete ehitust ning kasutamise eeskirju; peakatete väikese remondi töövõtteid; praagi liike peakatete remontimisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: peale panna otsmikupaelu, voodreid ja linte meeste- ja naiste-peakatteile ning neid külge õmmelda masinal ja käsitsi.

TRIIKIJA — 4. kategooria

Pressib ja aurutab pintsakuid, gümnastjorkasid, tolstovkasid ja teisi poolvillasest ja jämevillasest riidest esemeid.

Peab teadma: esemete liike; poolvillaste ja jämevillaste riiete omadusi ning triikraua kuumutustemperatuuri mõju neile; triikraua ja kasutatavate seadmete kasutamiseeskirju; tehnilisi nõudeid sooritatava töö kvaliteedi kohta; praagi liike ja põhjuseid mitmesuguste esemete pressimisel; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutustemperatuuri olenevalt pressitava riide omadustest; ilma põletamata ja läikivaks pressimata pressida ning aurutada pintsakuid, gümnastjorkasid, tolstovkasid ja teisi poolvillaseid ning jämevillasest riidest tooteid; käsitseda mitmesuguse konstruktsiooniga triikraudu.

TRIIKIJA — 5. kategooria

Pressib ja aurutab meeste ja naiste ülikondi ning palituid aurupressidel. Aurutab ja karvastab plüüšist ning sametist esemeid.

Peab teadma: toodete liike; villaste, poolvillaste riiete, plüüši ja sameti omadusi ning triikraua kuumutustemperatuuri mõju neile; triikraua ja aurupressi käsitsemise eeskirju; sooritatava töö kvaliteedi tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid toodete pressimisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: määrata vajalikku triikraua kuumutustemperatuuri olenevalt pressitava riide omadustest; ilma põletamata ja läikivaks pressimiseta pressida ning aurutada meeste ja naiste ülikondi ja palituid; aurutada ja karvastada plüüšist ning sametist esemeid; käsitseda mitmesuguse konstruktsiooniga triikraudu ning aurupressi.

TRIIKIJA — 6. kategooria

Pressib keerukaid, gofreeritud ja plisseeritud esemeid kõrgekvaliteedilisest riidest, siidist, valgest villasest ja poolvillasest riidest, koverkotist ja bostonist.

Peab teadma: riide liike ja omadusi; keerukate siidist, gofreeritud ja plisseeritud esemete triikimise iseärasusi; triikraua kuumutamise temperatuuri mõju riide omadustele ja triikimise kvaliteedile; triikraua ja aurupressi käsitsemise eeskirju; sooritatava töö kvaliteedi tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid triikimisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutamise vajalikku temperatuuri olenevalt triigitava riide omadustest; ilma põletamata ja läikima pressimata triikida kõrgekvaliteedilisest riidest keerukaid siidist gofreeritud ja plisseeritud esemeid, samuti esemeid villasest ja poolvillasest riidest, koverkotist ning bostonist; käsitseda mitmesuguse konstruktsiooniga triikraudu, käsitseda aurupressi.

VILDITÖÖSTUS

A. ETTEVALMISTUSJAOSKOND

VILLA SORTEERIJA — 5. kategooria

Sorteerib villa liikide, sortide ja värvi järgi, ühtlasi kõlbmatut villa välja praakides. Asetab villa erinevad liigid, sordid ja värvid eraldi taarasse. Kaalub villa üksikute liikide, sortide ja värvi järgi.

P e a b t e a d m a: villa liike ja sorte; villa sorteerimise ja ladumise viise.

P e a b o s k a m a: eraldada villa vastavalt sorteerimise instruktsioonile liigi, sortide ja värvide järgi.

VILLAHUNTIJA — 4. kategooria

Toimetab villa huntimismasina juurde ning laotab seda ühtlase kihina toiterestile. Vastavalt läbihuntimisele lisab ühtlaselt villa. Puhastab ja õlitab masinat ning koristab ära villajäätmed.

P e a b t e a d m a: huntimismasina ehitust ja kasutamise eeskirju; villa liike, sorte ja omadusi; hunditud villa kohta ülesseatud nõudeid; praagi liike ja mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: ühtlaselt koormata masinat ning seda täielikult ära kasutada; eraldada villa sorte ja värve ning hinnata villa kvaliteeti; määrata hunditud villa kvaliteeti; kõrvaldada väikesi rikkeid masina töös; puhastada ja õlitada masinat.

VILLASEGUDE KOOSTAJA — 4. kategooria

Värvuselt ja kvaliteedilt ühtlase segu saamiseks segab villa, laob seda ja annab üle huntimisele.

P e a b t e a d m a: villa sorte ja liike; segude retseptuure; töövõtteid segude koostamiseks.

Peab oskama: eraldada villa sortide, liikide ja värvide järgi; määrata hunditud villa kvaliteeti; teostada villa ühtlaselt laialilaotamist; koostada retseptuuri järgi segusid.

VILLAKRAASIJA — 5. kategooria

Võtab vastu segatud villa ning laotab seda ühtlase kihina kraasimismasina toiterestile. Võtab trumlilt perioodiliselt kraasitud villa ja kraasmeid. Annab üle kraasitud villa.

Peab teadma: kraasimismasina ehitust ning käsitsemise eeskirju; villa laotamise eeskirju; kraasitud villa kohta ülesseatud nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: ühtlaselt ja täielikult koormata masinat; villa õigesti toiterestile laotada; õigesti võtta masinalt kraasitud villa ja keerata seda rullidesse; määrata kraasimise kvaliteeti.

KOONUSTE KRAASIJA — 5. kategooria

Paigaldab koonustrumli koos sellele tõmmatud riidest kattega kraasimismasinale. Kaalub segatud villa ning laotab seda toiterestile üksikute algmetena. Iga algme lõppemisel võtab trumlilt villa ja kraasmed. Asetab villakoonuse koos riidest trumlikattega lauale; õgvendab seda ning pühib puhtaks.

Peab teadma: kraasimismasina ehitust ning käsitsemise eeskirju; villa liike, sorte ja omadusi; kraasitud villa kohta esitatud nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: koonustrumlit õigesti kraasimismasinale paigaldada; teenindada kraasimismasinat; õigesti ära võtta, õgvendada ja puhtaks pühkida kraasitud koonust; määrata kraasimise kvaliteeti.

APARAATIDE PUHASTAJA — 7. kategooria

Võtab lahti ja paneb kokku kraasimismasinaid. Puhastab kraasimisaparaate mustusest, prügist ja kraasmeist.

Peab teadma: kraasimismasina ehitust ja töötamise põhimõtet; kraasimisaparaatide puhastamise töövõtteid; kraasimisaparaatide kohta esitatud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kraasimismasinaid lahti võtta ja kokku panna; puhastada kraasimisaparaate.

TERITAJA — 7. kategooria

Teritab kraasimisaparaatide nõelu vastavalt tehnilistele nõuetele.

P e a b t e a d m a: kraasimisaparaatide nõelte teritamise eeskirju ja töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: teritada kraasimisaparaatide nõelu teritusvaltside või käsipakkude abil vastavalt kraasimisaparaatidele esitatud tehnilistele nõuetele.

B. VILTJALATSITE JAOSKOND

KOONUSTE AURUTAJA — 5. kategooria

Laotab koonused märjale lõuendile kuumal pliidil. Piserdab koonuseid veega, mähib sisse ning rullib neid (esimene ja teine kord).

P e a b t e a d m a: koonuste ladumise ja ümberladumise eeskirju; villa põhiliike ja sorte ning nende omadusi; koonuste aurutamise ja rullimise režiimi.

P e a b o s k a m a: määrata rullimisastet; teostada rullimist kuni vajaliku tiheduseni kogu koonuse ulatuses.

VILTSUKKADE LADUJA — 8. kategooria

Laotab koonused lauale, lõhestab need kitsas kohas pikuti. Venitab välja põia ninaosa. Laob ja vormib kanna, talla ja küljed. Annab viltsuka aurutamisele. Kontrollib viltsuka tihedust ja ühtlast paksust. Vajaduse järgi õgvendab ja parandab seda.

P e a b t e a d m a: villa sorte ja omadusi; valmistatavate toodete tehnilisi tingimusi; viltsukkade ladumise töövõtteid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: kindlustada viltsuka seinte ühtlase paksuse, vastavate paksenemistega talla- ja kannaosas ning koonilisuse põiast kuni sääreotsani; käega katsudes määrata ja kontrollida koonuse ning viltsuka tihedust ja seinte ühetasasust.

VILTSUKKADE VANUTAJA — 7. kategooria

Laob viltsukad kuumutajale. Piserdab veega, aurutab läbi ja keerab viltsukad ühiseks rulliks. Vanutab kokku põiapealse tõusu ning venitab välja ninaosa. Veeretab rulli kätega ning

laseb selle läbi masina. Keerab rulli lahti; õgvendab seda hoolikalt ja kuumutab pliidil. Laseb rulli teistkordselt läbi masina.

Peab teadma: toodete sorte ja mõõtmeid; viltjalatsite tehnilisi tingimusi; masinate ehitust ja käsitsemise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: õigesti sooritada vanutamist, põiapealse tõusu kokkuvanutamisega ja ninaosa väljavenitamisega vastavalt antud mõõtmeile ja jalatsi kujule.

VILTSUKKADE AURUTAJA — 5. kategooria

Laob viltsukad kuumutajale ning piserdab neid veega. Mähib sisse ja keerab viltsukad üldise riidega rulliks. Veeretab rulli, keerab selle lahti; õgvendab hoolikalt ja annab ladujale kontrollimiseks.

Peab teadma: toote sorte ja nende tehnilisi tingimusi; villa omadusi ja selle aurutamise režiimi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kindlustada vajalikku tihenemist rullide vanutamisel.

HAPPEGA TÖÖTLEJA — 7. kategooria

Valmistab vajaliku kontsentratsiooniga väävelhappelahuse ning asetab sellesse viltsukkade partii. Ettenähtud aja järgi võtab viltsukad lahusest välja ja laob restile.

Peab teadma: väävelhappe omadusi ning selle mõju villale; leotamise režiimi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: koostada vajaliku kontsentratsiooniga väävelhappelahust; kasutada areomeetrit.

VILTJALATSITE VILTSIJA — 7. kategooria

Leotab viltsukki vannis kuumas vees. Keerab viltsukad rulli ning annab ette viltimismasinasse. Reguleerib masina tööd. Võtab viltsukki viltsimismasinast välja.

Peab teadma: viltsimismasina ehitust ja töörežiimi ning käsitsemise eeskirju; villa liike, sorte ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: töötada viltsimismasinal; kinni pidada viltsimise õigest režiimist ja nõutud tolerantsidest viltsukkade paksuses ja mõõtmeis; puhastada ja õlitada masinat.

VENITAJA
MASINAL TÖÖTAMISEL — 4. kategooria
KÄSITSI TÖÖTAMISEL — 5. kategooria

Venitab viltsaapa säärt ja põida pikkuses ja laiuses kuni ettenähtud mõõtmeteni.

P e a b t e a d m a: säärte pikkuse ja laiuse ettenähtud mõõtmeid viltsaabaste sortide, liikide ja suurusnumbrite järgi; viltsaabaste venitamise eeskirju; masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju (4. kategooria puhul); ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: õigesti venitada saabaste sääri ja põidasid; kasutada vastavaid tööriistu ja rakiseid; puhastada ja õlitada masinat (4. kategooria puhul).

SIRUTAJA
MASINAL TÖÖTAMISEL — 6. kategooria
KÄSITSI TÖÖTAMISEL — 7. kategooria

Pakib lahti ja õgvendab viltsukki; venitab kergelt ja muljub neid. Sobitab esialgselt paarid ja laob viltsukad riita.

P e a b t e a d m a: tehnilisi tingimusi valmistatavate toodete kohta; praagi liike ja põhjuseid ning abinõusid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju (6. kategooria); ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: viltsukki ilma vigastamata sirgu ajada; praaki välja selgitada ja parandada; masinat puhastada ja õlitada (6. kategooria).

VIIMISTLEJA — 5. kategooria

Asetab viltsukki kuumaveepaaki. Valib liiste ja kuumutatud viltsukki paaridesse. Venitab viltsukki venituspingil kuni nõutud mõõtmeteni. Paneb osade viisi liiste sisse ning asetab õigesti kohale. Lööb sisse keskmise kiilu. Viimistleb viltsukki soonrullil ning tasandab vorpe ja ebatasasusi.

P e a b t e a d m a: toodete ja liistude liike ja mõõtmeid; liistude osi; venitamispingi ehitust ja selle kasutamise eeskirju; mehaanilise soonrulli ehitust ja käsitsemise eeskirju; viltsukkade liistuletõmbamise eeskirju, viltsukkade mõõtmeid ja lubatud pingsust; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: õigesti sooritada viltsukkade liistuletõmbamist, mitte lubades praaki (rebenemisi); anda viltsukale nõutud tihedust ja kuju.

KUIVATAJA — 3. kategooria

Reguleerib kuivatusahju temperatuuri. Asetab viltjalatseid kuivatusahju ja jälgib kuivatamisprotsessi. Võtab viltjalatseid kuivatusahjust välja.

Peab teadma: kuivatusahju ehitust ja temperatuuri jagunemist selles; kuivatusrežiimi viltjalatsite liikide ja sortide järgi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kuivatusahju õigesti täis laadida, täielikult ära kasutades ahju mahtu; kinni pidada ettenähtud kuivatusrežiimist ning kindlustada selle ühetasuse.

VILTJALATSITE PUHASTAJA — 4. kategooria

Puhastab viltjalatseilt spetsiaalse, smirgelriidega (smirgelpaberiga) ületõmmatud rulli abil karvad.

Peab teadma: puhastuspingi ehitust ning käsitsemise eeskirju; puhastamise eeskirju ja nõudeid, mis on seatud viltjalatsite puhastamisele; smirgelriide liike ja numbreid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teenindada puhastuspinki; ühtlaselt ja rebimata kõrvaldada karvu; ökonoomselt kasutada smirgelriiet (-paberit).

VALMISTOODETE SORTEERIJA — 4. kategooria

Sorteerib valmis-viltjalatseid suuruse ja sordi järgi. Valib ja asetab viltjalatseid paaridesse paksuse, värvuse, fassongi ja sääre pikkuse järgi.

Peab teadma: toodetavate esemete sortimenti ning nende tehnilisi tingimusi.

Peab oskama: määrata toote liiki ja sorti.

LÕIKAJA — 3. kategooria

Lõikab paaridesse asetatud viltsaabaste sääreotsi pingil või käsitsi.

Peab teadma: viltsaabaste paaride moodustamise põhilisi eeskirju; pingi kasutamise eeskirju ja pingi ehitust (pingil töötamisel); saabaste ettenähtud pikkusmõõte; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kindlustada äralõikamisel sirget joont; säilitada sääre kindlaksmääratud kuju; saapaid õigesti paaridesse valida; kasutada tööriista ning seda teritada.

MARKEERIJA — 2. kategooria

Lööb valmistooteile vabrikutempli; kleebib või trükib peale etiketi.

Peab teadma: väljastatava toodangu liike ja sorte; tembeldamise ja markeerimise kohti ja eeskirju.

Peab oskama: õigesti markeerida toodangut ja asetada templit.

C. TAHVELVILDI JAOSKOND

LEOTAJA —
EHITUSVILDI LADUMISEL — 7. kategooria
TEHNILISTE JA SADULSEPAVILTIDE LADUMISEL — 8. kategooria

Toimetab kohale ja laotab villa (vatti) niiskele lõuendile. Tasandab villvaiba ning teeb pealmise kihi kohevaks. Keerab lõuendi koos villvaibaga rulli. Jälgib vanutaja tööd.

Peab teadma: villa sorte, selle ladumise eeskirja ja kohevakstegemise astet; villvaiba töötlemise temperatuurilisi tingimusi ja vaiba mõõtmeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: õigesti laotada villa ning moodustada ühetasase vaiba; määrata vildi vanutamisastet.

VILDIVANUTAJA
EHITUSVILDI TOOTMISEL — 6. kategooria
TEHNILISTE JA SADULSEPAVILTIDE TOOTMISEL — 7. kategooria

Keerab viltvaiba rulli. Vanutab rulli masinatrumlite vahel. Niisutab ja kuumutab vilti pliidil.

Peab teadma: vanutamismasina ehitust, selle kasutamise ja hooldamise eeskirju; vanutusaegu; vaiba niisutamisastet ja pliidi kuumutamisastet; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kindlustada ühtlast vanutamist; käega katsudes määrata vanutamisastet; reguleerida vanutusmasinat, puhastada ja õlitada seda.

VILDIVILTSIJA — 7. kategooria

Niisutab viltvaipa kuuma veega ning keerab selle rulli. Viltsib viltvaipa käsitsi töölaual.

Peab teadma: villa sorte ja omadusi; vildi mõõtmeid ja sorte; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata villa vanutamisastet ja vajalike uhtumiste hulka olenevalt tooraine kvaliteedist; õigesti viltsida vilti.

PAKKIJA — 2. kategooria

Pakib valmisvilti käsitsi või pressi abil. Ömbleb või lööb kinni taara.

Peab teadma: vildi pakkimise tehnilisi tingimusi; pressi ehitust ning käsitsemise eeskirju (pressil töötamisel); ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: vilti käsitsi või pressil pakkida vastavalt tehnilistele tingimustele; pressi puhastada ja õlitada (pressil töötamisel).

D. VILTJALATSITE TOOTMINE ILMA TÖÖJAOTUSETA

VILTSAABASTE VALMISTAJA — 8. kategooria
(ilma tööjaotuseta)

Valmistab iseseisvalt viltjalatseid, viimistleb, moodustab paare ja tembeldab neid. Sorteerib ja valmistab ette villa.

Peab teadma: viltjalatsite tootmise tehnoloogilist protsessi; villa sorte ja liike; viltjalatsite tehnilisi tingimusi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada kõiki viltjalatsite valmistamise operatsioone; kasutada vastavaid tööriistu ja seadmeid.

E. VILDI TOOTMINE ILMA TÖÖJAOTUSETA

VILDIVANUTAJA — 7. kategooria
(ilma tööjaotuseta)

Valmistab iseseisvalt kõiki vildiliike. Sorteerib ja valmistab ette villa. Laotab, vanutab ja viimistleb vilti ning tembeldab seda.

Peab teadma: vildi tootmise tehnoloogilist protsessi; villa sorte ja omadusi; vildi tehnilisi tingimusi; vildi valmistamisega seoses olevaid töövõtteid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada kõigi vildiliikide valmistamise kõiki operatsioone; kasutada vastavaid tööriistu ja seadmeid.

INDIVIDUAALÕMBLUS

Olenevalt õmblemise keerukusest ja vastutusrikkusest jaotatakse pealisrõivad A- ja B-gruppi.

A-gruppi kuuluvad pealisrõivad

villasest riidest: pekešš, jakk, pihtkuub, kittel, palitu, munder, pintsak, poolpalitu, tužurka, frentš, tšerkessikuub, sinel;
puuvillasest riidest: jakk, munder, pintsak;
linasest riidest: jakk;
siidriidest: jakk, palitu (kaasa arvatud kummeeritud).

B-gruppi kuuluvad pealisrõivad

villasest riidest: bešmett, bridžipüksid, püksid, ratsapüksid (kalifeed), gümnastjorka, golfipüksid, vateeritud jakk, madrusepluus, kummeeritud palitu, tolstovka, kasakapüksid, vest;
puuvillasest ja linasest riidest: käisteta vammus, spordipluus, püksid, ratsapüksid (kalifeed), gümnastjorka, golfipüksid, vateeritud jakk, kittel, pihtkuub, madrusepluus, kummeeritud palitu, poolpalitu, vattkuub, tolstovka, tužurka, frentš, vateeritud kittel, tšerkessikuub, kasakapüksid, sinel;
siidriidest: vateeritud kittel.

Olenevalt õmblemise keerukusest ja vastutusrikkusest jaotatakse kleidid ja pesu C-, D- ja E-gruppi.

C-gruppi kuuluvad kleidid ja pesu

villasest riidest: pluus, jakk, kleit, kasakiin;
siidriidest: pluus, kaunistuskrae (külgekinnitatav), rinnaesine (manisk), jakk, kleit, meeste aluspüksid, meeste särk (pealmine ja alumine), seelik.

D-gruppi kuuluvad kleidid ja pesu

villasest riidest: seelik;
puuvillasest ja linasest riidest: pluus, kaunistuskrae (külgekinnitatav), rinnaesine (manisk), jakk, meeste aluspüksid, kimono, kombinee, kaunistustega keep, vatt-tekk, kaunistustega naistepüksid, kleit, kaunistustega tekilina, kaunistustega naistesärk, meeste särk (pealmine ja alumine), kaunistustega kittel, seelik;
siidriidest: kimono, kombinee, kaunistustega keep, vatttekk, kaunistustega naistepüksid, kaunistustega tekilina, kaunistustega naistesärk, kaunistustega kittel.

E-gruppi kuuluvad kleidid ja pesu

puuvillasest ja linasest riidest: rinnahoidja, kaelaside, kardinad, aplikatsioonidega vaip, imiku mähe-ümbrik ja madrats, supelkostüüm, kolmnurkne rätt, pihik, spordipüksid, padjapüür ja padjakott, padjakate, vatt-tekk, kummiga naistepüksid, mähkmed, supelpüksid, taskurätt, kolmnurkne mähkmerätt, naistevöö, lapsesärk, voodilina, tekilina, ilma kaunistusteta naistesärk, spordipüksid, põll, kittel, tanu, tekikate, ujumismüts.
siidriidest: kaelaside, kardinad, taskuke, taskurätt, naistevöö, tekikate;
villasest riidest: kaelaside.

I. INDIVIDUAALÕMBLUS TÖÖJAOTUSETA

A. PEALISRÕIVAD

PEALISRÕIVASTE JUURDELÕIKAJA — 8. kategooria

Teostab riide juurdelõikust meeste, naiste ja laste pealisrõivaste õmblemiseks. Teeb esimese ja teise proovi. Instrueerib õmblustöölisi. Kontrollib õmmeldud rõivaste kvaliteeti.

Peab teadma: inimese kehaehituse põhitüüpe; juurdelõikuse koordinaatide süsteemi; mitmesuguste figuuride mõõtmise süsteeme; põhilisi tööriistu ja seadmeid mõõduvõtmiseks; põhi-, abi- ja manusematerjalide otstarvet; pealisrõivaste õmblemiseks kasutatavate riiete liike ja omadusi (nende vastupidavust, kokkutõmbamist, hargnemist, värvumist, reageerimist õmblemisel, triikimisel ja kandmisel); riide kulunorme

põhilistel toodetel; juurdelõikamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid, nende kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: välja töötada pealisrõivaste modelle; mõõta tellijate figuure; valida pealisrõivaste tegumoode vastavalt moele, figuuri iseärasustele ja materjalile; valida riideid, manuseid ja furnituure vastavalt moežurnaalile ning arvestades tellija nõudeid; valmistada jooniseid põhilistele pealisrõivastele koordinaatide süsteemi järgi mitmesuguste figuuride jaoks; juurde lõigata riideid kindlaksmääratud normide ja tehniliste tingimuste järgi; märkida kõiki pealisrõivaste detaile õmblemiseks; instrueerida õmblustöölisi; hinnata valmistoote kvaliteeti.

RÄTSEP PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Õmbleb pesusametist, poolvillasest ja poolsiidriidest ning nahast pihtkuubi, spordipluuse, tolstovkasid, gümnastjorkasid, pükse, kasakapükse, bridžipükse, ratsapükse (kalifeesid), golfipükse, nöörkuubi (husaarikuubi), veste, käisteta vammuseid ja vateeritud kitleid, samuti õmbleb iga liiki pealisrõivaid linasest ja puuvillasest riidest.

Peab teadma: riiete ja manusematerjalide liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; praagi liike ja põhjuseid toodete õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, koe, lõime, kiiperi, karestuse ja karvastamise suunda riidel; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; korrastada, õlitada ja puhastada õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile ja parandada juurdelõikust väikestel detailidel; teha ümbertegemisi õmblemisprotsessi jooksul ja valmistoodete juures proovimise järel; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 7. kategooria

Õmbleb villasest, siid- ja plüüšriidest ning karusnahast pihtkuubi, spordipluuse, tolstovkasid, madrusepluuse, pükse, kasakapükse, bridžipükse, kalifeesid, golfipükse, nöörkuubi (husaarikuubi), peleriine ja veste ning pesusametist, poolvillasest ja poolsiidriidest ning nahast palituid, poolpalituid,

pekešše, podjovkasid (kergeid palituid), bešmette, kahelt poolt karvaseid kasukaid, sineleid, kitleid, mundreid, jakke, pintsakuid, frentše, tužurkasid (joppe) ja tšerkessikuubi.

Peab teadma: riiete, karusnaha, naha ja manusematerjalide liike, nende omadusi ja kasutamiskohti; toodete õmblemise tehnilisi tingimusi; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust, ekspluatatsiooni eeskirju ja reguleerimist; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; toodete õmblemise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid toodete õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; juurdelõikuse aluseid; lisaandmiste tähtsust juurdelõikamisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestuse ja karvastamise suunda mitmesuguseil riideil; juhtida eri tüüpi õmblusmasinate tööd; korrastada, reguleerida, õlitada ja puhastada õmblusmasinaid; kontrollida juurdelõikuse detaile ning parandada detailide juurdelõikust vastavalt tehnilistele nõuetele; teha proovimise tulemuste järgi ümbertegemisi õmblemisprotsessi jooksul ja valmistoodete juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada; kasutada tööriistu ja seadmeid.

RÄTSEP PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 8. kategooria

Õmbleb villasest, siid-, plüüšriidest ja karusnahast palituid, poolpalituid, pekešše, podjovkasid (kergeid palituid), bešmette, kahelt poolt karvaseid kasukaid, sineleid, kitleid, mundreid, jakke, pintsakuid, frentše, tužurkasid (joppe) ja tšerkessikuubi ning frakke, saterkuubi, smokinguid ja visiitkuubi mitmesuguseist riideist (välja arvatud linased ja puuvillased riided).

Peab teadma: riiete, naha, karusnaha ja manusematerjalide liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; toodete õmblemise tehnilisi tingimusi; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust, ekspluatatsiooni eeskirju ja reguleerimist; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; tehnilisi nõudeid õmmeldavail toodetel vastavalt moežurnaalidele ja tehnilistele kirjeldustele; juurdelõikuse töövõtteid; toote mõõtmise töövõtteid; lisaandmiste tähtsust juurdelõikamisel; toote modelleerimise töövõtteid; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivaste õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestuse ja karvastamise suunda mitmesuguseil

riideil; juhtida eri tüüpi õmblusmasinate tööd, kasutada tööriistu ja seadmeid; korrastada, reguleerida, õlitada ja puhastada õmblusmasinaid; kõrvaldada väikesi rikkeid õmblusmasinais; kontrollida juurdelõikuse detaile ning juurdelõigete üksikuid detaile vastavalt tehnilistele tingimustele; teha proovimiste tulemuste järgi ümbertegemisi õmblemisprotsessi jooksul ja valmistoodete juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada; juhtida madalama kategooria rätsepate tööd.

RÄTSEP LASTE PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Õmbleb pesusametist, poolvillasest ja poolsiidriidest mittekeerukaid laste pealisrõivastuse esemeid ning linasest ja puuvillasest riidest iga liiki laste pealisrõivaid.

Peab teadma: riiete ja manusematerjalide liike ning nende kasutamiskohti; toodete õmblemise tehnilisi nõudeid; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; praagi liike ja põhjuseid laste pealisrõivaste õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riidel; juhtida teenindatavat õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile; teha juurdelõikaja juhendite järgi ümbertegemisi õmblemisprotsessi jooksul ja valmistoodete juures; kasutada tööriistu ja seadmeid; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP LASTE PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Õmbleb plüüšist, villasest ja siidriidest ning karusnahast mittekeerukaid laste pealisrõivastuse esemeid. Õmbleb pesusametist, poolvillasest ja poolsiidriidest keerukaid laste pealisrõivastuse esemeid.

Peab teadma: riiete ja manusematerjalide liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; mitmesuguste manusematerjalide ülesannet ja omadusi; praagi liike ja põhjuseid laste pealisrõivaste õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riidel;

käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; korrastada, õlitada ja puhastada õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile ja parandada väikeste detailide juurdelõikust; teha proovitulemuste järgi ümbertegemisi õmblemisprotsessi jooksul ja valmistoodete juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP LASTE PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 7. kategooria

Õmbleb plüüšist, villasest ja siidriidest keerukaid laste pealisrõivastuse esemeid.

Peab teadma: riide, naha ja karusnahkade liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; tehnilisi tingimusi toodete õmblemisel; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust, ekspluatatsiooni eeskirju ja reguleerimist; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; manusematerjalide ülesannet ja omadusi; toodete õmblemise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid laste pealisrõivaste õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; juurdelõikuse aluseid; lisaandmiste tähtsust juurdelõikamisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda mitmesuguseil riideil; juhtida eri tüüpi õmblusmasinate tööd; korrastada, reguleerida, õlitada ja puhastada õmblusmasinaid; kontrollida juurdelõikuse detaile ja parandada detailide juurdelõikust vastavalt tehnilistele nõuetele; teha proovitulemuste järgi ümbertegemisi õmblemisprotsessi jooksul ja valmistoodete juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada; kasutada tööriistu ja seadmeid.

B. KLEIDID

NAISTEKLEITIDE JUURDELÕIKAJA — 8. kategooria

Teostab riide juurdelõikust naistekleitide õmblemiseks. Teeb proove. Instrueerib õmblustöölisi ja kontrollib õmmeldud kleitide kvaliteeti.

Peab teadma: inimese kehaehituse põhitüüpe; juurdelõikuse koordinaatide süsteemi; mitmesuguste figuuride mõõtmise süsteemi; põhilisi mõõduvõtmise tööriistu ja seadeldisi; põhi-, abi- ja manusematerjalide otstarvet; naistekleitide õmblemiseks kasutatavate riiete liike ja omadusi (nende vastupidavust, kokkutõmbamist, hargnevust, värvumist, reageeri-

mist õmblemisel, triikimisel ja kandmisel); riiete kulunorme põhilistel toodetel; juurdelõikamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; nende kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: välja töötada naistekleidi modelli; mõõta tellija figuuri; valida naistekleidi fassongi vastavalt moele ja figuuri ning materjali iseärasustele; valida riiet, manuseid ja furnituure vastavalt moežurnaalile ning arvesse võttes tellija nõudeid; teha koordinaatide süsteemi järgi jooniseid naistekleitide põhilistele toodetele mitmesuguste figuuride jaoks; juurde lõigata riiet kindlaksmääratud normide ja tehniliste tingimuste järgi; märkida naistekleitide kõiki detaile õmblemiseks; instrueerida õmblustöölisi; anda kvaliteedihinnangut valmistootele.

RÄTSEP NAISTEKLEITIDE ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Õmbleb linasest ja puuvillasest riidest sarafane, kleidialuseid katteid, kapotte ja veste.

Peab teadma: riiete liike ja nende kasutamiskohti; tehnilisi nõudeid naistekleitide õmblemisel; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; praagi liike ja põhjuseid toodete õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile; teha juurdelõikaja juhendite järgi õmblusprotsessi kestel ja valmis naistekleitide juures ümbertegemisi; kasutada tööriistu ja seadmeid; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP NAISTEKLEITIDE ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Õmbleb linasest ja puuvillasest riidest kleite, pluuse, kasakiine, truakaare, kleit-palituid, ilma voodrita pehmeid jakke. Õmbleb pesusametist, markisetist, kunstsiidist ja poolvillasest riidest sarafane, kleidialuseid katteid, kapotte, kitleid ja seelikuid. Õmbleb veste villasest ja siidriidest (naturaalsiid) ning sametist.

Peab teadma: riiete liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; mitmesuguste manusematerjalide otstarvet ja omadusi;

praagi liike ja põhjuseid naistekleitide õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riidel; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; korrastada, õlitada ja puhastada õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile, parandada väikeste detailide juurdelõikust; teha proovitulemuste järgi ümbertegemisi õmblemisprotsessi jooksul ja valmis naistekleitide juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP NAISTEKLEITIDE ÕMBLEMISE ALAL — 7. kategooria

Õmbleb kunstsiidist, poolvillasest ja puuvillasest riidest ning pesusametist ja markisetist kleit-palituid, ilma voodrita pehmeid jakke, kleite, pluuse, kasakiine ja truakaare. Õmbleb sametist, naturaalsiidist ja villasest riidest sarafane, kleidialuseid katteid, kapotte ja seelikuid.

P e a b t e a d m a: riiete liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; tehnilisi tingimusi naistekleitide õmblemisel; mitmesugust tüüpi õmblusmasinate ehitust, ekspluatatsiooni eeskirju ja reguleerimist; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; manusematerjalide otstarvet ja omadusi; naistekleitide õmblemise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid toodete õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; juurdelõikuse aluseid; lisaandmiste otstarvet juurdelõikamisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riidel; juhtida eri tüüpi õmblusmasinate tööd; korrastada, reguleerida, õlitada ja puhastada õmblusmasinaid; kontrollida juurdelõikuse detaile ning parandada detailide juurdelõjkust vastavalt tehnilistele nõuetele; teha juurdelõikuse tulemuste järgi ümbertegemisi õmblemisprotsessi jooksul ja valmis naistekleitide juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada; kasutada tööriistu ja seadmeid.

RÄTSEP NAISTEKLEITIDE ÕMBLEMISE ALAL — 8. kategooria

Õmbleb sametist, naturaalsiidist ja villasest riidest kleit-palituid, pehmeid, ilma voodrita jakke, kleite, pluuse, kasakiine, truakaare.

P e a b t e a d m a: riiete ja manusematerjalide liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; tehnilisi tingimusi naiste kleitide õmblemisel; mitmesugust tüüpi õmblusmasinate ehitust, ekspluatatsiooni eeskirju ja reguleerimist; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; tehnilisi nõudeid õmmeldavaile naistekleitidele vastavalt moežurnaalile; juurdelõikuse töövõtteid; toodete selgaproovimise võtteid; lisaandmiste otstarvet juurdelõikamisel; toodete modelleerimise töövõtteid; praagi liike ja põhjuseid naistekleitide õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riidel; juhtida mitmesugust tüüpi õmblusmasinate tööd; kasutada tööriistu ja seadmeid; korrastada, reguleerida, õlitada ja puhastada õmblusmasinaid; kõrvaldada väikesi rikkeid õmblusmasinate juures; kontrollida juurdelõikuse detaile ning välja lõigata üksikuid detaile vastavalt tehnilistele nõuetele; teha proovide tulemuste järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi jooksul ja valmiskleitide juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada; juhtida madalama kategooria rätsepate tööd.

RÄTSEP LASTEKLEITIDE ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Õmbleb linasest ja puuvillasest riidest mittekeerukaid lastekleite.

P e a b t e a d m a: lastekleitide õmblemisel kasutatavate linaste ja puuvillaste riiete liike; õmmeldavatele toodetele ettenähtud tehnilisi nõudeid; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; masinatikke reguleerimise mooduseid; kasutatavate niitide ja manuste liike; praagi liike õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; teha juurdelõikaja juhendite järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi jooksul ja valmistoodete juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP LASTEKLEITIDE ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Õmbleb linasest ja puuvillasest riidest keerukaid lastekleite. Õmbleb pesusametist, markisetist, kunstsiidist ja poolvillasest riidest mittekeerukaid lastekleite.

P e a b t e a d m a: riiete liike ja nende kasutamiskohti; tehnilisi nõudeid toodete õmblemisel; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; praagi liike ja põhjuseid toodete õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile; teha juurdelõikaja juhendite järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi kestel ja valmistoodete juures; kasutada tööriistu ja seadmeid; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP LASTEKLEITIDE ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Õmbleb markisetist, pesusametist, kunstsiidist ja poolvillasest riidest keerukaid lastekleite. Õmbleb sametist, villasest ja siidriidest mittekeerukaid lastekleite.

P e a b t e a d m a: riiete liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; mitmesuguste manusematerjalide otstarvet ja omadusi; praagi liike ja põhjuseid toodete õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; korrastada, õlitada ja puhastada õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile ning parandada väikeste detailide juurdelõikust; teha proovide tulemuste järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi kestel ja valmiskleitide juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP LASTEKLEITIDE ÕMBLEMISE ALAL — 7. kategooria

Õmbleb sametist, villasest ja siidriidest keerukaid lastekleite.

P e a b t e a d m a: lastekleitide õmblemisel kasutatavaid igasuguseid riideliike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; tehnilisi tingimusi toodete õmblemisel; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust, ekspluatatsiooni eeskirju ja reguleerimist; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse;

manusematerjalide otstarvet ja omadusi; toodete õmblemise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid toodete õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; juurdelõikuse aluseid; lisaandmiste otstarvet juurdelõikamisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; juhtida eri tüüpi õmblusmasinate tööd; korrastada, reguleerida, õlitada ja puhastada õmblusmasinaid; kontrollida juurdelõikuse detaile ja parandada detailide juurdelõikust vastavalt tehnilistele nõuetele; teha proovide tulemuste järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi kestel ja valmiskleitide juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada; kasutada tööriistu ja seadeldisi.

C. PESU

PESU JUURDELÕIKAJA — 8. kategooria

Teostab riide juurdelõikust meeste, naiste ja laste pesu õmblemiseks. Instrueerib õmblustöölisi ning kontrollib valmistoodete kvaliteeti.

Peab teadma: inimese kehaehituse põhitüüpe; juurdelõikuse koordinaatide süsteemi; mitmesuguste figuuride mõõtmise süsteemi; põhilisi tööriistu ja seadmeid mõõduvõtmiseks; põhi-, abi- ja manusematerjalide otstarvet; pesu õmblemiseks kasutatavate riiete liike ja omadusi (nende vastupidavust, kokkutõmbavust, hargnevust, värvumist, reageerimist õmblemisel, triikimisel ja kandmisel); riide kulunorme põhilistel toodetel; juurdelõikamise tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: välja töötada pesu modelle; mõõta tellijate figuure; valida toote tegumoode vastavalt tellija figuuri ja materjali iseärasustele; valida riiet, manuseid ja furnituure vastavalt moežurnaalile ning arvesse võttes tellija nõudeid; valmistada koordinaatide süsteemi järgi jooniseid põhilistele pesuesemetele; riiet juurde lõigata ettenähtud normide ja tehniliste tingimuste järgi; märkida õmblemiseks kõiki pesudetaile; instrueerida õmblustöölisi; anda valmistoodetele kvaliteedihinnangu.

RÄTSEP MEESTEPESU ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Õmbleb linasest ja puuvillasest riidest lihtsaid aluspükse, spordipükse, ujumispükse ja kaelasidemeid.

Peab teadma: meestepesu õmblemisel kasutatavate riiete liike; õmmeldavatele toodetele esitatud tehnilisi nõudeid; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; masinatikke reguleerimise mooduseid; kasutatavate niitide ja mañuste liike; praagi liike meestepesu õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; teha juurdelõikaja juhtiste järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi kestel ja meestepesu valmistoodete juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP MEESTEPESU ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Õmbleb linasest ja puuvillasest riidest vene särke, sprodisärke, ukraina särke, «geišasid», öösärke, voltidega rinnaesiseid, rinnaesiseid-maniskeid, aluspükse ning siidriidest lihtsaid aluspükse, spordipükse, ujumispükse ja kaelasidemeid.

Peab teadma: linaste, puuvillaste ja siidriiete liike ja nende kasutamiskohti; tehnilisi nõudeid meeste pesuesemete õmblemisel; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; praagi liike ja põhjuseid meestepesu õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile; teha juurdelõikaja juhendite järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi kestel ja meeste valmispesu juures; kasutada tööriistu ja seadmeid; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP MEESTEPESU ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Õmbleb linasest ja puuvillasest riidest päevasärke «Fantaasia», kahe kraega särke, pidžaamasid, kitleid, külgenööbitavaid kraesid ja mansette ning siidriidest vene särke, spordisärke, ukrainasärke, «geišasid», öösärke, voltidega rinnaesiseid, rinnaesiseid-maniskeid ja tsiviil-aluspükse.

Peab teadma: riiete liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; mitmesuguste manusematerjalide otstarvet ja omadusi; praagi liike ja põhjuseid meeste pesuesemete õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; korrastada, õlitada ja puhastada õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile ja parandada väikeste detailide juurdelõikust; teha proovide tulemuste kohaselt ümbertegemisi õmblusprotsessi kestel ja meeste valmis pesuesemete juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP MEESTEPESU ÕMBLEMISE ALAL — 7. kategooria

Õmbleb siidriidest päevasärke «Fantaasia», kahe kraega särke, pidžaamasid, kitleid, külgenööbitavaid kraesid ja mansette.

Peab teadma: riiete liike, nende tehnoloogilisi omadusi; tehnilisi tingimusi meestepesu õmblemisel; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust, ekspluatatsiooni eeskirju ja reguleerimist; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; manusematerjalide otstarvet ja omadusi; meestepesu õmblemise kvaliteedile ettenähtud nõudeid; praagi liike ja põhjuseid meestepesu õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; juurdelõikuse aluseid; lisaandmiste otstarvet juurdelõikamisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; juhtida eri tüüpi õmblusmasinate tööd; korrastada, reguleerida, õlitada ja puhastada õmblusmasinaid; kontrollida juurdelõikuse detaile ning parandada detailide juurdelõikust vastavalt tehnilistele nõuetele; teha proovide tulemuste kohaselt ümbertegemisi õmblusprotsessi kestel ja meeste valmispesu juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada; kasutada tööriistu ja seadmeid.

RÄTSEP NAISTEPESU ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Õmbleb lihtsa tegumoega pükse kõigist riideliikidest, samuti puuvillasest ja linasest riidest lihtsa tegumoega kombineesid

ja särke, rinnahoidjaid, pihikuid, keeruka tegumoega pükse, vöösid, rinnaesiseid (maniskeid) ja supelkostüüme.

Peab teadma: riide liike ja nende kasutamiskohti; tehnilisi nõudeid naistepesu õmblemisel; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; praagi liike ja põhjuseid naistepesu õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile; teha juurdelõikaja juhendite järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi kestel ja naiste valmispesu juures; kasutada tööriistu ja seadmeid; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP NAISTEPESU ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Õmbleb linasest ja puuvillasest riidest keeruka tegumoega kombineesid ja särke, «graatsiaid», pidžaamasid, kitleid ning siidriidest lihtsa tegumoega särke, rinnahoidjaid, pihikuid, vöösid, rinnaesiseid (maniskeid), keeruka tegumoega ujumiskostüüme ja pükse.

Peab teadma: linaste, puuvillaste ja siidriiete liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; mitmesuguste manusematerjalide otstarvet ja omadusi; praagi liike ja põhjuseid naistepesu õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; korrastada, õlitada ja puhastada õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile ja parandada väikeste detailide juurdelõikust; teha proovide tulemuste järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi kestel ja naiste valmispesu juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP NAISTEPESU ÕMBLEMISE ALAL — 7. kategooria

Õmbleb siidriidest kombineesid, keeruka tegumoega särke ja «graatsiaid», pidžaamasid ja kitleid.

Peab teadma: pesu õmblemiseks kasutatavate riiete

liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; tehnilisi tingimusi naistepesu õmblemisel; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust, ekspluatatsiooni eeskirju ja reguleerimist; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; manusematerjalide otstarvet ja omadusi; naistepesu õmblemise kvaliteedi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid naistepesu õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; juurdelõikuse aluseid; lisaandmiste otstarvet juurdelõikamisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; juhtida eri tüüpi õmblusmasinate tööd; korrastada, reguleerida, õlitada ja puhastada õmblusmasinaid; kontrollida juurdelõikuse detaile ja parandada detailide juurdelõikust vastavalt tehnilistele nõuetele; teha proovide tulemuste põhjal ümbertegemisi õmblusprotsessi jooksul ja naiste valmispesu juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada; kasutada tööriistu ja seadmeid.

RÄTSEP LASTEPESU ÕMBLEMISE ALAL — 3. kategooria

Õmbleb kõrgema kategooria rätsepa juhtimisel linastest ja puuvillastest riietest lihtsaid laste pesuesemeid.

Peab teadma: lastepesu õmblemisel kasutatavate linaste ja puuvillaste riiete liike; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide ja manuste liike; praagi liike õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime ja koe suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; teha juurdelõikaja juhendite järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi kestel ja valmistoodete juures.

RÄTSEP LASTEPESU ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Õmbleb linasest ja puuvillasest riidest keskmise keerukusega laste pesuesemeid. Õmbleb siidriidest mittekeerukaid laste pesuesemeid.

Peab teadma: lastepesu õmblemisel kasutatavate riiete liike; õmmeldavatele toodetele ettenähtud tehnilisi nõudeid; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; masinatikke reguleerimise mooduseid; kasutatavate niitide ja manuste liike; praagi liike õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; teha juurdelõikaja juhendite järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi kestel ja laste valmispesu juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP LASTEPESU ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Õmbleb linasest ja puuvillasest riidest keeruka tegumoega laste pesuesemeid. Õmbleb siidriidest keskmise keerukusega laste pesuesemeid.

Peab teadma: riiete liike ja nende kasutamiskohti; tehnilisi nõudeid laste pesuesemete õmblemisel; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; praagi liike ja põhjuseid toodete õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile; teha juurdelõikaja juhendite järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi jooksul ja laste valmispesu juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

RÄTSEP LASTEPESU ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Õmbleb siidriidest keerukaid laste pesuesemeid.

Peab teadma: riiete liike, nende tehnoloogilisi omadusi ja kasutamiskohti; eri tüüpi õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide liike ja numbreid; nõelte klasse; mitmesuguste manusematerjalide otstarvet ja omadusi; praagi liike ja põhjuseid toodete õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; korrastada, õlitada ja puhastada õmblusmasinat; kontrollida juurdelõikuse detaile ja parandada väikeste detailide juurdelõikust; teha proovide tulemuste järgi ümbertegemisi õmblusprotsessi jooksul ja valmistoodete juures; tooteid esimeseks ja teiseks prooviks ette valmistada.

II. INDIVIDUAALÕMBLUS TÖÖJAOTUSEGA

A. PEALISRÕIVAD

PEALISRÕIVASTE JUURDELÕIKAJA — 8. kategooria

Teostab riide juurdelõikust meeste, naiste ja laste pealisrõivaste õmblemiseks. Teeb esimese ja teise proovi. Instrueerib õmblustöölisi. Kontrollib õmmeldud rõivaste kvaliteeti.

P e a b t e a d m a: inimese kehaehituse põhitüüpe; juurdelõikuse koordinaatide süsteemi; mitmesuguste figuuride mõõtmise süsteeme; põhilisi tööriistu ja seadmeid mõõduvõtmiseks; põhi-, abi- ja manusematerjalide otstarvet; pealisrõivaste õmblemiseks kasutatavate riiete liike ja omadusi (nende vastupidavust, kokkutõmbumist, hargnemist, värvumist, reageerimist õmblemisel, triikimisel ja kandmisel); riide kulunorme põhilistel toodetel; juurdelõikamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid, nende kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: välja töötada pealisrõivaste modelle; mõõta tellijate figuure; valida pealisrõivaste tegumoode vastavalt moele, figuuri iseärasustele ja materjalile; valida riideid, manuseid ja furnituure vastavalt moežurnaalile ning arvestades tellija nõudeid; valmistada koordinaatide süsteemi järgi jooniseid põhilistele pealisrõivastele mitmesuguste figuuride jaoks; juurde lõigata kindlaksmääratud normide ja tehniliste tingimuste järgi; märkida kõiki pealisrõivaste detaile õmblemiseks; instrueerida õmblustöölisi; anda valmistootele kvaliteedihinnangu.

ÕMBLEJA-MOTORIST PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Tepib B-grupi pealisrõivaste õmblemisel läbi traageldatud kraesid, revääre, hõlmaääri ja allotsi, pükste küljeõmblusi, värvleid ja kinniseid.

P e a b t e a d m a: pealisrõivaste õmblemiseks kasutatavate materjalide liike ja omadusi; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; niitide numeratsiooni; õmblusnõelte klasse, positsioone; tikke nõutud tihedust olenevalt õmmeldavast riidest; sooritatavate operatsioonide kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivaste õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: õmblusmasinat korrastada ja ratsionaalselt kasutada; kasutada pealisrõivaste õmblemisel tööriistu ja seadmeid; läbi teppida traageldatud kraesid, revääre, allotsi, pükste küljeõmblusi ja kinniseid vastavalt ettenähtud nõudeile; määrata nõela kõlblikkust ja nõela vahetada.

ÕMBLEJA-MOTORIST PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 7. kategooria

Tepib A-grupi pealisrõivaste õmblemisel läbi traageldatud kraesid, revääre, hõlmaääri, allotsi, pükste küljeõmblusi, värvleid ja kinniseid.

Peab teadma: õmmeldavate materjalide liike ja omadusi; õmblemisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju, tema põhiliste osade otstarvet ja koostööd; õmblusniitide numeratsiooni; õmblusnõelte klasse ja positsioone; tikke nõutud tihedust olenevalt õmmeldavast riidest; niidi pingsuse mõju õmbluse kvaliteedile; sooritatava operatsiooni kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: masinat korrastada ja reguleerida; kasutada tööriistu ja seadmeid; läbi teppida traageldatud kraesid, revääre, hõlmaääri, allotsi, pükste küljeõmblusi, värvleid ja kinniseid vastavalt ettenähtud nõudeile; sooritada kõiki madalamaile kategooriaile omistatud operatsioone; kindlaks määrata nõela kõlblikkust ning seda vahetada.

ÕMBLEJA-MOTORIST VOODRI LÄBITEPPIMISE ALAL — 5. kategooria

Tepib läbi voodrit lasterõivaste jaoks.

Peab teadma: lasterõivaste voodriks kasutatavate riiete liike ja omadusi; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni; õmblusnõelte klasse; tikke nõutud tihedust; lasterõivaste voodri läbiteppimise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada õmblusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; voodrit lasterõivaste jaoks läbi teppida; kindlaks määrata nõelte kõlblikkust ja neid vahetada.

Tepib läbi voodrit meeste- ja naisterõivaste jaoks.

P e a b t e a d m a: voodriks kasutatavate riiete liike ja omadusi; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju, selle põhiliste osade otstarvet ja koostööd; õmblusniitide numeratsiooni; õmblusnõelte klasse ja positsioone; tikke nõutud tihedust; niidi pingsuse mõju õmbluse kvaliteedile; voodri läbiteppimise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: masinat korrastada ja reguleerida; kasutada tööriistu ja seadmeid; voodrit pealisrõivaste jaoks ettenähtud nõudeile vastavalt läbi teppida; kindlaks määrata nõela kõlblikkust ja seda vahetada.

KÄSITSIÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 3. kategooria

Asetab märgitud jooni ja punkte mööda aasu ja lõikab neid lahti.

P e a b t e a d m a: kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni; pistete paigutust ja arvu 1 sm kohta; sooritatavale operatsioonile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; paigutada märgitud jooni ja punkte mööda aasu ning neid lahti lõigata vastavalt ettenähtud nõudeile.

KÄSITSIÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Sooritab kõige lihtsamaid käsitsi-operatsioone pealisrõivaste õmblemisel.

P e a b t e a d m a: kasutatavate materjalide liike; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni; pistete paigutust ja arvu 1 sm kohta; sooritatava operatsiooni kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmis-

tada; sooritada vastavalt ettenähtud nõudeile lihtsamaid käsitsi-operatsioone pealisrõivaste õmblemise alal ja 3. kategooriasse arvatud operatsioone.

KÄSITSIÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Sooritab mittekeerukaid käsitsi-operatsioone pealisrõivaste õmblemisel.

P e a b t e a d m a: kasutatavate materjalide liike ja põhilisi omadusi; tööriistu ja seadeldisi ning nende kasutamise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni ja niitidega mitmesuguste operatsioonide sooritamise võimalusi; pistete paigutust ja arvu 1 sm kohta; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; sooritada vastavalt ettenähtud tehnilistele nõuetele mittekeerukaid käsitsi-operatsioone pealisrõivaste õmblemisel ja madalamatele kategooriatele omistatud operatsioone.

KÄSITSIÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Sooritab pealisrõivaste õmblemisel keskmise keerukusega käsitsi-operatsioone.

P e a b t e a d m a: pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete liike ja omadusi; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni ning niitidega mitmesuguste operatsioonide sooritamise võimalusi; töödeldavate tootedetailide konstruktsiooni; pistete paigutust ja arvu 1 sm kohta; toote detailide ühendamise eeskirju; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; sooritada pealisrõivaste õmblemisel keskmise keerukusega käsitsitöid ja madalamatele kategooriatele omistatud operatsioone vastavalt ettenähtud nõudeile.

KÄSITSIÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 7. kategooria

Sooritab keerukaid käsitsi-operatsioone pealisrõivaste õmblemisel.

Peab teadma: pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete liike ja omadusi; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni ning nende kasutamise võimalusi mitmesuguste operatsioonide juures; töödeldavate toodete detailide konstruktsiooni; pistete paigutust ja arvu 1 sm kohta; lisaandmiste otstarvet; toodete detailide ühendamise eeskirju; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; sooritada keerukaid käsitsi-operatsioone pealisrõivaste õmblemisel ja madalamatele kategooriatele omistatud operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele.

KÄSITSIÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 8. kategooria

Sooritab eriti keerukaid käsitsi-operatsioone pealisrõivaste õmblemisel.

Peab teadma: pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate mitmesuguste riiete liike ja omadusi; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni ning võimalusi sooritada nendega mitmesuguseid õmblemise operatsioone; töödeldavate detailide konstruktsiooni; pistete asetust ja arvu 1 sm kohta; toote detailide ühendamise eeskirju; tehnilisi tingimusi väljalastavaile õmblustooteile; juurdelõikuse aluseid ja lisaandmiste otstarvet; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; sooritada kõiki käsitsi-operatsioone pealisrõivaste õmblemisel vastavalt ettenähtud nõudeile; instrueerida õmblejaid üksikute operatsioonide sooritamisel.

PEALISRÕIVASTE TRIIKIJA — 4. kategooria

Sooritab laste pealisrõivaste pressimist pärast remonti ja restaureerimist.

Peab teadma: riide liike; triikraua ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töövõtteid ja riiete niisutamise määra laste pealisrõivaste pressimisel; praagi liike ja põhjuseid laste pealisrõivastuse esemete pressimisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutamise vajalikku temperatuuri; pressida ja aurutada laste pealisrõivaid pärast remonti; pealisrõivaid pärast pressimist kokku panna.

PEALISRÕIVASTE TRIIKIJA — 5. kategooria

Triigib linasest ja puuvillasest riidest mittekeerukaid pealisrõivastuse esemeid. Sooritab meeste ja naiste pealisrõivaste pressimist pärast remonti ja restaureerimist.

Peab teadma: riiete liike ning nende triikimise iseärasusi; pealisrõivastuse esemete tegumoode; triikraua ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töövõtteid ja riiete niisutamise vajalikku määra linasest ja puuvillasest riidest mittekeerukate pealisrõivastuse esemete triikimisel; kõige lihtsamaid triikimisseadmeid; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivastuse esemete triikimisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutamise ja riide niisutamise vajalikku määra; ära triikida, välja sirutada, maha triikida ja sisse triikida linasest ja puuvillasest riidest mittekeerukaid pealisrõivastuse esemeid; pealisrõivaid pärast triikimist kokku panna.

PEALISRÕIVASTE TRIIKIJA — 6. kategooria

Triigib linasest ja puuvillasest riidest keerukaid ning villasest ja siidriidest mittekeerukaid pealisrõivastuse esemeid. Venitab välja, triigib maha ning triigib sisse lastepükste tagumisi pooli.

Peab teadma: linaste, puuvillaste, villaste ja siidriiete liike ning nende triikimise iseärasusi; pealisrõivastuse esemete tegumoode; triikraua ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töövõtteid ja riide vajalikku niisutamise määra linasest, puuvillasest, villasest ning siidriidest pealisrõivastuse esemete triikimisel; triikimisseadmeid; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivastuse esemete triikimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutamise ja riide niisutamise vajalikku määra; ära triikida, välja sirutada, maha triikida ja sisse triikida linasest, puuvillasest, villasest ja siidriidest pealisrõivastuse esemeid; pealisrõivaid pärast triikimist kokku panna.

Triigib keerukaid pealisrõivastuse esemeid villasest ja siidriidest. Venitab välja, triigib maha ja triigib sisse täiskasvanute pükste tagumisi pooli.

Peab teadma: linaste, puuvillaste, villaste ja siidriiete liike ja omadusi ning nende triikimise iseärasusi; pealisrõivastuse esemete tegumoode; mitmesugust tüüpi triikraudade ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töövõtteid ja riiete niisutamise vajalikku määra linasest, puuvillasest, villasest ja siidriidest pealisrõivastuse esemete triikimisel; pealisrõivaste triikimise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; mitmesuguseid triikimisseadmeid; pealisrõivaste kokkupanemise korda pärast triikimist; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivastuse esemete triikimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutamise ja riide niisutamise vajalikku määra; ära triikida, välja sirutada, maha triikida, sisse triikida linasest, puuvillasest, villasest ja siidriidest pealisrõivastuse esemeid; kasutada triikimisel mitmesuguseid seadmeid; pealisrõivaid pärast triikimist kokku panna.

B. PESU JA KLEIDID

NAISTEKLEITIDE JUURDELÕIKAJA — 8. kategooria

Teostab riide juurdelõikust naistekleitide õmblemiseks. Teeb proove. Instrueerib õmblustöölisi ja kontrollib õmmeldud kleitide kvaliteeti.

Peab teadma: inimese kehaehituse põhitüüpe; juurdelõikuse koordinaatide süsteemi; mitmesuguste figuuride mõõtmise süsteemi; põhilisi mõõduvõtmise tööriistu ja seadmeid; põhi-, abi- ja manusematerjalide otstarvet; naistekleitide õmblemiseks kasutatavate riiete liike ja omadusi (nende vastupidavust, kokkutõmbamist, hargnevust, värvumist, reageerimist õmblemisel, triikimisel ja kandmisel); riiete kulunorme põhilistel toodetel; juurdelõikamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; nende kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: välja töötada naistekleidi modelli; mõõta tellija figuuri; valida naistekleidi fassongi vastavalt moele ja figuuri ning materjali iseärasusele; valida riiet, manuseid ja furnituure vastavalt moežurnaalile ning arvesse võttes tellija nõudeid; teha koordinaatide süsteemi järgi jooniseid naiste-

kleitide põhilistele toodetele mitmesuguste figuuride jaoks; juurde lõigata riiet kindlaksmääratud normide ja tehniliste tingimuste järgi; märkida naistekleitide kõiki detaile õmblemiseks; instrueerida õmblustöölisi; anda valmistootele kvaliteedihinnangu.

PESU JUURDELÕIKAJA — 8. kategooria

Teostab riide juurdelõikust meeste, naiste ja laste pesu õmblemiseks. Instrueerib õmblustöölisi ning kontrollib valmistoodete kvaliteeti.

Peab teadma: inimese kehaehituse põhitüüpe; juurdelõikuse koordinaatide süsteemi; mitmesuguste figuuride mõõtmise süsteemi; põhilisi tööriistu ja seadmeid mõõduvõtmiseks; põhi-, abi- ja manusematerjalide otstarvet; pesu õmblemiseks kasutatavate riiete liike ja omadusi (nende vastupidavust, kokkutõmbavust, hargnevust, värvumist, reageerimist õmblemisel, triikimisel ja kandmisel); riide kulunorme põhilistel toodetel; juurdelõikamise tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: välja töötada pesu modelle; mõõta tellijate figuure; valida toote tegumoode vastavalt tellija figuuri ja materjali iseärasustele; valida riiet, manuseid ja furnituure vastavalt moežurnaalile ning arvesse võttes tellija nõudeid; valmistada koordinaatide süsteemi järgi jooniseid põhilistele pesuesemetele; riiet juurde lõigata ettenähtud normide ja tehniliste tingimuste järgi; märkida õmblemiseks kõiki pesudetaile; instrueerida õmblustöölisi; anda valmistootele kvaliteedihinnangu.

KÄSITSIÕMBLEJA KLEITIDE JA PESU ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Sooritab kõige lihtsamaid käsitsi-operatsioone kleitide ja pesu õmblemisel.

Peab teadma: kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate materjalide liike; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni; pistete paigutust ja arvu 1 sm kohta; toote detailide ühendamise eeskirju; kvaliteedi kohta esitatud nõudeid; praagi liike ja põhjuseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; sooritada vastavalt ettenähtud nõudeile kõige lihtsamaid käsitsi-operatsioone kleitide ja pesu õmblemisel.

KÄSITSIÕMBLEJA KLEITIDE JA PESU ÕMBLEMISE ALAL —
5. kategooria

Sooritab mittekeerukaid käsitsi-operatsioone kleitide ja pesu õmblemisel.

P e a b t e a d m a: kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate materjalide liike ja omadusi; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi nende kasutamiseks mitmesuguste operatsioonide sooritamisel; pistete paigutust ja arvu 1 sm kohta; toodete detailide ühendamise eeskirju; sooritatavaile operatsioonidele esitatud nõudeid; praagi põhjuseid ja liike ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; sooritada vastavalt ettenähtud nõudeile mittekeerukaid käsitsi-operatsioone kleitide ja pesu õmblemisel ning kõiki 4. kategooriale omistatud operatsioone.

KÄSITSIÕMBLEJA KLEITIDE JA PESU ÕMBLEMISE ALAL —
6. kategooria

Sooritab keskmise keerukusega käsitsi-operatsioone kleitide ja pesu õmblemisel.

P e a b t e a d m a: kleitide ja pesu õmblemiseks kasutatavate materjalide liike ja omadusi; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; õmblusniitide numeratsioone ja võimalusi nendega mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks; töödeldavate detailide konstruktsiooni; pistete asetust ja arvu 1 sm kohta; toote detailide ühendamise eeskirju; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; sooritada vastavalt ettenähtud nõudeile keskmise keerukusega käsitsi-operatsioone kleitide ja pesu õmblemisel ning kõiki madalamatele kategooriatele omistatud operatsioone.

KÄSITSIÕMBLEJA KLEITIDE JA PESU ÕMBLEMISE ALAL —
7. kategooria

Sooritab keerukaid käsitsi-operatsioone kleitide ja pesu õmblemisel.

P e a b t e a d m a: kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate materjalide liike ja omadusi; tööriistu ja seadmeid ning nende

kasutamise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi sooritada nendega mitmesuguseid operatsioone; toodete töödeldavate detailide konstruktsiooni; pistete asetust ja arvu 1 sm kohta; toote detailide ühendamise eeskirju; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud nõudeid; juurdelõikuse aluseid ja lisaandmiste otstarvet; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; sooritada kõiki käsitsi-operatsioone kleitide ja pesu õmblemisel; instrueerida madalama kategooria käsitsiõmblejaid.

ÕMBLEJA LAUA- JA VOODIPESU ÄÄRTE PALISTAMISE ALAL — 4. kategooria

Palistab palistusmasinal laia palistusega toodete ääri: kardinail, lastepesu komplektidel, kolmnurkadel, padjapüüridel, kattetekkidel, tekilinadel, mähkmeil, taskurättidel, voodilinadel, linikuil, laudlinadel, suurättidel, käterättidel jne.

P e a b t e a d m a: riide liike ja omadusi; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni; õmblusnõelte klasse; tikke nõutud tihedust olenevalt töödeldavast riidest; niidi pingsuse mõju õmbluse kvaliteedile; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; toodete äärte palistamise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja tekkimise põhjuseid, mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada ning neid kasutada; korrastada masinat, palistada laua- ja voodipesu ääri vastavalt ettenähtud nõudeile.

KLEITIDE JA PESU TRIIKIJA — 4. kategooria

Triigib linasest riidest pesu ja kleite ning kooliõpilaste ja eelkooliealiste villaseid seelikuid. Triigib lastekleite ja -pesu pärast remonti.

P e a b t e a d m a: linaste ja puuvillaste riiete liike; triikraua ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töövõtteid ja riide niisutamise määra linasest riidest pesu ja kleitide ning villaste seelikute triikimisel; praagi liike ja põhjuseid triikimisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata triikraua kuumutamise vajalikku temperatuuri; triikida ja aurutada linasest riidest pesu ja kleite ning kooliõpilaste ja eelkooliealiste villaseid seelikuid; valmistooteid pärast triikimist kokku panna.

KLEITIDE JA PESU TRIIKIJA — 5. kategooria

Triigib linasest, puuvillasest, siid- ja villasest riidest mittekeerukaid kleite ja pesu. Triigib kleite ja pesu pärast remonti.

Peab teadma: linaste, puuvillaste, villaste ja siidriiete liike; toodete tegumoode; triikraua ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töövõtteid ja riiete niisutamise vajalikku määra triikimisel; lihtsamaid triikimisseadmeid; praagi liike ja põhjuseid triikimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutamise ja riide niisutamise määra; puuvillaseid, linaseid, villasest ja siidriidest mittekeerukaid esemeid ja pesu triikida, maha triikida, aurutada, kokku triikida; tooteid pärast triikimist kokku panna; pealisrõivaid pärast remonti triikida ja aurutada.

KLEITIDE JA PESU TRIIKIJA — 6. kategooria

Triigib linasest, puuvillasest, villasest ja siidriidest keerukaid esemeid.

Peab teadma: linaste, puuvillaste, villaste ja siidriiete liike; keerukate toodete tegumoode; triikraua ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töövõtteid ja riiete niisutamise vajalikku määra pesu ja kleitide triikimisel; triikimisseadmeid; kleitide ja pesu triikimise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid triikimisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutamise ja riide niisutamise vajalikku määra; triikida, välja sirutada, maha triikida ja kokku triikida linasest, puuvillasest, villasest ja siidriidest kleite ja pesu; pesu ja kleite pärast triikimist kokku panna.

KLEITIDE JA PESU TRIIKIJA — 7. kategooria

Aurutab sametist kleite ja seelikuid.

Peab teadma: linaste, puuvillaste, villaste, siid- ja sametist riide liike ja omadusi ning triikimise iseärasusi; kleitide tegumoode; mitmesugust tüüpi presside ja triikraudade ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; triikimisel kasutatavaid seadmeid; kleitide ja pesu triikimise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid kleitide ja pesu triikimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks;

pesu ja kleitide kokkupanemise korda pärast triikimist; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutamise ja riiete niisutamise vajalikku määra; triikida, aurutada, välja sirutada, maha triikida ja sisse triikida kõigist võimalikest riietest kleite ja pesu; kasutada triikimisel mitmesuguseid seadmeid; kleite ja pesu pärast triikimist kokku panna.

C. RÕIVASTE REMONT JA RESTAUREERIMINE

PEALISRÕIVASTE RÄTSEP-NÕELUJA — 8. kategooria

Nõelub (riide käsitsi ühepoolne ja kahepoolne põimimine tekstiilmeetodil) rebenenud kohti, paneb sisse paiku ja õmbleb neid külge, põimib läbikulunud kohti.

Peab teadma: mitmesuguste riiete liike ja omadusi, nende venivust ja elastsust; kiudude põimimise liike; tekstiilnõelumise meetodeid; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; masina- ja käsiõmbluste ühendamise ja lahutamise viise; universaal-õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni; õmblusnõelte klasse ja positsioone; nõelumise kvaliteedile ettenähtud nõudeid; praagi liike ja põhjuseid nõelumisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; juhtida universaal-õmblusmasina tööd; kasutada tööriistu ja seadmeid; korrastada, reguleerida, õlitada ja puhastada universaal-õmblusmasinat; kõrvaldada väikesi rikkeid teenindatava masina juures; kasutada hõlmaäärealuseid ja kraealuseid riideile paikade saamiseks; sooritada iga liiki tekstiilnõelumist.

RÄTSEP PEALISRÕIVASTE REMONDI ALAL — 3. kategooria

Sooritab üksikuid lihtsaid operatsioone puuvillasest riidest pealisrõivastuse esemete remontimisel.

Peab teadma: pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete liike; pealisrõivaste remontimise üksikute lihtsate operatsioonide sooritamise eeskirju; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; remondi kvaliteedile seatud nõudeid; niitide numeratsiooni; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt; teha lihtsaid töid pealisrõivaste remontimisel; käsitseda teenindatavat õmblusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid.

RÄTSEP PEALISRÕIVASTE REMONDI ALAL — 4. kategooria

Teeb väikest remonti puuvillasest riidest tooteile (meeste ja laste pintsak, tužurka, tolstovka, gümnastjorka, püksid, seelik, naiste ja tütarlaste jakk) ning sooritab üksikuid mittevastutusrikkaid operatsioone nahast ja karusnahast toodete, villasest, siidist, pesusametist ja plüüšriidest rõivaste remontimisel (meeste, naiste ja laste palitu, kummeeritud mantel, meeste ja laste pintsak, naiste ja laste jakk, kerge palitu, pekešš, frentš, munder, sinel, tužurka, tolstovka, gümnastjorka, vest, püksid, seelik).

Peab teadma: pealisrõivastuse esemete õmblemiseks kasutatavate riiete liike; väikese remondi liike ning selle sooritamise eeskirju; üksikute mitte-vastutusrikaste operatsioonide sooritamise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni ning võimalusi nendega mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; remondi kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt; sooritada puuvillasest riidest pealisrõivaste väikest remonti ja üksikuid mitte-vastutusrikkaid operatsioone nahast, karusnahast, plüüšist ja pesusametist pealisrõivaste remontimisel vastavalt ettenähtud nõudeile; kasutada tööriistu ja seadmeid; korrastada õmblusmasinat.

RÄTSEP PEALISRÕIVASTE REMONDI ALAL — 5. kategooria

Teeb suurt ja keskmist remonti puuvillasest riidest tooteile (kummeeritud mantel, meeste ja laste pintsak, tužurka, tolstovka, gümnastjorka, püksid, seelik, naiste ja tütarlaste jakk), keskmist remonti mittekeerukaile nahast ja karusnahast esemeile ning mittekeerukaile villasest, siidist ja pesusametist rõivaile (tužurka, tolstovka, gümnastjorka, vest, püksid, seelik, palitu, pintsak ja lastejakk) ning väikest remonti keerukaile nahast ja karusnahast tooteile ja keerukaile villasest, siidist ja plüüšriidest rõivaile (meeste palitu ja pintsak, pool-

palitu, naiste palitu ja jakk, kummeeritud palitu, sinel, kerge palitu, pekešš, frentš, munder, kittel).

Peab teadma: pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete liike; toodete liike ja modelle; remontide liike ning tegemise viise; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; remondi juures kasutatavaid seadmeid ja tööriistu; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi sooritada nendega mitmesuguseid operatsioone; remondi kvaliteedi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; valida riiet ja niiti toote värvitooni järgi; teha pealis- ja vormirõivaste, lastepalitute, pintsakute, jakkide jt. suurt, keskmist ja väikest remonti, samuti madalamaile kategooriatele omistatud remont- ja parandustöid; kasutada tööriistu ja seadmeid käsitsi-operatsioonide ja masinatööde sooritamisel; korrastada õmblusmasinat.

RÄTSEP PEALISRÕIVASTE REMONDI ALAL — 6. kategooria

Teeb suurt remonti mittekeerukaile nahast ja karusnahast tooteile ja mittekeerukaile villasest, pesusametist ja siidriidest rõivaile (tužurka, tolstovka, gümnastjorka, vest, püksid, seelik, palitu, laste pintsak ja jakk) ning keskmist remonti keerukaile nahast ja karusnahast esemeile ja villasest, siid- ja plüüšriidest keerukaile rõivaile (meestepalitu ja- pintsak, kerge mantel, pekešš, kittel, frentš, munder, sinel, naiste palitu, poolpalitu ja jakk, kummeeritud mantel).

Peab teadma: pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete liike ja põhilisi omadusi; toodete liike ja modelle; rõivaste mitmesuguste detailide valmistamise järjestust; remondi liike ja tegemise viise; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi nendega mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks; universaal-õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; remondi juures kasutatavaid seadmeid ja tööriistu ning nende tarvitamise eeskirju; remondi kvaliteedi tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; valida riiet ja niiti toote värvitooni järgi; teha iga liiki remont- ja parandustöid, välja arvatud keerukate nahast ja karusnahast esemete ning keerukate villasest ja plüüšriidest pealisrõivaste suur remont; kasutada remont- ja parandustööde juures toodete

detailide materjali, asendades neid teiste materjalidega; kasutada tööriistu ja seadmeid käsitsi, triikimis- ja masinatööde juures; korrastada masinat.

RÄTSEP PEALISRÕIVASTE REMONDI ALAL — 7. kategooria

Valmistab iga liiki rõivaste jaoks käiseid ning õmbleb neid külge. Teeb suurt remonti keerukaile nahast ja karusnahast, villasest-, siid- ja plüüšriidest rõivaile ja esemeile (meeste palitu ja pintsak, kerge mantel, pekešš, kittel, frentš, munder, sinel, naiste palitu, poolpalitu ja jakk, kummeeritud mantel).

Peab teadma: pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete liike ja põhilisi omadusi; pealisrõivastuse esemete liike ja modelle; mitmesuguseid remondiliike ja nende tööviise; uute käiste valmistamise ja külgeõmblemise eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi sooritada nendega mitmesuguseid operatsioone; universaal-õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; remondi juures kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; remondi kvaliteedile esitatud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riiete parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; valida riiet ja niiti toote värvitooni järgi; valmistada ja külge õmmelda käiseid iga liiki rõivaile; teha igasuguseid remont- ja parandustöid; kasutada hõlmaäärealust, aluskraed jm., asendades neid teiste materjalidega; kasutada tööriistu ja seadmeid käsitsi, triikimis- ja masinatööde juures; korrastada ja reguleerida õmblusmasinat.

RÄTSEP KLEITIDE REMONDI ALAL — 3. kategooria

Sooritab üksikuid lihtsaid operatsioone linasest ja puuvillasest riidest kleitide remontimisel.

Peab teadma: kleitide õmblemisel kasutatavate riiete liike; lihtsate operatsioonide liike kleitide remondi alal ja nende operatsioonide sooritamise eeskirju; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavate niitide numeratsiooni ja võimalusi sooritada nendega mitmesuguseid operatsioone; praagi liike remontimisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama sooritada üksikuid lihtsaid operatsioone puuvillasest riidest esemete remontimisel; kasutada tööriistu ja seadmeid.

RÄTSEP KLEITIDE REMONDI ALAL — 4. kategooria

Teeb väikest remonti markisetist, pesusametist, kordist, poolsiidist, puuvillasest ja linasest riidest esemeile ning lihtsaid remondioperatsioone igasugusest riidest esemeile (välja arvatud linased ja puuvillased riided).

Peab teadma: kleitide õmblemisel kasutatavate riiete liike; väikese remondi liike ja eeskirju; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; niitide numeratsiooni ja võimalusi sooritada nendega mitmesuguseid operatsioone; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riiete parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi, karestamise ja karvastamise suunda riideil; teha väikest remonti markisetist, pesusametist, kordist, poolsiidist, puuvillasest ja linasest riidest esemeile; kasutada tööriistu käsitsi, triikimis- ja masinatööde juures.

RÄTSEP KLEITIDE REMONDI ALAL — 5. kategooria

Teeb suurt remonti linasest ja puuvillasest riidest esemeile, keskmist remonti markisetist, pesusametist, kordist ja poolsiidist esemeile, väikest remonti sametist, siidist ja villasest riidest esemeile.

Peab teadma: kleitide õmblemisel kasutatavate riiete liike; kleitide mitmesuguseid modelle; remondi liike ja tegemise viise; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi nendega sooritada mitmesuguseid operatsioone; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; remondi kvaliteedi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi ja mustri suunda riideil; valida riiet ja niiti tooteriide värvitoonis ja mustri järgi; teha suurt remonti puuvillasest ja linasest riidest esemeile, keskmist remonti markisetist, pesusametist, kordist, poolsiidist, puuvillasest ja linasest riidest esemeile, väikest remonti sametist, villasest ja siidriidest esemeile ning sooritada madalamaile kategooriaile omistatud remont- ja parandustöid vastavalt ettenähtud nõudeile; kasutada tööriistu ja seadmeid käsitsi, triikimis- ja masinatööde juures; korrastada õmblusmasinat.

RÄTSEP KLEITIDE REMONDI ALAL — 6. kategooria

Teeb suurt ja keskmist remonti sametist, pansametist, gaasist, villasest ja siidriidest kleitidele ning suurt remonti

markisetist, pesusametist, kordist ja poolsiidriidest esemeile.

P e a b t e a d m a: kleitide õmblemisel kasutatavate riiete liike ja põhilisi omadusi; kleitide mitmesuguseid modelle; remondi liike ja tegemise viise; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi sooritada nendega mitmesuguseid operatsioone; universaal-õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; remontimisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; remondi kvaliteedi tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata riiete parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi ja mustri suunda riideil; valida riideid ja niite tooteriide värvitooni ja mustri järgi; sooritada iga liiki remont- ja parandustöid; kasutada tööriistu ja seadmeid käsitsi, triikimis- ja masinatööde juures; korrastada ja reguleerida õmblusmasinat.

RÄTSEP LASTEKLEITIDE REMONDI ALAL — 3. kategooria

Teeb väikest remonti markisetist, pesusametist, kordist, poolsiidist, puuvillasest ja linasest riidest lasteesemeile ning sooritab üksikuid lihtsaid remondioperatsioone sametist, villasest, siid- ja poolsiidriidest, markisetist, pesusametist ja kordist esemete juures.

P e a b t e a d m a: kleitide õmblemisel kasutatavate riiete liike; väikese remondi liike ja eeskirju; õmblusniitide numeratsiooni; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: teha väikest remonti markisetist, pesusametist, kordist, poolsiidist, puuvillasest ja linasest riidest lasteesemeile ning sooritada lihtsaid operatsioone sametist, pesusametist ja kordist esemete remontimisel; kasutada tööriistu ja seadmeid.

RÄTSEP LASTEKLEITIDE REMONDI ALAL — 4. kategooria

Teeb suurt remonti linasest ja puuvillasest riidest lastekleitidele, keskmist remonti markisetist, pesusametist, kordist, poolsiidist lastekleitidele, väikest remonti sametist, villasest ja siidriidest lastekleitidele.

P e a b t e a d m a: lastekleitide õmblemisel kasutatavate riiete liike; remondi liike ja tegemise viise; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi sooritada nendega mitmesuguseid operatsioone; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju;

lastekleitide remondile ettenähtud nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe, kiiperi ja mustri suunda riideil; valida riideid ja niite tootematerjali toonis ja mustri järgi; teha mitmesugusest riidest lastekleitide suurt, keskmist ja väikest remonti; kasutada tööriistu ja seadmeid; korrastada õmblusmasinat.

RÄTSEP LASTEKLEITIDE REMONDI ALAL — 5. kategooria

Teeb suurt ja keskmist remonti sametist, pansametist, gaasist ja villasest riidest lastekleitidele ning suurt remonti markisetist, pesusametist, kordist, poolsiid- ja siidriidest lastekleitidele.

Peab teadma: lastekleitide õmblemiseks kasutatavate riiete liike ja omadusi; remondi liike ja tegemise viise; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi sooritada nendega mitmesuguseid operatsioone; õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; remondi juures kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; lastekleitide remondi kvaliteedile seatud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, kiiperi ja mustri suunda riideil; valida niiti ja riideid tootematerjali toonis ja mustri järgi; teha iga liiki remont- ja parandustöid; kasutada tööriistu ja seadmeid käsitsi, triikimis- ja masinatööde juures; korrastada õmblusmasinat.

RÄTSEP PESUREMONDI ALAL — 3. kategooria

Sooritab üksikuid mitte-vastutusrikkaid operatsioone puuvillasest ja linasest riidest pesuesemete remondi alal.

Peab teadma: pesu õmblemisel kasutatavate riiete liike; pesu mitte-vastutusrikka remondi liike ja selle tegemise viise; õmblusniitide numeratsiooni; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada üksikuid mitte-vastutusrikkaid operatsioone puuvillasest riidest pesuesemete remontimisel; kasutada tööriistu ja seadmeid käsitsi ja masinatööde sooritamisel; korrastada õmblusmasinat.

RÄTSEP PESUREMONDI ALAL — 4. kategooria

Teeb puuvillasest ja linasest riidest pesuesemetele väikest remonti ning sooritab üksikuid mitte-vastutusrikkaid operatsioone naturaal- ja kunstsiidist pesuesemete remontimisel.

Peab teadma: pesu õmblemiseks kasutatavate riiete liike; pesu väikese remondi liike ja tegemise viise; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi nendega mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks; õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teha puuvillasest ja linasest riidest pesuesemete väikest remonti ning üksikuid mitte-vastutusrikkaid operatsioone naturaal- ja kunstsiidist pesuesemete remontimisel; kasutada pesuremontimisel tööriistu ja seadmeid; korrastada õmblusmasinat.

RÄTSEP PESUREMONDI ALAL — 5. kategooria

Teeb puuvillasest ja linasest riidest pesuesemeile keskmist remonti ning naturaal- ja kunstsiidist pesuesemeile väikest remonti.

Peab teadma: pesu õmblemiseks kasutatavate riiete liike; keskmise ja väikese remondi liike ja tegemise viise; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi sooritada nendega mitmesuguseid operatsioone; universaal-õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; remondi kvaliteedi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe ja mustri suunda riideil; valida riiet ja niiti toote värvitooni järgi; teha puuvillasest ja linasest riidest pesuesemete keskmist remonti, naturaal- ja kunstsiidist pesuesemete väikest remonti ning sooritada madalamatele kategooriatele omistatud pesuesemete remont- ja parandustöid vastavalt ettenähtud nõudeile; kasutada tööriistu ja seadmeid käsitsi, triikimis- ja masinatööde sooritamisel; korrastada ja reguleerida masinat.

RÄTSEP PESUREMONDI ALAL — 6. kategooria

Teeb naturaal- ja kunstsiidist pesuesemetele suurt ja keskmist remonti.

Peab teadma: pesuesemete õmblemiseks kasutatavate riiete liike ja põhilisi omadusi; mitmesuguseid remondiliike ja nende tööviise; õmblusniitide numeratsiooni ja võimalusi sooritada nendega mitmesuguseid operatsioone; universaal-õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; remondi kvaliteedi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata riide parem- ja pahupoolt, lõime, koe ja mustri suunda riideil; valida niiti eseme värvitooni järgi; sooritada pesuesemete kõiki remonte vastavalt ettenähtud nõudeile; kasutada tööriistu ja seadmeid käsitsi, triikimis- ja masinatööde sooritamiseks; korrastada ja reguleerida õmblusmasinat.

LAHTIHARUTAJA — 2. kategooria

Teostab remondi juures pesuesemete osalist lahtiharutamist.

Peab teadma: harutamise juures kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pesuesemeid vastavalt ettenähtud nõudeile osaliselt lahti harutada.

LAHTIHARUTAJA — 3. kategooria

Teostab remondi juures pealisrõivaste ja kleitide osalist lahtiharutamist.

Peab teadma: harutamise juures kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; harutamise kvaliteedi tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pealisrõivaid ja pesuesemeid vastavalt ettenähtud nõudeile osaliselt lahti harutada.

LAHTIHARUTAJA — 4. kategooria

Teostab lahtiharutamist gümanstjorkade, tolstovkade, pluuside, lihtsate kleitide ning igasuguste lasterõivaste ümberpööramisel.

Peab teadma: toodete modelle ja nende detailide ühendamise eeskirju; lahtiharutamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; toodete lahtiharutamisele ettenähtud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: ümberpööramisel vastavalt ettenähtud nõuetele lahti harutada gümnastjorkasid, tolstovkasid, pluuse, lihtsaid kleite ning kõiki lasterõivaid; tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada.

LAHTIHARUTAJA — 5. kategooria

Teostab lahtiharutamist talve- ja üleminekuaja-palitute, poolpalitute, talve- ja suvejakkide, pintsakute, pükste, seelikute ja moodsate kleitide ümberpööramisel.

P e a b t e a d m a: toodete modelle ja nende detailide ühendamise eeskirju; lahtiharutamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende tarvitamise eeskirju; toodete lahtiharutamisele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: ümberpööramisel ettenähtud nõudeile vastavalt lahti harutada talve- ja üleminekuaja-palituid, talve- ja suvejakke, poolpalituid, pintsakuid, pükse, seelikuid ja moodsaid kleite; tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada.

PEALISRÕIVASTE TRIIKIJA — 4. kategooria

Sooritab laste pealisrõivaste pressimist pärast remonti ja restaureerimist.

P e a b t e a d m a: riide liike; triikraua ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töövõtteid ja riiete niisutamise määra laste pealisrõivaste pressimisel; praagi liike ja põhjuseid laste pealisrõivastuse esemete pressimisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata triikraua kuumutamise vajalikku temperatuuri; pressida ja aurutada laste pealisrõivaid pärast remonti; pealisrõivaid pärast pressimist kokku panna.

PEALISRÕIVASTE TRIIKIJA — 5. kategooria

Triigib linasest ja puuvillasest riidest mittekeerukaid pealisrõivastuse esemeid. Sooritab meeste ja naiste pealisrõivaste pressimist pärast remonti ja restaureerimist.

P e a b t e a d m a: riiete liike ning nende triikimise iseärasusi; pealisrõivastuse esemete tegumoode; triikraua ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töövõtteid ja riiete niisutamise vajalikku määra linasest ja puuvillasest riidest mittekeerukate pealisrõivastuse esemete triikimisel; kõige lihtsamaid seadmeid triikimisel; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivastuse esemete triikimisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata triikraua kuumutamise ja riide niisutamise vajalikku määra; ära triikida, välja sirutada, maha triikida ja sisse triikida linasest ja puuvillasest riidest mittekeerukaid pealisrõivastuse esemeid; pealisrõivaid pärast triikimist kokku panna.

KLEITIDE JA PESU TRIIKIJA — 4. kategooria

Triigib linasest riidest pesu ja kleite ning kooliõpilaste ja eelkoolialiste villaseid seelikuid. Triigib laste kleite ja pesu pärast remonti.

Peab teadma: linaste ja puuvillaste riiete liike; triikraua ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töövõtteid ja riide niisutamise määra linasest riidest pesu ja kleitide ning villaste seelikute triikimisel; praagi liike ja põhjuseid triikimisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutamise vajalikku temperatuuri; triikida ja aurutada linasest riidest pesu ja kleite ning kooliõpilaste ja eelkoolialiste villaseid seelikuid; valmistooteid pärast triikimist kokku panna.

KLEITIDE JA PESU TRIIKIJA — 5. kategooria

Triigib linasest, puuvillasest, siid- ja villasest riidest mittekeerukaid kleite ja pesu. Triigib kleite ja pesu pärast remonti.

Peab teadma: linaste, puuvillaste, villaste ja siidriiete liike; toodete tegumoode; triikraua ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töövõtteid ja riiete niisutamise vajalikku määra triikimisel; lihtsamaid triikimisseadmeid; praagi liike ja põhjuseid triikimisel ning mooduseid praagi vältimiseks ning kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutamise ja riide niisutamise määra; puuvillaseid, linaseid, villasest ja siidriidest mittekeerukaid esemeid ja pesu triikida, maha triikida, aurutada, kokku triikida; tooteid pärast triikimist kokku panna; pealisrõivaid pärast remonti triikida ja aurutada.

PUHASTAJA — 4. kategooria

Puhastab tooteid harjaga tolmust ja niitidest.

Peab teadma: toodete puhastamisele esitatud nõudeid.

Peab oskama: tooteid ettenähtud nõudeile vastavalt puhastada.

MASSÕMBLUS

Olenevalt õmblemise keerukusest ja vastutusrikkusest jaotatakse pealisrõivad, kleidid ja pesu A-, B-, C-, D- ja E-gruppi.

A-gruppi kuuluvad pealisrõivad:

jakk, munder, pintsak — kõigist riideliikidest;
käisteta mantel, palitu — villasest ja siidriidest;
palitu — kummeeritud siid- ja villasest riidest;
pekešš, madrusekittel, kasakakuub, pihtkuub, kittel, poolpalitu, tužurka, frentš, tšerkessikuub, sinel — villasest riidest.

B-gruppi kuuluvad pealisrõivad:

spordipluus, bridžipüksid, püksid, ratsapüksid (kalifeed), gümnastjorka, golfipüksid, vest, madrusepluus, tolstovka, vateeritud kittel, kasakapüksid — kõigist riideliikidest;
käisteta vammus, vateeritud jakk, kasakakuub, kittel, pihtkuub, palitu, poolpalitu, soojendusvest, tužurka, frentš, tšerkessikuub, sinel — linasest ja puuvillasest riidest;
palitu — kummeeritud puuvillasest riidest;
bešmett — villasest riidest.

C-gruppi kuuluvad kleidid ja pesu:

pluus ja kleit — siid- ja villasest riidest;
kaunistuskrae (külgekinnitatav), rinnaesine (manisk), meeste aluspüksid, meeste alus- ja pealmine särk, seelik — siidriidest.

D-gruppi kuuluvad kleidid ja pesu:

kimono, kaunistustega naistepüksid, kaunistustega tekilina, kaunistustega naistesärk — kõigist riideliikidest;
kombinee, kaunistustega jakk, vatt-tekk, kaunistustega kittel — siidriidest;
seelik — villasest riidest;
pluus, kaunistuskrae (külge kinnitatav), rinnaesine (manisk), meeste aluspüksid, kleidid, meeste alus- ja pealmine särk — puuvillasest ja linasest riidest.

E-gruppi kuuluvad kleidid ja pesu:

kardinad, taskurätt, naistevöö, teki kott-kate, kott-kate, kleidid — kõigist riideliikidest;
rinnahoidja, kaelaside, alpikatsioonidega vaip, sõimeealiste laste vaip, imiku mähe-ümbrik, supelkostüüm, kolmnurkne rätt, pihik, spordisärk, imikumadrats, padjapüür, padjakott, padjakate, vatt-tekk, kummiga naistepüksid, mähkmed, supelpüksid, kolmnurkne mähkmerätt, tekilina, lapsesärk, kaunistusteta naistesärk, spordipüksid, põll, tanu, ujumismüts, seelik — puuvillasest ja linasest riidest;
kaelaside — villasest riidest.

A. JUURDELÕIKUS

SORTEERIJA — 3. kategooria

Sorteerib jäätmeid, neid eelnevalt grupeerides.
Peab teadma: materjalide liike, sorte ja artikleid ning nende sorteerimise ja grupeerimise eeskirju; sooritatavale operatsioonile ettenähtud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.
Peab oskama: sorteerida jäätmeid, neid eelnevalt vastavalt tehnilistele nõuetele artikli, sordi, värvuse ja mõõtmete järgi kokku kogudes.

SORTEERIJA — 4. kategooria

Sorteerib igasugusest kiust valmistatud voodri- ja manuste riideid, pleegitatud, pleegitamata ja ühevärvilisi pesuriideid (linaseid ja puuvillaseid).
Peab teadma: riiete liike, sorte ja artikleid, nende sorteerimise ja grupeerimise eeskirju; sooritatavale operatsioonile

ettenähtud tehnilisi nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise viise; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sorteerida vastavalt tehnilistele nõuetele voodri- ja manuste riideid ning pleegitatud, pleegitamata ja ühevärvilisi pesuriideid; kasutada tööriistu ja seadmeid.

SORTEERIJA — 5. kategooria

Sorteerib kunst-karusnahka, villaseid, siid- ja puuvillaseid pealisriideid. Sorteerib valmistooteid.

Peab teadma: riiete liike, sorte ja artikleid, nende sorteerimise ja grupeerimise eeskirju; toodete sortidesse määramise tunnuseid; sorteerimise kvaliteedi nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sorteerida kunst-karusnahku ja riideid artiklite, sortide, värvuse ja laiuse järgi; sorteerida vastavalt tehnilistele nõuetele valmistooteid nimetuse, fassongi, suuruse ja sordi järgi; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KOMPLEKTEERIJA — 4. kategooria

Valib riidetükke või -jääke voodridetailide väljalõikamiseks praagitud osade asemele. Valib toote jaoks niiti ja nööpe. Komplekteerib linasest, puuvillasest, kummeeritud ja presentriidest ning nahaaseaineist valmistatud valmistooteid ülikondadeks. Komplekteerib mitmesugusest riidest valmistatud valmistooteid pakkidesse.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; õmblemiseks kasutatavate materjalide liike, omadusi ja värvivalikut; materjali kvaliteedi kohta esitatud nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valida materjale toodete valmistamiseks vastavalt ettenähtud nõudeile; komplekteerida valmistooteid pakkidesse.

KOMPLEKTEERIJA — 5. kategooria

Valib riidetükke või -jääke pealisriide detailide väljalõikamiseks praagitud osade asemele. Komplekteerib villasest, siid- ja plüüšriidest, karusnahast ja nahast valmistatud valmistooteist ülikondi. Komplekteerib pakkidesse pealisriide, voodri ja manuste detaile ning lipikuid.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; õmblemiseks kasutatavate materjalide liike, omadusi ja värvivalikut; toodete detaile ja nende otstarvet; kasutatavate materjalide kvaliteedi ja toodete detailide kohta esitatud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valida toodete valmistamiseks materjale; komplekteerida juurdelõigatud detaile vastavalt ettenähtud nõudeile.

DEKATEERIJA — 5. kategooria

Dekateerib «küünal»-, vertikaal- ja horisontaaldekatiiridel villast riiet ning triikrauaga villast, siidist, linast ja puuvillast riiet ja jõhvriiet.

Peab teadma: «küünal»-, vertikaal- ja horisontaaldekatiiride ehitust ja ekspluateerimise eeskirju; villaste, siidist, linaste ja puuvillaste riiete ja jõhvriide liike ning omadusi; triikrauaga dekateerimise mooduseid; dekateerimise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika ja tuleohutuse eeskirju.

Peab oskama: töökorda seada ja reguleerida «küünal»-, horisontaal- ja vertikaaldekatiire; dekateerida kangaid ja jõhvriiet vastavalt ettenähtud nõudeile; kasutada triikrauda.

DEKATEERIJA — 6. kategooria

Dekateerib villaseid kangaid pideva töötamisega silinderdekatiiridel.

Peab teadma: pideva töötamisega silinder-dekatiiride ehitust ja ekspluateerimise eeskirju; mitmesuguste riidekangaste liike ja omadusi; mitmesuguste villaste riidekangaste dekateerimise eeskirju; dekateerimise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid, mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: töökorda seada ja reguleerida teenindatavat dekatiiri; dekateerida villaseid riidekangaid vastavalt ettenähtud nõudeile.

LAOTAJA — 3. kategooria

Laotab riidekangaid, riidejääke ja väljalangenud tükke ning vatiini vaheriide ja manuste jaoks.

Peab teadma: riide, riidetükkide, vatiini, riidejääkide

ja väljalangenud tükkide vaheriide ning manuste jaoks laotamise eeskirju; laotamise kvaliteedi kohta esitatud nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; praagi liike ja põhjuseid riidekangaste laotamisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: laotada riidekangaid, riidetükke, vatiini ning kangaist väljalangenud tükke ja jääke vaheriide ja manuste jaoks vastavalt ettenähtud nõudeile.

LAOTAJA — 4. kategooria

Laotab puuvillaseid, linaseid ja presentriideid toodete pealisriide juurdelõikuse jaoks ning igasuguseid riideid voodri jaoks.

Peab teadma: puuvillaste, linaste ja presentriiete artikleid, laiusi ja omadusi; riide laotamise eeskirju; laotamise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: eristada parempoolt pahupoolest; määrata karva ja mustri suunda riides, laotamise kõrgust; laotada puuvillaseid, linaseid ja presentkangaid toodete pealisriide jaoks; laotada riideid voodri jaoks vastavalt ettenähtud nõudeile.

LAOTAJA — 5. kategooria

Laotab villaseid ja siidist riidekangaid toodete pealisriiete juurdelõikamiseks.

Peab teadma: villaste ja siidist riidekangaste artikleid, laiusi ja omadusi; riidekangaste laotamise eeskirju; laotamise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: eristada parempoolt pahupoolest; määrata karva ja mustri suunda riides, laotamise kõrgust; laotada villaseid, siidist, puuvillaseid, linaseid ja presendist kangaid vastavalt ettenähtud nõudeile.

PERFOREERIJA — 4. kategooria

Sooritab detailide kontuuride ja tingmärkide perforeerimist vahariidest või muust materjalist trafarettide valmistamisel.

Peab teadma: masina ehitust ja ekspluatatsiooni ees-

kirju; perforeerimise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: reguleerida, puhastada ja õlitada masinat; sooritada perforeerimist vastavalt kindlaksmääratud nõudeile.

MÄRKIJA — 5. kategooria

Märgib kriidiga töötlemiskohti või serpjankast, kotiriidest ja vatiinist detailide kontuure.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; riidekangaste liike ja omadusi; lekaalide ratsionaalse pealeasetamise viise; serpjanka, kotiriide ja vatiini kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; materjalide kulunorme; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: eristada parempoolt pahupoolest; käsitseda lekaali vastavalt tehnilistele nõuetele; kriidiga märkida töötlemiskohti või serpjankast, kotiriidest ja vatiinist detailide kontuure.

MÄRKIJA — 6. kategooria

Märgib kriidiga töötlemiskohti või linasest, puuvillasest, kummeeritud ja presentriidest detailide kontuure alus-, pealis- ja imikupesu jaoks, spetsiaalriietuse, töörõivaste, taglase, voodri ning voodri ja manuste üksikute detailide jaoks.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; puuvillaste, linaste, kummeeritud ja presentriiete liike ja omadusi ning nende otstarvet; lekaalide ratsionaalse pealeasetamise viise; pesu, töörõivaste ja spetsiaalriietuse detailide kvaliteedi kohta ülesseatud tehnilisi nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; materjalide kulunorme; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: eristada parempoolt pahupoolest; määrata riide karva ja mustri suunda; riidel ökonoomselt käsitseda lekaale vastavalt tehnilistele nõuetele; kriidiga märkida töötlemiskohti ning alus-, pealis- ja imikupesu detailide, töörõivaste, spetsiaalriietuse, taglase, voodri ja voodri ning manuste üksikute detailide kontuure; kasutada tööriistu ja seadmeid.

MÄRKIJA — 7. kategooria

Märgib kriidiga linasest, puuvillasest, kummeeritud ja presentriidest pealisrõivaste ja kleitide ning villasest, siidist ja plüüšriidest, nahast ja karusnahast detailide töötlemiskohti või detailide kontuure, samuti ka alus-, pealis-, voodi- ja lauapesu jaoks, imikuvarustuse, vaheriiete, manuste ja kaunistusdetailide jaoks.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete konstruktsiooni; riiete, naha ja karusnaha liike ja nende omadusi; naha ja karusnaha vigu; lekaalide ratsionaalse pealeasetamise viise; pealisrõivaste, kleitide ja pesu detailide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; materjalide kulunorme; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: eristada parempoolt pahupoolest; määrata riide karva ja mustri suunda; materjalil ökonoomselt käsitseda lekaale vastavalt tehnilistele nõuetele; käsitseda lekaali nahal ja karusnahal, arvesse võttes nende vigu; kriidiga märkida villasest, plüüš-, puuvillasest, siidist, linasest, kummeeritud ja presentriidest, nahast ja karusnahast pealisrõivaste, kleitide ja pesu töötlemiskohti ja detailide kontuure; kasutada tööriistu ja seadmeid.

MÄRKIJA — 8. kategooria

Märgib kriidiga villasest, siidist ja plüüšriidest ning karusnahast ja nahast pealisrõivaste ja kleitide detaile, samuti peakatete pealismaterjali detaile.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete konstruktsioone ja fassonge; õmblustoodete valmistamisel kasutatavate riiete, naha, karusnaha, peenvildi ja manuste liike ning omadusi; naha ja karusnaha vigu; lekaalide ratsionaalse pealeasetamise viise; pealisrõivaste, kleitide ja pesu detailide kvaliteedi kohta esitatud nõudeid; materjalide kulunorme; tööriistu ja seadmeid; toodete detailide praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: eristada parempoolt pahupoolest; määrata riide karva ja mustri suunda; materjalil ökonoomselt käsitseda lekaali vastavalt tehnilistele nõuetele; käsitseda lekaali nahal ja karusnahal, arvesse võttes nende vigu; sooritada kõiki märkimistöid; kasutada tööriistu ja seadmeid; instrueerida madalama kategooria märkijaid.

LÕIKAJA — 5. kategooria

Lõikab laotatud riidest või üksikuist riidekangaist märgitud kontuuri või lekaali järgi voodri, manuste, vatiini, vati, kotiriide (riidest või marlist), jõhvriide, kantide detaile, toodete detaile jäätmeist, voodi- ja lauapesu ning kalkulatsioonilipikuid. Lõikab välja lekaale papist ja vineerist.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; juurdelõikusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; laotatud riidest ja üksikuist riidekangaist detailide väljalõikamise eeskirju ja töövõtteid; juurdelõikuse kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid juurdelõikamisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: laotatud riidest või üksikuist riidetükkidest märgitud kontuuri või lekaali järgi vastavalt tehnilistele nõuetele välja lõigata voodri, manuste, vatiini, vati, kotiriide, jõhvriide ja kantide detaile, toodete detaile jäätmeist, voodi- ja lauapesu ning kalkulatsioonilipikuid; puhastada ja õlitada juurdelõikusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; teritada lõikeriistu.

LÕIKAJA — 6. kategooria

Lõikab laotatud riidest või üksikuist riidekangaist märgitud kontuuri või lekaali järgi linasest, puuvillasest ja presentriidest ning nahaaseaineist pealisrõivaste pealisriide, peakatete, kleitide ja pesu detaile.

Peab teadma: õmblustööstuses kasutatavate materjalide liike; linaste, puuvillaste, kummeeritud ja presentriiete ning nahaaseainete omadusi; väljalastavate toodete sortimenti; detailide ja toodete konstruktsiooni; juurdelõikusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; laotatud riidest ja üksikuist kangaist detailide väljalõikamise eeskirju ja töövõtteid; juurdelõikuse kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: laotatud riidest või üksikuist riidetükkidest märgitud kontuuri või lekaali järgi vastavalt tehnilistele nõuetele välja lõigata pealisrõivaste, peakatete, pesu ja kleitide kõiki detaile; puhastada ja õlitada juurdelõikusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; teritada lõikeriistu.

Lõikab laotatud riidest või üksikuist riidetükkidest märgitud kontuuri või lekaali järgi siidist, villasest ja plüüšriidest, nahast ning karusnahast pealisrõivaste pealisriide, peakatete, kleitide ja pesu detaile.

Peab teadma: õmblustööstuses kasutatavate materjalide liike ja omadusi; väljalastavate toodete sortimenti; detailide ja toodete konstruktsiooni; juurdelõikusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; laotatud riidest ja üksikutest tükkidest detailide väljalõikamise eeskirju ja töövõtteid; juurdelõikuse kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ning kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: laotatud riidest või üksikuist riidetükkidest märgitud kontuuri või lekaali järgi vastavalt ettenähtud nõuetele välja lõigata kõigi õmblustoodete detaile; reguleerida, puhastada ja õlitada juurdelõikusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; teritada lõikeriista.

JUURDELÕIKUSE KONTROLLIJA — 5. kategooria

Kontrollib ja täpsustab lekaalide järgi B-gruppi kuuluvate pealisrõivaste voodri ning manuste ja D-grupi pesudetailide juurdelõikust ja selle märkimist.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; juurdelõikusdetailide nimetusi ja otstarvet; juurdelõikuse ja selle märkimise kvaliteedi kohta esitatud nõudeid; voodri ja manuste detailide ning nende märkimise kontrollimise ja täpsustamise eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; valida lekaale pealisrõivaste voodri ja manuste ning pesu jaoks; kontrollida lekaali järgi juurdelõikuse kvaliteeti ning selle märkimise täpsust; märkida voodri ja manuste detailidel taskute, nööpaukude, mahapööramisjoonte ja kaunistuste kohti.

JUURDELÕIKUSE KONTROLLIJA — 6. kategooria

Kontrollib ja täpsustab lekaalide järgi D-grupi kleitide pealisriide, B-grupi pealisrõivaste ja A-grupi pealisrõivaste voodri ning manuste detailide ning C-grupi pesu detailide juurdelõikust ja selle märkimist.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; pealisrõivaste ja pesu konstruktsiooni ning tegumoode; rõivaste detailide nimetusi ja otstarvet; riiete ja manuste materjalide liike ja omadusi; juurdelõikuse ja selle märkimise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; pealisriide, pealisrõivaste voodri ja manuste ning pesudetailide kontrollimise ja märkimise täpsustamise eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida lekaale pealisriide, pealisrõivaste voodri ja manuste; kleitide ja pesudetailide jaoks; kontrollida lekaali järgi juurdelõikuse kvaliteeti ja selle märkimise täpsust; märkida pealisriide, voodri ja manuste detailidel taskute, nööpaukude, mahapööramisjoonte ja kaunistuste kohti; kasutada tööriistu ja seadmeid.

JUURDELÕIKUSE KONTROLLIJA — 7. kategooria

Kontrollib ja täpsustab lekaalide järgi C-grupi kleitide pealisriide ja A-grupi pealisrõivaste detailide juurdelõikust ja selle märkimist. Juhib madalama kategooria kontrolööride tööd.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; pealisrõivaste ja pesu konstruktsiooni ja tegumoode; rõivaste ja pesudetailide nimetusi ja otstarvet; juurdelõikuse aluseid ja lisaandmiste otstarvet; riiete ja manustematerjali liike ja omadusi; väljalastavate pealisrõivaste, kleitide ja pesu tehnilisi tingimusi; juurdelõikuse ja selle märkimise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; pealisriide, pealisrõivaste voodri ja manuste, kleitide ja pesudetailide kontrollimise ning märkimise täpsustamise eeskirju; kasutatavaid seadmeid ja tööriistu ning nende tarvitamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida lekaale pealisriide, pealisrõivaste voodri ja manuste, kleitide ja pesudetailide jaoks; kontrollida lekaali järgi juurdelõikuse kvaliteeti ning märkimise täpsust; märkida pealisriide, voodri ja manuste detailidel taskute, nööpaukude, mahapööramisjoonte ja kaunistuste kohti; kasutada tööriistu ja seadmeid.

STANTSIJA — 4. kategooria

Stantsib väljaraiumispressil tähekesi, nööpe, papplipikuid, nööpide ületõmbamise riideid ning teisi detaile.

P e a b t e a d m a: pressi ja abiseadmete ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töödeldavate materjalide liike ja oma-

dusi; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ning kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: stantsida väljaraiumispressil mitmesuguseid rõivaste õmblemise juures kasutatavaid tooteid materjali minimaalsete jääkidega; kasutada tööriistu ja seadmeid; puhastada ja õlitada pressi.

ÜLETÕMBAJA — 3. kategooria

Sooritab käsitsi nööpide riidega ületõmbamist.

Peab teadma: nööpide ületõmbamisel kasutatavaid materjale; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; nööpide ületõmbamise kvaliteedi kohta esitatud nõudeid; praagi liike nööpide ületõmbamisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: nööpe käsitsi üle tõmmata vastavalt tehnilistele nõuetele.

ÜLETÕMBAJA — 4. kategooria

Sooritab nööpide riidega ületõmbamist stantsil.

Peab teadma: stantsi ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; nööpide ületõmbamisel kasutatavaid materjale; nööpide ületõmbamise kvaliteedi kohta esitatud nõudeid; praagi liike ja põhjuseid nööpide ületõmbamisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: käsitseda stantsi; nööpe stantsil vastavalt tehnilistele nõuetele üle tõmmata.

MASINAL PLISSEERIJA — 5. kategooria

Plisseerib spetsiaalmasinal siidist ja villasest riidest tooteid ning toodete detaile.

Peab teadma: masinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; riide liike ja omadusi; plisseerimise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida, puhastada ja õlitada teenindatavat masinat; sooritada toodete ja detailide plisseerimist vastavalt ettenähtud nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KÄSITSIPLISSEERIJA — 6. kategooria

Plisseerib käsitsi siidist ja villasest riidest tooteid ning toodete detaile.

Peab teadma: riiete liike ja omadusi; toodete ja detailide plisseerimise eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; plisseerimise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada toodete ja detailide käsitsiplisseerimist vastavalt ettenähtud nõudeile; kasutada tööriistu ja seadmeid.

GOFREERIJA — 5. kategooria

Gofreerib mitmesugusest riidest tooteid ja detaile spetsiaalsel masinal ning linasest ja puuvillasest riidest detaile ja tooteid käsitsi.

Peab teadma: teenindatava masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; mitmesugustest kiudainetest riiete omadusi; gofreeritud toodete ja detailide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: masinat töövalmis seada, reguleerida ja õlitada; gofreerida vastavalt ettenähtud nõudeile masinal ja käsitsi; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KÄSITSIGOFREERIJA — 6. kategooria

Gofreerib käsitsi villasest, siid- ja plüüšriidest tooteid ja detaile.

Peab teadma: kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; villaste, siid- ja plüüšriiete omadusi; toodete ja detailide gofreerimise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kasutada tööriistu ja seadmeid; gofreerida vastavalt ettenähtud nõudeile villasest, siid- ja plüüšriidest tooteid ja detaile.

MARKEERIJA — 3. kategooria

Märgib valmistooteile, laotatud riide pealmisele korrale, vatikihile ja vatiinile värvi abil templi-numbriga tegumoe, numbri, toote suuruse ja kasvu. Trükib külma menetluse abil õhukese metall-lehega vabrikumärgi.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; mitmesuguste toodete ja pooltoodete markeerimise eeskirju; kasutatavaid tööriistu, seadmeid ja värve; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tööriistu, seadmeid ja värve tööks ette valmistada; tempeldada-numereerida värviga toote tegumoodi, suurust, numbrit ja kasvu; trükkida õhukese metall-lehekesega külma menetluse abil vabrikumärki.

MARKEERIJA — 4. kategooria

Trükib õhukese metall-lehekesega kuuma menetluse abil vabrikumärgi.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; mitmesuguste toodete markeerimise eeskirju; markeerimiseks kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; õhukese metall-lehekesega kuuma menetluse abil trükkimise meetodeid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: kasutada tööriistu ja seadmeid; trükkida õhukese metall-lehekesega kuuma menetluse abil vabrikumärki.

PAKKIJA — 2. kategooria

Pakib jäätmeid pallidesse.

Peab teadma: mitmesuguste jäätmete pakkimise viise ja eeskirju; jäätmete pakkimise kohta esitatud nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: vastavalt tehnilistele nõuetele jäätmeid pallidesse pakkida.

PAKKIJA — 3. kategooria

Pakib furnituure ja niiti kastidesse, pleedidesse, kottidesse ja korvidesse.

Peab teadma: furnituuride ja niitide sortimenti; furnituuride ja niitide pakkimise viise ja eeskirju; pakkimise kvaliteedi kohta esitatud nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida furnituure ja niite vastavalt tehnilistele nõuetele.

PAKKIJA — 4. kategooria

Pakib valmistooteid ja pooltooteid kastidesse, pallidesse, karpidesse ja korvidesse.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; mit-

mesuguste toodete ja pooltoodete pakkimise viise ja eeskirju; pakkimise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: pakkida tooteid ja pooltooteid vastavalt tehnilistele nõuetele.

JUURDELÕIKUSTÖÖSTUSE ABITÖÖLINE — 2. kategooria

Märgib riidele kandi laiuse ning rebestab ära kante. Seob kokku detaile, riidejääke ja jäätmeid.

Peab teadma: kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: märkida riidele kandi laiust ning kanti ära rebestada; siduda vastavalt tehnilistele nõuetele detaile, riidejääke ja jäätmeid; kasutada tööriistu ja seadmeid.

JUURDELÕIKUSTÖÖSTUSE ABITÖÖLINE — 3. kategooria

Asetab pooltooteid ja riidekangaid riitadesse või riiuleile. Lahutab lehtvatti.

Peab teadma: kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: laduda pooltooteid ja riidekangaid riitadesse või riiuleile; lahutada vastavalt tehnilistele nõuetele lehtvatti; kasutada tööriistu ja seadmeid.

PUHASTAJA — 2. kategooria

Puhastab harja või käsiluuakese abil igasuguseid tooteid tolmust ja niitidest.

Peab teadma: toodete puhastamisele esitatud nõudeid; harja ja käsiluuakese kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tooteid tolmust ja niidiotstest puhastada; kasutada harja ja käsiluuakest.

PUHASTAJA — 3. kategooria

Puhastab harja või käsiluuakese abil igasuguseid tooteid vatist, tolmust ja niidiotstest.

Peab teadma: toodete puhastamise kohta esitatud nõu-

deid; harja ja käsiluuakese kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: puhastada tooteid vatist, tolmust ja niidiotstest; kasutada harja või käsiluuakest.

B. PEALISRÕIVASTE TOOTMINE

ÕMBLEJA- MOTORIST PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISEL — 3. kategooria

Sooritab universaal-õmblusmasinal pealisrõivaste massõmblemise kõige lihtsamaid operatsioone.

P e a b t e a d m a: teenindatava õmblusmasina ekspluatatsiooni eeskirju; õmmeldavate toodete sortimenti; pealisrõivaste detailide nimetusi; õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike; õmblusniidi numbreid ja liike; nõelte klasse; sooritatavatele operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike operatsioonide sooritamisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: korrastada, puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat; sooritada vastavalt ettenähtud tehnilistele nõuetele kõige lihtsamaid masina-operatsioone pealisrõivaste massõmblemisel; kasutada tööriistu ja seadmeid.

ÕMBLEJA- MOTORIST PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISEL — 4. kategooria

Sooritab universaal-õmblusmasinal pealisrõivaste massõmblemise mittekeerukaid operatsioone.

P e a b t e a d m a: teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; väljalastavate toodete sortimenti; pealisrõivaste detailide nimetusi; pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ning manusematerjalide liike ja põhilisi omadusi; õmblusniitide liike ja numbreid; nõelte klasse, sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid operatsioonide sooritamisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: töökorda seada, puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; sooritada pealisrõivaste massõmblemise mittekeerukaid ja kõige lihtsamaid masinatöid vastavalt ettenähtud tehnilistele nõuetele.

Sooritab universaal-õmblusmasinal pealisrõivaste massõmblemise keskmise keerukusega operatsioone.

P e a b t e a d m a: õmblusmasinate liike; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmblusmasina põhiliste osade otstarvet ja koostööd; niidi pingsuse ja tikke tiheduse reguleerimise viise; väljalastavate toodete sortimenti; pealisrõivaste detailide nimetusi; pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet; õmblusniitide liike, omadusi ja numbreid; nõelte klasse; niidi pingsuse mõju õmbluse kvaliteedile; tikke nõutud tihedust olenevalt õmmeldavast materjalist; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivaste õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks;- ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: korrastada, puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat; reguleerida niidi pingsust ja tikke tihedust olenevalt õmmeldavast materjalist; valida niidi numbreid ja nõelte klasse mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks; kasutada tööriistu ja seadmeid; sooritada keskmise keerukusega, samuti madalamatesse kategooriatesse liigitatud masinatöid pealisrõivaste massõmblemisel vastavalt ettenähtud tehnilistele nõuetele.

ÕMBLEJA- MOTORIST PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISEL — 6. kategooria

Sooritab universaal-õmblusmasinal pealisrõivaste massõmblemise keerukaid operatsioone.

P e a b t e a d m a: universaal-õmblusmasinate klasse; mitmesugusesse klassi kuuluvate universaal-õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni ning reguleerimise eeskirju; universaal-õmblusmasinate osade otstarvet ja koostööd; väljalastavate pealisrõivaste sortimenti ja tegumoode; toodete detailide nimetusi ja mõõtmeid; mõõtmeile lisaandmise otstarvet ja ulatust; pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet; õmblusniitide liike, omadusi ja numbreid; nõelte klasse, nende otstarvet ja kasutamist; niidi pingsuse mõju õmbluse kvaliteedile; tikke nõutud tihedust olenevalt õmmeldavast materjalist; pealisrõivaste massõmblemise operatsioonide sooritamise tehnoloogi-

list protsessi; praagi liike ja põhjuseid rõivaste õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada, reguleerida, puhastada ja õlitada mitmesugustesse klassidesse kuuluvaid universaal-õmblusmasinaid; reguleerida tikke tihedust ja niidi pingsust olenevalt õmmeldavast materjalist; valida niiti ja nõelu mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks; kasutada tööriistu ja seadmeid; sooritada mitmesugustesse klassidesse kuuluvail universaal-masinail keerukaid töid (pealmiste õmbluste, figuursete reljeefide ja voltide tikkimine, käiste külgeõmblemine jne.), samuti madalamatesse kategooriatesse liigitatud töid vastavalt ettenähtud tehnilistele nõuetele.

SPETSIAALMASINAL ÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Tasandab B-gruppi kuuluvail tooteil hõlmaääre aluse sisemisi ääri, A- ja B-gruppi kuuluvail tooteil detailide töödeldud lõigatud ääri. Õmbleb detailide ääri üleveerelöömisega.

Peab teadma: teenindatava spetsiaalmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; töödeldavate toodete sortimenti; pealisrõivaste detailide nimetusi; pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike; õmblusniitide liike ja numbreid; nõelte klasse; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ülesandeks tehtud operatsioonide sooritamisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada, puhastada ja õlitada teenindatavat masinat; peatada masinat enne automaatset peatumist; tasandada toodete hõlmaääre aluse sisemisi ääri; detailide ääri üleveerelöömisega õmmelda; kasutada tööriistu ja seadmeid.

SPETSIAALMASINAL ÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Tasandab B-gruppi kuuluvail rõivail toodete aluskraesid, revääre, hõlmaääri, allotsi. Õmbleb üleveerelöömisega B-grupi toodete nööpauke. A- ja B-grupi tooteil tasandab pükste alumisi otsi, vattvooderdust ja vatil läbitikitud voodreid. A-grupi tooteil kärbib hõlmaääre aluse sisemisi ääri. A-grupi tooteil

õmbleb üleveerelöömisega nööpauke mitmesuguseil masinail (välja arvatud «PISO», 98.—100. ja 23. klass).

Peab teadma: teenindatava spetsiaalmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; spetsiaalmasina töö reguleerimise viise; väljalastavate toodete sortimenti; pealisrõivaste detailide nimetusi; pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike ja põhilisi omadusi; õmblusniitide liike ja numbreid; nõelte klasse; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid operatsioonide sooritamisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada, puhastada ja õlitada teenindatavat spetsiaalmasinat; reguleerida spetsiaalmasina tööd; peatada masinat enne automaatset peatumist; kasutada tööriistu ja seadmeid; sooritada operatsioone vastvalt tehnilistele nõuetele.

SPETSIAALMASINAL ÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Tasandab A-grupi rõivail aluskraesid, revääre, hõlmaääri ja toote allotsi. Õmbleb A-grupi tooteil nööpauke ülelöömisega «PISO», 98.—100. ja 23. klassi masinail.

Peab teadma: õmblusmasinate klasse; teenindatava masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju, tema põhiliste osade otstarvet ja koostööd; masinatöö reguleerimise mooduseid; väljalastavate toodete sortimenti; pealisrõivaste detailide nimetusi; pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet; õmblusniitide liike, omadusi ja numbreid; nõelte klasse; niidi pingsuse mõju nööpaugu kvaliteedile; masinatikke nõutud tihedust olenevalt õmmeldavast materjalist; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivaste detailide töötlemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada, puhastada ja õlitada teenindatavat masinat; reguleerida masina tööd; peatada masinat enne automaatset peatumist; valida niitide numbreid ja nõelte klasse mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks; kasutada tööriistu ja seadmeid; sooritada masinatöid vastavalt tehnilistele nõuetele.

KÄSITSIÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 3. kategooria

Sooritab lihtsamaid käsitsitöid pealisrõivaste massõmblemisel.

P e a b t e a d m a: õmmeldavate toodete sortimenti; pealisrõivaste detailide nimetusi; pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike; õmblusniitide ja nõelte numbreid; lihtsamate käsitsi-operatsioonide sooritamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; detailide ühendamise eeskirju; pistete hulka ja paigutust 1 sm kohta; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike pealisrõivaste õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: sooritada vastavalt tehnilistele nõuetele lihtsamaid käsitsitöid pealisrõivaste massõmblemisel; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KÄSITSIÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Sooritab mittekeerukaid käsitsitöid pealisrõivaste massõmblemisel.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; pealisrõivaste detailide nimetusi; pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike ja põhilisi omadusi; õmblusniitide ja nõelte liike ja numbreid; mittekeerukate käsitsi-operatsioonide sooritamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; detailide ühendamise eeskirju; pistete hulka ja paigutust 1 sm kohta; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivaste õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: vastavalt ettenähtud tehnilistele nõuetele sooritada mittekeerukaid ja kõige lihtsamaid käsitsitöid pealisrõivaste massõmblemisel; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KÄSITSIÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 5. kategooria

Sooritab keskmise keerukusega käsitsi-operatsioone pealisrõivaste massõmblemisel.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; pea-

lisrõivaste detailide nimetusi ja mõõtmeid; pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet; õmblusniitide ja nõelte liike ja numbreid; käsitsi-operatsioonide sooritamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; detailide ühendamise eeskirju; pistete hulka ja paigutust 1 sm kohta; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivaste õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks niidi ja nõelte numbreid; sooritada pealisrõivaste massõmblemisel keskmise keerukusega käsitsi-operatsioone ja kõiki madalamatele kategooriatele omistatud operatsioone; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KÄSITSIÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 6. kategooria

Sooritab keerukaid ja vastutusrikkaid käsitsitöid pealisrõivaste massõmblemisel.

P e a b t e a d m a: väljalastavate pealisrõivaste sortimenti ja tegumoode; pealisrõivaste detailide konstruktsioone ja mõõtmeid; lisaandmiste otstarvet ja ulatust; pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet; niitide ja nõelte liike, omadusi ja numbreid; universaal-õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; käsitsi-operatsioonide sooritamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; detailide ühendamise eeskirju; pistete hulka ja paigutust 1 sm kohta; pealisrõivaste massõmbluse operatsioonide sooritamise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivaste õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks niitide ja nõelte numbreid: määrata pistete hulka ja paigutust 1 sm kohta; sooritada pealisrõivaste massõmblemisel lihtsaid, keerukaid ja vastutusrikkaid käsitsi-operatsioone; kasutada tööriistu ja seadmeid; kasutada universaal-õmblusmasinat.

KÄSITSIÕMBLEJA PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISE ALAL — 7. kategooria

Sooritab eriti keerukaid ja vastutusrikkaid käsitsitöid pealisrõivaste massõmblemisel. Juhib madalama kategooria õmblejaid.

Peab teadma: pealisrõivaste sortimenti; tegumoode ja konstruktsioone; pealisrõivaste detailide konstruktsioone ja mõõtmeid; juurdelõikuse aluseid ja lisaandmiste otstarvet; pistete hulka ja paigutust 1 sm kohta; detailide ühendamise eeskirju; pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet; õmblusniitide ja nõelte liike ja numbreid; mitmesugusesse klassi kuuluvate õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmblustööde sooritamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; tehnilisi tingimusi väljalastavaile õmblustooteile; pealisrõivaste valmistamise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid pealisrõivaste õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada pealisrõivaste massõmblemise kõiki käsitsi-operatsioone; instrueerida madalama kategooria õmblejaid üksikute operatsioonide sooritamisel.

PEALISRÕIVASTE MASINAL-VÄLJAÕMBLEJA — 6. kategooria

Sooritab igasuguste A-gruppi kuuluvate toodete masinal-väljaõmblemist narmastehnikas aplikatsioonidega (ühenõelalist), samuti B-grupi toodete väljaõmblemist narmastehnikas aplikatsioonidega (kahenõelalist).

Peab teadma: teenindatava masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; niidi pingsuse ja masinatikke reguleerimise viise; väljaõmmeldavate toodete sortimenti; pealisrõivaste detailide nimetusi; mustrite liike mitmesuguste detailide jaoks ning mooduseid nende tegemiseks; riide liike ja omadusi; väljaõmblemisniitide liike, numbreid ja omadusi; niidi pingsuse mõju väljaõmbluse kvaliteedile; piste nõutud tihedust olenevalt väljaõmmeldavast mustrist; tehnilisi nõudeid väljaõmblemise kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid väljaõmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada, puhastada ja õlitada teenin-

datavat masinat; reguleerida niidipingsust ja tiket olenevalt väljaõmmeldavast mustrist ja materjalist; valida niitide numbreid ja värve mitmesuguste väljaõmblustööde sooritamiseks; vastavalt tehnilistele nõuetele välja õmmelda narmastehnikas aplikatsioone pealisrõivaile.

PEALISRÕIVASTE MASINAL-VÄLJAÕMBLEJA — 7. kategooria

Sooritab A-grupi toodete narmastehnikas aplikatsioonidega (kahenõelalist) masinal-väljaõmblemist.

P e a b t e a d m a: mitmesugust tüüpi väljaõmblusmasinate ehitust ning ekspluatatsiooni ja reguleerimise eeskirju; väljalastavate toodete sortimenti ja tegumoode; pealisrõivaste detailide nimetusi ja mõõtmeid; mustrite liike ning mooduseid nende tegemiseks; riide liike ja omadusi; väljaõmblemisniitide liike, numbreid ja omadusi; niidi pingsuse mõju väljaõmbluse kvaliteedile; piste nõutud tihedust olenevalt väljaõmmeldavast mustrist; tehnilisi nõudeid väljaõmbluse kvaliteedile; pealisrõivaste massõmbluse tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid väljaõmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: korrastada, reguleerida, puhastada ja õlitada mitmesugust tüüpi väljaõmblusmasinaid; reguleerida tiket ja niidi pinget olenevalt väljaõmmeldavast mustrist ja materjalist; valida väljaõmbluse sooritamiseks niitide numbreid, liike ja värve; sooritada mitmesugust tüüpi väljaõmblusmasinail igasuguseid mustreid.

PEALISRÕIVASTE KÄSITSI-VÄLJAÕMBLEJA — 6. kategooria

Õmbleb pealisrõivaile käsitsi kolmnurkseid kinnitisi.

P e a b t e a d m a: väljalastavate toodete sortimenti; pealisrõivaste detailide nimetusi ja mõõtmeid; pealisrõivaste mustrite liike; riiete liike ja omadusi; väljaõmblemisel kasutatavate niitide liike ja numbreid; kolmnurk-kinnitiste väljaõmblemise eeskirju; tehnilisi nõudeid väljaõmblemise kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid väljaõmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: valida väljaõmblemisniitide liike, numbreid ja värve; pealisrõivail käsitsi kolmnurkseid kinnitisi välja õmmelda.

PEALISRÕIVASTE KÄSITSI-VÄLJAÕMBLEJA — 7. kategooria

Sooritab pealisrõivaile mitmesuguste mustrite käsitsi-väljaõmblemist ukraina ja bulgaaria ristpistega, kunstaplikatsioonidega, vene ja inglise madalpistega, rišeljööga ja hariliku aplikatsiooniga.

P e a b t e a d m a: väljaõmmeldavate toodete sortimenti ja tegumoode; rõivaste detailide nimetusi ja mõõtmeid; pealisrõivaste mustrite liike; riiete liike ja omadusi; väljaõmblemisel kasutatavate niitide liike ja numbreid; tööriistu ja seadmeid, nende kasutamise eeskirju; mitmesuguste mustrite väljaõmblemise töövõtteid ukraina ja bulgaaria ristpistega, kunstaplikatsioonidega, vene ja inglise madalpistega, rišeljööga ja hariliku aplikatsiooniga; tehnilisi nõudeid väljaõmblemise kvaliteedile; praagi liike ja põhjuseid väljaõmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: väljaõmblemiseks valida niitide liike, numbreid ja värve; ükskõik millisest riidest pealisrõivaile käsitsi välja õmmelda mitmesuguseid mustreid vastavalt ettenähtud nõudeile; kasutada tööriistu ja seadmeid.

PEALISRÕIVASTE KÄSITSI-VÄLJAÕMBLEJA — 8. kategooria

Sooritab pealisrõivaile kunstipäraste, stiliseeritud ja fileemustrite käsitsi-väljaõmblemist.

P e a b t e a d m a: pealisrõivaste sortimenti, tegumoode ja konstruktsioone; pealisrõivaste detailide nimetusi ja mõõtmeid; pealisrõivaste mustrite liike; riiete liike ja omadusi; väljaõmblemiseks kasutatavate niitide liike ja omadusi; väljaõmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tööriistu ja seadmeid, nende kasutamise eeskirju; mitmesuguste mustrite väljaõmblemise viise meeste, naiste ja laste pealisrõivaile; tehnilisi nõudeid väljaõmbluse kvaliteedile; pealisrõivaste õmblemise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid toodete väljaõmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: sooritada iga liiki mustrite väljaõmblemist pealisrõivaile; kasutada tööriistu ja seadmeid; instrueerida madalama kategooria väljaõmblejaid mustrite pealisrõivaile väljaõmblemisel.

PEALISRÕIVASTE TRIIKIJA — 4. kategooria

Sooritab pealisrõivaste ja nende detailide triikimise lihtsaid operatsioone.

P e a b t e a d m a: riiete liike ja omadusi ning triikraua kuumutustemperatuuri mõju neile; triikraua käsitsemise eeskirju ning töö juures kasutatavaid seadmeid; sooritatavate operatsioonide kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata triikraua kuumutamise nõutud temperatuuri olenevalt triigitavast riidest; vastavalt tehnilistele nõuetele sooritada pealisrõivaste triikimise lihtsaid operasioone; kasutada seadmeid.

PEALISRÕIVASTE TRIIKIJA — 5. kategooria

Sooritab pealisrõivaste ja nende detailide triikimise keskmise keerukusega operatsioone.

P e a b t e a d m a: riiete liike ja omadusi ning triikraua kuumutamistemperatuuri mõju neile; triikraua tarvitamise eeskirju ning töö juures kasutatavaid seadmeid; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata triikraua kuumutamise nõutud temperatuuri olenevalt triigitavast riidest; riiet õigesti niisutada; sooritada pealisrõivaste ja nende detailide triikimise lihtsaid ja keskmise keerukusega operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada seadmeid.

PEALISRÕIVASTE TRIIKIJA — 6. kategooria

Sooritab pealisrõivaste ja nende detailide triikimise keerukaid operatsioone.

P e a b t e a d m a: mitmesugusest kiudainest riiete liike ja omadusi ning triikraua kuumutamistemperatuuri mõju neile; mitmesuguste tööde jaoks kasutatavaid triikraudu (kaal, mõõtmed) ja seadmeid; aurupressi ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; riide niisutamise norme mitmesuguste operatsioonide jaoks; sooritatava operatsiooni kvaliteedile esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle välti-

miseks ja kõrvaldamiseks; toodete ja detailide kokkupaneku korda; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua kuumutamise nõutud temperatuuri olenevalt triigitavast riidest; riiet õigesti niisutada; sooritada pealisrõivaste ja nende detailide triikimise lihtsaid ja keerukaid operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada seadmeid.

PEALISRÕIVASTE TRIIKIJA — 7. kategooria

Sooritab pealisrõivaste ja nende detailide triikimise eriti keerukaid operatsioone.

Peab teadma mitmesugusest kiudainest riiete liike ja omadusi; triikraua ja pressi kuumutamistemperatuuri mõju neile; triikraudade mõõtmeid ja kaalusid ning kasutamist mitmesugusteks töödeks; aurupresside ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; toodete ja detailide konstruktsioone ning töötlemise mooduseid; tehnilisi tingimusi valmisõmblustooteile; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; toodete kokkupaneku korda; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: teenindada aurupresse; määrata aurupressi- ja triikraua nõutud kuumutamistemperatuuri olenevalt triigitavast riidest; sooritada vastavalt tehnilistele nõuetele mitmesuguste pealisrõivaste ja nende detailide triikimise kõiki operatsioone; kasutada seadmeid; instrueerida triikijaid pealisrõivaste triikimise operatsioonide sooritamisel.

ABITÖÖLINE PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISEL — 1. kategooria

Paneb niiti nõela taha. Võtab tooteilt protsessijärjestuse lipikuid.

Peab teadma: kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

ABITÖÖLINE PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISEL — 2. kategooria

Kerib niiti poolidele või värtnale. Pöörab ümber detaile ja tooteid. Võtab tooteist ja detailidest traagellõngu välja. Lõikab ära niidiotsi ning riide lõime- ja koeniite õmblustel. Laob valmistooteid ja pooltooteid riita või riiulile.

Peab teadma: kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

ABITÖÖLINE PEALISRÕIVASTE ÕMBLEMISEL — 3. kategooria

Tõmbab nööre sisse reljeefidesse, nööre või paelu tooteisse või detailidesse nende kokkutõmbamiseks.

Peab teadma: kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

PUHASTAJA — 2. kategooria

Puhastab igasuguseid tooteid harja või käsiluuakese abil tolmust ja niidiotstest.

Peab teadma: toodete puhastamisele ettenähtud nõudeid; harja ja käsiluuakese kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tooteid tolmust ja niidiotstest puhastada; kasutada harja ja käsiluuakest.

PUHASTAJA — 3. kategooria

Puhastab igasuguseid tooteid harja või käsiluuakese abil vatist, tolmust ja niidiotstest.

Peab teadma: toodete puhastamisele ettenähtud nõudeid; harja ja käsiluuakese kasutamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tooteid vatist, tolmust ja niidiotstest puhastada; kasutada harja ja käsiluuakest.

PEALISRÕIVASTE ÄÄRTE TÖÖTLEJA — 3. kategooria

Lõikab ära detailiosade kokkuõmblemisel jäänud liigsed osad pealisrõivaste detailidel: taskuklappidel, kaunistusliistudel, mansettidel, kaunistusliistudel-poolmansettidel, põõnadel, vöödel, palistusribadel, detailide allapööratud äärtel, voodervatil, vatiinil, voodri ülejääkidel hõlmaäärtes.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; äärte

töötlemise juures kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada lõike-tööriistu; lõigata ära tooteil detailiosade kokkuõmblemisel jäänud liigseid õmblusääri: taskuklappidel, kaunistusliistudel, kaunistusliistudel-mansettidel, mansettidel, põõnadel, vöödel, palistusribadel, detailide allapööratud äärtel, voodervatil, vatiinil, voodri ülejääkidel hõlmaäärtes; sooritada kõiki operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

PEALISRÕIVASTE ÄÄRTE TÖÖTLEJA — 4. kategooria

Lõikab ära pealisrõivail liigsed osad detailide allapööramistel nurkades, vaheriidel äärepalistuse all, nööpaukude all. Tasandab pealisrõivail: vati peale õmmeldud voodrit, käisevoodrit õlakaare või raglaani ja käealusekaare järgi, pükste värvli vaheriiet ja voodrit, külje- ja õlaõmbluste liigseid ääri, krae, revääride, hõlmaääre ja kaelaaugu ääreõmblusi ning toote altäärt, õlapealset voodrit kaelaaugust käiseauguni; valmistaskuklapi, taskuservaliistu, põõna, kaunistusliistu, kaunistusliistu-poolmanseti, hõlmaäärealuse sisemise ääre ja salakinnise lahtisi ääri. Lõikab B-grupi tooteil sisse valmisõmmeldud nööpauke, sisseõmblusi vattvoodril või vatiinil, taskuavasid. Lõikab pealisrõivail sisse kaunistus-sisselõikeid.

Peab teadma: pealisrõivaste õmblemisel kasutatavaid riideliike; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada lõike-tööriistu; ära lõigata liigsed osad detailide allapööramisel nurkades, vaheriidel äärepalistuse ja nööpaukude all; tasandada vatile õmmeldud voodrit, käisevoodrit õlakaare või raglaani ja käealusekaare järgi, pükste värvli vaheriiet ja voodrit, valmistaskuklapi, taskuservaliistu, hõlmaäärealuse sisemise ääre lahtisi ääri; lahti lõigata valmisõmmeldud nööpauke, taskuauke, kaunistussisselõikeid tooteil ja detailidel; sooritada toodete äärte töötlemise kõiki madalamaile kategooriaile omistatud operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

PEALISRÕIVASTE ÄÄRTE TÖÖTLEJA — 5. kategooria

Tasandab B-grupi tooteil toote alumist äärt, kaelaaugu külge õmblemata aluskraed, kraed, käeauku, õlakaart või raglaani ja käealust kaart, pükste esimest poolt, allotsi ja värvlikülgeõmblemise kohta. Tasandab pealisrõivail pealmise riide külge kinnitatud voodri, vati, vatiini alumisi ääri, käiste ja mansettide otsi. Lõikab läbi A-grupi tooteil õmbluste vahel või märgitud joont mööda valmisõmmeldud nööpauke, vati sisseõmblusi, taskuavasid. Tasandab lastepükstel paremat esipoolt, allotsi ja värvli külgeõmblemise kohti.

Peab teadma: pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete liike ja omadusi; väljalastavate toodete sortimenti ja konstruktsiooni; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada lõike-tööriista; tasandada toodete alumisi ääri, kraesid, aluskraesid, käeauke, õlakaari või raglaani ja käealuseid kaari, voodrivatiini alumisi ääri, käiste ja mansettide otsi; läbi lõigata õmbluste vahel või märgitud joont mööda valmisõmmeldud nööpauke, vati sisseõmblusi, taskuavasid; sooritada toodete äärte töötlemise kõiki madalamatele kategooriatele omistatud operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

PEALISRÕIVASTE ÄÄRTE TÖÖTLEJA — 6. kategooria

Tasandab pealisrõivail külgeõmmeldud aluskraed, revääre ja hõlmaäärt. Kärbib A-grupi tooteil alumist äärt, kraed, kaelaaugu külge õmblemata aluskraed, käeauku, õlakaart või raglaani ja käealust kaart, täiskasvanute pükste paremat esipoolt, allotsi ja värvli külge õmblemise kohta.

Peab teadma: pealisrõivaste õmblemisel kasutatavate riiete liike ja omadusi; väljalastavate toodete sortimenti ja konstruktsiooni; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada lõike-tööriistu; pealisrõivail kärpida külgeõmmeldud aluskraed, revääre ja hõlmaäärt; kärpida A-grupi tooteil kraed, kaelaaugu külge õmblemata aluskraed, käeauku, õlakaart või raglaani ning sooritada kõiki

madalamatele kategooriatele omistatud toodete äärtetöötlemise operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

C. KLEITIDE JA PESU TOOTMINE

ÕMBLEJA-MOTORIST KLEITIDE JA PESU ÕMBLEMISEL — 3. kategooria

Sooritab universaal-õmblusmasinal kleitide ja pesu massõmbluse kõige lihtsamaid operatsioone.

P e a b t e a d m a: teenindatava õmblusmasina ekspluatatsiooni eeskirju; õmmeldavate toodete sortimenti; kleitide ja pesu detailide nimetusi; kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike; õmblusniitide liike ja numbreid; nõelte klasse; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike kleitide ja pesu õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: korrastada, puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat; sooritada kleitide ja pesu massõmbluse kõige lihtsamaid masinatöid; kasutada tööriistu ja seadmeid.

ÕMBLEJA-MOTORIST KLEITIDE JA PESU ÕMBLEMISEL — 4. kategooria

Sooritab universaal-õmblusmasinal kleitide ja pesu massõmbluse mittekeerukaid operatsioone.

P e a b t e a d m a: teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; väljalastavate toodete sortimenti; kleitide ja pesu detailide nimetusi; kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike ja omadusi; õmblusniitide liike ja numbreid; nõelte klasse; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid operatsioonide sooritamisel; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: korrastada, puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat; kasutada tööriistu ja seadmeid; sooritada kleitide ja pesu massõmbluse mittekeerukaid ja kõige lihtsamaid masinatöid.

ÕMBLEJA-MOTORIST KLEITIDE JA PESU ÕMBLEMISEL — 5. kategooria

Sooritab universaal-õmblusmasinal kleitide ja pesu massõmbluse keskmise keerukusega operatsioone.

P e a b t e a d m a: õmblusmasinate liike; teenindatava õmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju, masina põhiliste osade ülesannet ja koostööd; niidi pingsuse ja tikke tiheduse reguleerimise viise; väljalastavate toodete sortimenti; pesu ja kleitide detailide nimetusi; kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet, õmblusniitide liike, omadusi ja numbreid; nõelte klasse; niidi pingsuse mõju õmbluse kvaliteedile; tikke nõutud tihedust olenevalt õmmeldavast materjalist; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid kleitide ja pesu õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: korrastada, puhastada ja õlitada teenindatavat õmblusmasinat; reguleerida niidi pingsust ja tikke tihedust olenevalt õmmeldavast materjalist; valida mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks niitide numbreid ja nõelte klasse; kasutada tööriistu ja seadmeid; sooritada kleitide ja pesu massõmblemisel keskmise keerukusega, samuti madalamatele kategooriatele omistatud masinatööd vastavalt ettenähtud tehnilistele nõuetele.

ÕMBLEJA-MOTORIST KLEITIDE JA PESU ÕMBLEMISEL — 6. kategooria

Sooritab universaal-õmblusmasinal kleitide ja pesu massõmbluse keerukaid operatsioone.

P e a b t e a d m a: universaal-õmblusmasinate klasse; mitmesugustesse klassidesse kuuluvate universaal-õmblusmasinate ehitust, ekspluatatsiooni ja reguleerimise eeskirju; universaal-õmblusmasinate osade ülesandeid ja koostööd; meeste, naiste ja laste kleitide ja pesu sortimenti ja tegumoode; toodete detailide otstarvet ja mõõtmeid; lisaandmiste otstarvet ja ulatust; kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet; õmblusniitide liike, omadusi ja numbreid; nõelte klasse ning nende otstarvet ja kasutamist; niidi pingsuse mõju õmbluse kvaliteedile; tikke nõutud tihedust olenevalt õmmeldavast materjalist; klei-

tide ja pesu massõmblemise operatsioonide sooritamise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid kleitide ja pesu õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada, reguleerida, puhastada ja õlitada eri tüüpi universaal-õmblusmasinaid; reguleerida tikke tihedust ja niidi pingsust olenevalt õmmeldavast materjalist; valida mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks niitide numbreid ja nõelte klasse; kasutada tööriistu ja seadmeid; sooritada mitmesugustesse tüüpidesse ja klassidesse kuuluvail masinail keerukaid töid (pealmiste õmbluste tikkimine, figuursete reljeefide, voltide tikkimine, käiste külgeõmblemine), samuti madalamatele kategooriatele omistatud töid vastavalt ettenähtud tehnilistele nõuetele.

SPETSIAALMASINAL ÕMBLEJA KLEITIDE JA PESU ALAL — 4. kategooria

Õmbleb kleitide ja pesu detailide ääri üleveerelöömisega.

Peab teadma: teenindatava spetsiaalmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid kleitide ja pesu õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: korrastada, reguleerida, puhastada ja õlitada masinat; peatada masinat enne automaatset peatumist; detailide ääri vastavalt ettenähtud nõudeile üleveerelöömisega õmmelda; kasutada tööriistu ja seadmeid.

SPETSIAALMASINAL ÕMBLEJA KLEITIDE JA PESU ALAL — 5. kategooria

Õmbleb nööpauke ning toodete alumisi ääri. Õmbleb volte ja lõhesid.

Peab teadma: teenindatava masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju, masina põhiliste osade ülesandeid ja koostööd; niidi pingsuse ja masina tikke reguleerimise viise; väljalastavate toodete sortimenti; kleitide ja pesu detailide nimetusi; kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet; õmblusniitide liike, omadusi ja numbreid; nõelte klasse; niidi pingsuse mõju õmbluse kvaliteedile; tikke nõutud tihedust olenevalt õmmeldavast

materjalist; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid kleitide ja pesu õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teenindatavat masinat korrastada, puhastada ja õlitada; reguleerida niidi pingsust ja tikke tihedust olenevalt õmmeldavast materjalist; valida mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks niitide numbreid ja nõelte klasse; peatada masinat enne automaatset peatumist; kasutada tööriistu ja seadmeid; spetsiaalmasinal detailide ääri üleveerelöömisega õmmelda, nööpauke, toodete alumisi ääri, volte ja lõhesid õmmelda.

KLEITIDE JA PESU KÄSITSIÕMBLEJA — 3. kategooria

Sooritab kleitide ja pesu massõmblemisel kõige lihtsamaid käsitsitöid.

Peab teadma: õmmeldavate toodete sortimenti; kleitide ja pesu detailide nimetusi; kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike; õmblusniitide ja nõelte numeratsiooni; lihtsamate käsitsi-operatsioonide sooritamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; detailide ühendamise eeskirju; pistete paigutust ja hulka 1 sm kohta; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid kleitide ja pesu õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada kleitide ja pesu massõmblemise kõige lihtsamaid käsitsitöid; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KLEITIDE JA PESU KÄSITSIÕMBLEJA — 4. kategooria

Sooritab kleitide ja pesu massõmblemisel mittekeerukaid käsitsitöid.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; kleitide ja pesu detailide nimetusi; kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike ja põhilisi omadusi; õmblusniitide ja nõelte liike ja numbreid; mittekeerukate käsitsi-operatsioonide sooritamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; detailide ühendamise eeskirju; pistete paigutust ja hulka 1 sm kohta; soori-

tatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid kleitide ja pesu õmblemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: vastavalt ettenähtud tehnilistele nõuetele sooritada kleitide ja pesu massõmblemise mittekeerukaid ja kõige lihtsamaid käsitsitöid; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KLEITIDE JA PESU KÄSITSIÕMBLEJA — 5. kategooria

Sooritab kleitide ja pesu massõmblemisel keskmise keerukusega käsitsi-operatsioone.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; kleitide ja pesu detailide nimetusi ja mõõtmeid; kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet; õmblusnõelte ja niitide liike ja numbreid; käsitsi-operatsioonide sooritamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; pistete paigutust ja hulka 1 sm kohta; detailide ühendamise eeskirju; sooritatavaile operatsioonidele ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid kleitide ja pesu õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valida mitmesuguste operatsioonide sooritamise jaoks niitide ja nõelte numbreid; sooritada kleitide ja pesu massõmblemisel keskmise keerukusega ja madalama kategooria õmblejate käsitsi-operatsioone; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KLEITIDE JA PESU KÄSITSIÕMBLEJA — 6. kategooria

Sooritab kleitide ja pesu massõmblemisel keerukaid ja vastutusrikkaid käsitsitöid.

Peab teadma: õmmeldavate toodete sortimenti ja tegumoode; kleitide ja pesu detailide nimetusi ja mõõtmeid; lisaandmiste otstarvet ja ulatust; kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet; niitide ja nõelte liike, omadusi ja numbreid; universaalõmblusmasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; käsitsi-operatsioonide sooritamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; pistete paigutust ja hulka 1 sm kohta; detailide ühendamise eeskirju; kleitide ja pesu massõmb-

lemise operatsioonide sooritamise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid kleitide ja pesu õmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valida mitmesuguste operatsioonide sooritamiseks niitide ja nõelte numbreid; määrata pistete paigutust ja hulka 1 sm kohta; sooritada kleitide ja pesu massõmblemise keerukaid, keskmise keerukusega, mittekeerukaid ja lihtsaid käsitsi-operatsioone; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KLEITIDE JA PESU KÄSITSIÕMBLEJA — 7. kategooria

Sooritab kleitide ja pesu massõmblemisel eriti keerukaid ja vastutusrikkaid käsitsitöid. Juhib madalama kategooria õmblejaid.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti, tegumoode ja konstruktsiooni; kleitide ja pesu detailide konstruktsiooni ja mõõtmeid; juurdelõikuse aluseid ja lisaandmiste otstarvet; pistete paigutust ja hulka 1 sm kohta; detailide ühendamise eeskirju; rõivaste õmblemisel kasutatavate riiete ja manusematerjalide liike, omadusi ja otstarvet; õmblusniitide ja nõelte liike ja numbreid; mitmesugustesse klassidesse kuuluvate õmblusmasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; õmblustööde sooritamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; väljalastavate õmblustoodete tehnilisi tingimusi; kleitide ja pesu õmblemise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid kleitide ja pesu õmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada kleitide ja pesu massõmbluse kõiki käsitsi-operatsioone; instrueerida madalama kategooria õmblejaid üksikute operatsioonide sooritamisel.

Tööde näiteid:

1. Valmistada žaboo, väike passe, krae, vest, kaunistus.
2. Palistada detaili ja toote äär ning «kahardus».

KLEITIDE JA PESU MASINAL-VÄLJAÕMBLEJA — 6. kategooria

Sooritab igasugusest riidest kleitide ja pesuesemete masinal-väljaõmblemist madal- ja tamburiinpistetega (ühenõelalise).

P e a b t e a d m a: teenindatava masina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; niidi pingsuse ja tikke reguleerimise viise; väljaõmmeldavate toodete sortimenti; mitmesuguste toodete jaoks mustreid ja nende tegemise viise; riide liike ja omadusi; väljaõmblemisniitide liike, numbreid ja omadusi; niidi pingsuse mõju väljaõmblemise kvaliteedile; piste nõutud tihedust olenevalt väljaõmmeldavast mustrist; toodete väljaõmblemise kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid väljaõmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: korrastada, puhastada ja õlitada teenindatavat masinat; reguleerida niidi pingsust ja tiket olenevalt väljaõmmeldavast mustrist ja materjalist; valida mitmesuguste väljaõmbluste sooritamiseks niitide numbreid ja värve; kasutada tööriistu ja seadmeid; kleite ja pesuesemeid madal- ja tamburiinpistega (ühenõelaliselt) välja õmmelda vastavalt ettenähtud nõudeile.

KLEITIDE JA PESU MASINAL-VÄLJAÕMBLEJA — 7. kategooria

Sooritab masinal mitmesugusest riidest kleitide ja pesuesemete väljaõmblemist narmastehnikas, aplikatsiooniga (kahenõelalise) ja mosaiiktehnikas.

P e a b t e a d m a: mitmesugust tüüpi väljaõmblemismasinate ehitust ja ekspluatatsiooni ning reguleerimise eeskirju; väljaõmmeldavate toodete sortimenti ja tegumoode; kleitide ja pesu detailide nimetusi ja mõõtmeid; väljaõmblusmustrite liike mitmesuguste toodete jaoks ning mooduseid nende tegemiseks; riide omadusi; väljaõmblemisel kasutatavate niitide liike, numbreid ja omadusi; niidi pingsuse mõju väljaõmbluse kvaliteedile; piste nõutud tihedust olenevalt väljaõmmeldavast mustrist; tehnilisi nõudeid väljaõmblemise kvaliteedile; pealisrõivaste massõmblemise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid väljaõmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: korrastada, reguleerida, puhastada ja õlitada mitmesugust tüüpi väljaõmblemismasinaid; reguleerida tikke tihedust ja niidi pingsust olenevalt väljaõmmeldavast mustrist ja materjalist; valida niite mitmesuguste väljaõmbluste jaoks; välja õmmelda masinal igasuguseid mustreid pesule ja kleitidele.

KLEITIDE JA PESU KÄSITSI-VÄLJAÕMBLEJA — 6. kategooria

Teeb mitmesugusest riidest kleitidele ja pesuesemeile käsitsi-väljaõmblusi rišeljöötehnikas, hariliku aplikatsiooniga ja kinnitisi (kolmnurki).

Peab teadma: väljaõmmeldavate toodete sortimenti; kleitide ja pesu detailide nimetusi ja mõõtmeid; kleitide ja pesu väljaõmblemisel kasutatavate mustrite liike; riide omadusi; väljaõmblusniitide numbreid ja värve; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; kinnituskolmnurkade, rišeljööpistega ja hariliku aplikatsiooniga väljaõmblemise mooduseid; väljaõmblemise kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid väljaõmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valida väljaõmblemiseks niitide liike, numbreid ja värve; pesul ja kleitidel käsitsi välja õmmelda kinnituskolmnurki, rišeljööpistet ja harilikku aplikatsiooni; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KLEITIDE JA PESU KÄSITSI-VÄLJAÕMBLEJA — 7. kategooria

Õmbleb välja käsitsi mitmesugusest riidest pesul ja kleitidel mustreid ukraina ja bulgaaria ristpistes, kunstaplikatsioonidega ning vene ja inglise madalpistes.

Peab teadma: väljaõmmeldavate toodete sortimenti ja tegumoode; kleitide ja pesu detailide nimetusi ja numbreid; kleitide ja pesu väljaõmblemisel kasutatavaid mustreid; riide omadusi ja väljaõmblusniitide liike ning numbreid; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; ukraina ja bulgaaria ristpistes, kunstaplikatsioonidega, vene ja inglise madalpistega, rišeljööga ja hariliku aplikatsiooniga mustrite väljaõmblemise töövõtteid; väljaõmbluse kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid väljaõmblemisel ning mooduseid praagi vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: väljaõmblemiseks valida niitide liike, numbreid ja värve; käsitsi välja õmmelda mitmesugusest riidest pesule ja kleitidele mustreid ukraina ja bulgaaria ristpistes, kunstaplikatsiooniga, vene ja inglise madalpistega, rišeljööga ja hariliku aplikatsiooniga vastavalt ettenähtud nõudeile; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KLEITIDE JA PESU KÄSITSI-VÄLJAÕMBLEJA — 8. kategooria

Õmbleb käsitsi välja mitmesugusest riidest pesule ja kleitidele kunstipäraseid, stiliseeritud ja fileemustreid.

Peab teadma: kleitide ja pesu sortimenti, tegumoode ja konstruktsioone; kleitide ja pesu nimetusi ja mõõtmeid; kleitide ja pesu väljaõmblemise mustreid; riide liike ja omadusi; väljaõmblemisel kasutatavate niitide liike, numbreid ja omadusi; väljaõmblemismasinate ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; pesule ja kleitidele mitmesuguste mustrite väljaõmblemise töövõtteid; tehnilisi nõudeid väljaõmbluse kvaliteedile; kleitide ja pesu õmblemise tehnoloogilist protsessi; praagi liike ja põhjuseid väljaõmblemisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: välja õmmelda pesul ja kleitidel igasuguseid mustreid; kasutada tööriistu ja seadmeid; instrueerida madalamate kategooriate väljaõmblejaid mitmesuguste mustrite väljaõmblemisel.

KLEITIDE JA PESUÄÄRTE TÖÖTLEJA — 3. kategooria

Tasandab E-grupi tooteil käiste alumisi otsi, pesuesemete alumisi ääri, rullikesi, kante, mansette, kaelaaugu ääriseid ning liigseid allapööramisääri. Tasandab kõigil tooteil õmbluste liigseid ääri.

Peab teadma: väljalastavate toodete sortimenti; tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike äärte töötlemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada lõike-tööriista; tasandada E-grupi tooteil käiste alumisi otsi, pesuesemete alumisi ääri, rullikesi, kante, mansette, kaelaaugu ääriseid ja liigseid allapööramisääri vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KLEITIDE JA PESUÄÄRTE TÖÖTLEJA — 4. kategooria

Tasandab E-grupi tooteil kraesid, revääre, hõlmaääri, kaelauauke, käeauke, käiseid ja toote alumist äärt (välja arvatud pesu). Tasandab C- ja D-grupi tooteil käiste alumisi otsi, pesuesemete alumisi ääri, rullikesi, kante, mansette, kaelaaugu ääriseid ja liigseid allapööramisääri. Lõikab sisse D- ja

E-grupi tooteil õmbluste vahel või märgitud joont mööda valmisõmmeldud nööpauke, taskuavasid ja kaunistuslõikeid.

Peab teadma: kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete liike; väljalastavate toodete sortimenti; tööriistu ja seadmeid äärte töötlemiseks ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid äärte töötlemisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada lõike-tööriista; vastavalt tehnilistele nõuetele tasandada tooteil kraesid, revääre, hõlmaääri, kaelaauke, käeauke, käiseid, toodete alumisi ääri, rullikesi, kante, mansette ja liigseid allapööramisääri ning lõigata nööpauke, taskuavasid, kaunistussisselõikeid, esiosa, rinnaesist ja käiseid ribade külgeõmblemiseks; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KLEITIDE JA PESUÄÄRTE TÖÖTLEJA — 5. kategooria

Tasandab D-grupi tooteil kraesid, revääre, hõlmaääri, käeauke, käiseid ja toodete alumisi ääri (välja arvatud pesu). Lõikab läbi õmbluste vahel või märgitud joont mööda C-grupi tooteil nööpauke, taskuavasid, kaunistussisselõikeid, esikülgi, rinnaesiseid ja käiseid ribade külgeõmblemiseks.

Peab teadma: kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete liike ja omadusi; väljalastavate toodete sortimenti; tööriistu ja seadmeid äärte töötlemiseks ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada lõike-tööriista; tasandada tooteil kraesid, revääre, hõlmaääri, käeauke, käiseid ning toodete alumisi ääri; vastavalt tehnilistele nõuetele läbi lõigata õmbluste vahel või märgitud joont mööda nööpauke, taskuavasid, kaunistussisselõikeid, esiosasid, rinnaesiseid ja käiseid ribade külgeõmblemiseks, samuti sooritada kõiki madalamatesse kategooriatesse arvatud operatsioone; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KLEITIDE JA PESUÄÄRTE TÖÖTLEJA — 6. kategooria

Tasandab C-grupi tooteil kraesid, revääre, hõlmaääri, käeauke, käiseid ja toodete alumisi ääri (välja arvatud pesu).

Peab teadma: kleitide ja pesu õmblemisel kasutatavate riiete liike ja omadusi; väljalastavate toodete sortimenti, tegumoode ja konstruktsiooni; tööriistu ja seadmeid äärtetöötlemiseks ning nende kasutamise eeskirju; mitmesuguste äärtetöötlemise operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teritada lõike-tööriista; vastavalt tehnilistele nõuetele tasandada kraesid, revääre, hõlmaääri, käeauke ja toodete alumisi ääri, samuti sooritada kõiki kleitide ja pesu madalamatesse kategooriatesse arvatud äärtetöötlemise operatsioone; kasutada tööriistu ja seadmeid.

MUSTRIJOONISTAJA — 4. kategooria

Kannab trafareti abil tooteile ja riietele ühevärvilisi mustreid.

Peab teadma: värvitavate materjalide liike ja omadusi; värvide ja lahustajate liike ja põhilisi omadusi; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; mustrite pealekandmise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid maalimisel; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valida värve ja lahustajaid ning vastavalt tehnilistele nõuetele kanda trafareti abil tooteile ja riideile ühevärvilisi mustreid; kasutada tööriistu ja seadmeid.

MUSTRIJOONISTAJA — 5. kategooria

Kannab trafareti abil B- ja E-grupi tooteile kahevärvilisi mustreid.

Peab teadma: värvitavate materjalide liike ja omadusi; värvide ja lahustajate liike, sorte, marke ja omadusi; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; mustrite pealekandmise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid, mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valida värve ning kanda trafareti abil vastavalt tehnilistele nõuetele tooteile ja riideile kahevärvilisi mustreid; kasutada tööriistu ja seadmeid.

Kannab trafareti abil C-grupi tooteile kahevärvilisi mustreid.

Peab teadma: värvitavate materjalide liike ja omadusi; värvide ja lahustajate põhilisi omadusi, koostisi, sorte, liike ja marke; värvide koostamise retseptuure; kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; mustrite pealekandmise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: valida ja koostada värve; kanda tooteile ja riideile trafareti abil kahevärvilisi mustreid vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KUNSTNIK KLEITIDE JA PESU KUJUNDAMISE ALAL — 6. kategooria

Maalib D-grupi tooteile mitte vähema kui kolmevärvilise kunstipärase mustri.

Peab teadma: värvitavate riiete liike ja omadusi; väljalastavate toodete sortimenti; mustreid mitmesuguste toodete jaoks ning nende valmistamise eeskirju; mitmesuguste värvide ja lahustajate liike, koostisi, sorte ja omadusi; värvide kompositsiooni ja kokkukõlastamise reegleid; värvimisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; värvimise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: värve, tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; valida mitmesuguste toodete jaoks mustreid ning värvide kombinatsioone; joonistada tooteile ja riideile kunstipäraseid mustreid mitte vähema kui kolme värviga vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KUNSTNIK KLEITIDE JA PESU KUJUNDAMISE ALAL — 7. kategooria

Maalib C-grupi tooteile kunstipäraseid mustreid mitte vähema kui kolme erineva värviga.

Peab teadma: värvitavate riiete liike ja omadusi; mitmesuguste värvide ja lahustajate põhilisi omadusi, koostisi, sorte ja liike; värvide kompositsiooni ja kokkukõlastamise

reegleid; väljalastavate toodete sortimenti; mustrite eeskujusid mitmesugustele toodetele; värvide valmistamise viise; värvimisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; riiete maalimise töövõtteid mitmesuguste värvidega; värvimise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: värve, tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; valida mitmesuguste toodete jaoks mustreid; valida mitmesuguste riiete jaoks värvide kompositsioone ja kombinatsioone; maalida tooteile ja riideile kunstipäraseid mustreid mitte vähema kui kolme värviga vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

KUNSTNIK KLEITIDE JA PESU KUJUNDAMISE ALAL — 8. kategooria

Valmistab maalimise jaoks trafarette.

P e a b t e a d m a: riiete liike ja omadusi; väljalastavate toodete sortimenti; mitmesuguste värvide ja lahustajate omadusi, koostisi, sorte ja liike; värvide kompositsiooni ja kokkukõlastamise reegleid; mustrinäidiseid mitmesugustele toodetele; maalimistrafarettide valmistamise mooduseid; riiete maalimise meetodeid mitmesuguste värvidega; tööriistu ja seadmeid; mustrite ja trafarettide kvaliteedile ettenähtud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid trafarettide valmistamisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: värve, tööriistu ja seadmeid tööks ette valmistada; valida mitmesuguste toodete jaoks mustreid; valida mitmesuguste riiete jaoks värvide kompositsioone ja kooskõlastusi; joonistada tooteile ja riideile kunstipäraseid mustreid; valmistada maalimise jaoks trafarette; kasutada tööriistu ja seadmeid; instrueerida madalama kategooria kunstnikke ja joonistajaid kleitide ja pesu maalimisel.

PESIJA — 6. kategooria

Peseb ja tärgeldab pesu.

P e a b t e a d m a: pesumasina ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; riiete liike ja pesemise mooduseid; pesemisel kasutatavate kemikaalide liike ja omadusi; pesemise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning moo-

duseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: koostada pesemislahuseid; sooritada pesupesemist pesumasinas ning tärgeldada pestud pesu vastavalt tehnilistele nõuetele.

KUIVAKSVÄÄNAJA — 4. kategooria

Väänab tooteid pärast pesemist kuivaks.

Peab teadma: tsentrifuugi ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; korvi mahtu ning selle täitmise ja tühjendamise korda; vajalikku niiskust enne ja pärast kuivaksväänamist; kuivaksväänamiseks vajalikku aega; praagi liike ja põhjuseid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tsentrifuugi tühjendada ja täita; määrata toote niiskust; puhastada ja õlitada tsentrifuugi.

KLEITIDE JA PESU TRIIKIJA — 4. kategooria

Sooritab kleitide ja pesu triikimise lihtsaid operatsioone.

Peab teadma: riiete liike ja omadusi ning triikraua kuumutustemperatuuri mõju neile; triikraua käsitsemise eeskirju ning töö juures kasutatavaid seadmeid; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid triikimisel; toodete kokkupanemise korda; ohutustehnika ja tuleohutuse eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua vajalikku kuumutustemperatuuri olenevalt triigitavast riidest; sooritada vastavalt tehnilistele nõuetele kleitide, pesu ja nende detailide triikimise lihtsaid operatsioone; kasutada seadmeid.

KLEITIDE JA PESU TRIIKIJA — 5. kategooria

Sooritab kleitide ja pesu triikimise keskmise keerukusega operatsioone.

Peab teadma: riiete liike ja omadusi ning triikraua kuumutustemperatuuri mõju neile; triikraua käsitsemise eeskirju ning töö juures kasutatavaid seadmeid; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid triikimisel ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua vajalikku kuumutustemperatuuri olenevalt triigitavast riidest; sooritada vastavalt tehnilistele nõuetele pesu ja kleitide ning nende detailide triikimise lihtsaid ja keskmise keerukusega operatsioone.

KLEITIDE JA PESU TRIIKIJA — 6. kategooria

Sooritab kleitide ja pesu triikimise keerukaid operatsioone.

Peab teadma: mitmesuguseist kiudaineist riiete liike ja omadusi ning triikraua kuumutustemperatuuri mõju neile; triikraudade mõõtmeid ja kaalu, nende kasutamist mitmesugusteks töödeks; pesu ja kleitide konstruktsioone; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; toodete kokkupanemise korda; ohutustehnika ja tuleohutuse eeskirju.

Peab oskama: määrata triikraua vajalikku kuumutustemperatuuri olenevalt triigitavast riidest; õigesti niisutada riiet; sooritada vastavalt tehnilistele nõuetele kleitide ja pesu ning nende detailide triikimise kõiki operatsioone; kasutada seadmeid.

KLEITIDE JA PESU TRIIKIJA — 7. kategooria

Pressib läbi niiske riide siidist, villasest ja sametist kleite ning pluuse ja siidist ning sametist seelikuid.

Peab teadma: aurupresside ehitust ja ekspluatatsiooni eeskirju; mitmesugusest kiudainest riiete liike ja omadusi ning kõrgendatud temperatuuri mõju neile; kleitide ja pesu konstruktsioone; triikraua käsitsemise eeskirju ja töö juures kasutatavaid seadmeid; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; praagi liike ja põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; toodete kokkupanemise korda; ohutustehnika ja tulekaitse eeskirju.

Peab oskama: käsitseda aurupressi; määrata aurupressi ja triikraua vajalikku kuumutustemperatuuri olenevalt triigitavast riidest; pressida läbi niiske riide siidist, villasest ja sametist kleite, seelikuid ja pluuse; sooritada vastavalt tehnilistele tingimustele kõiki kleitide ja pesu triikimise operatsioone; kasutada seadmeid; instrueerida triikijaid kleitide ja pesu triikimise operatsioonide sooritamisel.

ABITÖÖLINE KLEITIDE JA PESU ÕMBLEMISE ALAL — 2. kategooria

Tõmbab paela või nööri meeste aluspükste värvlisse ja läbivaisse avadesse. Pöörab ümber mittekeerukaid kleite, pesu ja detaile. Tõmbab traagellõngu tooteist välja.

P e a b t e a d m a: kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: sooritada operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

ABITÖÖLINE KLEITIDE JA PESU ÕMBLEMISE ALAL — 3. kategooria

Tõmbab kaunistusniite tooteisse või detailidesse, nööre reljeefidesse. Pöörab ümber kleitide ja pesu keerukaid detaile, rulle, trippe, külgepandava krae mahapööratavaid ning kokkuõmmeldud püstosa. Tõmbab välja lõime- ja koelõnga kätise alt või värvilise kaunistusniidi sissetõmbamise jaoks. Topib vatti vatiteki kattesse. Laotab vatti imiku mähkme-ümbriku madratsiks.

P e a b t e a d m a: kasutatavaid tööriistu ja seadmeid ning nende kasutamise eeskirju; sooritatavate operatsioonide kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: sooritada operatsioone vastavalt tehnilistele nõuetele; kasutada tööriistu ja seadmeid.

ABITÖÖLINE KLEITIDE JA PESU ÕMBLEMISE ALAL — 4. kategooria

Laotab teki jaoks vatti.

P e a b t e a d m a: vati omadusi; vati laotamise mooduseid; vati tekiks laotamise kvaliteedi kohta esitatud tehnilisi nõudeid; vati laotamisel kasutatavaid tööriistu ja seadmeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: vastavalt tehnilistele nõuetele laotada vatti teki jaoks; kasutada tööriistu ja seadmeid.

PEALISRÕIVASTE TRIIKIJA POOLT SOORITATAVATE TÖÖDE TARIFITSEERIMISE NÄITED*

Jrk. nr.	Tööde sisu ja töötlemise objektid	Tööde tarifitseerimine tootegruppide järgi			
		Meeste ja naiste		Laste	
		A	B	A	B
	§ 1. Triikida				
1.	Valmistooteid (täielikult villasest ja siidriidest)	7	6	7	6
2.	Sama linasest ja puuvillasest riidest, lasteesemeid aga igasugusest kiudainest valmistatud riidest . . .	6	5	6	5
3.	Pealisriidega ühendatud voodrit . .	5	5	5	5
4.	Pealisriidega mitteühendatud voodrit	4	4	4	4
	§ 2. Pressida				
1.	Voodrile jooni, et neid mööda voodrit vatiga kokku õmmelda	5	5	5	5
2.	Detailide ääri valtspressiga . . .	5	4	5	4
	§ 3. Sisse triikida				
1.	Krae ja aluskrae püstosa, vastand- ja küljevolte, pükste kinnist ning				

* Märkus: Pealisrõivaste gruppide määramist vaata lk. 177 ja 215

	A	B	A	B
taskuserva liistude ääri — traageldamata	6	5	6	5
2. Detailide ääri, voodrile jooni, et voodrit neid mööda vatiga kokku õmmelda — traageldamata	5	4	5	4
§ 4. Aurutada				
1. Valmistooteid (täielikult)	7	7	7	7
2. Valmistoodete kraesid, revääre, hõlmaääri, toodete alumisi ääri, hõlmu, selgasid, taskuid, käiseid, õlakaari ja õlaõmblusi	7	6	7	6
3. Valmistooteid voolikuga	7	6	7	6
4. Käiseid — traageldamata	5	5	5	5
§ 5. Sirgeks venitada				
1. Krae püstosa ja mahapööratud osa	6	5	6	5
2. Käise või selle osa pealmise poole esijoont ning detailide ääri, välja arvatud p. 1 loetletud	5	5	5	5
§ 6. Sirgeks venitada, maha triikida, sisse triikida				
1. Külgeõmmeldud ja külgeõmblemata kraed, ametkondliku palitu ilma sisseõmbluseta selga, pükste tagumisi pooli	7	6	6	5
2. Ülejäänud toodete selgasid, kokkuõmmeldud välise ja sisemise sääreõmblusega pükste pooli, pükste esimesi pooli	6	5	5	4
§ 7. Välja pressida				
1. Igasugusest kiudainest riiete kooldumisi, kokkumurdekohti ja kortse	4	4	4	4

	A	B	A	B

§ 8. Maha pressida

1. Kraed, revääre ja hõlmaääri pärast valmistoote märkimist	7	6	7	6
2. Toote alumist äärt, külje, selja ja käise keskmist õmblust, külgeõmblemata aluskraed, seljavolti	6	5	6	5
3. Vööd, põõna, taskuklappe, taskuliistukesi, mansette, kaunistusliistukesi, kaunistusliistukesi-poolmansette, käiste otsi, pealepandud tasku kotti, salakinnist, detailide kantimisi . .	5	5	5	5

§ 9. Läbi triikida

1. Kraed, revääre, hõlmaääri valmistooteil ja revääridega tooteil pärast märkimist, kuid enne voodri külge traageldamist	7	—	7	—
2. Kraed ja hõlmaääri ilma revääride-ta tooteil	7	6	7	6
3. Külgeõmblemata kraed, toote alumist äärt, seljalõhet, reljeefi, sisseõmblusi, volte, alumist poolt, käise lõhesid ja õmblusi, külgeõmmeldud vööd	6	5	6	5
4. Taskuklappe, põõna, mansette, kaunistusliiste, aluskraed, kaunistusliistu-poolmansetti, külgeõmblemata vööd	5	5	5	5
5. Pükste kinniseid, siile ja allotsi, taskuid, külje-, õla- ja seljaõmblusi, detailide ääri, salakinniseid, nööpauke	5	4	5	4
6. Hõlmaaluse kanditud äärt, toote allkülge, hõlma küljejoont, taskukotti	4	4	4	4
7. Märgitud vööd, põõna, taskuklappe, taskuservaliiste, mansette, kaunistusliistu, poolmansette, pealepandava tasku kotti, peleriini	4	4	4	4

	A	B	A	B

§ 10. Lahku triikida

1. Külje-, õla-, selja-, kaelaaugu-, käiseaugu õmblusi, pükste õmblusi (külje, sisemise poole, istumise, värvli külgeõmblemise, siilude), hõlmaääre õmblusi, sisseõmblusi (külje, esikülje, ülemisi) käiseõmblusi, taskuäärte õmblusi, taskuservaliistude õmblusi	5	5	5	5
2. Sirgjoonelisi ja figuurseid vaheleõmblusi, rinnaesise, allääre, pükste taskute külgeõmblusi, krae algust, sisseõmbluste kokkuõmblemisi (välja arvatud p. 1 loetletud)	4	4	4	4
3. Voodriosade, vöö, siilude, salakinnise, hõlmaäärealuse, aluskrae, vöö pikuti kokkuõmblusi, lõhe allääre, selja, seljalõhe, käiste küljeõmblusi	4	4	4	4

§ 11. Maha triikida

1. Pintsaku, taljes naistepalitu, meeste tsiviil- ja ametkondliku, komandöride villasest riidest sinelite hõlmu enne voodri külge traageldamist, kuid pärast revääride läbitikkimist	7	6	6	5
2. Ülejäänud toodete hõlmu enne voodri külge traageldamist, kuid pärast revääride läbitikkimist	6	5	5	4
3. Revääri alläärt	6	5	5	4
4. Külgetraageldatud kraed, hõlmaalust	6	5	5	4
5. Külgetraageldatud käise õlakaart . .	6	6	5	4
6. Hõlma vaheriiet jõhvil, enne toote pealisriide hõlmade külge traageldamist	5	4	4	3

	A	B	A	B
7. Sama, ilma jõhvita	4	4	4	4
8. Pükste salakinniseid, taskuid, peale-pandava tasku kotti — palistusäärt mööda	4	4	4	4

KLEITIDE JA PESU TRIIKIJA POOLT SOORITATAVATE TÖÖDE TARIFITSEERIMISE NÄITED *

Jrk. nr.	Tööde sisu ja töötlemise objektid	Tööde tarifitseerimine tootegruppide järgi		
		Meeste ja naiste		
		C	D	E
	§ 1. Triikida			
1	Jakki, kleiti, seelikut, pluusi (naiste) . .	6	5	—
2.	Tärgeldatud särki	—	6	—
3.	Pesu, välja arvatud tärgeldatud särgid	5	4	4
4.	Kooliealiste ja eelkooliealiste kleite ja seelikuid	5	4	—
	§ 2. Pressida			
1.	Detailide ääri valtspressiga	6	5	—
	§ 3. Sisse triikida			
1.	Kahekordselt ärapööratud detailide ääri	6	5	4
2.	Ühekordselt ärapööratud detailide ääri	5	4	—
	§ 4. Niisutada ja välja väänata			
1.	Pressimisriiet pingil	2	2	—
2.	Pressimisriiet käsitsi	2	2	—

* Märkus: Kleitide ja pesu gruppidesse määramist vaata lk. 177, 178, 215, 216.

	C	D	E
§ 5. Läbi niiske riide pressida			
1. Sametist kleite ja seelikuid	7	—	—
2. Villaseid kleite, seelikuid, pluuse . . .	7	6	—
§ 6. Välja venitada			
1. Selga	6	—	—
2. Detailide ääri	5	5	—
§ 7. Välja pressida			
1. Kooldumisi, volte, kortse igasugusest kiudainest riideil	5	4	4
§ 8. Ligi triikida			
1. Kraed, revääre, hõlmaääri, toote allääri, volte	5	4	4
2. Külje-, selja- ja käiseõmblusi	5	4	—
3. Traageldatud taskuklappe, mansette, põõnu, vöösid, kaunistusliistukesi, taskuservaliiste	5	4	—
4. Traageldatud mansette, põõnasid, taskuklappe, kaunistusliiste, rinnaesiseid, kaelasidemeid, linte, pealepandava tasku kotte, detailide ääri	4	4	4
§ 9. Lahku triikida			
1. Külje-, õla-, kaelaaugu- ja käeauguõmblusi, pidžaama pükste sammu- ja isteõmblusi, sisseõmblusi	5	4	4
2. Käiste, siilude ja detailide osade ühendamise õmblusi	4	4	4

PEALISRÕIVASTE ÕMBLEJATE-MOTORISTIDE POOLT SOORITATAVATE TÖÖDE TARIFITSEERIMISE NÄITED *

Jrk. nr.	Tööde sisu ja töötlemise objektid	Tööde tarifitseerimine tootegruppide järgi			
		Meeste ja naiste		Laste	
		A	B	A	B
	§ 1. Külge õmmelda				
1.	Õlakaarega või puhvidega käis kapitud õmblusega käeaugule — traageldamata (välja arvatud linased pintsakud ja jakid)	6	5	6	5
2.	Raglaankäis lihtõmblusega käeaugule — traageldamata (välja arvatud linased pintsakud ja jakid) . . .	6	5	6	5
3.	Aluskrae kaelaaugule või valmiskrae krae algusele — traageldamata	6	5	6	5
4.	Õlakaarega või puhvidega käis kapitud õmblusega käeaugule — traageldatud (välja arvatud linased pintsakud ja jakid)	6	5	6	5
5.	Vattkuue, pintsaku ja jaki käised (linasest riidest) kapitud õmblusega käeaugule — traageldamata	6	5	6	5
6.	Käisevooder külgeõmmeldud käisega käeaugule — traageldamata . . .	6	5	6	5

* Märkus: Pealisrõivaste gruppidesse määramist vaata lk. 177 ja 215.

	A	B	A	B
7. Rinnaesine hõlmade väljalõikesse — traageldamata	6	5	6	5
8. Krae püstosa kaelaaugule — traageldamata	6	5	6	5
9. Õlakaare või raglaaniga käis kapitud õmblusega käeaugule — traageldatud (välja arvatud linased pintsakud ja jakid)	6	5	6	5
10. Krae kraealgusele ja toote pealisriidega ühendatud voodri kaelaaugule — traageldamata	6	5	6	5
11. Valmis aluskrae kaelaaugule — traageldatud; krae kaelaaugule krae alguses	6	5	6	5
12. Vattkuue, pintsaku, jaki käised (linasest riidest) lihtõmblusega käeaugule — traageldamata	5	4	5	4
13. Käisevooder õlakaarega toote pealisriidega mitteühendatud voodri kapitud õmblusega käeaugule — traageldamata	4	4	4	4
14. Rinnaesine hõlmade väljalõikesse — traageldatud	5	5	4	4
15. Vahetükk (välja arvatud rinnaesine) — traageldamata	5	5	4	4
16. Krae toote pealisriidega ühendamata voodri kaelaaugule — traageldamata	5	4	5	—
17. Krae püstosa kaelaaugule — traageldatud	5	—	5	—
18. Käisevooder külgeõmmeldud käisega käeaugule — traageldatud . . .	5	—	5	—
19. Krae kraealgusega ja toote pealisriidega ühendatud voodri kaelaaugule — traageldatud	5	—	5	—
20. Õlakaare või raglaaniga käisevooder toote pealisriidega ühendamata voodri kapitud õmblusega käeaugule — traageldamata	4	4	4	4

	A	B	A	B
§ 2. Üleveere õmmelda				
1. Krae, reväärid, hõlmaäär, kaelaauk, kaunistuskant	6	5	6	5
2. Nööpauk pärast kandiga ringiõmblemist	5	5	5	5
3. Taskuklapp, vöö, põõn, mansett, kaunistusliist, kaunistusliist-poolmansett, salakinnis, peleriin . . .	5	4	5	4
§ 3. Läbi teppida				
1. Reväärid	5	5	5	5
2. Kraealus, reväär, jõhv vaheriidel, riie krael, revääril, sallkrael, naturaalkarusnahast mansetil	5	5	5	—
§ 4. Läbi õmmelda (läbi teppida)				
1. Vooder vatil «ruutu»	5	5	4	4
2. Vattkuub, käisteta vammus, vattpüksid	—	5	—	5
3. Kittel	—	4	—	4
4. Kitlidetail	—	4	—	4
5. Vattkuub mitmeõelalisel masinal	6	—	5	—
6. Kraealus, vooder vatil «kalasabasse» ja «triipu»	5	5	5	5
7. Jõhvriie vaheriidel	4	4	4	4
§ 5. Sisse traageldada				
1. Figuurne reljeef	6	6	5	4
2. Sirge reljeef, küljevolt, vastandvolt, läbilõige, väljalõige, toote allääär, lõhe	5	5	4	4
3. Käise ots ja lõhe, pükste allotsad, passeosa, pealeõmmeldava tasku kott	4	4	4	4

	A	B	A	B

§ 6. Külge traageldada

1. Hõlmad vaheriidele	6	5	5	4
2. Vaheriie peleriinile	4	4	4	4

§ 7. Ümberringi õmmelda

1. Külgeõmmeldud krae, reväärid ja hõlmaäär, samaaegselt vahele pannes kandi	6	6	6	6
2. Sama, mööda külge traageldatud, külgeõmmeldud või külgetikitud kanti mööda	6	6	6	5
3. Krae, mis on külgetraageldatud kaelaaugu külge tikitud aluskraele . .	6	6	6	5
4. Nööpauk, käisemärk	6	6	6	6
5. Krae eemalehoidev osa aluskraega, mis on külge õmmeldud või külge õmblemata	6	5	6	5
6. Väline sisselõigatud tasku . . .	6	5	6	5
7. Vaheriide alumine äär, samaaegselt kokku õmmelda hõlmaäärealuse sisemine alläär toote allääre tagasipööramisega	6	5	6	5
8. Detaili figuurne äär kandiga, voodriga	6	5	6	5
9. Toote kaelaauk	6	—	6	—
10. Toote alläär, peleriin voodriga . .	5	5	5	5
11. Pealeõmmeldava tasku koti ülemine äär külge traageldamata kanti mööda	5	5	5	5
12. Passeosa	5	5	5	5
13. Lõhe, seos, pükste külgeõmmeldud värvel	5	5	5	5
14. Taskuklapp, mitte külgeõmmeldud lahtine vöö, põõn, sirge mansett, kaunistusliist ja kaunistusliist-poolmansett	5	4	5	4
15. Käise allots voodriga, vöö teravots, põikilõhe, käise seljaosa	4	4	4	4

	A	B	A	B
16. Pükste külgeõmblemata aasad, salakinnis, allots, tripp, siil	—	4	—	4
17. Detail nahaga, vaheriidega . . .	4	—	4	—
18. Hõlmaäärealuse sisemine äär, salakinnis, toote alläär, hõlmade küljejoone äär, kombineeritud tasku «lõõts»-kott, sisemise tasku ava, hõlmaäärealuse kantimine . . .	4	—	4	—
19. Talla alt läbi käiv tripp	—	3	—	3

§ 8. Kantida

1. Toote alläär, hõlmaäärealuse sisemine äär, hõlma küljejoone ääred, lõõtstasku kott	5	5	5	5
2. Pükste salakinnis, allots ja tasku ääris	—	4	—	4

§ 9. Palistada

1. Pükste allotsad — traageldamata	—	5	—	5
2. Hõlmaäärealuse kanditud äär, hõlmade küljejooned, toodete allääred	5	5	4	4
3. Toote voodri alläär, hõlmaäärealuse sisemised ääred vaheriide külge . .	5	—	4	—
4. Äärepaelad sisemist ja välimist äärt mööda	5	4	4	3
5. Toote pealisriide alläär, pükste allotsad, käised — traageldatud . .	5	4	5	4
6. Käisevoodri allots, käise allots vaheriide külge	5	4	5	4

§ 10. Külge traageldada

1. Äärepael revääri ja hõlmaääre külge tambureerimismasinaga	6	6	6	6
2. Äärepael ilma revääride ja toote hõlmaääre külge	5	5	5	5
3. Äärepael allääre, lõhe, seljaosa, salakinnise külge	5	5	5	5

	A	B	A	B
4. Äärepael pealeõmmeldava taskukoti, käeaugu, kaelaaugu külge . . .	5	5	5	5
5. Vooder käise allotsa külge . . .	4	4	4	4

§ 11. Krookida aparaadi abil

1. Õlakaar, käealune kaar ja käise allots, selg ja esiosa passeosa pluusi ja seeliku alla, vöö, pükste allots . .	5	4	5	4

§ 12. Külge õmmelda-traageldada

1. Äärepael revääri, hõlmaääre külge	6	5	6	5
2. Kant kalifeepükste või bridžipükste esimese poole küljejoone külge . .	—	6	—	6
3. Vattkuue käisevooder tagasipööratuna käeaugu külge	—	4	—	4
4. Käisteta vattkuue vooder tagasipööratuna küljeõmbluse külge . . .	—	4	—	4
5. Vattpükste vooder tagasipööratuna istekoha õmbluse külge	—	5	—	5
6. Sutaššpael, kaunistuspael figuurset joont mööda	6	6	6	5
7. Soosiosa, välise pealepandava tasku kott	6	5	5	4
8. Salakinnis alumise poole külje äärt mööda ja nööpaukude vahel . . .	6	5	5	4
9. Padrunitasku tšerkessikuue hõlma külge	6	5	—	—
10. Sutaššpael, kaunistuspael sirgjoont mööda	6	5	5	5
11. Äärepael käeaugu, pealeõmmeldava taskukoti külge	5	5	5	5
12. Käeaugu, kaelaaugu õmblus hõlma vaheriide külge	5	5	5	5
13. Palistusriba, servaliist, taskuklapp, aas, mansett	5	5	5	5
14. Valmis pealisriide hõlmaäärealus voodri külge	5	5	5	5

	A	B	A	B
15. Äärepael toote allääre, seljalõhe, salakinnise külge	5	5	5	5
16. Pükste, seeliku või pluusivärvel	—	5	—	5
17. Seljaosa	5	5	5	5
18. Krae ja hõlmaääre allosa kaelaaugu külge	5	5	5	5
19. Küünarnukikaitse, põlvekaitse, ratsapükste jalgadevaheline kaitse	—	5	—	5
20. Välistasku põikliistud ja liistud	5	5	5	5
21. Toote pealisriidega ühendamata hõlmaääre vaheriie voodri külge	5	4	5	4
22. Voodriääred vati või vatiini ääre külge enne hõlmavaheriide külge õmblemist	5	4	5	4
23. Tripp, vabrikumärk, sidumispael	3	3	3	3
24. Põõn, kaunistusliist, kaunistusliistpoolmansett, pannal pandlahoidjasse, sisemise tasku kott voodri külge	4	4	4	4
25. Ääreliist pükste külgmise tasku koti külge	—	4	—	4
26. Haak ja aas läbitõmmatud paelaga pükste salakinnise külge	—	4	—	4
27. Jalgealune tripp pükste külge	—	4	—	4
28. Rõngad vöö ülemise ääre ja küljeõmbluste külge	4	3	—	4
29. Pealisriide küünarnuki õmblus voodri küünarnuki õmblust mööda	4	4	4	4
30. Pealisriide küljeõmblus voodri külje õmblust mööda	4	4	4	4
31. Sisemise tasku põikliistud ja liistud	4	4	4	4
32. Nahast detailid ja kandid	5	5	5	5
33. Õlapael, jõhvriide ääris, nööpaukudealune riie hõlmaääre vaheriide külge	3	3	3	3
34. Ääreliist taskukoti külge (välja arvatud pükste küljetaskud), sisemise tasku ääris taskukoti külge	3	3	3	3

	A	B	A	B
§ 13. Külge teppida				
1. Pealepandav taskukott	5	5	5	5
2. Taskuklapp, ääris ja taskuservaliist, põikliistud ning ülemise tasku liistud hõlma külge	6	5	5	4
3. Passeosa seljaosa külge	6	5	5	4
4. Vooder (kuni allotsani) valmispealisriide hõlmaäärealuse külge — traageldamata	6	5	5	4
5. Vooder (kuni taljeni) valmispealisriide hõlmaäärealuste külge — traageldamata, ääreliist ja taskukott pükste tagumise poole külge . . .	5	5	5	5
6. Pealisriidega ühendamata hõlmaäärealune palistusriba voodri külge; liist rinnaesise, manseti ja käise külge, pükste põikvöö, liist ja ääreliist voodrisiilu külge; pealepandava taskukoti vooder pealisriide hõlma külge kriidijoont mööda	5	5	5	5
7. Vooder (kuni allääreni) valmispealisriide hõlmaäärealuse külge — traageldatud	5	4	5	4
8. Vooder (kuni taljeni) valmispealisriide hõlmaäärealuse külge — traageldatud	5	5	5	5
9. Kiil pealisriide detaili külge, tripp .	4	4	4	4
10. Kiil voodri või vaheriide detaili külge, ääreliist ja ringääris taskukoti külge	3	3	3	3
§ 14. Külge õmmelda				
1. Ääre palistusriba õmblus äärepaela ja hõlmaääre vaheriide külge . .	5	5	5	5
2. Krae ääreõmblus vaheriide külge . .	5	4	5	4
3. Nööbid, haagid, aasad, tripp . . .	3	3	3	3
4. Järjekorra ja protsessi lipik . . .	3	3	3	3

	A	B	A	B
§ 15. Külge panna				
1. Detailidele ja detailide osadele silmused (aasad) märgitud jooni ja punkte mööda	3	3	3	3
§ 16. Läbi teppida				
1. Krae, reväär, õgvendada äärist traageldamata äärt mööda	6	6	6	6
2. Kaunistus- ja figuurõmblused . . .	6	6	6	6
3. Reljeef, figuur-voldid, käeaugu kapitud õmblus, rinnaosa eraldav õmblus	6	6	6	5
4 Krae — traageldamata, reväär, hõlmaäär — traageldamata, allääär — traageldamata	6	5	6	5
5. Vattkuue, käisteta vammuse krae, hõlmaäär ja allääär	—	4	—	4
6. Sirge kaunistusõmblus, salakinnis, peleriin	6	5	6	5
7. Volt, sirge reljeef, käeaugu kapitud õmblus, raglaan	6	5	6	5
8. Külje-, õla- ja seljaõmblus, käise keskmine (ülemine) ja küünarnuki õmblus, passeosa külgeõmblemise õmblus	6	5	6	5
9. Traageldamata sisselõigatud ja pükste küljeõmbluses asuvad taskud, pükste kinnis, seljalõhe . . .	6	5	6	5
10. Käise esikülje õmblus, pükste ja kasakapükste külje-, jalgade vahe ja istekoha õmblus	5	5	5	5
11. Lahtine ja külgeõmmeldud vöö . .	5	5	5	5
12. Taskuklapp, põõn, kaunistusliist, kaunistusliist-poolmansett, mansett, kellatasku	5	5	5	5
13. Püksitasku ääre, traageldatud riivatükk külgeõmblemise õmblust mööda	5	4	5	4

	A	B	A	B
14. Käiselõhe ja allots, pükste allotsad, hõlmaäärealuse sisemine äär, tripp	5	4	5	4
15. Toote traageldatud alläär	5	4	5	4
16. Hõlmaäärealuse, lõõts- ja kombineeritud taskute kottide, kalifeepükste allotste ja salakinnise kantimise külgeõmblemise õmblused	4	4	4	4
17. Kantimise toote allääre külge õmblemise õmblus	4	4	4	4
18. Sisemise tasku liist, voodri alläär	4	4	4	4
19. Ilma voodrita valmistatavate toodete käeaugu ääre ärapööramine-kantimine	—	4	—	4
20. Sisemise tasku ava, sisselõike kohal voodrisse ja hõlmaäärealusesse . .	4	4	4	4
21. Kanditud ja väljapööratud taskukott	4	4	4	4
22. Tripp, aas, kinnis	3	3	3	3
23. Kandi külgeõmblemise õmblus (kantnahast, vahariidest)	4	4	4	4

§ 17. Lahku tikkida
(lahku pressimata)

1. Selja- ja küljeõmblus, käise küünarnuki ja keskmine (ülemine) õmblus	6	5	6	5
2. Vöö külgeõmblemise õmblus . . .	—	5	—	5
3. Äärise külgeõmblemise õmblus pükste, kalifeede ja bridžipükste tagumistel pooltel	—	4	—	4
4. Hõlmaäärealuse, aluskraeosade kokkuteppimise õmblused, tasku sisemise koti, salakinnise õmblused . .	4	4	4	4

§ 18. Kinnitada

1. Üleveerelöödud nööpauk, välistasku ava nurgad spetsiaalmasinal . . .	5	5	5	5

	A	B	A	B
2. Välistasku ava nurgad, üleveerelöödud nööpauk ja volt universaalmasinal	5	5	5	5
3. Seljalõhe universaalmasinal . . .	—	5	—	5
4. Pükste kinnis universaal- või spetsiaalmasinal	—	5	—	5
5. Pükste lõhe, volt, manseti ühendamise nurk spetsiaalmasinal . . .	5	5	5	5
6. Mansetid külje- ja jalgadevaheõmbluse külge ning pükste lõhe universaalmasinal	—	4	—	4
7. Sisemise taskuava nurgad	4	4	4	4

§ 19. Salapistega traageldada

1. Seljavolt, hõlmad, käised	6	5	6	5

§ 20. Teppida

1. Reljeef, volt, õmblus — figuursed .	6	6	6	5
2. Villasest riidest meestepintsaku, naistejaki, meeste ja naiste suvepalitu kraealgus	6	—	6	—
3. Sama, ülejäänud tooteil kanditud äärtega	6	5	6	5
4. Voldi reljeef, sirge õmblus . . .	6	5	5	5
5. Pealisriide külje-, õla- ja seljaõmblused	6	5	6	5
6. Seljaõmblus, käise küünarnuki ja keskmine, ülemine õmblus, pükste külje-, jalgadevahe- ja isteõmblused, pealisriide hõlma sisseõmblus .	5	5	5	5
7. Krae-, salli-, mansetiosad, naturaal- ja kunstkarusnahast äärised . . .	5	5	5	5
8. Käiseosa, voodri eesmise õmbluse külgeõmblemata osa, äärte sissepööramised	5	5	5	5
9. Pealepandava vöö pikiküljed . . .	4	4	4	4

	A	B	A	B
10. Pükste sisseõmblused, vahele õmmeldes kokkutõmbamise tripid, hõlmaäärealuse, krae-, vöö-, kiilude ja salakinnise osad	4	4	4	4
11. Tootega ühendamata krae ja hõlmaäärealuse kraealguse õmblus . .	6	5	6	5
12. Vatile tepitud voodri külje-, õla- ja seljaõmblused	5	5	5	5
13. Vatiga, vooderdusvatiga, vatiiniga ühendamata voodri külje-, õla- ja seljaõmblused	4	4	4	4
14. Sisseõmblused seljal, käisel, pealisriidel, taskukotil	4	4	4	4
15. Käisevoodri küünarnuki-, esi- ja keskmine õmblus, käise pealisriide esiõmblus, taskukoti õmblus . . .	4	4	4	4
16. Sisseõmblused seljas, käises, hõlmas, külje-, õla-, esi- ja ülemises voodris	3	3	3	3
17. Osad kaunistusliistu, manseti, põõna, vaheriide, hõlmaääre, allääre ja krae, õlapealse, hõlmahoidja ja taskukoti all	3	3	3	3
18. Sisseõmblused ääre vaheriides, krae vaheriides, vatiinis	3	3	3	3

KLEITIDE JA PESUÕMBLEJATE-MOTORISTIDE POOLT SOORITATAVATE TÖÖDE TARIFITSEERIMISE NÄITED *

Jrk. nr.	Tööde sisu ja töötlemise objektid	Tööde tarifitseerimine tootegruppide järgi		
		Meeste ja naiste rõivad		
		C	D	E
	§ 1. Külge õmmelda			
1.	Õlakaare ja puhvidega käis kapitud õmblusega käeaugule — traageldamata	6	6	5
2.	Õlakaare ja puhvidega käis linasel ja puuvillasel jakil kapitud õmblusega käeaugule — traageldatud, teine kahekordne õmblus samasugusel käisel	—	6	—
3.	Õlakaare ja puhvidega käis kapitud õmblusega käeaugule — traageldatud, teine kahekordne õmblus samasugusel käisel (välja arvatud linased ja puuvillased jakid)	6	5	5
4.	Õlakaarega, ilma õlakaareta, raglaankäis kapitud õmblusega käeaugule — traageldamata	6	5	5
5.	Krae kaelaaugule ja kraealgusele — traageldamata	6	5	—

* Märkus: Kleitide ja pesu gruppidesse määramist vt. lk. 177, 178, 215, 216.

	C	D	E
6. Krae pööratud osa kraevärvlile — traageldamata	6	5	—
7. Figuurne vahetükk — traageldamata, nöör	6	5	—
8. Õlakaarega, ilma õlakaareta, raglaankäis kapitud õmblusega käeaugule — traageldatud, teine kahekordne õmblus samasugusel käisel	5	5	—
9. Kaelaaugu äärestus — traageldamata	5	4	—
10. Krae kaelaaugule ja kraealgusele — traageldatud	5	—	—
11. Sirge vahetükk — traageldamata	5	4	—
12. Figuurne vahetükk — traageldatud	5	—	—
13. Sirge vahetükk — traageldatud	4	—	—
14. Krae pööratud osa kraevärvlile — traageldatud	4	4	—
§ 2. Külge traageldada			
1. Krae, reväär, hõlmaäär kaelaaugule, kaunistuskant	5	5	4
2. Mansett, kaunistusliist-poolmansett, salakinnis	5	4	—
3. Taskuklapp, vöö, põõn	4	4	—
§ 3. Läbi teppida			
1. Tekk figuursete õmblustega	—	6	6
2. Tekk sirgete õmblustega	—	5	5
§ 4. Sisse traageldada			
1. Villase seeliku alläär, lõhe ja passeosa, figuurne reljeef	6	5	—
2. Alläär, lõhe ja passeosa, välja arvatud villane seelik, sirge reljeef	5	4	—
3. Külje- ja vastandvolt	5	4	—
4. Käiselõhe ja allots, pealepandava tasku läbilõige, väljalõige, kott	4	4	—

	C	D	E
§ 5. Pilutikandiga teha ažuurne muster			
1. Kunstipärane, kokkuvõtmisega	6	6	—
2. Harilik, kokkuvõtmisega	5	5	5
3. Kunstipärane, ilma kokkuvõtmiseta . .	5	5	5
4. Harilik, ilma kokkuvõtmiseta	4	4	4
§ 6. Ümberringi tikkida			
1. Teravate nurkadega külgepandav krae, silmas pidades riidejoonte kokkulangemist põikikohtades	6	6	—
2. Villase seeliku nööpauk, sisselõigatud tasku	—	6	—
3. Toode või detail kandiga või rulliga . .	6	5	—
4. Nööpauk, sisselõigatud tasku	6	5	—
5. Krae, reväär (välja arvatud p. 1 nimetatud), figuurne ääris, detaili äär, kaelaauk, käeauk, krae värvel, kaelaaugu äärestus, passeosa, kimonoäär ja rinnaesine	6	5	5
6. Hõlmaäär äärealgusega, traageldamata	5	5	—
7. Taskuklapp, põõn, kaunistusliist, mansett, servaliist, vöö, keeleke, kaelaside, käise allots	5	5	4
8. Vatt-tekk	4	4	4
§ 7. Aparaadi abil kantida			
1. Toote allääär, kimono äär, korsaaž, rinnalapp (laste) ja teised tooted	4	4	4
§ 8. Palistada			
1. Toote allääär käsitsi	5	4	—
2. Toote allääär masinal	5	4	—
3. Toote allääär spetsiaalmasinal	5	5	—

	C	D	E

§ 9. Kokku võtta

1. Õlakaar, käise käealune kaar ja allots, seelik, pluus, aluspüksid vöö alla, esija seljatükk passeosa alla, rüüš, kasakapükste allotsad, rinnaesine	5	5	4

§ 10. Külge tikkida — peale tikkida

1. Sutašš, ääris, rull, motiiv, pits, vaheriba figuurset joont mööda	6	6	—
2. Pihik seeliku külge, traageldamata . .	6	6	5
3. Pealmine liist pealissärgi esiosa külge kaelaaugu ääris, krae kaelaaugu külge, aluspükste värvel	6	6	5
4. Sutašš, ääris, palistusriba, volang, rüüš sirgjoont mööda, allapandud kant, aplikatsioon, passeosa, pealepandava tasku kott markisetist tooteil	—	6	—
5. Palistusriba, ääris	—	4	—
6. Pihik seeliku külge, käised raglaan- või poolraglaan käeaugu külge — traageldatud, kaunistusvahetükk — traageldatud	6	5	—
7. Vaheriba, pits sirgjoont mööda, pealepandav rinnaesine — traageldamata . .	6	5	5
8. Taskuääreliist, põikliist, mansett, salakinnis tema aluse külge äärt mööda ja nööpaukude vahel	5	5	4
9. Vöö liistule (välja arvatud ülemine tike)	5	5	4
10. Vabrikumärk, sidumispael	3	3	3
11. Põõn, kaunistusliist, tripp	3	3	3
12. Ääreliist ja ääris taskukotile	3	3	3

§ 11. Külge teppida

1. Pihik, vöö ja korsaaž seeliku külge, passeosa esitüki ja seljatüki külge, mansett käise külge, rüüš liistu külge (vas-			

	C	D	E
tavate detailide kokkuvõtmisega) . . .	6	5	4
2. Kant, rull, palistusriba, volang, krooked, liistud, taskuklapid ja äärised esitüki külge	6	5	4
3. Liist esitüki külge, värvel meeste, naiste aluspükste külge	5	5	4
4. Pihik, vöö, korsaaž seeliku külge, passeosa esitüki ja seljatüki külge, mansett käisele, rüüš liistu külge (ilma kokkuvõtmiseta)	4	4	4
5. Ääris taskukoti külge	3	3	3
6. Liist käise, aluspükste külge, kiil ükskõik millise toote detaili külge . . .	4	4	4

§ 12. Külge õmmelda

1. Tripp	3	3	3
2. Järjekorra, protsessi lipik	3	3	3

§ 13. Läbi teppida

1. Krae, reväär, hõlmaäär — traageldamata	6	6	5
2. Reljeef ja volt (figuurne ja sirge) — traageldamata	6	6	5
3. Figuurne kaunistustike	6	6	5
4. Pealmine rinnaliist pealmise õmblusega	6	6	—
5. Ärakantimise õmblus — traageldamata	—	6	—
6. Reljeef ja volt (figuurne ja sirge) — traageldatud	6	5	5
7. Nöörvolt traageldamata, vahetükk, mansett, kaelaaugu ääris, pealepandav ja külgetikitud vöö, liist, välja arvatud pealissärgi rinnaliist, puhv	6	5	5
8. Pihiku seeliku külge õmblemise õmblus, padjand vatitekil	5	5	4
9. Ääristamiskandi õmblus — traageldatud	5	5	4

		C	D	E
10.	Toote allääre sissepööramine (sissepööramise laius kuni 0,5 sm ja üle 4,0 sm) — traageldamata	6	5	4
11.	Toote või detaili ääre kahekordne sissepööramine, üheaegselt kummi või nööri sissepanemisega	5	5	4
12.	Krae, reväär, hõlmaäär — traageldatud	6	5	—
13.	Käeaugu lihtõmblus sissepööratud õmbluse äärega — traageldamata . . .	6	5	—
14.	Kant, rull, palistusriba, volang, krooked	6	5	—
15.	Traageldamata käeauk käisteta tooteil sissepööratud äärisega — traageldamata	5	5	—
16.	Nöörvolt — traageldatud	5	—	—
17.	Külje-, õla-, selja-, liht- või raglaankäeaugu, käise, pükste (pidžaama), meeste ja naiste aluspükste iste- ja sammuõmblused, käiste ja aluspükste allotste, taskute ja passeosa õmblused	5	5	4
18.	Toote allääre sissepööramine (sissepööramise laius 0,6 sm kuni 4,0 sm) — traageldamata	5	5	4
19.	Kleidi ja seeliku allääre ühekordne sissekeeramine	5	5	4
20.	Sirge kaunistusõmblus	6	5	—
21.	Traageldatud käeauk ilma käisteta tootel, sissepööratud äärisega	5	4	—
22.	Toote alläär — traageldatud	4	4	4
23.	Kiilu külgeõmblemise õmblus . . .	4	4	4
24.	Kolmnurkne rätt, rätt, põll, voodi- ja lauapesu, salakinnis	4	4	4
25.	Taskuklapp, ääris, liist, põõn, kaunistusliist, lahtine vöö	4	4	4
26.	Õlapaelad, voodipesu ühendusõmblused, lõhe äär	4	4	4
27.	Detaili äär ühekordse sissepööramisega	4	4	4
28.	Tripp	3	3	3

	C	D	E
§ 14. Üleveere õmmelda			
1. Ümberringi tikitud nööpauk, liist, taskuava nurk, aluspükste kinnis	5	5	4
2. Volt, lõhe spetsiaalmasinal	5	5	—
§ 15. Kokku traageldada			
1. Selja-, esitüki- ja käisevoldid	4	4	—
§ 16. Teppida			
1. Sisseõmblus, reljeef, figuurne õmblus .	6	5	4
2. Küljeõmblus (kleidi, seeliku) riide diagonaali mööda (kahekordse õmbluse esimene ja teine teppimine)	6	5	4
3. Sirge reljeef	6	5	4
4. Meestesärgi, seeliku, kleidi küljeõmblus (välja arvatud p. 2 näidatud) . . .	5	4	5
5. Sirge sisseõmblus, lahtise vöö pikiküljed, teki laiused	5	4	4
6. Naiste ja tütarlaste särgi, meeste ja naiste aluspükste, spordipükste, spordisärgi õla, küünarnuki, jalgadevahe- ja küljeõmblused (nõgus või kergelt kaldu)	5	4	4
7. Voodipesu osad, vatt-teki ringiteppimata osa	—	4	4
8. Passeosa, palistusriba, kandi, vöö, põõnaaluse, kraevärvli, krae, aluskrae, manseti, kaelaaugu äärise osad	3	3	3

PEALISRÕIVASTE KÄSITSI-ÕMBLEJATE POOLT SOORITATAVATE TÖÖDE TARIFITSEERIMISE NÄITED*

Jrk. nr.	Tööde sisu ja töötlemise objektid	Tööde tarifitseerimine tootegruppide järgi			
		Meeste, naiste		Laste	
		A	B	A	B
	§ 1. Sisse traageldada				
1.	Õlakaare ja puhvidega käis kapitud õmblusega käeaugule	7	6	6	5
2.	Aluskrae või valmiskrae kaelaauku, raglaankäis käeauku	7	6	6	5
3.	Rinnaesine hõlma väljalõikesse . .	6	6	5	5
4.	Kant	6	6	5	5
5.	Krae algus ja kaelaauk voodri külge	6	5	6	5
6.	Ükskõik millise kujuga vahetükk (välja arvatud rinnaesine) . . .	5	5	5	5
	§ 2. Kohevaks teha				
1.	Krae, ääris, reväär	7	7	7	7
2.	Toote alläär, liist	6	6	6	5
3.	Taskuklapp	5	5	5	5
	§ 3. Sisse panna				
1.	Haak, aas, eelnevalt koolutades . .	3	3	3	3

* Märkus: Pealisrõivaste gruppidesse määramist vaata lk. 177 ja 215.

	A	B	A	B
§ 4. Traageldada				
1. Krae, reväär, hõlmaäär, kaelaauk, kaunistuskant	7	6	7	6
2. Nööpauk	6	6	6	6
3. Taskuklapp, põõn, mansett, kaunistusliist, kaunistusliist-poolmansett, peleriin, vöö (lahtine, külgeõmmeldud) salakinnis, hõlmaääre põikiriba	5	4	5	4
§ 5. Sirgeks ajada				
1. Krae, revääri nurk (terav) . . .	5	4	5	4
2. Hõlmaääre, liistu, kaunistusliistu, figuurse manseti, lõhise, käiseselja nurk (terav)	5	4	5	4
3. Toote alläär, vöö, põõn, kaunistusliist-poolmansett, mansett, kokkutõmbamistripp, kiil, salakinnis, taskukott	3	3	3	3
§ 6. Teppida				
1. Reväär	5	5	5	5
2. Aluskrae, vattvooder	4	4	4	4
3. Täiendav vooder tepitud kraealuse vaheriidele	4	—	4	—
4. Riie sallkrae, krae, revääri, manseti jaoks, naturaalkarusnahast detaili alla	4	4	4	4
§ 7. Traageldada				
1. Õmblused: külje, selja, õla, käise, käeaugu, detailide osade figuursed ühendused, detaili figuurne äär . .	6	5	6	5
2. Toote alläär, seljalõhe, pükste värvel, läbilõike äär	5	5	5	5

	A	B	A	B
3. Käise allots ja lõhe, pükste allots, pealepandava tasku kott, vattvoodri peale sissepööratud voodri alläär, vattvooder, käisega ühendamata mansett, sirge passeosa	4	4	4	4
4. Valmistoote allvolt, õlakaar või raglaan ja käisevoodri käealune kaar	3	3	3	3

§ 8. Valmistada

1. Pealepandava tasku kott (kuni hõlma külge õmblemiseni)	4	4	4	4
2. Sisemine tasku voodri või hõlmaääre aluse peal	5	5	5	5
3. Lahtine vöö	5	5	5	5

§ 9. Kokku traageldada

1. Krae alusega kokku tikitud krae ja hõlmaäärealused	6	6	6	5
2. Hõlmaäärealune teravate revääridega hõlmaga	6	6	6	5
3. Krae külgeõmmeldud aluskraega .	6	6	6	5
4. Sallkrae, krae, reväär, mansett, naturaal-karusnahast ääris	6	6	6	5
5. Vatiinvooder toote pealisriidega (talve)	6	6	6	5
6. Hõlmaäärealune ilma terava revääritа hõlmaga	6	6	6	6
7. Krae külgeõmblemata aluskraega	6	5	5	5
8. Vooder üleminekuaja- ja suvise rõiva pealisriidega	6	5	5	4
9. Hõlm hõlmavaheriidega	6	5	5	4
10. Hõlmaäärealune hõlmaäärega pärast tema kokkutraageldamist revääriga	5	4	5	4
11. Siidvooder pükste esipoolega, vooder peleriiniga	4	4	4	4

	A	B	A	B
12. Vooder vatiiniga, kotiriidega, vatiga, enne läbiteppimist	3	—	3	—
13. Sallkrae aluskrae vatiga ja voodriga enne läbiteppimist	3	3	3	3
§ 10. Traageldusega-kriidiga märkida				
1. Revääri hõlmaääre lõikejoon . . .	7	7	7	6
2. Tepitud kraealguse ja aluskrae lõikejoon	7	6	6	5
3. Figuurse kaunistustikke ja voldi joon	7	6	6	5
4. Figuurse reljeefi, sissepööramise joon	7	6	6	5
5. Pükste tagumise poole äärte lõikejoon, jalgadevahejoont mööda istejooneni	—	6	—	6
6. Nööpaukude kohad revääril ja hõlmaäärel	6	5	6	5
7. Allääre lõike- ja sissepööramise joon, detailide külgeõmblemise kohad	6	5	6	5
8. Külgeõmblemata aluskrae, kaelaaugu, kraealguse, õlakaare või raglaani ja käise kaenlaaluse kaare lõikejooned	6	5	6	5
9. Sirge reljeefi ja pealisriide detailide äärte ärapööramise jooned . . .	6	5	6	5
10. Sirge voldi, sisseõmblemise ja teppimise jooned	6	5	6	5
11. Salakinnise teppimise joon . . .	6	5	6	5
12. Välistasku ava joon	5	5	5	5
13. Pealepandava taskukoti külgeõmblemise või külgeteppimise joon . .	5	5	5	5
14. Nööpaukude, mansettide, kaunistusliistude, kaunistusliistude-poolmansettide, pööna, vöö, taskuklapi, taskuserva liistu, hõlmaäärealuse sisemise ääre, salakinnise ja voodri enne pealisriidega kokkuõmblemist tasandamise jooned	5	5	5	5

		A	B	A	B
15.	Pükste ja käiste allotste tasandamise ja sissepööramise jooned . .	5	5	5	5
16.	Värvli ja seeliku ülemise ääre külgeõmblemise kohtade tasandamise jooned	5	5	—	—
17.	Külgeõmblemise jooned taskuklapil ja taskuserva liistul	—	5	—	5
18.	Kokkuõmblemise jooned käistel, pükste pooltel, pealepandava tasku kotil, seljaosal	5	5	5	5
19.	Pükste taskuava joon	—	5	—	5
20.	Salakinniste nööpaukude ja kaunistusnööpaukude kohad	5	4	5	4
21.	Sisemise taskuava joon (voodrijoon hõlmaalusel)	4	4	4	4
22.	Sisemise taskukoti külgeõmblemise joon	3	3	3	3
23.	Nööpide, haakide, aasade, rõhknööpide külgeõmblemise kohad . . .	4	4	4	4
24.	Kokkutõmbamistripi, riputusaasa, tasandamise jooned	4	4	4	4
25.	Küünarnukikaitse, põlvekaitse, ratsapükste kaitse külgeõmblemise jooned	—	4	—	4
26.	Aasade ja eraldusmärkide külgeõmblemise või külgeteppimise kohad	4	4	4	4
27.	Valmisdetaili (taskuklapi, taskuservaliistu jne.) tasandamise ja lahtise ääre jooned	3	3	3	3

§ 11. Laotada

1.	Vatt voodrile, kotiriidele, vattkuuele, käisteta vammusele, vattpükstele, tepitud aluskraele, kitlile, kitlidetailile	4	4	4	4
2.	Vatt õlapadjale, krae vaheriidele, rinnapadjale	3	3	3	3

	A	B	A	B
§ 12. Ümberringi õmmelda				
1. Nööpauk hõlma revääril	7	6	7	6
2. Nööpauk taskuklapil, kaunistusliistul, kaunistusliistul-poolmansetil, põõnal, pealepandaval või külgeõmmeldud vööl	6	5	6	5
3. Salakinnise nööpauk	5	4	5	4
4. Aasade sisselõigete ääred enne kaunistusmustrite õmblemist . . .	4	4	4	4
5. Detailide ääred	3	3	3	3
§ 13. Külge õmmelda (või palistada)				
1. Sallkrae, krae, reväär, mansetid naturaal-karusnahast	6	6	6	6
2. Sallkrae, krae, reväär, hõlmaäär, mansett, voodri alläär, ääris naturaal-karusnahast	6	6	6	6
3. Krael ärapööratud osa ja põikosa. .	6	6	6	5
4. Toote alläär, voodri alläär, pükste allotsad, pealepandava taskukoti ringpalistus ja sisemine tasku riste moodustavate, mitteväljapaistvate pistetega	5	5	5	5
5. Sallkrae, krae, mansetid ja ääris kunstkarusnahast	5	5	5	5
6. Aluskrae äär krae lahtise ääre ja põikosa külge, krae naturaal-karusnahast	5	5	5	5
7. Käisevooder puuvillase palitu või poolpalitu käeaugu külge	—	5	—	5
8. Äärepaela väline serv revääri, hõlmaäärt ja alläärt mööda	5	—	4	—
9. Krae ärapööratud osa ja põikosad	5	4	5	4
10. Käisevooder käeaugu külge, valmisõmmeldud aas, krae ärapööratud osa ja põikosad, toote alläär . . .	5	4	5	4
11. Kokku võtta toote alläär (külje äär, kanditud hõlmad)	4	—	4	—

		A	B	A	B
12.	Käisevooder õlakaart või raglaani ja käise aluskaart mööda sisse pöörates vatiini või vati peale	4	4	4	4
13.	Käise allotsa ärapööramine lõhe ärapööramise külge või lõhe ärapööramine käise allotsa ärapööramise külge	4	4	4	4
14.	Krae püstosa voodri külge, pükste allotsad	4	4	4	4
15.	Äärepaela sisemine serv hõlma vaheriide külge, vooder toote ja käise allotsa külge, voodri allots (kuni taljeni) kotiriide külge, tasku õmblust mööda	4	4	4	4
16.	Pükste värvli vooder taskuriide külge, salakinnis õmbluse külge . .	—	4	—	4
17.	Hõlmaääre ja lõhe sisemise poole allots toote allääre sissepööratud serva külge, toote allääre sissepööratud serv seljalõhe äärise sissepööramise külge	4	4	4	4

§ 14. Külge kleepida

1.	Vooder nööpaugu ja käisemärgi külge manseti, krae püstosa ja krae külge	5	5	5	5
2.	Kummeeritud riidest palitu õmblus	5	5	5	5

§ 15. Külge traageldada

1.	Äärepael reväärile ja hõlmaäärele	7	6	6	5
2.	Äärepael toote allääre	5	5	5	5
3.	Passeosa, hõlma-, seljaosa, käiseosad	6	5	5	4
4.	Krae püstosa äär sissepööratuna kaelaaugu külge	5	5	5	5
5.	Palistusriba selja, hõlma, käise külge	5	5	5	5

	A	B	A	B
6. Ratsapükste kaitse, küünarnukikaitse, põlvekaitse	—	5	—	5
7. Äärepael pükste kinnise ja tasku külge	—	5	—	5
8. Pealepandava tasku kott, taskuklapp, taskuserva liist, kaunistusliist, kaunistusliist-poolmansett, põõn . . .	5	4	5	4
9. Salakinnis hõlmaääre ja pükste kinnise külge	5	4	5	4
10. Taskuserva siseliist hõlma külge taskuava joont mööda, püksitasku kott värvli külgeõmblemise õmblust mööda, vaheriie käise, lõhe, seljaosa allääre külge	4	4	4	4
11. Vaheriie taskuserva liistu külge . .	3	3	3	3

§ 16. Krookida-voltida

1. Naiste ja laste palitu aluskrae ja krae	5	5	5	5
2. Käise õlakaar, kaenlaalune kaar ja allots, seelik, pluus, vööalune, selg, esiosa passeosa alla, vattpükste allots	4	4	4	4
3. Sisemise tasku äär	4	4	4	4

§ 17. Külge teppida

1. Krae kaelaaugu õmblust mööda voodri külge	6	5	6	5

§ 18. Külge õmmelda

1. Vateeritud esemete vaheriide ja voodri käeaugu õmblus	6	5	6	5
2. Vateeringu, vatile õmmeldud voodri äär hõlmaääre vaheriide külge .	5	—	5	—
3. Krae alguse õmblus krae vaheriide külge	6	5	6	5
4. Aasad, käisemärk	5	5	5	5

	A	B	A	B
5. Revääri ja hõlmaääre ääreõmblus äärepaela ja hõlma vaheriide külge	5	5	5	5
6. Krae kaelaaugu õmblus vaheriide ja voodri külge	5	4	5	4
7. Krae ääreõmblus vaheriide külge . .	5	—	5	—
8. Üleminekuaja ja suveesemete käeaugu õmblus vaheriide ja voodri külge	5	4	5	4
9. Vateeringu, vatiini õmblus allääre sissepööramise külge	5	4	5	4
10. Vaheriie ja vooder krae vaheriide külge või kaelaaugu õmblust mööda, äärepael hõlmaääre vaheriide külge revääri pööramise kohal . .	5	4	5	4
11. Voodri küljeõmblus toote pealisriidega ühendamata vateeringu või vatiini külge	4	4	4	4
12. Hõlmaäärealuse ja voodri sisemine äär hõlma vaheriide külge (käise allotsa sissepööramine vaheriide külge)	4	4	4	4
13. Toote pealisriide küljeõmblus külje voodri, vateeringu või vatiini külge	4	4	4	4
14. Käise pealisriide küünarnukiõmblus voodri küünarnukiõmbluse külge	4	4	4	4
15. Nööbid, aasad ja nöör	3	3	3	3
16. Haagid ja aasad aluskraele, hõlmaäärele, pükstele, rõhknööbid, tripp, pannal, aluslapid aasale, haagile, hõlmavaheriide pealisriide hõlmale ja liistud põikosale	4	4	4	4
17. Alusmansett käise külge, aas küljeõmbluse külge	4	4	4	4
18. Hõlmavaheriide sisemine äär vateeringu või vatiini külge, sisemine äär hõlma vaheriide külge	4	4	4	4
19. Kaunistusnööbid	3	3	3	3
20. Järjestuse, protsessi, kalkulatsiooni lipik, taskukott, taskuääre sisemine				

		A	B	A	B
	liist, vaheriie ja aas küljeõmbluse külge	3	3	3	3
21.	Riideriba reljeefi tepingu, õlaõmbluse ja käeaugu õmbluse alla . .	3	3	3	3

§ 19. Läbi traageldada

1.	Voodri hõlmaäärealuse, revääri ja krae külge õmblemise joont mööda, krae, revääri, hõlmaääre traageldusega märgitud äärt mööda . . .	5	4	5	4
2.	Lõige	5	4	5	4
3.	Käis õlakaart või raglaani, käealust kaart ja allotsa mööda	4	3	4	3

§ 20. Kohevaks teha

1.	Krae algusõmblust mööda	6	5	6	5
2.	Hõlmaäär õmblust mööda või tema külgeõmblemise õmbluse juures, hõlmaääre vaheriie pealisriide hõlma külge	6	—	6	—
3.	Taskuklapp, taskuserva liist, mansetid, kaunistusliistud, kaunistusliistud-poolmansetid, põõn, püksivärvli vooder	5	5	5	5
4.	Sallkrae (ärakeeratud osa, põikosa, pööramist, püstosa ja laiust mööda), karusnahast mansett	5	4	4	3

§ 21. Lahku traageldada

1.	Vateeritud esemete käeaugu õmblus	6	5	6	5
2.	Kinnise vastandvolt	5	4	5	4
3.	Üleminekuaja ja suveesemete käeaugu õmblused	5	4	5	4
4.	Kaelaaugu, krae alguse õmblus . .	5	4	5	4
5.	Pükste mansetid	—	4	—	3

§ 22. Läbi lõigata

1.	Silmused	2	2	2	2

	A	B	A	B
§ 23. Kinnitada				
1. Krae põikosa ja revääri, liistu põikosa, villasest riidest pintsaku, jaki ja suvepalitu välistaskute ühendusnurgad	7	—	7	—
2. Krae põikosa reveääriga ühendamise nurgad, ülemise taskuliistu põikosa ühendamise nurgad revääridega tooteil (välja arvatud p. 1 loetletud) .	6	5	6	5
3. Krae põikosa ja hõlmaääre ühendamise nurgad ilma revääridega tooteil	6	5	6	5
4. Seljalõhe, käiselõhe, välistasku nurk, valmisõmmeldud nööpauk, pükste kinnis, manseti käisega ühendamise nurk, seljavolt talje kohal ja alguses	5	5	5	5
5. Krae, hõlmaäärealuse, pükste esimese poole, pükste salakinnise haakide ja aasade jaoks tehtud läbitorked . .	5	5	5	5
6. Ilma allääre ärapööramiseta tehtud toodete õmbluste lõpud	4	4	4	4
7. Salakinnis nööbiliistuga, sisemise tasku nurk, pükste mansetid . . .	3	3	3	3
§ 24. Kokku traageldada				
1. Õmblus, figuursed reljeefid . . .	6	6	5	5
2. Sametist ja plüüšist toodete õmblused	6	—	6	—
3. Krae alguse õmblus	6	5	6	5
4. Külje-, õla-, selja-, käise- ja pükste-õmblused	5	5	5	5
5. Volt	5	5	5	5
6. Aas, taskuava	4	4	4	4
7. Õla, külje ja esiosa sisseõmblus, ülemine sisseõmblus, aga ainult naiste ja tütarlaste esemeil	4	4	4	4
§ 25. Teppida				
1. Krae alguse õmblus	6	5	6	5

	A	B	A	B

§ 26. Kokku õmmelda

1. Detailide sissepööramise väljalõigete ääred nurkades	5	5	5	5
2. Riputusrõngas, hõlmahoidja, kaelus	5	3	3	3

§ 27. Peitnõelumisega õmmelda

1. Detailide osad, läbilõike ääred . .	7	—	7	—

KLEITIDE JA PESU KÄSITSI-ÕMBLEJATE POOLT SOORITATAVATE TÖÖDE TARIFITSEERIMISE NÄITED *

Jrk. nr.	Tööde sisu ja töötlemise objektid	Tööde tarifitseerimine tootegruppide järgi		
		Meeste ja naiste rõivad		
		C	D	E
	§ 1. Sisse traageldada			
1.	Puhvidega, drapeeritud ja vahvelkäis .	7	6	6
2.	Õlakaarega käis kapitud õmblusega käeauku, raglaankäis lihtõmblusega käeauku	6	5	5
3.	Plisseeritud vahetükk	6	5	—
4.	Krae kaelaaugu ja krae alguse külge, hõlmaäärealune kaelaaugu külge . . .	5	5	5
5.	Õlakaarega käis lihtõmblusega käeauku	5	5	4
6.	Igasuguse kujuga vahetükk (välja arvatud plisseeritud)	5	5	4
	§ 2. Traageldada			
1.	Krae, reväärid, kaelaauk, tripp, kaunistuskant	6	6	4
2.	Taskuklapp, rinnaesine (manisk), põõn, kaunistusliist, vöö	5	5	5
3.	Kokkuõmmeldud käise allots	5	5	—

* Märkus: Kleitide ja pesu gruppidesse määramist vaata lk. 177, 178, 215, 216.

	C	D	E
§ 3. Traageldada			
1. Külge servakant, teda samaaegselt üleääre pööratuna kinni traageldades . .	6	5	—
§ 4. Sirgeks ajada			
1. Krae, revääri, manseti terav nurk . .	4	4	—
2. Krae, revääri, manseti nurgad (kõik peale teravate), kaelaaugu palistus . . .	3	3	3
3. Taskuklapi, kaunistusliistu-poolmanseti, pööna, aluspüksivärvli nurgad . . .	3	3	3
4. Detaili figuurse ääre palistatud nurk . .	3	3	3
5. Vatt-teki kotti topitud vatt	—	4	4
§ 5. Välja lõigata			
1. Riiet tepingu alt «pikee» ja «pilu» . .	4	4	4
2. Sama vahepitsi, pitsi, motiivi alt . .	4	4	4
3. Sakid õmblusäärt mööda	4	4	4
4. Detaili ärapööramise liigne osa nurgas	4	4	—
§ 6. Traageldada			
1. Õmblus, reljeef, volt — figuursed . .	5	5	4
2. Klošš-eseme alläär, figuurse joonega läbilõike äär riide diagonaali mööda . .	6	5	4
3. Villase seeliku alläär	—	5	—
4. Plissee «päike»	6	5	—
5. Seeliku alläär (välja arvatud p. 3 märgitud)	5	4	—
6. Pealepandava tasku kott, käise allots, passeosa äär, detaili läbilõike ääred sirgjoont mööda	4	4	4
§ 7. Valmistada			
1. Žaboo, kokiljee, krae, vest, kaunistus . .	7	7	—
2. Kinnis (sisse panna ja külge õmmelda)	5	4	4
3. Niidist aas	4	4	4

	C	D	E

§ 8. Kokku traageldada

1. Pihik seelikuga, käis käeauguga, hõlmaäärealune, reväärialune, rinnaesine, kaelaaugu kantimine	6	5	4
2. Hõlmaäärealune ilma reväärideta tootel, krae aluskraega	5	4	4

§ 9. Traageldusega — kriidiga märkida

1. Joonis (muster) vatt-tekile enne läbiteppimist	—	6	5
2. Krae, reväär, hõlmaääre tasandamise joon	6	5	5
3. Igasuguse toote kaelaaugu, käeaugu, käise õlakaare, raglaani ja käealuse kaare lõikejooned (välja arvatud pesu) . .	7	6	—
4. Figuursete reljeefide, voltide, sissepööramiste, kaunistusõmbluste jooned . . .	6	6	—
5. Kaunistuskohtade, taskute, nööpaukude jooned	5	5	—
6. Toote allääre, pükste, pidžaama, käise allotsa sissepööramise ja tasandamise jooned	5	5	—
7. Pilu-, vahepitsi-, pitsi- ja motiivikohad	5	4	4
8. Sirge reljeefi, voldi, sissepööramise, kaunistustikke joon	6	5	4
9. Pesu kaelaaugu, käeaugu, käise õlakaare või raglaani ja käealusekaare jooned .	5	4	—
10. Külgeõmblemata aluskrae tasandamise joon	5	4	—
11. Pükste, pidžaama, seeliku ja pluusi värvli tasandamise ja külgeõmblemise jooned .	5	4	—
12. Nööpide, rõhknööpide, haakide, aasade ja külgeõmblemise detaili kontrollpunktide kohad	3	3	3
13. Nööpaukude kohad pesul	4	4	—
14. Mansettide, kaunistusliistude, kaunistusliistude-poolmansettide, pööna, vöö, taskuklapi, liistu, hõlmaäärealuse tasandamise jooned	4	4	—

	C	D	E

§ 10. Märkida, välja lõigata ja üleveere lüüa

1. Joonise, mustri kontuur	8	7	6

§ 11. Üleveere lüüa

1. Nööpauk revääril, hõlmaäärel . . .	6	5	5
2. Toote või detaili äär mustriga (heegelnõelaga või nõelaga)	5	5	5
3. Nööpauk salakinnisel või kaunistusdetailil	5	5	4
4. Läbilõikeäär enne mustriga kaunistamist	4	4	4
5. Toote või detaili äär	3	3	3

§ 12. Külge õmmelda (või palistada)

1. Toote või detaili äär	7	—	—
2. Traageldamata toote alläär	6	5	—
3. Kantimine, pealepandava tasku kott, krae algus	6	5	—
4. Toote alläär, krae ärapööratud osa, põikosa — riste moodustavate pistetega . .	5	5	—
5. Õmmeldud aas, käise allots, krae ärapööratud osa ja põikosa, kaelaauk, hõlmaääre alune, mansett, palistusriba, käeauk	5	4	4
6. Traageldatud toote alläär, vatt-teki läbiteppimata osa	5	4	4
7. Toote klošš alläär	6	5	—
8. Toote sirge alläär	5	5	—

§ 13. Külge traageldada

1. Palistusriba, volang, rüüš, žaboo, kokiljee, kaunistusvahetükk, põimitud figuurne passe siidist esemeil	6	5	—
2. Sama villasest, linasest ja puuvillasest riidest esemeil	6	5	—
3. Sissepööratud kaelaaugu kandi sisemine äär, värvel seeliku külge	5	4	—

	C	D	E
4. Sissepööratud krae püstosa äär kaelaaugu külge	5	4	—
5. Sirge passeosa, pealepandava tasku kott, hõlma-, seljatüki-, käiseosad	5	4	—
6. Taskuklapp, kaunistusliist, taskuserva liist, põõn	4	4	3

§ 14. Krookida-voltida

1. Käise õlakaar, käealune kaar, allots, seelik, pluus ja naistepüksid värvli alla, seljaosa ja esitükk passeosa külge, rüüš, vattpükste allots	4	4	—

§ 15. Külge õmmelda

1. Kaunistuskrae, mansett, rinnaesine . .	6	5	4
2. Vöö küljeõmbluse külge	5	4	—
3. Kinnitusnööbid	3	3	3
4. Haagid, aasad, kaunistusnööbid, rõhknööbid, tripp, pannal	3	3	3
5. Järjekorra ja protsessi lipik	3	3	3

§ 16. Läbi traageldada

1. Krae, reväär ja hõlmaäär traageldatud ääre juures	5	4	—
2. Krae alguse õmblust mööda	5	4	—

§ 17. Lahku traageldada

1. Kinnise vastandvolt	5	4	—
2. Kaelaaugu, käeaugu ja kraealguse õmblus	5	4	—

§ 18. Kinnitada

1. Krae ja revääri, krae ja hõlmaääre, rinnaesise ning kaunistusdetaili ühendamise nurk	5	5	4

	C	D	E
2. Taskuava, nööpaugu lõhe, manseti, liistu, voldi nurk	5	4	—
3. Pükste (pidžaama) salakinnis nööbiliistuga	4	4	—

§ 19. Kokku traageldada

1. Figuurne õmblus ja reljeef	6	5	—
2. Külje-, õla-, selja-, pükste jalgadevahe, pidžaama-, voldi-, sisseõmbluse- ja aasaõmblus	5	4	—
3 Käise eesmine ja keskmine õmblus . . .	5	4	—

KLAASI- JA PEEGLITÖÖSTUS

LAHTIPAKKIJA — 3. kategooria

Avab kaste ja pakib klaasi välja.

P e a b o s k a m a: kaste ettevaatlikult lahti pakkida ilma klaasi vigastamata ja lõhkumata.

LÕIKAJA — 7. kategooria

Lõikab jooniste ja šabloonide järgi käsitsi figuurselt igasugustes mõõtmetes peegliklaasi ja «Furko» klaasi.

P e a b t e a d m a: klaasi omadusi ja tema vigu; praagi liike ja selle tekkmise põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; amalgaami kvaliteeti; teemantide ja terasrullide kvaliteeti; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: iseseisvalt valmistada šabloone; lugeda keerukaid jooniseid; teemandi või terasrullidega figuurselt lõigata mitmesugust klaasi igasuguseis mõõtmeis; määrata teemandi ja rulli kvaliteeti; klaasi ökonoomselt kasutada; mitte lubada edasiseks töötlemiseks parandamatute vigadega klaasi.

LÕIKAJA — 6. kategooria

Lõikab jooniste ja šabloonide järgi käsitsi figuurselt väikesemõõdulisi peegliklaase ja igasugustes mõõtmetes «Furko» klaasi.

P e a b t e a d m a: klaasi omadusi ja tema vigu; praagi liike ja selle tekkimise põhjuseid ning mooduseid nende kõrvaldamiseks ja vältimiseks; amalgaami kvaliteeti; teemantide ja terasrullide kvaliteeti; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: iseseisvalt valmistada šabloone; lugeda mittekeerukaid jooniseid; lõigata teemandi ja rullidega figuurselt klaasi; määrata teemandi ja rullide kvaliteeti; klaasi ökonoomselt kasutada; mitte lubada edasiseks töötlemiseks parandamatute vigadega klaasi.

LÕIKAJA — 5. kategooria

Lõikab šabloonide järgi figuurselt väikesemõõdulisi klaase (peegliklaas ja «Furko»).

Peab teadma: klaasi omadusi ja tema vigu; praagi liike ja tekkimise põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; amalgaami kvaliteeti; teemantide ja terasrullide kvaliteeti; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata rullide ja teemantide kvaliteeti; klaasi ökonoomselt kasutada, mitte lubades edasiseks töötlemiseks parandamatute vigadega klaasi.

LÕIKAJA — 4. kategooria

Lõikab kettalõikamismasinal peegli- ja muust klaasist kettaid.

Peab teadma: kettalõikamismasina ehitust ja töötamise põhimõtet; teemandi kvaliteeti; klaasi omadusi ja vigu; praagi liike ja tekkimise põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: seadistada masinat antud mõõtudes ketaste lõikamiseks; masinat reguleerida ning sellele jooksvat remonti teha; määrata klaasi ja teemandi kvaliteeti.

LÕIKAJA — 3. kategooria

Lõikab osadeks jaotatud ja figuursete raamide jaoks hõbetatud böömi klaasist ribasid ja igasuguste mõõtmetega figuure.

Peab teadma: klaasi omadusi ja vigu; amalgaami kvaliteeti; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata teemantide ja terasrullide kvaliteeti; klaasi kokkuhoidlikult kasutada; kinni pidada ribade lõikamisel ettenähtud mõõtmeist.

PUHASTAJA — 3. kategooria

Puhastab valmispeegleid ja klaase pärast värvimist kriidi või krookusega; raputab klaasi värvitud külje üle puudriga ning puhastab pimsilahusega klaasi ääred ja pealispinna sinnavalgunud määrdeaineist hõbetamise, värvimise, liimimise jne. järel.

P e a b t e a d m a: puhastamiseks vajaliku materjali hulka; klaasi ja peeglitega ümberkäimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: puhastada klaasi ilma seda kriimustamata ning ilma värvi- ja amalgaamikihti vigastamata.

PUHASTAJA — 2. kategooria

Puhastab klaasi enne hõbetamist ja pärast poleerimist; määrib böömi klaasile kriidi või krookuse lahust, hõõrub lapiga ning puhastab liimist, paberist jne.

P e a b t e a d m a: puhastamiseks vajaliku materjali hulka; klaasiga ümberkäimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: klaasi ettevaatlikult käidelda; puhastada klaasi nõutud puhtuseni.

SEIBIDE PAIGALDAJA — 7. kategooria

Asetab seibe malmist alusele (kriipspaku järgi), kinnitab neid; teritab ja raiub seibe.

P e a b t e a d m a: pingi ehitust ja töötamise põhimõtet; kivide otstarvet ja nende kinnitamise eeskirju; mitmesuguse teralisusega kivide omadusi; seibide omadusi; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: seibe teritada ja raiuda, neid paigaldada ja rihtida.

LIHVIJA — 7. kategooria

Lihvib iga süsteemi horisontaal-lihvimispinkidel mitmesuguste mõõtmetega peegliklaaside pindu; lihvib poleeritud klaasi laia lihvserva.

P e a b t e a d m a: lihvimispinkide ehitust ja töötamise põhimõtet; nende juhitimise ja hooldamise eeskirju; klaasi kvaliteeti ja vigu; lihvimisel kasutatavate materjalide kvaliteeti; kontroll-mõõteriistu; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: reguleerida tööpinki, teritada seibe ja kive; lugeda jooniseid ja eskiise; lihvservi lihvida; kasutada kontroll-mõõteriistu.

LIHVIJA — 6. kategooria

Lihvib laia lihvserva poleerimata klaasile ning järsku lihvserva 100×50 sm ja suuremate mõõtmetega klaasile ajamiga horisontaalsel, pöörleval kivil või malmseibil.

P e a b t e a d m a: tööpingi ehitust ja töötamise põhimõtet; selle juhtimise ja hooldamise eeskirju; klaasi kvaliteeti ja vigu; lihvimisel kasutatavate materjalide kvaliteeti; kontroll-mõõteriistu; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööpinki reguleerida; teritada seibe ja kive; lugeda jooniseid ja eskiise; lihvida lihvservi; kasutada kontroll-mõõteriistu.

LIHVIJA — 5. .kategooria

Lihvib järsku lihvserva 70×50 sm kuni 100×50 sm mõõtmetega klaasidele ajamiga horisontaalsel, pöörleval kivil või malmseibil.

P e a b t e a d m a: tööpingi ehitust ja töötamise põhimõtet; selle juhtimise ja hooldamise eeskirju; klaasi kvaliteeti ja vigu; lihvimisel kasutatavate materjalide kvaliteeti; kontroll-mõõteriistu; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: reguleerida tööpinki, teritada seibe ja kive; lugeda jooniseid ja eskiise; lihvida lihvservi; kasutada kontroll-mõõteriistu.

LIHVIJA — 4. kategooria

Lihvib järsku lihvserva 70×45 sm ja väiksema mõõtmetega klaasile ajamiga horisontaalsel, pöörleval kivil või malmseibil.

P e a b t e a d m a: tööpingi ehitust ja töötamise põhimõtet; selle juhtimise ja hooldamise eeskirju; klaasi kvaliteeti ja vigu; lihvimisel kasutatavate materjalide kvaliteeti; kontroll-mõõteriistu; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööpinki reguleerida, seibe ja kive teritada; lugeda jooniseid ja eskiise; lihvservi lihvida; kasutada kontroll-mõõteriistu.

POLEERIJA — 8. kategooria

Poleerib valmispeeglite pindu, lihvib välja kriimustusi ajamiga horisontaalsel seibil.

P e a b t e a d m a: poleerpingi ehitust ja töötamise põhi-

mõtet; selle juhtimise ja hooldamise eeskirju; poleerimisel kasutatavaid seibe, töödeldavate peeglite põhilisi omadusi, klaasi poleerimise tehnoloogiat.

Peab oskama: paigaldada seibe, neid teritada ning teha pingile jooksvat remonti; reguleerida tööpinki, õigesti poleerida valmispeeglite pindu ja välja poleerida kriimustusi peegleist.

POLEERIJA — 7. kategooria

Poleerib suuremõõtmeliste (100 × 50 sm ja suuremate) peegliklaaside pindu ajamiga poleerimiskettal, kasutades muumiat või krookust; valib poleerimiskettaid, lõikab ja õgvendab neid; asetab kettaid pinki ja kinnitab neid.

Peab teadma: poleerimispingi ehitust ja töötamise põhimõtet; pingi juhtimise ja hooldamise eeskirju; klaasi omadusi ja vigu; poleeritavale pinnale esitatud nõudeid; ketaste omadusi; muumia ja krookuse omadusi ja kvaliteeti; põhjuseid, mis kutsuvad esile klaasipinna ebakvaliteetse poleerimise ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: paigaldada ja õigesti tasakaalustada poleerimiskettaid, koostada poleerimismassi; määrata klaasi vigu; poleerida peegliklaasi ning välja puhastada vigu, mis on tekkinud lihvimisel; valida ja korrastada poleerimiskettaid, teha pingile jooksvat remonti.

POLEERIJA — 6. kategooria

Poleerib igasuguseis mõõtmeis böömi klaasi ja väikesemõõtmeliste peegliklaaside pindu; poleerib 100 × 50 sm ja suuremamõõtmeliste klaaside lihvserva; valib poleerimiskettaid, lõikab ja õgvendab neid; paigaldab ja kinnitab kettaid pinki.

Peab teadma: poleerimispingi ehitust ja töötamise põhimõtet; pingi juhtimise ja hooldamise eeskirju; klaasi omadusi ja vigu; poleeritavale pinnale esitatud nõudeid; ketaste omadusi; poleeriva materjali omadusi ja kvaliteeti; põhjuseid, mis kutsuvad esile ebakvaliteetse poleerimise ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: tööpinki reguleerida ning teha talle jooksvat remonti; paigaldada ja õigesti tasakaalustada poleeri-

miskettaid; määrata klaasi vigu ning koostada poleerimismassi; valida ja korrastada poleerimiskettaid; õigesti poleerida klaasipindu ja lihvservi.

POLEERIJA — 5. kategooria

Poleerib iga liiki ja igasuguseis mõõtmeis klaaside kante, 70 × 50 sm mõõtmetega klaasi, «Marblit», «Tripleks», «Klinker», «Linsa» jne. klaaside lihvservi ajamiga poleerimispingil pimsi või värvi abil, poleerib korkkettal klaasimustreid.

P e a b t e a d m a: poleerimispingi ehitust ja töötamise põhimõtet; pingi juhtimise ja hooldamise eeskirju; töödeldava klaasi omadusi ja vigu; poleeritavale pinnale esitatud nõudeid; ketaste omadusi; poleerivate materjalide omadusi ja kvaliteeti; mittekvaliteetset poleerimist esilekutsuvaid põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: reguleerida tööpinki ning teha sellele jooksvat remonti; paigaldada ja õigesti tasakaalustada poleerimiskettaid; määrata klaasi vigu; koostada poleerivat materjali; valida ja korrastada poleerimiskettaid; õigesti poleerida pindu, lihvservi, kante ja mustreid klaasil.

POLEERIJA — 4. kategooria

Poleerib 7×5 sm kuni 20×30 sm ja 50×35 sm kuni 70×45 sm mõõtmetega klaaside lihvservi.

P e a b t e a d m a: poleerimispingi ehitust ja töötamise põhimõtet; pingi juhtimise ja hooldamise eeskirju; töödeldava klaasi omadusi ja vigu; poleeritavale pinnale esitatud nõudeid; ketaste omadusi; poleerivate materjalide omadusi ja kvaliteeti; mittekvaliteetset poleerimist esilekutsuvaid põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööpinki reguleerida ning teha sellele jooksvat remonti; paigaldada ja õigesti tasakaalustada poleerimiskettaid; määrata klaasi vigu; koostada poleerimismassi; õigesti poleerida lihvservi klaasidele mõõtmetega kuni 70×45 sm.

KANTIDE LÕIKAJA — 6. kategooria

Käiab vertikaalsel pöörleval kivil iga liiki ja igasugustes mõõtmetes klaasidele kante.

Peab teadma: tööpingi ehitust ja töötamise põhimõtet; pingi juhtimise ja hooldamise eeskirju; klaasi kvaliteeti ja vigu; kivide otstarvet ja nende kinnitamise eeskirju; mitmesuguse teralisusega kivide omadusi; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid selle vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida tööpinki ning teha sellele jooksvat remonti; teritada kive; käiata kante; kinni pidada etteantud mõõtudest.

GRAVEERIJA — 7. kategooria

Koostab mustreid klaasile graveerimiseks, lõikab ajamiga pöörleva kivi abil klaasile keerukaid mustreid, juhib 5. kategooria graveerijate tööd, parandab nende poolt tehtud ebatäpsusi või antud mustrile mittevastavusi.

Peab teadma: tööpingi ehitust ja töötamise põhimõtet; tööpingi juhtimise ja hooldamise eeskirju; kivide otstarvet ning nende kinnitamise eeskirju; mitmesuguse teralisusega kivide omadusi; klaasi omadusi ja vigu; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; mitmesuguste mustrite tegemise ökonoomseid viise; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: reguleerida tööpinki ning teha sellele jooksvat remonti, lugeda jooniseid, teritada kive ning kontrollida nende kinnitamise täpsust, koostada ja klaasile graveerida mitmesuguse keerukusega mustreid; määrata vigade tekkimise põhjuseid ning neid kõrvaldada, määrata klaasi kõlblikkust graveeringu pealekandmiseks.

GRAVEERIJA — 5. kategooria

Graveerib ajamiga pöörleva kivi abil klaasile mittekeerukaid mustreid iseseisvalt ja keerukaid mustreid 7. kategooria graveerija juhtimisel.

Peab teadma: tööpingi ehitust ja selle töötamise põhimõtet, tööpingi juhtimise ja hooldamise eeskirju, klaasi oma-

dusi ja vigu, praagi tekkimise põhjuseid ning nende vältimise ja kõrvaldamise mooduseid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: reguleerida tööpinki ning teha sellele jooksvat remonti, lugeda jooniseid, teritada kive, graveerida klaasile etteantud mustreid, kinni pidades näidisele vastavusest või joonisel antud mõõtmeist.

PUURIJA — 6. kategooria

Puurib ajamiga puurpingil või käsitsi jooniste järgi klaasisse suuri ja keerukaid auke.

P e a b t e a d m a: puurpingi ehitust ja töötamise põhimõtet; puurpingi juhtimise ja hooldamise eeskirju; lõike- ja kontrollmõõteriistade otstarvet ja kasutamisviise; klaasi omadusi ja kvaliteeti; puuride teritamise eeskirju; praagi liike ja tekkimise põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: reguleerida tööpinki ning teha sellele jooksvat remonti; teritada ja korrastada puure; valida töötlemise režiimi; lugeda jooniseid; kasutada mõõteriistu ning kinni pidada antud täpsusest kuni 1 mm.

PUURIJA — 4. kategooria

Puurib ajamiga puurpingil või käsitsi lihtsaid auke.

P e a b t e a d m a: puurpingi ehitust ja töötamise põhimõtet; tööpingi juhtimise ja hooldamise eeskirju; lõike- ja kontrollmõõteriistade otstarvet ja kasutamisviise; klaasi omadusi ja kvaliteeti; puuride teritamise eeskirju; praagi liike ning abinõusid selle vältimiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: tööpinki reguleerida; puure teritada ja korrastada; valida töötlemise režiimi; lugeda jooniseid; kasutada mõõteriistu; puurida lihtsaid auke.

SÕELUJA — 2. kategooria

Sõelub metallsõeltel liiva.

P e a b t e a d m a: liiva sõelumisel kasutatavaid sõelu; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata liiva kõlblikkust; sõeluda liiva antud peensuseni; eraldada kõrvalisi lisandeid.

VEEKEETJA — 2. kategooria

Täidab keeduaparaadi veega ning kütab seda destilleeritud vee ajamiseks, peseb aparaati ja paake ning puhastab neid. Toimetab destilleeritud vett töökohtadesse.

Peab teadma: keeduaparaadi ehitust, teenindatavate töökohtade asupaiku; destilleeritud vee hoidmise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

HÕBETAJA — 8. kategooria

Hõbetab spetsiaalselt seadistatud laual peegli- ja böömi klaasi ning koostab hõbetamislahuseid.

Peab teadma: hõbetamislahuse koostist ja kvaliteeti; klaasi omadusi ja vigu; värvide kvaliteeti ja hõbetamiseks vajalikku temperatuuri; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: retsepti järgi koostada hõbetamislahust, määrata klaasi parempoolt, selgusele jõuda amalgaami riknemise põhjustes, mitte lubada edasiseks töötlemiseks parandamatute vigadega klaasi.

HÕBETAJA — 7. kategooria

Hõbetab spetsiaalselt seadistatud laual böömi klaasi; koostab hõbetamislahust.

Peab teadma: hõbetamislahuse koostist ja kvaliteeti; klaasi omadusi ja vigu; värvide kvaliteeti ja hõbetamiseks vajalikku temperatuuri; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: retsepti järgi koostada hõbetamislahust, määrata klaasi parempoolt, selgusele jõuda amalgaami riknemise põhjustes, mitte lubada edasiseks töötlemiseks parandamatute vigadega klaasi.

HÕBETAJA — 5. kategooria

Hõbetab kõrgema kategooria hõbetaja juhtimisel valmislahusega peegli- ja böömi klaasi.

Peab teadma: klaasi omadusi ja vigu; hõbetamiseks

vajalikku temperatuuri; praagi tekkimise põhjuseid ning mooduseid nende vältimiseks ja kõrvaldamiseks; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata klaasi parempoolt; klaasi õigesti hõbetada; mitte lubada edasiseks töötlemiseks parandamatute vigadega klaasi.

VÄRVIJA — 4. kategooria

Värvib hõbetatud peegli- ja böömi klaasist tahvleid värvi ühtlase pealekandmise teel amalgaamile.

P e a b t e a d m a: värvainete kvaliteeti, omadusi ja koostist, värvikihile esitatud nõudeid selle pealekandmisel klaasile, värvi amalgaamile kandmise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: värvikihti õigesti amalgaamile kanda, viimast mitte vigastades.

VÄRVIJA — 3. kategooria

Värvib hõbetatud böömi klaasist tahvleid värvi ühtlase pealekandmise teel amalgaamile.

P e a b t e a d m a: värvainete kvaliteeti, omadusi ja koostist; amalgaamile pealekantud värvikihile esitatud nõudeid; värvikihi amalgaamile kandmise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: värvikihti õigesti amalgaamile kanda, viimast mitte vigastades.

SÖÖVITAJA — 5. kategooria

Söövitab klaasilt kaustilise sooda lahusega ja soolhappega amalgaami.

P e a b t e a d m a: kaitsekihtide ja hõbedakihi söövitamiseks kasutatavate lahuste koostisi, klaasi kvaliteeti ja omadusi; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: koostada söövitamislahuseid ning maha võtta amalgaami ilma klaasipinda vigastamata.

MATISTAJA — 7. kategooria

Matistab mitmesuguses suuruses klaasipinda.

P e a b t e a d m a: tööpingi ehitust ning selle juhtimise ja hooldamise eeskirju; klaasipinna matistamisel kasutatavate

materjalide liike; klaasi omadusi ja vigu; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: klaasipinda ühtlaselt matistada.

KOKKUMONTEERIJA — 5. kategooria

Monteerib peegleid kolmepoolega-peegleiks, alusraamidele, puit- ja metallraamidesse.

P e a b t e a d m a: peeglite kvaliteeti ja vigu; raamide liike ning peeglite nende külge kinnitamise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: selgusele jõuda peeglite vigades; valida peegleid sordilisuse järgi; peegleid õigesti alusele kinnitada.

KOKKUMONTEERIJA — 4. kategooria

Sobitab-valib taskupeegleid tegumoe ja suuruse järgi; kinnitab papile, kandib ja kleebib neid.

P e a b t e a d m a: peeglite kvaliteeti ja vigu; kantimismooduseid; ülekleepimiseks kasutatavaid materjale ning nende kvaliteeti; ülekleepimisele ettenähtud tehnilisi nõudeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: peegleid kleepida vastavalt ettenähtud nõudeile.

SORTEERIJA-PRAAKIJA — 7. kategooria

Sorteerib peegliklaasi sortide järgi ja teeb vastavaid märkimisi klaasi parempoolele.

P e a b t e a d m a: klaasi kvaliteeti, vigu ja sordilisust; peeglite valmistamise tehnoloogilist protsessi; tooraine kvaliteeti ja kindlaksmääratud standardeid; ohutustehnika eeskirju.

P e a b o s k a m a: määrata vigu, mida on võimalik parandada; ära tunda klaasi parempoolt; määrata klaasi ja peeglite sordilisust.

SORTEERIJA-PRAAKIJA — 6. kategooria

Sorteerib tehnilist ja böömi klaasi ning valmispeegleid.

P e a b t e a d m a: tehnilise ja böömi klaasi ning peeglite kvaliteeti, vigu ja sordilisust; peeglite valmistamise tehnoloogilist protsessi; kindlaksmääratud standardeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata päevitunud poolt; päevitumise ulatust; selgusele jõuda klaasi ja peeglite vigades; määrata klaasi ja peeglite sorti.

SORTEERIJA-PRAAKIJA — 5. kategooria

Sorteerib peegli- ja böömi klaasist hõbetatud peegleid sortide järgi.

Peab teadma: tooraine kvaliteeti, peeglite vigu ja sorte; kindlaksmääratud GOST-e; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: orienteeruda hõbetatud klaasi vigades ning määrata tema sorti.

PAKKIJA — 3. kategooria

Pakib raamitud peegleid (suuremõõdulisi) kastidesse või restidesse.

Peab teadma: pakkimise eeskirju, kasutatavat pakkimisviisi mitmesuguste peeglite jaoks vastavalt peeglite sortimendile.

Peab oskama: õigesti laduda ja pakkida peegleid.

PAKKIJA — 2. kategooria

Pakib väikesi peegleid, neid eelnevalt paberisse pakkides.

Peab teadma: pakkimise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: peegleid õigesti pakkida.

LÄBIVAD ELUKUTSED

KAALUJA — 3. kategooria

Kaalub lihtsail, kümnendik- ja sajandikkaaludel mitmesuguseid materjale ja valmistooteid suure nomenklatuuri, intensiivse kaubakäibe ja kaalumise suurendatud täpsuse vajaduse juures. Kaalub raskusi koorma- ja vagunikaaludel. Peab kaalutud kaupade arvestust.

Peab teadma: teenindatavate kaalude ehitust; materjalide ja esemete kaalule asetamise eeskirju; kaalumise instruktsiooni; kaalutud kaupade arvestamise süsteemi; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: määrata toodete ja materjalide liike; kiiresti valida vajalikke vihte, tasakaalustada kaalu ning vihtide ja skaala järgi määrata kaalu; kaalutud kaupade kaalu üles kirjutada ja kokku võtta; plommida vaguneid.

KAALUJA — 2. kategooria

Kaalub lihtsail, kümnendik- ja sajandikkaaludel mitmesuguseid materjale, tooteid ja taarat. Kirjutab kaalutud kaupade kaalu žurnaali.

Peab teadma: teenindatavate kaalude ehitust; kaupade kaalumise ja kaalule ladumise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: teha kaalutud kaupade kaalu kokkuarvamisi ning sissekandeid žurnaali; määrata toodete ja materjalide liike; kiiresti valida vajalikke vihte; tasakaalustada kaalu; vihtide ja skaalade järgi määrata kaalu.

LAADIJA — 3. kategooria

Laadib peale, laob ja laadib maha mitmesugust kaupa, ilma seda veol saatmata.

Peab teadma: igasuguste kaupade pealelaadimise, ladu-

mise ja kinnitamise eeskirju; erilist ettevaatust nõudvate kaupadega ümberkäimise eeskirju (happed, tuleohtlikud, purunevad jt. kaubad); mitmesuguste kaupade pakkimise ning nende ilmastikumõjude eest kaitsmise eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: kaupadega ümber käia, mitte lubades nende murdumist, purunemist ning muul viisil riknemist; kasutada lihtsaid seadmeid (konksud, lööbid jne.); laduda kaupu riita, maksimaalselt ära kasutades laopinda; kanda kaupu kätel, kanderaamidel, vedada neid kärudel ja vagonettides; sooritada kaupade üleveeretamist ja ümberlaadimist.

LAOHOIDJA — 5. kategooria

Juhib nooremate laohoidjate tööd. Võtab vastu, säilitab ja annab välja igasuguseid esemeid, tööriistu, materjale ja tagavaraosi. Selgitab välja tööriistade vigu ning määrab kindlaks nende remondi vajaduse. Peab materiaalsete väärtuste saabumise ja väljaandmise arvestust. Jälgib materjalide transportimist ja ladumist.

Peab teadma: laomajanduse organisatsiooni; materiaalsete väärtuste arvestamise korda; valmistoodete, materjalide ja tööriistade nimetusi, nomenklatuuri ning säilitamise eeskirju ja kohti; toodete, tööriistade ja materjalide riknemise eest hoidmise mooduseid; ettevõttes kasutatavate tööriistade, materjalide ja seadmete orienteeruvat vajadust; ohutustehnika ja tuletõrje eeskirju.

Peab oskama: õigesti organiseerida materiaalsete väärtuste vastuvõtmist, säilitamist, väljaandmist ja arvestust; kasutada jooniseid ja tehnilisi tingimusi; määrata väljanägemise ja saatedokumentide järgi materiaalsete väärtuste nimetusi ja hoiukohti; pidada ettenähtud arvestust; juhtida laohoidjate ja laotööliste tööd.

Vastutab: temale usaldatud materiaalsete väärtuste allesoleku, nende õige arvestuse ja õigeaegse väljaandmise eest.

LAOHOIDJA — 4. kategooria

Töötab laos 5. kategooria laohoidja juhtimise all. Võtab vastu, säilitab ja annab välja tooteid, materjale ja tööriistu. Sorteerib materjale vastavalt saatedokumentidele nimetuse, sordi, profiilide ja mõõtude järgi. Selgitab välja tööriistade vead

ning määrab kindlaks nende remondi vajaduse. Peab materiaalsete väärtuste liikumise arvestust.

Peab teadma: laos olevate materjalide ja toodete nimetusi, nende säilitamise eeskirju ja kohti; materiaalsete väärtuste lattu vastuvõtmise ja laost väljaandmise korda; ohutustehnika ja tuletõrje eeskirju.

Peab oskama: tooteid ja materjale lattu vastu võtta ja laost välja anda; sorteerida tooteid ja materjale vastavalt saatedokumentidele.

Vastutab: usaldatud materiaalsete väärtuste allesoleku eest.

VEEKEETJA — 1. kategooria

Keedab keeduaparaadis vett ning kannab keedetud vett joogiveepaakidesse. Peseb veepaake ja keeduaparaati.

Peab teadma: keeduaparaadi ehitust; teenindatavate joogiveepaakide asukohti; sanitaarkaitse ja hügieeni eeskirju; ohutustehnika ja tuletõrje eeskirju.

Peab oskama: täita keeduaparaati veega ning aparaati kütta; pesta ja puhastada paake ja keeduaparaati.

TÕSTUKITÖÖLINE — 2. kategooria

Teenindab elektritõstukit (lifti). Tõstab ja laseb alla kaupu korruste platvormidele. Jälgib tõstuki mehhanismide korrasolekut ning õlitab neid. Kontrollib uksekontaktide töötamist.

Peab teadma: tõstuki ehitust ja tehnilise ekspluatatsiooni eeskirju; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: välja selgitada rikkeid tõstuki töös; juhtida tõstuki mehhanismi kaupade tõstmisel ja allalaskmisel; silma järgi orienteeruvalt määrata koorma kaalu; vältida tõstuki ülekoormamist.

ABITÖÖLINE — 3. kategooria

Kannab käsitsi ja veab vagonettidel ning kärudel igasuguseid materjale ja tööriistu laost tsehhi; pooltooteid tsehhist tsehhi; valmistooteid ja pooltooteid tsehhist lattu. Sooritab mitmesuguseid ettevalmistust ja spetsiaalset vilumust nõudvaid abitöid.

Peab teadma: ruumide ja seadmete paigutust teeninda-

tavas ja naabertsehhides; ladude asukohti; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada mitmesuguseid tsehhi tootmisega või majandusega seoses olevaid ning ettevalmistust ja spetsiaalset vilumust nõudvaid abitöid.

ABITÖÖLINE — 2. kategooria

Kannab brigadiiri juhatuse järgi ettevõtte territooriumil mitmesuguseid materjale. Sooritab mitmesuguseid, ettevalmistust ja spetsiaalset vilumust mittenõudvaid abitöid. Koristab ettevõtte territooriumi.

Peab teadma: ruumide asetust teenindatavas tsehhis ja naabertsehhides, eriti aga eraldatud kohti prügi, jäätmete ja laastude kogumiseks, ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: sooritada mitmesuguseid kergeid tsehhi tootmisega ja majandusega seoses olevaid, ettevalmistust ja spetsiaalset vilumust mittenõudvaid abitöid.

KORISTAJA — 2. kategooria

Pühib ja peseb põrandaid, uksi, aknaid, treppe; puhastab klaase, koristab ja kannab välja metallilaaste ja -lõikeid. Koristab eriti mustunud tsehhe, peseb mustaveevalamuid ja unitaase käimlais.

Peab teadma: ruumide koristamise eeskirju; sanitaarminimumi; prügi asetamiseks määratud kohti; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: Hoida puhtust teenindatavas piirkonnas; kasutada kantavaid treppe, harju ja lappe; ratsionaalselt kasutada seepi ja soodat.

REMONDISADULSEPP — 4. kategooria

Õmbleb ja liimib ühe- ja kahekordseid nahk- ja kummeeritud rihmu, laiusega kuni 300 mm. Teenindab iseseisvalt kõige keerukama rihmamajandusega tootmispiirkondi (rihmaseibid pöörete arvuga 1000 ja enam minutis).

Peab teadma: rihmade standardmõõtmeid; rihmade valmistamise ja õmblemise materjale, nende omadusi ja otstarvet; rihmade õmblemise ja liimimise mooduseid; rihmade pealepanemise ja mahavõtmise eeskirju; rihmade libisemise vähendamise mooduseid; nahkrihmade määrimise vahendeid;

rihmade kokkuõmblemise tugevuse ja pingsuse astme määramise võtteid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: iseseisvalt juurde lõigata, liimida ja kokku õmmelda nahast ja teistest materjalidest rihmu; määrata rihmade pingsuse määra; kinni teha otsi ja läbi õmmelda rihmu.

REMONDISADULSEPP — 3. kategooria

Õmbleb ajamite rihmu. Määrab kindlaks rihma pingsuse. Paneb rihmu rihmaseibidele ning võtab neid maha. Teenindab rihmamajandust piirkondades, kus on rihmad laiusega kuni 50 mm, rihmaseibid väikese pöörete arvuga (kuni 200).

Peab teadma: rihmade standardmõõtmeid; rihmade valmistamise ja kokkuõmblemise materjale, nende omadusi ja otstarvet; rihmade kokkuõmblemise mooduseid; rihmade pealepanemise ja mahavõtmise võtteid; rihmade libisemise vähendamise viise; nahkrihmade määrimise vahendeid; ohutustehnika eeskirju.

Peab oskama: iseseisvalt juurde lõigata, liimida ja kokku õmmelda nahast ja teistest materjalidest rihmu; rihmu mitmesuguste moodustega kokku ja läbi õmmelda; kinni teha rihmade otsi; määrata rihmade pingsuse ulatust; kokkuõmmeldud rihmu rihmaseibidele peale panna.

SISUKORD

Kergetööstuse tööalade ja elukutsete loetelu 3

Keemiatööstus 21

A. Aniliinvärvide, peitside ja pigmentvärvide tootmine . . . 21
B. Muldvärvide tootmine 23
C. Kuivade maalrivärvide tootmine 24
D. Kriidi tootmine 27
E. Piirituslakkide, polituuride ja šellak-laki tootmine . . . 30
F. Tindi tootmine 32
G. Pookevaha ja pitsatilaki tootmine 34
H. Kingakreemi tootmine 35
I. Läikevaha ja veesaapamäärde tootmine 37
J. Seebi tootmine 39
K. Pesupulbri tootmine 40
L. Kontoriliimi tootmine 43
M. Kosmeetiliste kaupade tootmine 44
N. Vankrimäärde tootmine 46

Kartonaažitööstus 49

A. Õmmeldud pappkarpide valmistamine 49
B. Liimitud pappkarpide ja lihtsate lamedate karpide valmistamine 52
C. Papptooside tootmine 57
D. Bloknootide tootmine paberijäätmeist 59
E. Paberist kotikeste tootmine 60
F. Kaubalipikute ja etikettide valmistamine 60
G. Paberist lambivarjude tootmine 61

Harjatööstus 63

A. Tooraine töötlemine 63
B. Harjade tootmine 66
C. Pintslite tootmine 68
D. Lambiharjade tootmine 69

Nahatööstus 71

A. Kroomnaha tootmine 71
B. Lakknaha tootmine 79
C. Juhtnaha ja jalatsite alusnaha tootmine 82
D. Raagnaha tootmine 86
E. Villa töötlemine 88

Sadulsepatööstus 89
A. Juurdelõikustööd 89
B. Rangide valmistamine 93
C. Sedelgate valmistamine 96
D. Leide, päitsete ja ohjade valmistamine 98

Jalatsite remont 101

A. Naha- ja tekstiiljalatsite remont ilma tööjaotuseta . . . 101
B. Kummijalatsite remont 103
C. Viltjalatsite remont 103
D. Jalatsite värvimine 104
E. Nahk- ja tekstiiljalatsite remont tööjaotusega 104

Nahkpudukauba tööstus

A. Juurdelõikuse tööd 111
B. Naiste käekottide tootmine 114
C. Rahakottide valmistamine 121
D. Rahataskute valmistamine 125
E. Portfellide tootmine 129
F. Kohvrite tootmine 134
G. Mütsinokkade tootmine 137
H. Kinnaste tootmine 139

Karusnaha ja köösneritööstus 143

I Karusnahatööstus 143
A. Eeltöötlemine 143
B. Töötlemine 145
C. Värvimine 149
D. Viimistlemine 152
II Köösneritööstus 156
A. Massõmblus 156
B. Individuaalõmblus 159

Rõivaste ja kangaste värvimise tööstus 161

A. Ettevalmistustööd 161
B. Kangaste ja rõivaste värvimine 164
C. Viimistlustööd 166

Vilditööstus 169

A. Ettevalmistusjaoskond 169
B. Viltjalatsite jaoskond 171
C. Tahvelvildi jaoskond 175
D. Viltjalatsite tootmine ilma tööjaotuseta 176
E. Vildi tootmine ilma tööjaotuseta 176

Individuaalõmblus 177

I Individuaalõmblus tööjaotuseta 178
A. Pealisrõivad 178
B. Kleidid 182
C. Pesu 187
II Individuaalõmblus tööjaotusega 193
A. Pealisrõivaid 193
B. Pesu ja kleidid 199
C. Rõivaste remont ja restaureerimine 204

Massõmblus 215
A. Juurdelõikus 216
B. Pealisrõivaste tootmine 229
C. Kleitide ja pesu tootmine 243
Pealisrõivaste triikija poolt sooritatavate tööde tarifitseerimise näited 259
Kleitide ja pesu triikija poolt sooritatavate tööde tarifitseerimise näited 264
Pealisrõivaste õmblejate-motoristide poolt sooritatavate tööde tarifitseerimise näited 266
Kleitide ja pesuõmblejate-motoristide poolt sooritatavate tööde tarifitseerimise näited 278
Pealisrõivaste käsitsi-õmblejate poolt sooritatavate tööde tarifitseerimise näited 285
Kleitide ja pesu käsitsi-õmblejate poolt sooritatavate tööde tarifitseerimise näited 297
Klaasi ja peeglitööstus 303
Läbivad elukutsed 315

ТАРИФНО-КВАЛИФИКАЦИОННЫЙ
СПРАВОЧНИК

На эстонском языке

Toimetaja U. Talvik
Tehniline toimetaja S. Vöörmann

Ladumisele antud 20. II 1959. Trükkimisele antud 6. X 1959. Paber 60×84, 1/16. Trükipoognaid 20,25. Trükiarv 1000. MB-07582.

Tellimise nr. «T. K.» 764. Hans Heidemanni nimeline trükikoda, Tartu, Ülikooli 17/19.

Hind rbl. 10.—

Rbl. 10.—

A-22107

TÜ RAAMATUKOGU
1 0300 00388511 0